

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

ΝΑΙ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΞΤΡΑ ΤΕΥΧΟΣ • ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2000 - ΔΡΧ. 1.500

2001

ΑΙΓΙΟΝ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΕΣ
ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ!

ΝΑΙ. ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΕΣ - ΠΩΛΗΤΕΣ FINANCIAL SERVICES

Όλοι έχουν κάποιον
να τους προσέχει

Εμείς έχουμε την
Εθνική

Με μια ιστορία που διατρέχει δυο αιώνες... Με το ανθρωποκεντρικό όραμά της, που έχει εφαρμόσει στην πράξη... Με τη δημιουργία ευέλικτων προγραμμάτων ασφάλισης, που μας προσφέρουν ολοκληρωμένη κάλυψη... Με ένα πλήθος καταρτισμένων συνεργατών και συμβούλων, που βρίσκονται κοντά μας κάθε φορά που τους χρειαζόμαστε... Με τη δυναμική που της παρέχει η ιδιότητά της ως μέλος του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας, η Εθνική Ασφαλιστική επιβεβαιώνει καθημερινά την κυρίαρχη θέση της και μας δίνει σιγουριά για το μέλλον. Σ' ένα κόσμο που μεταβάλλεται συνεχώς, εμείς έχουμε μια σταθερή αξία.

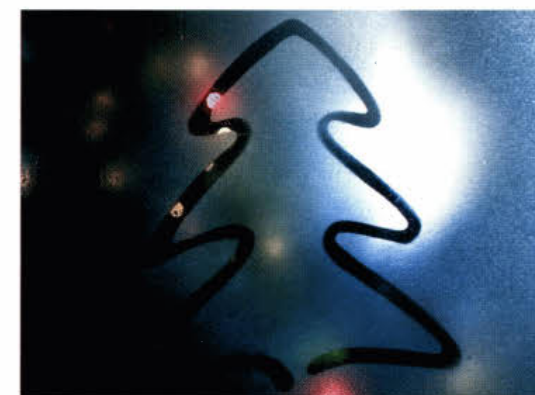
Την Εθνική. Την Πρώτη Ασφαλιστική.

ΕΘΝΙΚΗ
Η ΠΡΩΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Εταιρία του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε.

ΠΟΣΟ ΩΡΑΙΟ ΕΙΝΑΙ

ΝΑ ΕΧΕΙΣ ΠΑΝΤΑ ΚΑΛΗ ΔΙΑΘΕΣΗ

ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ

ΜΕ ΚΑΛΗ ΔΙΑΘΕΣΗ

Μια υπόσχεση από όλους τους ανθρώπους του ομίλου

 INTERAMERICAN
Μεγάλη και Σίγουρη!

www.interamerican.gr

- 4 Συναισθηματικά:
Χρόνια πολλά, χίλια φιλάκια και να γίνετε πλούσιοι...
- 10 Γράμμα του εκδότη:
Τραγουδώντας στη βροχή, παραμονές Χριστουγέννων 2000
- 12 Ασφαλιστικό Underwriting
- 24 Γραφές: Ιωάννης Χρυσόστομος
• Χριστούγεννα
- 26 Αφιέρωμα: Θεατές στην εποχή του 1930 και Αθηναϊκόν Ρομάντσο 1957
- 42 Εθιμοτυπικά: Οι ασφαλιστές καταγράφουν γιορτινές εικόνες, ήθη και έθιμα
- 70 Ρεπορτάζ:
Θετικές εξελίξεις και κατακτήσεις στον ασφαλιστικό χώρο
- 72 Οικονομικά:
Ασφαλιστικές εταιρίες: Οι προοπτικές είναι θετικές
- 74 Χρηματιστήριο: 2001. Αισιοδοξία για καλύτερες ημέρες
- 78 Ιστορίες:
Χριστούγεννα στο χωριό του Β. Αγγελόπουλου
- 80 Ιστορίες:
Χριστούγεννα του 1941 του Μ. Λιδωρίκη
- 81 Ιστορίες:
Η δική μου χριστουγεννιάτικη αληθινή ιστορία του Άκη Αγγελάκη
- 82 Ιστορίες: Όνειρο χειμωνιάτικου πρωινού του Χρ. Δημόπουλου
- 83 Ιστορίες: Όσοι πινακώσατε και όσοι χουλιάρωσατε του Θ. Ν. Κώτσιου
- 84 Ιστορίες: Χριστουγεννιάτικη ιστορία του Κλ. Πεφάνιου
- 85 Ιστορίες: Χριστουγεννιάτικη εμπειρία του Κ. Παπανικολάου
- 86 Ιστορίες: Μια πρωινή σύσκεψη του Άκη Αγγελάκη
- 86 Διήγημα: Περιμένοντας τα Χριστούγεννα στο Σινιάγκο το 1956 του Ευάγγ. Γ. Σπύρου
- 102 Ασφαλιστικά: Η Ασφάλιση του Santa Clauss SA
- 104 Ιδέες προτάσεις: Δώρα, Δώρα, Δώρα
- 112 Ειδήσεις - Επικοινωνία

**Τα βλέπετε διψήφια;
Καλά κάνετε!**

**Προθεσμιακοί Λογαριασμοί CitiPrivilege
με επιτόκιο έως 25%***

Μην περιορίζετε το κεφάλαιό σας σε μονοψήφια επιτόκια! Εκμεταλλευθείτε τις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών και ανοίξτε τώρα έναν προθεσμιακό λογαριασμό CitiPrivilege:

- σε δραχμές, ευρώ, δολάρια ΗΠΑ, λίρες Αγγλίας και γεν Ιαπωνίας
- διάρκειας 15 ημερών έως 2 μηνών
- με δυνατότητα υψηλών βραχυχρόνιων αποδόσεων για το κεφάλαιό σας

Επιλέξτε ένα ζεύγος νομισμάτων και στη λήξη θα σας καταβληθούν κεφάλαιο και τόκοι σε ένα από τα δύο νομίσματα, ανάλογα με τη μεταβολή της μεταξύ τους ισοτιμίας.

Μόνο από τη Citibank.

Επισκεφθείτε ένα από τα καταστήματά μας

**ή τηλεφωνήστε στα: 0801 10 10 10 (αστική χρέωση για όλη την Ελλάδα),
(01) 92 90 400**

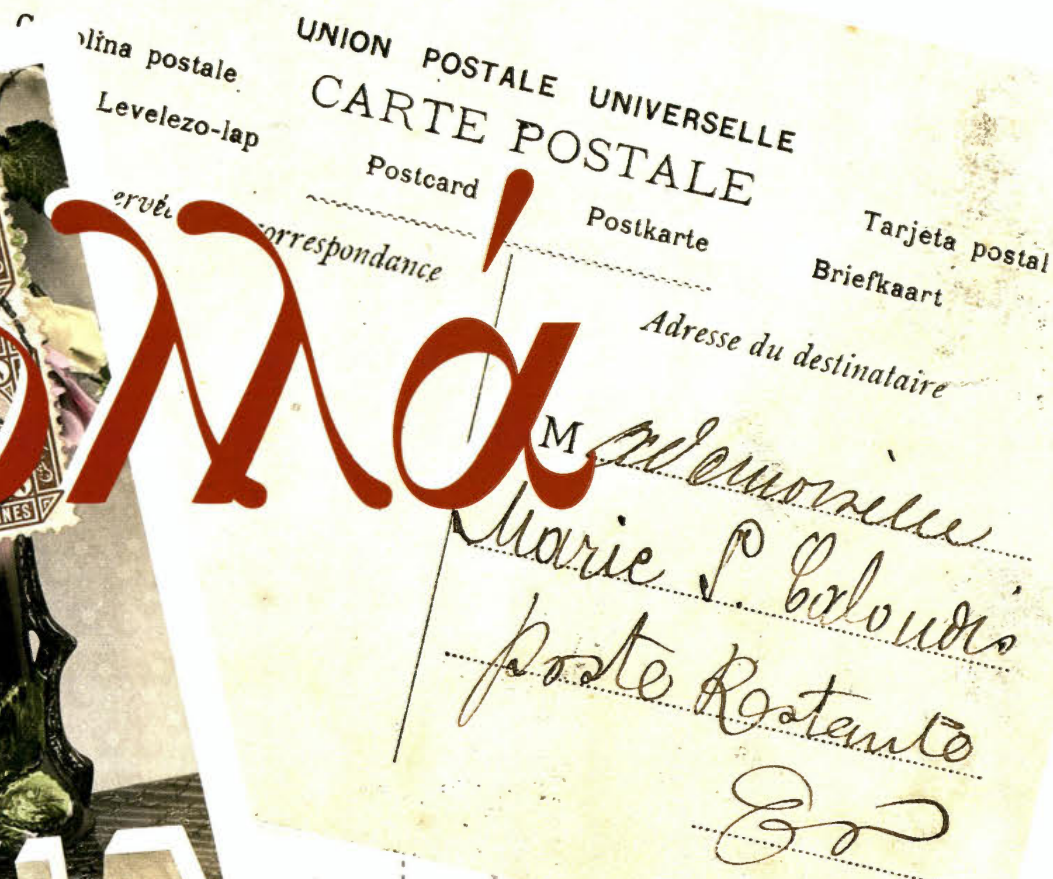
CITIBANK

A member of citigroup

Χρόνια Πολλά

ΧΙΛΙΑ ΦΙΛΑΚΙΑ

& να γίνετε...
Πλουσιοί

Baiser pour
vous
Bonne nuit

Truy. A. J.

Cartolina postale

ΣΥΝΑΓΜΑΤΙΚΑ
evelezo-lap

Postcard

Postkarte

Briefkaart

ΣΥΝΑΓΜΑΤΙΚΑ

servée à la correspondance

Adresse du destinataire

Ho la marion

M. Musil

Ath. Porole

Poste Rest

Er

G

λυκοχαράζει η αυγή του 2001 και εμείς, οι συνεργάτες σας στο «ΝΑΙ», είμαστε γεμάτοι χαρά για αυτό που είμαστε, γι' αυτά που έχουμε, γι' αυτά που ζούμε; γι' αυτά που ανατέλλουν!

Χρόνια Πολλά, Καλή Χρονιά, φίλοι μας! Ο Θεός να δώσει σ' όλους υγεία, επιτυχίες, κέρδη! Όλα είναι ευνοϊκά και με πολλές υποσχέσεις. Όλα έχουν μέσα τους ρόδινες ανατολές και πρόσωπο πρωτοχρονιάς γελαστό!

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις και οι ασφαλιστές μας έχουν σήμερα περισσότερες και αποδοτικότερες ευκαιρίες να διακριθούν και να μετρήσουν περισσότερες ανατολές καλύτερων ημερών!

Οι νέες γενιές πορεύονται χωρίς διχαστικές νύχτες μαύρης ιστορίας, κατοχής, πείνας, πολέμων. Ακόμα πιο πολλές ευκαιρίες για καλύτερη ζωή είναι μπροστά τους. Η νέα γενιά έχει να φάει, έχει διακοπές, έχει ταξίδια, έχει κινητά, έχει video, έχει τηλεοράσεις, έχει CD, έχει δορυφωρικές επικοινωνίες, γρήγορες μεταφορές, οδικές βοήθειες, προτάσεις καλύτερης ζωής, καλύτερα ρούχα, καλύτερα παπούτσια, όμορφα χρώματα, ηλεκτρικές κουζίνες, πλυντήρια, ψυγεία, μαγνητόφωνα, σπίνια, αυτοκίνητα, εξοχικά, πανεπιστήμια εδώ και έξω, βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες.

Ποτέ στο παρελθόν οι Έλληνες δεν είχαν τόσα πολλά «οικόπεδα» για να «χτίσουν» ό,τι θέλουν.

Γλυκοχαράζει το 2001 και εμείς εδώ στο «ΝΑΙ» σας ευχόμαστε να βελτιώσετε ακόμα πιο πολύ το «μέσα» σας, γιατί το «έξω» πάει καλά, για να μπορέσετε να ζήσετε ακόμα πιο όμορφα...

6 NAI ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2000

UNION STALE UNIVERSELLE
E POSTALE
d Postkarte Briefkaart

Adresse du destinataire

M. Musil
Ath. Porole
Poste Restante
Er

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2000 NAI 7

Ελοι ναί εν τω γαί

Monsieur
Marie Calloud
poste restante
En Ville

Ανοίξτε χώρο για να μπουν μέσα σας οι ηλιαχτίδες του Ήλιου, οι ηλιαχτίδες της ανθρωπιάς, οι ηλιαχτίδες της αγάπης, της καλοσύνης, της συμπόνιας, της ελπίδας, της αλήθειας, της φιλανθρωπίας, της υπομονής, της χαράς, της αισιοδοξίας, της επιείκειας, της αγαθότητας, της ευγνωμοσύνης στο Θεό και τους ανθρώπους, της δικαιοσύνης κατά Θεό και ανθρώπους, της ευσέβειας, της αυτοθυσίας, της φιλίας, της πραότητας, της σεμνότητας, της σύνεσης, της σωφροσύνης, της τιμιότητας, της ταπεινώσης, της φιλοστοργίας, της ανεκτικότητας.

Γλυκοχαράζει το 2001 και σας στέλνουμε ΧΙΛΙΑ ΦΙΛΑΚΙΑ και ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ από το «ΝΑΙ», οι συνεργάτες μου κι εγώ και σας ευχόμαστε να γίνετε πλούσιοι (όσοι ακόμα δεν είστε). Ναι, θέλουμε να γίνετε πλούσιοι που θυμάσθε όμως ότι δεν είναι κακός ο πλούτος αλλά η πλεονεξία και η φιλαργυρία και ότι τον πλούτο τον κάνει κακό η κακή χρήση του, η ανοησία και αλαζονεία και η παράνομη χρήση του.

Ούτε η φτώχεια ούτε ο πλούτος είναι κακά. Γίνονται καλά ή κακά και τα δυο ανάλογα με τη στάση εκείνων που τα χρησιμοποιούν, η κακή προαίρεση φταίει.

Ο πλούτος είναι «αχάριστος δραπετής» και αλλάζει κά-

τοχο συχνά. Είναι ανάξιος υπηρέτης, άστατος και αγνώμων, φοβερός προδότης, θηρίο ανήμερο, γκρεμός απότομος, τύραννος σκληρός, εχθρός ασυμφιλίωτος, αντίπαλος αδιάλλακτος αυτών που τον «κυνηγάνε»...

Ο πλούτος –να θυμάσθε– έχει δύο ελαττώματα: το ένα είναι η μέριμνα για να τον αποκτήσεις, που φέρνει ένταση και κόπο και η καλοπέραση απ' την άλλη...

Πλούτος αληθινός – λέει ο Ιωαν. ο Χρυσόστομος, δεν είναι να πλουτίζεις, αλλά το να μη θέλεις να πλουτίζεις. Εκείνος που θέλει να πλουτίσει έχει ανάγκη από κτήματα και χρήματα, ενώ εκείνος που δεν θέλει να πλουτίσει είναι πάντα πλούσιος. Αυτό είναι πλούτος, το να μην έχεις ανάγκη τον πλούτο. Υπάρχουν πλούσιοι που έχουν ανοιχτή πόρτα στον καθένα για να μοιραστεί τον πλούτο του και υπάρχουν και άλλοι που αρπάζουν αγαθά άλλων... Ο ένας πλουτίζει μοιράζοντας και ο άλλος κλέβοντας... Ποιος αποθηκεύει πλούτο καλύτερα; Ίσως πλούσιος τελικά είναι εκείνος που έχει και δίνει πολλά και όχι εκείνος που απλώς έχει πολλά.

Ευχόμαστε να γίνετε πλούσιοι σαν εκείνους τους πλούσιους που δεν χρειάζονται πολλά και όχι σαν εκείνους που έχουν πολλά.

Λέμε πως μια καλή ευχή είναι να σας ευχηθούμε να γίνετε «πλούσιοι φιλόσοφοι» που έχετε πολλά, αλλά δεν χρειάζεσθε τίποτα από τα «εγκόσμια»...

Είναι κάποιοι που λένε πολλά σε βάρος των πλουσίων. Τους κατηγορούν για σκληρότητα, μαλθακότητα, ανοησία, θηριωδία, κενοδοξία, υπερηφάνεια, ακολασία, θυμό, οργή... Κάλλος και ομορφιά, λέει ο κόσμος, δεν είναι τα πολυτελή ενδύματα, αλλά το να φορείς το ένδυμα καλών πράξεων... Υπάρχει μέτρο λοιπόν για όλους και οδηγός ζωής για όλους. Υπάρχουν οδηγίες χρήσεως της ζωής και του πλούτου.

Αν και κυνηγούν να γίνουν πλούσιοι μερικοί και αν τους ρωτήσουν αν το θέλουν θα σου πουν «Ναι», εν τούτοις ξέρουν καλά ότι η ζωή του πλούσιου έχει φόβους, είναι γεμάτη άπειρα κακά, όπως κίνδυνοι, αίματα, φθόνοι, βασκανίες, εχθρικές διαθέσεις, διαρκείς βασανισμοί. Οι πλούσιοι εύκολα πιάνονται θύματα, αφού δεν μπορούν να ελιχθούν ελεύθερα όπως οι φτωχοί επειδή

κουβαλάνε μαζί τους χωράφια, χρυσάφια, άπειρα ακίνητα και κινητά και δύσκολα μπορούν να ελευθερωθούν απ' τα δεσμά τους.

Υπάρχουν δηλαδή πολλών ειδών πλούσιοι; Ναι, και να θυμάσθε ότι σ' αυτή τη ζωή και η φτώχεια και ο πλούτος είναι προσωπίδες, μάσκες... Είναι μερικές φορές που έχουμε «τοίμπλες» στα μάτια και δεν βλέπουμε ποιο είναι δικό μας και ποιο ξένο, ποιο μόνιμο, ποιο προσωρινό, ποιο αιώνιο, ποιο προσωπικό, ποιο είναι πλούτος, ποιο φτώχεια...

Είναι θέμα φιλοσοφίας: Πλούσιος γίνεσαι ή μαζεύοντας αγαθά ή μοιράζοντας αγαθά.

Τι εννοούμε αγαθά; Ποια είναι αγαθά; Αυτό είναι το δώρο μας για σας: Ψάξτε στο 2001 ποια είναι τα αγαθά που αξίζει τον κόπο ν' αποκτήσουμε! Καλό 2001!

Ευαγ. Γ. Ζιόρον
Εκδόσεις ΝΑΙ

Amical
Souvenir

Από τον
Ευάγγελο Γ. Σπύρου
Εκδότη του «ΝΑΙ»

Τραγουδώντας στη βροχή παραμονές Χριστουγέννων 2000

Σήκωσα το γιακά του σακακιού, έβαλα τα χέρια στις τσέπες του παντελονιού και βραδάκι παραμονές Χριστουγέννων του 2000 κατηφόρισα, απ' το Κολωνάκι όπου βράδιασα για να ετοιμάσω σύντομα το χριστουγεννιάτικο τεύχος του «ΝΑΙ», προς το Σύνταγμα, να «χαζέψω» λίγο στο δρόμο, να δω το δέντρο στην πλατεία Συντάγματος και γιορτινές βιτρίνες...

Τα περασμένα χρόνια και οι αναμνήσεις τους μού έκαναν παρέα και περπατούσαν μαζί μου καθώς άρχισε λίγο να ψιλοβρέχει, κι ήταν τα παλιά χρόνια κι εγώ μαζί μια φιλαρμονική σαν αυτές των δήμων, που χρονιάρες μέρες περνάνε στους δρόμους της επαρχίας μ' εκείνα τα κόκκινα σακάκια, τα χρυσά κουμπιά και τ' άσπρα καπέλα... Παμ, παμ, παραραραραμ, παμ, παμ, παραραμ... Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά... κι αρχή, κι αρχή καλός μας χρόνος... Χρόνια Πολλά! Παραραραραμ, παμ, παμ, παραραραραμ...

Όμορφα που είναι σ' αυτό το κομμάτι της Αθήνας! Άλλαξε η Ελλάδα! Εκεί γύρω στο Κολωνάκι, Σύνταγμα, Ακαδημία, Πλουτάρχου, Πατριάρχου Ιωακείμ, Πινδάρου, Σκουφά, Αναγνωστοπούλου, Κανάρη, Τσακάλωφ, Σόλωνος έχει κάτι μαγαζιά, έχει κάτι βιτρίνες, κάτι φώτα, κάτι ρούχα, κάτι φίρμες, κάτι πολυτέλειες και γλύκες, κάτι λαμπερές βιτρίνες, κάτι πολυελαίους, κάτι παπούτσια, κάτι ασημικά που να τα δούνε κάποιοι που μίλαγαν για Ψωροκώστα και ζητιάνους και φτωχούς και να σκάσουν!

Άλλαξε η Ελλάδα καημένη! Δεν βλέπεις τις λέσχες, τα αμάξια πολυτελείας, τα ειδικά ρεστοράν που τρώνε οι μπιζνεσμαν, οι πλούσιοι, οι «χηματιστηριακοί κύκλοι»; Δεν βλέπεις αστραφτερούς δρόμους, επιγραφές, φίρμες, δεξιώσεις, πάρτι, κοσμικές βραδιές, τραπεζίτες, πλούτη, φαγάδικα, κέντρα, επάρκεια αγαθών; Δεν βλέπεις αρχοντικά, αναπαλαιώσεις, βίλες, εξοχικά, κότερα, νησιά;

Οι αναμνήσεις περασμένων χρόνων, τα χρόνια κι εγώ, αυτό που λέγαμε μια γιορτινή φιλαρμονική, περπατάμε παρέα φτάνοντας στο Χριστουγεννιάτικο δέντρο. Φωτάκια, χιλιάδες φωτάκια 3,4,5,20,50 χιλιάδες; Εκατό

χιλιάδες φωτάκια, είτε κάποιος. Φώτα και φωτάκια που λαμπυρίζουν μπλε, κίτρινα, κόκκινα, πράσινα, γαλάζια, μωβ και άλλα μπλε και άλλα κίτρινα και άλλα κόκκινα, και άλλα πράσινα, γαλάζια, άσπρα, μωβ, πορτοκαλί ανακατεύουν τις λάμπες τους, αναστατώνουν τα μάτια, μπερδεύουν τα συναισθήματα σαν χιλιάδες επιθυμίες, σαν αμέτρητα παιγνιδίσματα ψυχής, σαν μυριάδες πόθοι χιλιάδων ανθρώπων του ελληνικού λαού, σαν ατέλειωτοι πόθοι στις καρδιές, σαν στόχοι, σαν ξεκινήματα, σαν Ανατολές, σαν επιχειρηματικά ρίσκα...

Παμ, παμ, παμ παραραραμ, ραμ ταραραμ... Ταραραραμ... Αρχιχρονιά κι αρχιμηνιά, ψηλή μου δένδρο λιβανιά, κι αρχή, κι αρχή, καλό μας χρόνο...

Φεύγει η Ελλάδα μας από εκεί που ήτανε πριν λίγα χρόνια... Καράβια φορτώνουν Έλληνες για νέες εποχές...

Φεύγω κι εγώ προς τα κάτω Ερμού, Αθηνάς, Ομόνοια...

Τι να ήτανε αυτό που με μελαγχόλησε;... Να ήτανε η βροχή που μούσκευε τους λιανοπωλητές της Αθήνας στη Δημοτική Αγορά και που έβρεχε σιγά-σιγά την καρδιά μου ή η άλλη Αθήνα που ζωγράφιζε μεγάλα ερωτηματικά στα μάτια τόσων Ελλήνων και ξένων μεταναστών που κουβαλούσαν στον ώμο τους τα προβλήματα μιας στριμωγμένης ζωής στη μεγάλη «παραμυθούπολη» της Αθήνας;

Άκουγα μέσα μου στη φιλαρμονική των αναμνήσεων ταμπούρλα και σάλπιγγες πολέμων που «σαλαγούσαν» την προσφυγιά των Βαλκανίων, κοπάδια απελπισμένα που ψάχνουν τροφή... Οι σύγχρονοι Ρωμαίοι κατακτητές δεν πολυνιάζονται για την τύχη των απλών ανθρώπων όταν θέλουν να ασκήσουν τη στρατηγική τους.

«Άντε τράβα να βρεις φαί στα φανάρια, στα λουλούδια, στα εργοστάσια, στα “μπορντέλα”, στα χωράφια, στις οικοδομές» μια άλλης χώρας του λέει του ανθρώπου με μια κλωτσιά στον πσιινό...

Οι «στρατηγοί» θα κάνουν τις απογραφές, τις στατιστικές, τους δείκτες, τις καμπύλες, τους μέσους όρους... Οι άλλοι για να ζήσουν θα κλέβουν, θα ζητιανεύουν «αν έχει ντουλιά», θα πεθαίνουν, θα γεννάνε σε «φάτνες» επειδή «ουκ ην αυτοίς τόπος εν τω καταλύματι...»

Δύο ξένοι στην ίδια πόλη κατάντησαν οι κάτοικοι της Αθήνας και αλλού.

Μέρες Χριστουγέννων θα ακουσθεί στις ορθόδοξες εκκλησίες οι «Πάντες γαρ υιοί Θεού έστε διά της Πίστεως... Όσοι εις Χριστόν εβαπτίσθητε, Χριστόν ενεδύσασθε... Ουκ ενι Ιουδαίος ου δε Ελλην ουκ ενι δούλος, ουδέ ελεύθερος, ουκ ενι άρσεν και θήλυ πάντες γαρ υμείς εις έστε εν Χριστώ Ιησού...» και πολλοί θα πουν «Μυστήριον Ξένον ορώ και παράδοξον...» για να ξαναχωρισθούν στους πιστούς και στους άπιστους αφού κάποιοι άλλοι θα πουν «επισκεψάτο ημάς εξ ύψους ο Σωτήρ ημών, ανατολή ανατολών και οι εν σκότει και σκιά, εύρομεν την αλήθειαν...»

Μέρες Χριστουγέννων θα ξαναγίνει «σημείο αντιλεγόμενο» ο Χριστός, καθώς στις εκκλησίες μέσα στη νύχτα θα ψάλλουν οι ιερείς το «Η Παρθένος σήμερον τον υπερούσιο τίκτει...» και το «Η γέννησή σου Χριστέ ανέτειλε το φως το της γνώσεως». Οι άνθρωποι θα μοιραστούν πάλι, άλλοι για κόλαση, άλλοι για παράδεισο.

Σήκωσα το χέρι και μπήκα σε ένα ταξί.

Φώτα πολύχρωμα αναβόσβηναν στα παράθυρα σπιτιών και στις βιτρίνες... «Χρόνια Πολλά - Δήμος Μελισσίων» έγραφε στο δρόμο πριν φτάσω σπίτι μου και πριν ρωτήσω τον ταξιτζή:

— Θα άνοιγαν οι Αθηναίοι και οι Έλληνες το σπίτι τους για να φιλοξενήσουν μια ετοιμόγεννη Παναγία, όπως τότε, για να μην τρέχει σε παχυνιά ζώων, αν ήτανε να χτυπήσει την πόρτα τους μια άγνωστη ξένη; Τι λες, πιστεύουν στο Χριστό οι Αθηναίοι;...

— Ποιοι Αθηναίοι; μου είπε... Τι ψάχνεις καημένη, άντε Χρόνια Πολλά και Καλά Χριστούγεννα...

Πριν ανοίξω την εξώπορτα ακούω να φωνάζει ο ταξιτζής από μακριά στο ανοιγμένο παράθυρο του ταξί:

— ...Εϊ κύριος! Υπάρχουν πολλοί Αθηναίοι που θα άνοιγαν την πόρτα...

Ευάγ. Γ.Σπύρου
Εκδότης «ΝΑΙ»

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ underwriting

Χρονιάρες μέρες Δεν λες κουβέντα...
κρατάς κρυμμένα μυστικά...και ντοκουμέντα

Οι εργαζόμενοι στο ΝΑΙ εύχονται Υμίν το Νέον Έτος 2001 αίσιον και ευτυχές

Αίσιος, ια, ιο, αυτός που δίνει ελπίδα για καλή έκβαση, ευνοϊκός, π.χ. Αίσιον και ευτυχές το νέο έτος. Αισιόδοξος, η, ο, αυτός που πιστεύει στην καλή έκβαση των πραγμάτων. Αισιόδοξια το να είναι κανείς αισιόδοξος, να πιστεύει πως όλα πάνε καλά, π.χ. Το «ΝΑΙ» είναι γεμάτο αισιόδοξια για το μέλλον των ασφαλιστών.

Ευτυχές, ής, επίρρημα ευτυχώς. 1. Ο καλότυχος, ο καλόμοιρος, ευτυχιμένος: π.χ. Ευτυχής αυτός ο διευθυντής υποκαταστήματος με τόσους καλούς ασφαλιστές. 2. Πάρα πολύ ευχαριστημένος: π.χ. Το «ΝΑΙ» είναι πολύ ευχαριστημένο με την εργατικότητα των νέων ασφαλιστών. 3. Ευδαίμονας, μακάριος, καλότυχος: π.χ. Καλότυχος αυτός ο διευθυντής πωλήσεων που έζησε τόσες πρωτιές. 4. Εξαιρετικά επιτυχημένος: π.χ. Αυτός ο ασφαλιστής είχε την ευτυχή σύμπτωση να πετύχει όλους τους διαγωνισμούς της εταιρίας του.

Ευτυχία είναι η καλή τύχη, η καλοπέραση, η ευδαιμονία, η επιτυχία. Ακόμη είναι επιτυχία, αγαθή έκβαση.

Ευτυχιμένος, ο καλότυχος, ο ευχαριστημένος απ' τη ζωή.

Ευτυχώ, ευημερώ, καλοπερνώ, νιώθω ευτυχιμένος. π.χ. Οι ασφαλιστές με τόσο χαρτοφυλάκιο ευτυχούν.

Νέος, α, ον, αυτός που γεννήθηκε πριν από λίγο. Νέος χρόνος, νέος manager, νέος ασφαλιστής, ο μικρός στην ηλικία. Αυτός που αντικατέστησε άλλον: π.χ. Μας ήρθε νέος διευθυντής πωλήσεων. Άλλη έννοια του νέος είναι ο παράξενος, ο ασυνήθιστος: π.χ. νέους τρόπους μας μαθαίνουν και ακόμα μία έννοια είναι τα Νέα, οι ειδήσεις. π.χ. Καλά νέα στις πωλήσεις ή άσχημα νέα στις στρατολογίες.

Ετος, το, είναι χρονική διάρκεια 365-366 ημερών, χρόνος, χρονιά, περίοδος εργασίας, π.χ. διδακτικό έτος, έτος επιτυχίας, έτος επανασχεδιασμού εταιρίας.

Ε.Σ.

9 Δεκεμβρίου 1969 είχαμε 90 νεκρούς από πτώση αεροπλάνου σε βουνό της Κερατέας, αεροπλάνου της Ολυμπιακής που εκτελούσε πτήση Χανιά-Αθήνα. Μαύρα Χριστούγεννα για τους Χανιώτες. Το 1969 ήρθε στην Ελλάδα η Coca-Cola. Στην Αμερική υπάρχει από το 1886 όταν ο Τζον Στάιθ Πέμπerton, ένας φαρμακοποιός, έφτιαξε ένα κοκτέιλ που τον έβαλε ανθρακούχο νερό και το ποτό που βγήκε το ονόμασε «French wine Cola».

Το πούλαγε με 5 σεντς το ποτήρι. Τον άλλο χρόνο έβγαλε το κρασί κι έβαλε καφεΐνη και εκχύλισμα από το φυτό κόλα. Ο συνεργάτης και λογιστής του, Φρανκ Ρόμπινσον, τον πρότεινε να το πουν Coca-Cola και να τον δώσουν την χαρακτηριστική γραφή Coca-Cola. Έτσι ξεκίνησε στις βιτρίνες κάποιων μαγαζιών να φαίνεται το «Drink Coca-Cola».

Το 1888 το αγόρασε ένας νεαρός επιχειρηματίας, ο Εϊζα Κάντλερ, που είπε: «Το λογότυπο Coca-Cola στο εξής πρέπει να είναι παντού». Αυτό έγινε και μαζί η Coca-Cola πουλήθηκε το 1919 σ' έναν τραπεζίτη της Ατλάντα, τον Ερνεστ Γούντραφ που το 1923 έκανε το γιο του Ρόμπερτ Γούντραφ πρόεδρο της εταιρίας

και αυτός την έκανε να γίνει αυτό που είναι σήμερα με το σύνθημα «Around the corner from anywhere»... Από το 1926 βγήκε στο εξωτερικό, αφού είχε κατακτήσει την Αμερική. Το 1995 τα έσοδά της ήταν 93 δισεκατομμύρια δολάρια και μια απ' τις πρώτες τέσσερις καλύτερες εταιρίες με έδρα τις ΗΠΑ. Το μπουκάλι της είναι το πιο γνωστό σχήμα στην ιστορία των καταναλωτικών αγαθών, έργο των Ερλ Ντιν και Αλεξάντερ Σάμιουλσον, γνωστό ως contour. Ο πρώτος εμφιαλωτής της είπε: «Χρειάζεται ένα μπουκάλι που να το γνωρίζεις και στο σκοτάδι, ακόμα και σπασμένο...». Η Root Glass Company έδωσε την απάντηση με το γνωστό μπουκάλι... Από το 1928 είναι επίσημος χορηγός των Ολυμπιακών Αγώνων στηρίζοντας 50 αθλήματα από 200 χώρες και χιλιάδες τοπικές διοργανώσεις.

Η Coca Cola επινόησε ακόμα και το διάσημο άσπρο-κόκκινο κοστούμι του Αϊ-Βασίλη που μέχρι τότε εμφανιζόταν με ριχτές ρόμπες... «Βλέπεις στην TV μια διαφήμιση της Coca Cola και ξέρεις ότι και ο πρόεδρος πίνει Coca Cola, η Αϊζ Τέιλορ πίνει Coca Cola, και εσύ μπορείς να πεις Coca Cola». (Αντι Γουόρζολ)

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ

ΤΙΜΗ ΣΤΟΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗ ΤΟΥ 2000

Στην αρχή της νέας χλιετίας το «ΝΑΙ» βασισμένο στο συνολικό του έργο, ως προέδρου του Ομίλου INTERAMERICAN και προέδρου στην Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος, επιλέγει και τιμά ως άνθρωπο του 2000 τον Δημήτρη Κοντομηνά, αποκλειστικό μήνυμα του οποίου δημοσιεύουμε:

INTERAMERICAN
ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

Δημήτρης Κοντομηνάς
ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Πριν λίγες μέρες, ανοίγοντας ένα συρτάρι ξεχασμένο, αντίκρισα μερικούς φακέλους με την ένδειξη «ασφαλιστές και συνεργάτες» και με ημερομηνίες μακρινές. Άνοιξα από νοσταλγία της στιγμής τους φακέλους και τόσο ανυπόπτα, μέσα από γνωστά, φιλικά και πολλά αγαπημένα πρόσωπα, πέ-
ρασε από τα μάτια μου μπροστά όλη η σύγχρονη ιστορία των ασφαλίσεων στον τόπο μας.

Πολλοί από αυτούς ξεκίνησαν την καριέρα τους ταυτόχρονα με εμένα, τότε, πριν 35 περίπου χρόνια. Αρκετοί συνεχίζουν σήμερα, έχοντας φθάσει κά-
που, έχοντας επιτύχει. Κάποιοι ήδη έκλεισαν τον κύκλο τους έχοντας καταθέσει μόχθο και αποτελέσματα στην αγορά του χώρου μας και μερικοί, δυ-
στυχώς, έκλεισαν και τον κύκλο της ζωής τους.

Με αφορμή τις αναφορές στο ασφαλιστικό παρελθόν, και την επιλογή μου προς βράβευση από το καλό περιοδικό «ΝΑΙ», πόνημα ενός αξιουεργάτη των ασφαλειών, που παράλληλα επιδιόδετα με επιτυχία και στην κλαδική δημοσιογραφία, προσφέροντας εις διπλούν – τον Βαγγέλη Σπύρου εννοώ – συνειδητοποιώ ότι όλοι αυτοί οι άνθρωποι που φωτογραφικά περνούν από τα μάτια και τη μνήμη μου και πολλοί άλλοι ακόμα, που δεν μπορώ να ξέρω, είναι οι κτίστες της ιδιωτικής ασφάλισης του τόπου.

Με προσπάθεια επίπονη και επίμονη έφτιαξαν το οικοδόμημά της, που αποτελεί μια πελώρια κοινωνική προσφορά. Ειδικά κατά την τελευταία τριακονταετία, κατά την οποία συνετελέσθη η μεγάλη πρόοδος του Κλάδου όπως από μέσα και εγώ την έζησα, αυτά τα πρόσωπα, από θέση απλού στρατευμένου μέχρι θέσεως ηγέ-
τη, ήταν οι πρωταγωνιστές. Έκαναν τον ασφαλιστή αξιοσέβαστο, οικείο, αλλά και απαραίτητο στον πολίτη.

Ως ένας από αυτούς αισθάνομαι τη βαθειά ανάγκη να τους ευγνωμονώ για τα καλά που προσωπικά απεκόμισα εργαζόμενος μαζί τους. Σε ένα χώρο στον οποίο η επιτυχία ορίζεται από τη συλλογική δράση, με τον κόσμο των δικτύων πωλήσεων πραγματικό μέλισσι, κανείς δεν δικαιούται τον χαρακτηρισμό του αυτοδημιούργητου και – πολύ περισσότερο – του αυτόφωτου. Γι' αυτό και θα ήθελα ως τιμώμενος από το περιοδικό, να μεταβιβάσω όλη την τιμή στον Άγνωστο Ασφαλιστή, σε όλους τους Ασφαλιστές.

Θεωρώ καθκον μου, υπό την ιδιότητα του Προέδρου της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος, να εκφράσω την πεποίθησή ότι στα χέρια των Ασφαλιστών κυ-
ρίως εναπόκειται και το μέλλον του Κλάδου. Αν στις προηγούμενες δεκαετίες επιτύχαμε να καταξιώσουμε το επάγγελμα και να καλλιεργήσουμε ασφαλιστική συ-
νειδηση στον πολίτη, είναι στο χέρι μας στο μέλλον να εδραιώσουμε την ιδιωτική ασφάλιση στον προστατευτικό ιστό της κοινωνίας, αναβαθμίζοντας τον ρόλο μας.

Σήμερα οι προκλήσεις κραυγάζουν. Οι περιστάσεις, με μια οικονομία χωρίς σύνορα και με τη χώρα μας λειτουργικά εντός της, ως μέλος της ΟΝΕ, πα-
ράλληλα με την κρίσιμη θέση της κοινωνικής ασφάλισης στο μεταίχμιο, θέλουν την ιδιωτική ασφάλιση στην πρώτη γραμμή. Στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς, με ανακαταναεμμένους και συμπληρωματικούς τους ρόλους για κρατικούς και ιδιωτικούς φορείς ασφάλισης, τόσο στο συνταξιοδοτικό όσο και στην υγεία, θα πρέπει ν' ανταποκριθούμε άμεσα και με επάρκεια.

Και εδώ, οι άνθρωποι θα πρωταγωνιστήσουν αλλά με νέα, πλέον, όπλα. Η τεχνολογική επανάσταση δεν θα πρέπει να μας φοβίζει. Καλούμεθα να τη γνωρί-
σουμε, να την «εξημερώσουμε» και να την αξιοποιήσουμε στον μέγιστο βαθμό. Η τεχνολογία είναι εργαλείο, «μοχλός» ο άνθρωπος είναι ο ιθύνων νους και χρειά-
ζεται για την αποτελεσματική διαχείριση της γνώσης και αποφασιστικότητα. Το ηλεκτρονικό εμπόριο, οι αυτοματισμοί της επικοινωνίας και πώλησης που μπορεί η τεχνολογία να προσφέρει, να γίνουν υποτακτικοί του Ασφαλιστή και όχι ανταγωνιστές του. Παρέχουμε υπηρεσίες πίστης και τίποτε δεν μπορεί να ακυρώσει την αναγκαιότητα της ανθρώπινης παρέμβασης και σχέσης σε συναλλαγές πίστης.

Από την άλλη, καλούμεθα να παρατεθούμε με ανταγωνιστές υψηλού επιπέδου, με απαιτητικούς όρους, με τον πήχυ πολύ πιο ψηλά. Χρειάζεται γι' αυτό δυνα-
μική εξέλιξη και προσαρμογή μας στην πραγματικότητα της νέας εποχής. Αυτό σημαίνει εκπαίδευση, μαθητεία διαρκείας, σημαίνει οργάνωση επαγγελματική σε ατομικό και εταιρικό επίπεδο, σημαίνει ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας. Κυρίως, σημαίνει ακριβή στόχο και προσανατολισμό και αυτός πρέπει να είναι η Ποιό-
τητα. Εκεί θα κριθεί στο εγγύτατο μέλλον η μάχη των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, εκεί θα κριθεί και η βιωσιμότητά τους. Και εκεί οι άνθρωποι των ασφαλειών –
όλοι εμείς – θα δείξουμε πόσο ικανοί είμεθα στο να κατευθύνουμε την εργασία μας στον άνθρωπο πελάτη. Αξίζει να μη διαψεύσουμε τον βάσιμο ισχυρισμό ότι σή-
μερα, παρά ποτέ άλλοτε, στον πολίτη είναι απαραίτητος ο καλός χρηματοασφαλιστικός σύμβουλος.

Η Ένωση, ως θεσμικός φορέας του Κλάδου, αντιμετωπίζει με περίσκεψη και μεθοδικότητα τις προκλήσεις – προσκλήσεις μάλλον – των καιρών μας και, το σημαντικότερο, συνεργάζεται προς πάσα κατεύθυνση και με τους κρατικούς φορείς για τον εκσυγχρονισμό της ασφαλιστικής αντιληψής και πρακτικής. Γίνονται βήματα προόδου – η εφαρμογή του Φιλικού Διακανονισμού στις ζημιές από τροχαία ατυχήματα, είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα.

Επειδή πιστεύω στη συλλογική προσπάθεια και στην πηγή που κάθε Ασφαλιστής έχει βαθιά μέσα του για να αντλεί δύναμη στην προσπάθειά του για βελτίω-
ση προσωπική και απόδοση έργου, επειδή πιστεύω ότι στη μεγάλη οικογένειά μας δεν χωρούν ευκαιρισμοί και ανεμερίαι, έχω τη βεβαιότητα ότι όλοι μαζί θα φέρουμε την πολλά υποσχόμενη για τον τόπο μας «άνοιξη» στην ιδιωτική ασφάλιση.

Αρκεί να μεταθέσουμε εαυτούς στο «Εμείς», ως άνθρωποι και ως ασφαλιστές.

Με τη σκέψη αυτή τελειώνοντας, ευχαριστώ τον Βαγγέλη Σπύρου για την τιμή και του εύχομαι σθένος και αγάπη για ό, τι κάνει.

Με τιμή

Δημήτρης Κοντομηνάς

● Δεκέμβριο του 1980 κήκαν τα μεγάλα καταστήματα της εποχής «MINION», «ΚΑΤΡΑΝΤΖΟΣ ΣΠΟΡ» και «ΜΑΡΟΥΣΗΣ». Αστέρης, ΕΘΝΙΚΗ, ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ, ΛΑΪΚΗ ΚΑΙ ΜΙΝΕΤΤΑΣ πλήρωσαν τη φωτιά που ήταν, όπως είπαν, εμπρησμός της οργάνωσης «ΟΚΤΩΒΡΗΣ '80». Οι εταιρίες του κλάδου δεν αξιοποίησαν διαφημιστικά την προσφορά τους υπέρ του θεσμού... Παρέμειναν στο περιθώριο...

● Λίγο πριν μπει «το ΠΑΣΟΚ στην εξουσία», τέλος '80 αρχές του '81 η «ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ» με πρόεδρο και δ/ντα σύμβουλο τον Αλέξανδρο Ταμπουρά στέλνει επιστολή στον πρόεδρο της Ένωσης Ασφαλιστών Ελλάδος και ζητά να τεματίσει από 1.1.1981 την παρουσία της στην Ένωση και να τη διαγράψουν από τον κατάλογο μελών της. Αιτία ήταν το προαναγγελθέν, αν μπει στην εξουσία το ΠΑΣΟΚ «σχέδιο και πλαίσιο της πολιτικής του για το ασφαλιστικό που απέβλεπε στη βαθμιαία κοινωνικοποίηση των

εταιριών ιδιωτικής ασφάλισης (των σπουδαιότερων από αυτές). Κάποιοι αναλυτές τότε προέβλεπαν ότι θα επιδιωχθεί από το ΠΑΣΟΚ η δημιουργία ενός ενιαίου δημοσίου ασφαλιστικού φορέα και παράλληλα θα ξεκινήσει σκληρός έλεγχος των ιδιωτικών ασφαλιστικών επιχειρήσεων και ακόμα πιο σκληρός για τα ξένα συμφέροντα και μονοπώλια... Καθήμεν Ταμπουρά ούτε το δικό σου (εν πολλοίς «αμαρτωλό») μυαλό δεν μπορούσε να προβλέψει τι θα γινότανε τα επόμενα 20 χρόνια της Αλλαγής. Σε μπερδεύσαν οι συνδικαλιστές που έλεγαν «να'ρθει ο Αντρέας να φάει ο κόσμος κρέας»... Κάνουν λάθη και οι πρυτάνεις και οι πατριάρχες...

* Ήταν τέτοιες χρονιάρες μέρες, των Φωτών του 1966, όταν ομάδες ταραξιών της δεξιάς επιτέθηκαν στη διάρκεια του Αγιασμού των Υδάτων στον Πειραιά εναντίον του Μίκη Θεοδωράκη, του Αρχηγού «Νεολαίας Λαμπράκη». Ήταν τότε στην αρχή της πολιτικής-πολιτιστικής προσπάθειας του μεγάλου Μίκη Θεοδωράκη που άπλωνε τα χέρια - φτερούγες να σηκωθεί πιο ψηλά, λίγο ακόμα ψηλότερα και αυτός και οι Έλληνες... Ένας άξιος Έλληνας ανάμεσα στους προοδευτικούς της εποχής και ο Γεώργιος Καπουράνης, πρόεδρος της METROLIFE-ΕΜΠΟΡΙΚΗ σήμερα, που ήταν τότε γραμματέας της Νεολαίας Λαμπράκηδων στον Πειραιά. Μετά τα επεισόδια στον Αγιασμό, ο 28χρονος τότε Γ. Καπουράνης πήγε με τον Μίκη στα γραφεία των Λαμπράκηδων και είπαν να γράψουν κάποια δήλωση για τα επεισόδια. Ο Θεοδωράκης έφυγε για το σπίτι του στη Νέα Σμύρνη, ο Καπουράνης έκασε να γράψει τη διαμαρτυρία... Έγραφε, έσβηνε, έσκιζε χαρτιά μέχρι στις 5 το απόγευμα που του τηλεφώνά ο Μίκης. «Το γράψατε;» «Όχι ακόμα». «Εγώ έγραφα τη μισή Ρωμισούνη και σεις ένα χαρτί ακόμα;» Όπως μας διηγήθηκε πρόσφατα ο ίδιος ο Γιώργος Καπουράνης, ο Μ. Θεοδωράκης φεύγοντας και με πολλά συναισθήματα και σκέψεις έως τις 5 έκασε στο πιάνο κι άρχισε συνεπαρμένος και γεμάτος Ελλάδα να επενδύει-γράφει μουσικά το έργο του Γ. Ρίτσου «Ρωμισούνη»... Η γυναίκα του περίμενε να φάνε, αλλά αυτός δούλευε ως τις πέντε γράφοντας τη μισή Ρωμισούνη εκείνα τα Φώτα του '66... Αμήχανος ο Καπουράνης ρώταγε τους φίλους του Λαμπράκηδες... «Τι ρωμισούνη έλεγε αυτός, ρε παιδιά;» Λίγο αργότερα στα χρόνια της δικτατορίας, όταν ο Μίκης Θεοδωράκης γίνεται «κόκκινο πανί» για τους στρατιωτικούς, τα τραγούδια του απαγορεύτηκαν, ο Μίκης και οι φίλοι του Λαμπράκηδες βρέθηκαν στις φυλακές και τις εξορίες... Διηγείται ο Γ. Καπουράνης ότι «ξαναβρεθήκαμε με τον Μίκη στις φυλακές του Ωρωπού...» Φυλακισμένος και διωγμένος και ο Καπουράνης. Εκεί θυμάται ότι πολλές φορές μαζεύονταν μια παρέα οι κρατούμενοι κι έκαναν χορωδία... Ο Μίκης με το στόμα έκανε διάφορα μουσικά όργανα... Παμ, παμ, παραράμ... Ξεσταίνονταν οι καρδιές τους... Κάποιο βράδυ μέσα απ' τα σύρματα άκουσαν να παίζει κάποιο τραγούδι του Θεοδωράκη, ένα μπουζούκι... Ήταν ο Μανώλης Χιώτης που το άλλο πρωί έμαθαν ότι πέθανε... Το άκουσε ο Μίκης, το άκουσε εκείνο το τραγούδι αυτής της ιστορικής στιγμής και ο Γ. Καπουράνης που σε κάποια γιορτή πριν από 2-3 χρόνια για τα 70 χρόνια του Θεοδωράκη στο Δημοτικό Θέατρο Πειραιά ξαναβρέθηκαν μαζί και πήγαν σ' ένα ταβερνάκι να τα πούνε, να ξαναθυμηθούν παλιούς αγώνες για μια καλύτερη Ελλάδα... Από εκείνο το βράδυ είναι και η μοναδική φωτογραφία που πρωτοδημοσιεύει το «ΝΑΙ» και που βλέποντάς την ο Γιώργος Καπουράνης, ο άνθρωπος που ομόρφυνε το ασφαλιστικό περιβάλλον με την ανθρωπιά του, μας είπε: «Δεν ξέρω τελικά τι απέγιναν όλα εκείνα και τι καρπούς θα δώσουν ή δώσανε... Εκείνο που ξέρω είναι ότι εμείς, η παρέα μας, είμαστε πολύ περήφανοι για κείνους τους αγώνες... Κι εγώ αυτό για το οποίο καμαρώνω είναι εκείνη η εποχή με τους αγώνες, με τα ιδανικά, με την αγνότητα των σκοπών μας για έναν κόσμο καλύτερο...» Την Ρωμισούνη μη την κλαις, εκεί που πάει να οβήσει... να την πετιέται απ' την αρχή... κι αντρείβει και θερειύει... Και καμακώνει το θεριό με το καμάκι του 'Ηλιου... Αυτά λοιπόν γίνονταν τα Φώτα του 1966...

* Τέτοιες μέρες το 1973 ήμουν φοιτητής στη Νομική Αθηνών (είχα πάρει πτυχίο Παντείου και είχα υπηρετήσει στρατό). Δύο μήνες πριν είχα ξεκινήσει ως ασφαλιστής στο υπ/μα Ψωμιάδη, στην οδό Σταδίου 10, με διευθυντή τον Παύλο Ψωμιάδη στην INTERAMERICAN που από τότε γνωρίζω την καλή πορεία του.

Είχε γίνει και η επέμβαση στο Πολυτεχνείο... Ήταν μια χρονιά που γράφτηκαν ωραία τραγούδια, όπως το «Καλημέρα 'Ηλιε», ο «Μπαρμπαλιάς» τα «Λόγια και Χρόνια τα χαμένα», «Συνγνώμη που σ' αγάπησα πολύ», «Αν μ' αγαπάς φίλα σταυρό», «Εγνατίας 406» κ.ά.

Δεν θυμάμαι και κάτι από κείνα τα Χριστούγεννα. Αρχές του '74 έκανα τις πρώτες μου ασφάλειες, τα πρώτα ραντεβού, έδωσα εξετάσεις στο υπουργείο Οικονομικών και πέτυχα, πήγα 6 μήνες υπάλληλος, αλλά διάλεξα το επάγγελμα του ασφαλιστή και έφυγα να παλέψω τη ζωή στα «ελεύθερα μαρμαρένια αλώνια της»... Ήμουν το '74 στο τέλος, στο πτυχίο της Νομικής Αθηνών παράλληλα. Δούλεψα σκληρά ως ασφαλιστής μέχρι το 1990, αλλά δεν «χωρούσα» στην τσιγγουνιά των κινήτρων για γνήσιο επαγγελματισμό που υπήρχαν εκείνη την εποχή και αγοράζοντας ένα μικρό μηχανάκι - παπί Honda ξαναβγήκα στο δρόμο για νέες κατακτήσεις φτιάχνοντας το «ΝΑΙ». Ως manager ασφαλιστών ανέπτυξα πολλούς ανθρώπους που έγιναν επαγγελματίες... Η Μάχη η Καρανικά, ασφαλιστρια, μου έγραψε ένα γράμμα καλοκαίρι του 2000 που εκτός των άλλων με ευχαριστούσε που τους έμαθα μέσα στην τσάντα του ασφαλιστή να έχουν πάντα την αξιοπρέπεια και ανθρωπιά. Στις 12 Νοεμβρίου 1992 υπήρχε μια πολύ καλή αναφορά στα πιστεύω μου ως ασφαλιστή στον ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ. Αναδημοσιεύτηκε στο «WHO IS WHO AND WHAT IS WHAT» της Οργάνωσης ΤΑΜΠΟΥΡΑ.

Γενάρης '44. Ο Φιλοποίμην Φίνος, ο πατριάρχης του ελληνικού κινηματογράφου, μπαίνει φυλακή μαζί με τον πατέρα του για αντιστασιακή δράση. Ο πατέρας του εκτελείται και αυτός μένει στη φυλακή μέχρι που έδωσε όλη την περιουσία του να βρει τρόπο να βγει... Γενάρη του 1977 πέθανε πικραμένος και χρεωμένος αυτός που πρώτος έβγαλε τον ομιλούντα κινηματογράφο στα θερινά σινεμά, παγκοσμίως. Αυτός που με τα κινηματογραφικά του έργα χάρισε αμέτρητα όνειρα στους Έλληνες... Πρώτος κατασκεύασε μηχανήμα για εγγραφή ήχου στα ελληνικά. Είναι αυτός που ίδρυσε την Φίνος Φιλμ στην Ελλάδα και έμεινε κοντά στους Έλληνες αρνούμενος να πάει τεχνικός διευθυντής το 1962 στην «Μέτρο Γκλόντγουϊν Μάγερ»... Ο Φίνος Φιλμ που με τις ταινίες του κάνει να γελάσουν και τα παιδιά μας, του 2000, και να κλάψουν. Τα μηχανάκια της AGB πιάνουν φωτιά και τώρα με αυτές τις ταινίες, κόντρα σε ό,τι αμερικανικό και ξενόφερτο κι αν παίζεται... Οι παλιές ασπρόμαυρες ταινίες του Φίνου νικάνε όλους τους μηχανισμούς του Χόλιγουντ ή ποδοσφαίρου μ' έναν φουκαρά Βέγγο, έναν Αυλωνίτη, μια Βουγιουκλάκη... Δόξα σοι ο Θεός, που η Φίνος Φιλμ μας χάρισε να δούμε «Τα κίτρινα γάντια» με τους Κοντού-Σταυρίδη, τον «Ηλία του 16ου» με τους Χατζηχρήστο και Θανάση Βέγγο, την «Τρελή-τρελή οικογένεια» με τους Τζέννη Καρέζη-Αλεξανδράκη, το «Οι Γερμανοί ξανάρχονται» με Β. Λογοθετίδη, Λιβικού, Φωτόπουλο, Τσαγανέα, το «Ξύλο βγήκε απ' τον Παράδεισο» με Βουγιουκλάκη, Παπαμιχαήλ, Τσαγανέα κ.λπ. Το «Κάτι κουρασμένα παλληκάρια» με Κωνσταντάρα-Εξαρχάκο-Παπαγιαννόπουλο, το «Υπολογισμός Νατάσα», το «Μερικοί το προτιμούν κρύο» με τη Ρένα Βλαχοπούλου και τόσα άλλα.

● Αρχές του '74 έγινε αρχιεπίσκοπος ο Σεραφείμ. Στην μπουάτ «Ζυγός» στην Πλάκα τραγουδάγε η Βίκυ Μοσχολιού, γυναίκα του Μίμη Δομάζου. Περνώντας ένα βράδυ απ' έξω τον είδα από κοντά και του είπα ότι μικρός φόραγα φανέλα Παναθηναϊκού με Νο 10...

Ο Μίμης Δομάζος έπαιξε 19 αγωνιστικές περιόδους στον ΠΑΟ, έπαιξε 539 παιχνίδια στην ΕΘΝΙΚΗ ΕΛΛΑΔΟΣ και με την ΕΘΝΙΚΗ πέτυχε 139 γκολ. «Στρατηγό» τον φώναζαν τον Δομάζο, τον λαϊκό ήρωα των γηπέδων που ερωτεύτηκε τη Βίκυ Μοσχολιού, κάπου εκεί τέρμα Αχαρνών και που λόγω... αταξιών που έκανε τις νύχτες τον χώρισε... αφού αθλητική ζωή δεν έκανε και εγκρατής δεν ήταν... Παιδί του 1942, της Κατοχής, από 11 χρονών φόρεσε τη φανέλα του ποδοσφαιριστή στην Άμυνα Αμπελοκήπων και στα 18 τη φανέλα του τριφυλλιού... «Τότε παίζαμε για τον κόσμο που μας κοιτούσε απ' τις κερκίδες... Αν κερδίζαμε ήταν καλά. Αν χάναμε, κλεινόμαστε στο σπίτι... Η ντροπή της ήττας μεγάλη και η καζούρα αβάσταχτη...»

«Ο Μίμης Δομάζος είναι ο κορυφαίος Έλληνας ποδοσφαιριστής όλων των εποχών», είπε ο Φέρεντς Πούσκας. Αν θέλετε σήμερα να του πείτε μια καλησπέρα θα τον βρείτε στην Πλατεία Βικτωρίας. Στη δεξιά μεριά όπως πάμε απ' την πάνω μεριά της πλατείας είναι μια ταμπέλα που γράφει «Δομάζος» σε μια καφετέρια. Στην πλατεία, μπρος στα πόδια της παίζουν παιδιά, με φανέλες που γράφουν Τζοβάνι, Σόουζα, Ζε Ελίας, Βαζέχα, Οφορίκουε... Δεν ξέρουν τίποτα για Δομάζο πολλά απ' αυτά...

Βασισμένος στα ψέματα της εποχής ξεκίνησε και ο ΚΟΥΜΠΑΣ & ΣΙΑ λέγοντας Δεκ. του 80: «Σας λέει την αλήθεια ο ασφαλιστής σας; Πόσο αντικειμενικός μπορεί να είναι ο ασφαλιστής σας, αφού συνεργάζεται με μια μόνο ασφαλιστική εταιρία;» Τι να πούμε τι... «Είμαστε αντικειμενικοί εμείς», έλεγε

● Στις 28 Δεκεμβρίου του 1909 έφτανε στην Αθήνα ο μετέπειτα δημιουργός της μεγάλης Ελλάδας Ελευθέριος Βενιζέλος, εγκαινιάζοντας αυτό που είπαμε Βενιζελισμό. 22 Ιανουαρίου 1910 κατέβαινε στα Χανιά, αφού είχε βάλει τα θεμέλια μιας μεγάλης πορείας... Από τον Οκτώβριο 1910 βγαίνει πρωθυπουργός... Δύο χρόνια αργότερα, 4-12-1912 παραμονές Χριστουγέννων, αρχίζει ο πόλεμος με την Τουρκία και το μεγάλο του ελληνικού κράτους που έφτανε τότε ως την Ελασσόνα... Μιλώντας προς τους ναύτες ο Βενιζέλος είπε: «Δεν σας ζητώ να πεθάνετε για την πατρίδα. Σας ζητώ να νικήσετε γι' αυτήν...». Ο Βενιζέλος που αγαπούσε τις κρητικές τροφές, τις «κορονέικες» μικρές ελιές των Χανίων, τις θρούμπες, τα καλτσούνια, το «μπουρέκι», τα «παρτακάκια Χανίων», το ανθότυρο, τα κρητικά κουλουράκια του καφέ, τις αβρωνιές των κάμπων και τις βρούβες των βουνών και τα βαριά λάδια της Κρήτης που του 'φερναν χρονιάρες μέρες... Ήταν ο Βενιζέλος που ήξερε να προσφέρει οράματα αποσιμώντας θυσίες με ρεαλισμό. Ο Βενιζέλος που 7-1-1928 είναι ο πρωθυπουργός που καταθέτει θεμέλιο λίθο στον υπόγειο σταθμό του ηλεκτρικού στην Ομόνοια. Από τότε...

Τέλος χρόνου και συνήθως οι πολλοί ή και όλοι κάνουν ταμείο. Απολογισμούς χρονιάς, πόσα έχουν, δηλώσεις εισοδήματος κ.λπ. Μερικοί θέλουν να βγάλουν περισσότερα και να γίνουν πλούσιοι. Το «ΝΑΙ» για να βοηθήσει μερικούς που θέλουν να ανεβούν και να γίνουν πλουσιότεροι από άλλους καταθέτει τη λίστα Φορμπς με τους πλουσιότερους του κόσμου για να ξέρουν τι πρέπει να κερδίσουν... Οι τιμές είναι με στοιχεία 22ας Μαΐου 2000. Οι δύο πρώτοι σχετίζονται με πληροφορική. Οι μισοί από τους 10 πρώτους είναι κάτω των 47 ετών.

Οι πλουσιότεροι του κόσμου (λίστα Φορμπς)

1.	Μπιλ Γκέιτς	ΗΠΑ	60,0
2.	Λόρενς Είσον	ΗΠΑ	47,0
3.	Ουόρεν Μπάφετ	ΗΠΑ	28,0
4.	Πολ Γκάρνερνερ Άλεν	ΗΠΑ	28,0
5.	Βασίλης Αλσούντ	Σαουδική Αραβία	20,0
6.	Καρλ & Τέο Άλμπερχτ	Γερμανία	20,0
15.	Σίλβιο Μπερλουσκόνι	Ιταλία	12,8
19.	Λέο Κίρχε	Γερμανία	11,5
21.	Κιθ Ρούπερτ Μέρντοχ	ΗΠΑ	9,4
28.	Τεντ Τέρνερ	ΗΠΑ	8,3
29.	Μεχμέτ Καραμεχμέτ	Τουρκία	8,0
47.	Τζέφρι Μπέζος	ΗΠΑ	6,1
52.	Σακί Σαπαντζή	Τουρκία	5,7
70.	Τζοβάνι Ανιελί	Ιταλία	5,0
77.	Λουτσάνο Μπένετον	Ιταλία	4,8
87.	Ραχμί Κοτς	Τουρκία	4,4
97.	Άλφρεντ Χάινκεν	Ολλανδία	4,4
98.	Σπύρος Λάτσης	Ελλάδα	4,3
169.	Σωκράτης Κόκκαλης	Ελλάδα	2,7

* Τα ποσά είναι σε δολάρια

Πηγή: www.forbes.com

* Αρχές Ιανουαρίου του 1979 πέθανε ο Πρόδρομος Μποδοσάκης, ένας από τους πιο ευφυείς επιχειρηματίες που γνώρισε η Ελλάδα... Επί ΠΑΣΟΚ ίσχυσε για το έργο του η μεγάλη αλήθεια: Πάντα ματαιότης τα ανθρώπινα... Διαλύθηκε ό,τι έφτιαξε εκείνος ο μέγας κάποιος εποχής παράγων της οικονομίας. Νόμος, θα μου πείτε... Αϊ άνθρωποι είμαστε, πώς να τα χωνέψουμε τέτοια κατώματα της Μοίρας...

Τρία χρόνια αργότερα από το θάνατό του «ύαινες ξένου χρήματος» πλησίαζαν στα ταμεία των εταιριών του. Τότε έδωσαν το «παρών» και οι συνδικαλιστές.

● «...Πιστεύουμε ότι είναι ανάγκη η κυβέρνηση να τοποθετηθεί θετικά απέναντι στο αίτημά μας περί κοινωνικοποίησης της Α.Α.Ε. «ΛΑΙΚΗ»...» Ήταν εκεί στο 1982, λίγο μετά την ανάληψη της εξουσίας από το ΠΑΣΟΚ, που οι υπάλληλοι της «Λαϊκής» ζητούσαν την κοινωνικοποίησή της και μάλιστα έλεγαν ότι θα είχε ο υπουργός και τη θετική συμβολή τους γι' αυτό... Το υπόμνημα των υπαλλήλων υπέγραψαν οι Παναγιώτης Παπαμιχαήλ και Αθηνά Καραμήτρου, πρόεδρος και γεν. γραμματέας αντίστοιχα... (είναι και σήμερα συνδικαλιστριά η δεύτερη). Ήταν εποχή που ο Θανάσης Θωμόπουλος, υποδιευθυντής ΑΤΕ, εξέφραζε την άποψη ότι πρέπει να σταματήσει η δραστηριότητα των κρατικών ασφαλιστικών εταιριών, που αλληλογρονθοκοπούνται στην ασφαλιστική αγορά για την πρόσκτηση πελατείας εξαρτημένης από κρατικές αποφάσεις δανεισμού, επισημαίνοντας ότι μετά την αλλαγή της 18ης Οκτωβρίου τονίζονταν η άποψη για δημιουργία κοινού ασφαλιστικού φορέα που θα ένωνε τις ΕΘΝΙΚΗ, ΑΣΤΕΡΑ, ΦΟΙΝΙΚΑ, ΑΓΡΟΤΙΚΗ... Ήταν τότε που διοικητής τράπεζας κατήγγειλε ότι υπέρογκα ποσά πήγαιναν στις τσέπες διαφόρων δ/ντών της τράπεζας υπό μορφή προμηθειών... Ναι, τότε ζητούσαν οι υπάλληλοι της Λαϊκής (110) τον έλεγχο των μετοχών της ιδιωτικής ασφαλιστικής εταιρίας «Λαϊκής» του ιδρύματος Μποδοσάκη να τον αποκτήσει το ελληνικό δημόσιο μέσω μιας κρατικής ασφαλιστικής όπως η ΕΘΝΙΚΗ ή ο ΑΣΤΗΡ... Η εξαγορά έλεγαν θα τους οδηγούσε σε δημιουργικό έργο αν γίνει τώρα. «Ενώ μια εξαγορά αργότερα, όταν η εταιρία γίνει σίγουρα προβληματική, θα φέρει στο Δημόσιο τομέα προβλήματα και χρέη...» Εδώ και 20 χρόνια γίνονταν αυτά... Σαν όνειρο... Σαν εφιάλτης... Σαν ψέματα... Φτου, ρε, να μη μπορώ να καταλάβω τα υψηλά νοήματα κάποιων πράξεων...

● Εγώ γεννήθηκα 18 Ιανουαρίου 1917 στα Τρίκαλα. Οι γονείς μου ήταν από την Ήπειρο, απ' τα Γιάννενα ο πατέρας, απ' τα Ζαγόρια η μάνα» είπε κάποτε ο Βασίλης Τσιτσάνης. 18 Ιανουαρίου 1984 πέθανε... Από 15 χρονών τραγουδούσε κι έγραφε τραγούδια ως το τέλος. Αποενοχοποίησε το ρεμπέτικο βάζοντάς το στα σαλόνια των Ελλήνων του '50-'60. Ποιος δεν τραγούδησε Τσιτσάνη;

● Αρχές του 1961, παραμονές Χριστουγέννων του 1960, στο πλευρό του μεγάλου ασφαλιστή και υπουργού, προέδρου τότε του ΕΟΤ Γεωργίου Πλυτά, βλέπουμε τον εκδότη της ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ Γιώργο Ζαχαρίου που απ' όσα μαθαίνουμε ετοιμάζει και ένα βιβλίο με αναμνήσεις πενήντα χρόνων κοντά στην πολιτική, οικονομική και ασφαλιστική ζωή της χώρας μας... Στη φωτογραφία της 7 Δεκεμβρίου 1960 ο κ. Ζαχαρίου Γ., με το ωραίο μαύρο δαχτυλιδωτό μαλλί και μουστακάκι. Επί ΠΑΣΟΚ μάλλον το έκοψε, τι να το έκανε, κάποιος άλλοι άφηναν μουστάκι και μούσι να δείξουν υποταγή στο σοσιαλισμό... Ο κ. Ζαχαρίου, τιμώντας τον εκδότη κ. Σπύρου, του υποσχέθηκε μια συνέντευξη εφ' όλης της ύλης στο επόμενο «ΝΑΙ»... Τυχεροί κάποιοι που είναι φίλοι ενός εκ των δύο και θα τύχουν «ευεργετικής λογοκρισίας»...

● Μέρες Χριστουγέννων, στις 26 Δεκεμβρίου του 1831, ιδρύθηκε στην Τεργέστη η Generali και αρχές χρόνου 4 Φεβρουαρίου 1886 πραγματοποίησε την είσοδό της στην Ελλάδα. Μέρες παραμονές Χριστουγέννων του 2000 έτυχε να βρεθώ στα όμορφα γραφεία της Generali στο Μαρούσι και να κουβεντιάζω με τον Αντρέα Γκαντεμπάιν και τον κ. Δημήτριο. Έχουμε κάνει όλα όσα πρέπει, μου είπαν, για να έχουμε ένα καλό ξεκίνημα στο 2001. Θα πάμε καλύτερα εφέτος επειδή, επειδή... Τους το εύχομαι θυμίζοντας ότι... άργησαν λίγο. Στις 30 Δεκεμβρίου 1885 υπεγράφη το διάταγμα περί ίδρύσεως υπ'τος της εταιρίας Assicurazioni Generali στην Ελλάδα. Ας κρατήσουν το πλεονέκτημα τώσων χρόνων κοντά στους Έλληνες... Οι πολλοί πάνε κι έρχονται, σβήνουν-χάνονται... Ας κάνουν την επίθεση δύναμης και ποιότητας που έχουν... Τους περιμένουμε. Δικαιούνται να ομιλούν πρώτοι.

Στα Χριστούγεννα του 1951 και αρχές του 1952 οι οικονομολόγοι της εποχής έψαχναν να βρουν κάποια λύση για υποτίμηση της δραχμής και ανατίμηση του ξένου συναλλάγματος, υπό την προεδρία του Ξ. Ζολώτα. Η ομάδα Ζολώτα πρότεινε υποτίμηση

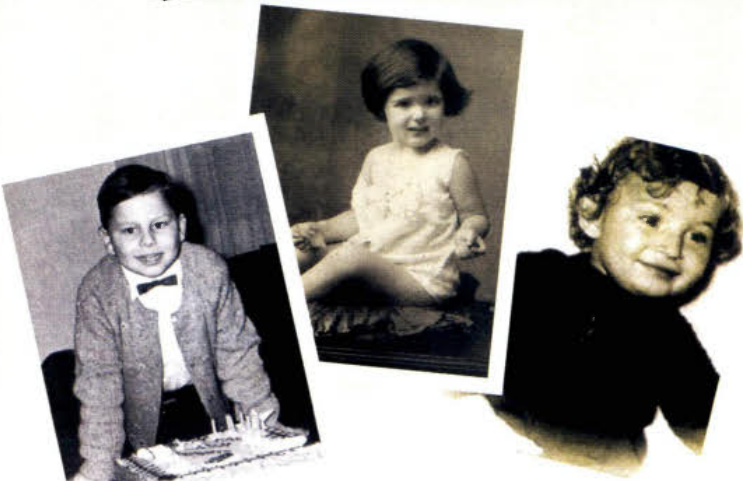
30-40% και ισοτιμία δραχμής-δολαρίου στις 21.000-25.000 δρχ. ένα δολάριο. Στην πράξη τότε ένα δολάριο είχε 40.000 δρχ. και επίσημη 15.000 δρχ.

Στις 9 Απριλίου του 1953 ο υπουργός Συντονισμού της κυβερνήσεως Αλέξανδρου Παπάγου Σπύρος Μαρκεζίνης κάνει υποτίμηση της δραχμής κατά 50%. Ένα δολάριο ισοδυναμούσε με 30.000 δρχ. και η χρυσή λίρα απ' τις 182 δρχ. πήγε στις 310.000 δρχ. Ένα χρόνο μετά το 1954, στο χαρτονόμισμα με τη μεγαλύτερη αξία εκείνης της περιόδου των 50.000 δρχ. έγινε απάλειψη των τριών μηδενικών, όπως και σε αυτά των 10.000 και 20.000 δρχ. και κυκλοφόρησαν ως 10, 20, 50 δρχ. με την ένδειξη «Νέα έκδοση». Εκείνη την εποχή του '54-'57 ήμουν 6-8 χρονών, ζούσα στο χωριό μου Δίστρατο Άρτας και δεν εγνώριζα τι σημαίνουν λεφτά. Κάποια φιλά, πεντάρες, δεκάρες και εικοσάρες (5 λεπτά, 10 λεπτά, 20 λεπτά) έγραφαν πάνω αυτά τα κέρματα) τα έβαζα στις χαρμάδες του τοίχου στα παράθυρα, στο λιθόκτιστο σπίτι... Ζούσαμε όμορφα και εμείς τα παιδιά, χωρίς λεφτά, τότε που οι άλλοι έψαχναν ισοτιμίες...

Κάπου εκεί ανάμεσα στα Χριστούγεννα του '82 και τα Χριστούγεννα του '83 έγινε μια εταιρία που λεγόταν Διευρωπαϊκή ΑΕ. Αυτοί που έβαλαν λεφτά να γίνει αυτή η εταιρία και για όσα συνέβαλαν υλικά και ηθικά αξίζουν κάπου μιας μνείας από την INTERAMERICAN. Η πράξη τους έσωσε το όνομά της και μεγάλο μέρος της ασφαλιστικής αγοράς που ίσως ήταν διαφορετική αν δεν στηριζόταν ο επικεφαλής αυτής της προσπάθειας τότε... Θυμάμαι με πόση αγάπη κάποιοι, Πανεπιστημίου και Μπενάκη, του είπαμε καλό ταξίδι.

● Τέλος του 1980, ο συμπατριώτης μου, βουλευτής Άρτας του ΠΑΣΟΚ Αλέκος Λιαροκάκης, —«Θεός σχωράετον», πέθανε πρόσφατα— μαζί με συνάδελφό του υπέβαλλαν ερώτημα στη Βουλή σχετικό με τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών των ασφαλιστικών εταιριών. Ρωτούσαν να μάθουν ποιες εταιρίες δεν έχουν καλύψει τα αποθεματικά τους, σε τι ποσά είναι οι ακάλυπτες υποχρεώσεις, πόσες παραπέμφθηκαν στον εισαγγελέα απ' τις εταιρίες που δεν είναι εντάξει, ποιοι έλεγχοι έγιναν στα καταστήματα και όχι στα χαρτιά, ποιοι διευθυντές παραπέμπονται ποινικά και πειθαρχικά κ.λπ. κ.λπ. Στο κόκκινο ήταν τότε η Λεντε Ελλάς, ο Ηρακλής, η Αθηναϊκή, η Ελληνική, η ΝΟΒΑ, η Βαλκανική Ένωση, η Τρανς Ατλάντικ, ο Παρθενών, η Στάνταρ Ελλάς, η Ομόνοια, η Ατλαντική Ένωση... Η Ατλαντική Ένωση, με επιστολή του Νότη Λαπατά που έστειλε στα «ΝΕΑ» γεμάτη αγανάκτηση, είπε ότι το υπουργείο αντί να δει ότι έχει ακίνητα μεγαλύτερης αξίας από αυτά που ζητά ο νόμος σε χαρτιά... την κατηγορεί... Πάντα αυτό το υπουργείο έκανε λάθη... Γεγονός είναι ότι η ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ είχε δίκαιο και ΖΕΙ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΥΕΙ. Το υπουργείο με τα χαρτιά ταλαιπωρείται ακόμα. Τώρα δε, τα χαρτιά πληθύναν χωρίς αξία...

* Τέτοιες μέρες εδώ και είκοσι δύο χρόνια, το 1978, ενημερώνονταν το κοινό και ο Τύπος για την υποχρεωτική ασφάλιση στην Ελλάδα από 1.1.1978. «Η υποχρεωτική ασφάλιση είναι κοινωνικό μέτρο», δήλωνε τότε ο πρόεδρος της Ενώσεως Ασφαλιστικών Εταιριών Μιχ. Παρασκάκης σε συνέντευξη Τύπου. Ήταν τότε που ξεκινάγε το σύστημα με τεράστια ελλείμματα στον κλάδο αυτοκινήτων και έλεγε ο κ. Παρασκάκης ότι χρειάζεται αύξηση 50% στα ασφάλιστρα. Ενώ ο αρμόδιος υπουργός υποστήριζε ότι το ζήτημα θα εξετασθεί και ότι το έλλειμμα δεν θα ανέβει κατά 35% όπως έλεγε η Ένωση, αλλά κατά 25%. Τα ίδια παραμύθια συνεχίστηκαν μέχρι σήμερα, έκλεισαν 40 εταιρίες, τα ελλείμματα του επικουρικού υπάρχουν, ο φαύλος κύκλος συνεχίζεται και σήμερα το υπουργείο βλέπει ότι αν αυξηθούν, θα μπερδέψουν τον πληθωρισμό κ.λπ κ.λπ. Καλή χρονιά για νέους μπελάδες...

● Τέτοιες μέρες πριν 22 χρόνια η ΑΔΡΙΑΤΙΚΗ διαφημιζόταν ότι «είναι εγγύηση για σήμερα, αύριο, για το μέλλον», το ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ παρότρυνε να «φροντίστε για το μέλλον των παιδιών σας», η ΟΜΟΝΟΙΑ ευχότανε ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ σε όλους, ο ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΑΙΩΝ έδινε θερμές ευχές για το νέον έτος, η INTERCONTINENTAL καλούσε «Ελάτε και σεις στον κόσμο της INTERCONTINENTAL για να κάνετε τη ζωή σας καλύτερη»!, η TRANS-ΑΤΛΑΝΤΙΚ ΑΕΓΑ έλεγε ότι είναι εταιρία με νέους στόχους και ότι συμφέρει να συνεργασθούν μαζί της, η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ βεβαίωνε ότι όποιος έχει ανησυχία για το μέλλον μπορούσε να βοηθήσει να λυθεί, η INTERSUISSE πληροφορούσε ότι ήταν εις την υπηρεσία των Ελλήνων, η ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ προφήτευε ότι το μέλλον μπορεί να είναι ακόμη μεγαλύτερο, η Λεντε Ελλάς δεχότανε «μετά χαράς πράκτορες για συνεργασία»... Σήμερα δεν υπάρχει καμιά από αυτές... Τα ονόματά τους δεν κυκλοφορούν και δεν εγγυώνται τίποτα... Οι ματαιότητες συνεχίζονται...

● Να και οι «ξεφτίλες» οι βιομήχανοι του Λονδίνου τι έκαναν το 1940. Πήγαν στο Λούδς και ασφαλίστηκαν κατά της προώρου λήξεως του Β' Παγκοσμίου Πολέμου επειδή, αν έληγε, θα είχαν ζημία από τα όπλα και πυρομαχικά που δεν θα επωλούντο. Το ενδεχόμενο ειρήνης θα έφερνε λίγα κέρδη. Έτσι αν τελειώνε ο πόλεμος πριν τα Χριστούγεννα του '40 θα έπαιρναν αποζημίωση... Είδες οι «κουφάλες»; Μια ζωή... σκάρτοι ήταν...

«Πάντα ματαιότης τα ανθρώπινα» στο διάβα του χρόνου... Πριν μόλις 20 χρόνια «επαιζαν» στα έντυπα ονόματα που δεν τα θυμάται κανένας σήμερα... Δ. Καλεθριανός (NORDSTERN-COLONIA), Γ. Καπαρής (ALICO), Κ. Καλατζάκος (υπουργός), Σ. Τάσης (δημοσιογράφος), Μ. Ρουχωτάς (δημοσιογράφος), Δ. Δημόπουλος (δ/ντής υπουργείου), Μ. Δασκαλέας, Χάρης Λαμπιδής (Φιλαδέλφεια), Στάθης Τσαούσης (Μεσόγειος), Θ. Φραγγιάς, Άγγελος Αποστολάτος, Μ. Βαμβακάς, Β. Κατσιούλας, Κ. Κανάρης (γεν. δ/ντής Εθνικής), Π. Δαβάκης, Αλ. Μπαλτατζής, Γ. Βογιατζάκης, Γ. Σφηκάκης,

Χρυσ. Σαββόπουλος, Δ. Θανασέκος, Ν. Μουρτζούκος, Ζαχ. Γεωργιάδης, Ν. Στράφτης, Σπ. Τσουκαλάς, Π. Σίμιτσεκ, Δημοσθ. Ηλιόπουλος, Αντ. Γκιώνης, Ανδρ. Παπανδρέου (ο Αντρέας), Γεράσιμος Αποστολάτος, Γ. Πλυτάς, Γ. Κατσούλης, Αγ. Πάλλης, Γ. Λάμπρος, Γ. Συρίχας, Γ. Κεβορκιάν, Ν. Μισιόδης, Κολυβάς, Χ. Σταυρίδης, Γ. Τσακίρης, Μ. Greenberg, Μ. Ματθίας, Στ. Τριανταφυλλάκης, Κυριάκος, Καρέρ, Γιγκλάς, Καλκάνης, Μιχαέτος, Μ. Ραφαήλ, Γ. Παϊπέτης, Γιατράκος, Πολυζώης, Αρταβάνης, Αρ. Κοσολάκης, Λατσούδης, Κουφόπουλος, Α. Νανόπουλος, Ν. Ντοϊμάς, Απ. Λάζαρης (συντο-

νισμού υπουργός), Καβαγιάν, Κράλλης, Ζωΐδης, Nimco A.E., Χρ. Νικολάου, Αιμ. Ζαχαρέας, Σλαμαρης-Ολιβέρης, Π. Γερμανάκος, Ι. Παπασπύρου, Α. Ζαφείρης, Π. Νικολαΐδης, Ελ. Μάντικα, Θ. Πάλλης, Α. Ποθητάκης, Μ. Ασωνίτης, Β. Χαρθαλιάς, Α. Μαμανής, Χ. Τιμιπόζος, Β. Αλεξόπουλος, Ι. Τακάκης, Α. Ζάννος, Ν. Νικολάου, ο κ. Ferguson Βαουερ και Βροακμαν (NN), Δημ. Μπουκουβάλας, Σ. Σαλπικητής, Ν. Οθωνάιος κ.λπ. κ.λπ. ...

Ναι, δεν πέρασαν ούτε 20 χρόνια.

* Αρχές του 1973, Ιανουάριο, έβγαине το τεύχος 2 του IN. INTERAMERICAN NEWS. (Στο IN συνεργάσθηκα κι εγώ (κατά καιρούς) με τον Γ. Μπαρμπερόπουλο, το συγχωρεμένο Νίκο Πάπας, με την όμορφη Μαρίνα Ζερβονικολάκη-Μητσακίκη, αδερφή του Νίκου, με τον Κ. Ανδρεόπουλο και αργότερα με τον Γ. Ψαρά, τον Β. Καλτσά και τον Σωτήρη Τζούμα. Έξω στο εξώφυλλο έγραφε τεύχος 2, στην ταυτότητα έγραφε τεύχος 1, Έτος 1ο. Ιανουάριος 1973 μέσα, Φεβρουάριος 1973 έξω. Εκδότης-

Ανδρεόπουλου, του Β. Καλτσά και του Παναγιώτη Καραλή «που προσελήφθη στην INTERAMERICAN προσφάτως, στον τομέα αναλογιστικών εργασιών» όπως έλεγε. Φωτογραφίες υπήρχαν από γιορτές στα υπ/τα Πεταλά-Τσεβρένη, από τη διπλή γιορτή στις 5-1-73 του υποκαταστήματος Σμπιλή (αγιασμός και κοπή πίτας) όπου το φλουρί κέρδισε ο ασφαλιστής τότε Λεων. Τσιφτοής (Λεωνίδα αντέχεις ακόμα;) και από το υπ/μα Καλογεράκου. Στο ίδιο τεύχος υπήρχαν και

Διευθυντής ήταν ο Δημ. Κοντομηνάς, Έβρου 90, τηλ. 702809. Από το IN δεν πήρα ποτέ λεφτά. Σε εκείνο το τεύχος ήταν αναφορές, άρθρα και φωτογραφίες του Αιμ. Ζαχαρέα, του Γιώργου Καπουράνη, του Κώστα

αποτελέσματα, πρώτοι ανάμεσα στους πρώτους! με τους Top Agency Managers: 1ος ο Βασίλης Καλτσάς, 2ος ο Ψωμιάδης Παύλος με 85 συμβ., 23.530.000 ασφ. κεφάλαια και 1.156.256 ασφάλιστρα, 3ος ο Κορμικιάρης, 4ος ο Πεταλάς, 5ος ο Καλογεράκος, 1ος unit ο Παναγόπουλος, 2ος ο μακαρίτης Στ. Αυγίκος, 3ος ο Κανατάκης κ.λπ. Ο Τσαμπούκος, ο Δουρδουνάς, ο μακαρίτης Σάννιος, ο Λασκαρίδης, ο Χατζηγιάννης, ο Σαραντόπουλος, ο Τσιρτσίκος...

Στα επόμενα τεύχη το IN είναι γεμάτο με εγκαίνια υποκαταστημάτων. Νέο αίμα μπαίνει... Κριεζώτου 4 Δ/ντής ο Στ. Αυγίκος (κάποια εκδήλωση, κάποιο βραβείο, κάτι έπρεπε να γίνει γι' αυτόν τον άνθρωπο που τόσα πολλά πρόσφερε). Στο Κουκάκι ο Θ. Θωμόπουλος. Στο Ηράκλειο ο Ανδριάδης. Στη

Θεσσαλονίκη ο Λασκαρίδης. Ο Νάσος Βασιλακόπουλος, ο Γ. Τσεβρένης, ο Δουρδουνάς, ο Τσαμπούκος, ο Σάββας, ο Μάρτης, ο Γεωργουλέας, ο Κουβελιώτης, ο Καζανάς, ο Κρικέλης, ο Αλεξιάδης, ο Μπαρμπαρόσος, ο Λούπος, ο Βάχλας, ο Δημάκης, ο Σπύρου, ο Πλέσσας, ο Καλκόπουλος, ο Τσιφτοής, ο Νίνος, ο Παγκράτης, ο Ζερμπίνης, ο Γεωργόπουλος, ο Γονδίνος, ο Βασιλάτος...

Γέμισε η Ελλάδα και αφού δεν υπήρχε πλατεία και πόλη, άρχισαν να φεύγουν και να ξαναρχίζουν πολλοί επικεφαλής άλλων εταιριών. Κάποιοι νέοι άσχετοι όταν άρχισα να βγαίνω το «ΝΑΙ» μου έλεγαν εσύ ήσουν της «INTERAMERICAN». Κι εγώ έλεγα. Το αφεντικό σου πού ήταν; Τιμή μου. Λίγα μάθαμε εκεί;

* Αχ! αυτές οι φωτογραφίες! 1982. Στόχος του υποκαταστήματος Ε. Σπύρου, Όθωνος 6, Πλατεία Συντάγματος: 1. Η άνοδος της εταιρίας. 2ον Η άνοδος του υποκαταστήματος. 3ον Η άνοδος του ασφαλιστή. Για να γίνουν αυτά βασική επιδίωξη ο διπλασιασμός όλων των μεγεθών, στα πάντα. Άνθρωποι και αριθμοί. Τέλος 1982 ο στόχος επιτεύχθη.

Στη φωτογραφία ανάμεσά μας ο Δημ. Κοντομηνάς. Μαζί μας πάντα όλα τα χρόνια. Η γυναίκα μου Μαρία, έγκυος, σε λίγο θα φέρει στον κόσμο τον Κωστή και γύρω οι φίλοι μου ασφαλιστές. Αριστερά ο Χρ. Οικονόμου και πίσω ο Νότης Πετροπουλέας και ο πεθερός μου... Έφυγαν από καρδιά. Καθιστή η Λένα Φραγκουλάκη που με πάντρεψε, όρθιος ο Ν. Βασιλάτος πίσω της, δίπλα ο Ν. Παναγιωτόπουλος. Στην άλλη φωτογραφία νεαρός ο Γαβριήλ Αντωνιάδης και άκρη δεξιά η αδελφή μου η Ελένη Σπύρου-Καράμπαλη που «αφιερώθηκε» ψυχή τε και σώματι στη μηχανογράφηση της INTERAMERICAN. Πάνω από 20 χρόνια... Δυστυχώς δεν της έδωσαν ακόμα ένα βραβείο, κάτι να δείχνει τα τόσα χρόνια... Είναι «δημιουργός χωρίς υπογραφή» κι ως την ξέρουν όλοι με το μικρό της, η «Ελένη». «Οι συνεργάτες μου είναι το αφεντικό μου» είπα κάποτε στον Κοντομηνά. «Αυτοί θα μου δώσουν προαγωγή και όχι εσείς». Ήταν στα χρόνια της δημιουργίας... Της δικής μας και του ομίλου INTERAMERICAN που πρόσφατα πήγα να μπω και μου είπε ο θυρωρός, πάρε καρτελάκι στο πέτο σου «επισκέπτης». Πάρε καρτελάκι στο πέτο σου ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ. Ή μήπως είσαι Συνεργάτης; «Χρόνια πολλά» θέλω να πω, του είπα, στον Κοντομηνά... Χρόνια πολλά, με υγεία.

● Τέτοιες μέρες που ένας χρόνος έφευγε και άλλος ερχότανε, 9 Δεκεμβρίου του '74 ο ελληνικός λαός ψήφισε Δημοκρατία με 70%. Θυμάμαι έτρωγα σ' ένα εστιατόριο στην Ομόνοια και άκουγα τον βασιλιά να μιλάει και να λέει «κοιτάξτε με στα μάτια...»

Ο καθηγητής Κουμάντος ήταν στα πάνω του τότε, μίλαγε υπέρ της Δημοκρατίας... Στο μάθημά του στη Νομική είχε πάρει βαθμό 8. Σ' ένα γραφείο με πληροφορίες τέρμα Πανεπιστημίου, δεξιά πριν την Ομόνοια, ανέβηκα και υπέγραψα σ' ένα βιβλίο μηνυμάτων που κρατούσε ο Αντώνης Σαμαράκης. Αν θυμάμαι καλά έγραψα: «Δημοκρατία να μη βασιλεύει ποτέ ο ήλιος σου»... λογοπαίζοντας τη λέξη «βασιλεύει» και «ήλιος» και βασιλιάς... Μια κυρία με κοίταξε αλλά δεν κατάλαβα γιατί...

Κατεβαίνοντας τα σκαλιά ήμουν βέβαιος ότι η Δημοκρατία θα νικήσει. Βέβαιος επίσης ήμουν ότι δεν δόθηκε ευκαιρία στο βασιλιά να πει τα δικά του... Τα έχουν αυτά οι ανώμαλες καταστάσεις. Άλλωστε δανεικά είναι αυτά, τα ίδια έκανε κι αυτός και οι πρόγονοί του. «Το 1946 ψήφισα βασιλιά με το πιστόλι στο σβέρκο», λέει συχνά ο πατέρας μου που σε κάποιες εκλογές ήθελε να ψηφίσει «φανερά» και «ελεύθερα» έτσι από αντίδραση για εκείνες τις εκλογές που τον πήγαν «σέρνοντας» να ψηφίσει(;) με τρομοκρατία... Παραμονές Χριστουγέννων 25 χρόνια μετά ο βασιλιάς ζητά το σπίτι του... Γύρω πάει ο χρόνος...

● Παραμονές Χριστουγέννων του 1968 (20.12.68) με το υπ' αριθμ. 10578 συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Λ. Τσαχαλου, συστήθηκε μεταξύ του Δ. Κοντομηνά και του Αλ. Ταμπούρα η INTERNATIONAL, που στις 28.1.1969 έγινε INTERAMERICAN... Ναι, η μεγάλη και σίγουρη INTERAMERICAN του Δημήτρη Κοντομηνά που προσωπικά του χρωστάω μεγάλη ευγνωμοσύνη για το «ευ ζην» μου.

* 16 Δεκεμβρίου 1974 σβήνει ο Κώστας Βάρναλης, ο ποιητής που έγραψε το ποίημα «Η Μπαλάντα του κυρ-Μέντιου», που τραγούδησε όμορφα ο Ν. Ξυλούρης και ξανατραγούδησε ο Νότης Σφακιανιάκης. Οι στίχοι ταϊρίζουν απόλυτα και στην πορεία των Ελλήνων ασφαλιστών τα τελευταία 30 χρόνια. Να μερικοί:

«Δεν λυγάνε τα ξεράδια και πονάνε τα ρημάδια
κούτσα μιά και κούτσα δυό
της ζωής το ρημαδιό!

Μεροδοούλι, ξενοδοούλι!
Δέρναν ούλοι, αφέντες δούλοι
ούλοι: δούλοι, αφεντικό
και μ' αφήναν νηστικό.

Γέρασα και ως δε φελοούσα
κι αχάιρευτος κυλούσα,
με πετάζανε μακρυά
να με φάνε τα θεριά.

Χάιντε θύμα, χάιντε ψώνιο
άντε σύμβολο αιώνιο!
Αν ξυπνήσεις μονομιάς
θάρθει ανάποδα ο ντουινιάς!

.....
κ.λπ. κ.λπ.

* Δεκέμβριος 1982. Ο εκδότης του «ΝΑΙ» γράφει άρθρο στο περιοδικό ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ με τίτλο «Ασφαλείς Ασφαλιστές» και υπότιτλο «Η ασφαλιστική αγορά καθρέπτης του επιπέδου ανάπτυξης μιας οικονομίας»... Σκοπός και στόχος του άρθρου να στηριχθεί ο ασφαλιστής πρώτης γραμμής και να προστατευτεί από αρνητικές δημοσιογραφικές επιθέσεις εναντίον των ασφαλιστών.

● Ο Κώστας Τσικλητήρας, ο Ολυμπιονίκης της Ολυμπιάδας του 1912, λίγο μετά τα Χριστούγεννα, 2 μήνες μετά το Φεβρουάριο του 1913 είναι ξαπλωμένος, αρρωστος βαριά στα 25 του χρόνια, από μηνιγγίτιδα που τον έστειλε στο θάνατο. Είναι εποχή των Βαλκανικών πολέμων και η πατρίδα Ελλάδα καλεί τα παιδιά της στον πόλεμο. Ως Ολυμπιονίκης είχε δικαίωμα να μην πάει και να μείνει στα μετόπισθεν. Ποια μετόπισθεν και ποια απαλλαγή. Στην πρώτη γραμμή πήγε. Στο μέτωπο. Όταν έπαιζε τερματοφύλακας και «έπιανε» όλο το τέρμα έλεγε: «Τι είναι αυτό. Καφός να κλείσω κάτι πιο μεγάλο. Θερμοπύλες πάντα υπάρχουν». Ήταν 1,92 και το κρεβάτι ήταν μικρό στο νοσοκομείο του μετώπου. Ο πρίγκιπας Νικόλαος διέταξε να τον μεταφέρουν στην Αθήνα. Όμως χάθηκε το παλικάρι. Δεν θα ξαναγωνισθεί στο άλμα εις ύψος άνευ φοράς και το άλμα εις μήκος άνευ φοράς... Με το παράδειγμά του όμως άφησε ένα μεγάλο παράδειγμα. Πήγε στο μέτωπο ως Ολυμπιονίκης και έφυγε ως στρατιώτης. Τα «Τσικλητήρια» θυμίζουν για πάντα τον αθλητή-φαινόμενο.

Τί έκανες πριν 30 χρόνια κύριε Ν. Λαπατά;

«Πριν 30 χρόνια μού γεννήθηκε η σκέψη να ιδρύσω μία ασφαλιστική εταιρία. Κατέστρωσα κατ' ανάγκη ένα σχέδιο και διάλεξα ένα θαυμάσιο φίλο, τον βιομήχανο Μάρκο Κιοσέογλου, στον οποίο είπα τις σκέψεις μου και αυτός με πολύ αγάπη δέχθηκε να βοηθήσει. Έτσι προχώρησα στην ίδρυση της ΑΤΛΑΝΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ, αφού αποχώρησα έπειτα από 39 χρόνια υπηρεσίας από την εταιρία στην οποία εργαζόμουν και εξελίχθηκα γενικός διευθυντής της, τον ΑΣΤΕΡΑ, όπου έζησα τα καλύτερα χρόνια μου, απήλαυσα τη χαρά από εξόχως επαγγελματικές επιτυχίες και μου απονεμήθηκαν βραβεύσεις και τιμητικές διακρίσεις, πέραν της επαγγελματικής καταξίωσης στον ασφαλιστικό χώρο. Τον Δεκέμβριο του 1970, σ' ένα μικρό χρηματιστηριακό γραφείο, αρχίσαμε το έργο. Έργο δύσκολο από απόψεως μέσων, σχέσεων με τους αντασφαλιστές και φυσικά για την προσέλκυση εργασιών. Όμως τα καταφέραμε και πολύ γρήγορα εγκαταστήσαμε στο Σύνταγμα όπου ήταν και το υποκατάστημα της τραπεζής AMERICAN EXPRESS και τα γραφεία της. Ήταν σπουδαία ιδέα και πολύ σύντομα συνδέθηκε με τον διευθυντή της και συγχρόνως με τον Αμερικανό αντιπρόεδρο του Δ.Σ. Χάρη σ' αυτούς πέτυχα να γίνει μέτοχος η AMERICAN EXPRESS. Ήταν καταπληκτική επιτυχία. Θα έλεγα καθοριστική για την περαιτέρω πορεία της εταιρίας. Ούτε καν σαν όνειρο να το σκεφθεί κανείς. Η δουλειά άρχισε να εξελίσσεται ραγδαία και σε πολύ μικρό χρόνο, κοίταξε για άλλα γραφεία. Πολύ σύντομα ξενοικιάστηκαν δύο όροφοι στην οδό Νίκης, πολύ κοντά στα πρώτα γραφεία μας, τους οποίους και νοικιάσαμε και σ' ένα μήνα είχαμε εγκατασταθεί. Η επιλογή των γραφείων ήταν πολύ καλή και αρχίσαμε με όλες τις δυνατότητες μας την παραγωγή και δικτύωση της εταιρίας με πρακτορεία και υποκαταστήματα σε όλη την Ελλάδα. Εν αναμονή της αύξησής της δουλειάς στην εταιρία, μου ήλθε η ιδέα να βάζω και μία ξένη μεγάλη εταιρία ως μέτοχο στην εταιρία μας. Ξεκίνησα τότε αλληλογραφία με ξένες μεγάλες εταιρίες και σε λίγους μήνες είχαμε και νέο μέτοχο, τον τραπεζοασφαλιστικό οργανισμό DEUTSCHER RING, που έχει την έδρα του στο Αμβούργο. Ήταν πράγματι μια εκπληκτική επιτυχία να γίνει μέτοχος μια τόσο μεγάλη ξένη εταιρία, σε μία νέα, μικρή, αλλά εξελισσόμενη ελληνική. Αναμφισβήτητη ήταν ένα μεγάλο επίτευγμα και ταυτόχρονα ένα δώρο της τύχης. Γιατί αυτό, μαζί με την AMERICAN EXPRESS, έδωσε στη μικρή τότε εταιρία μας, ακτινοβολία αφάνταστη και την ξεχώριζε πλέον από τις άλλες ελληνικές εταιρίες. Λίγα χρόνια μετά, ανέλαβε ως γενικός διευθυντής ο υιός μου. Όσα είχα προβλέψει γι' αυτόν, διαπίστωνα με χαρά ότι επαληθεύθηκαν. Είχα πετύχει ένα από τα πιο δύσκολα σχέδια και έργα που με είχαν ποτέ απασχολήσει. Έκανα ό,τι μπορούσα ώστε η ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ, από μικρό πλεούμενο, να γίνει μεγάλο και γερό πλοίο και μάλιστα με κύρια γνωρίσματα την άψογη εξυπηρέτηση της πελατείας της σε όλη την Ελλάδα και μοναδική συνέπεια προς κάθε κατεύθυνση.

Νότης Λαπατάς

● Λίγο πριν ο λαός πει «Ανδρέα προχωρά, σε θέλει όλη η χώρα», «Αλλαγή» κ.λπ. οι ασφαλιστικές εταιρίες έβγαζαν τα... μάτια τους με τα συμβόλαια που προέβλεπαν «Συμμετοχή στα κέρδη»... Ιανουάριος του 1981 η Interamerican έλεγε: «Τώρα μπορείτε να ασφαλισθείτε για 1.000.000, να πληρώσετε 840.000 δρχ. με μηνιαίες δόσεις και όταν λήξει, να πάρετε 6.345.000 δρχ.! Αν ασφάλεια των Ελλήνων τέλος!» Την ίδια εποχή ο κ. Αλέξ. Ταμπούρας της Ασπίς Πρόνοια, που είχε πάρει τον Π. Ψωμιάδη που έφυγε απ' την Interamerican, έβγαλε στον Τύπο μια Σημαντική Αντι-ανακοίνωση λέγοντας ότι: «Το πρόσφατο πολυδιαφημιζόμενο με ειδική ανακοίνωση από την τηλεόραση και το ραδιόφωνο προπαγανδιστικό σύνθημα γνωστής ασφαλιστικής εταιρίας –πρώην θυγατρικής μας κ.λπ. κ.λπ. κινδυνεύει να δημιουργήσει λαθεμένες εντυπώσεις... και να κλονίσει την εμπιστοσύνη του κοινού κ.λπ. κ.λπ. Η Ασπίς Πρόνοια πολύ πριν την Interamerican άρχισε να προσφέρει τα ίδια ακριβώς προγράμματα κ.λπ. κ.λπ.» Παράλληλα, η «Ελληνοβρετανική» με δηλώσεις του Ι.Δ. Παλαιολόγου έλεγε: Interamerican είσαι 4 χρόνια πίσω και το προϊόν σου είναι χωρίς απομίμηση των Eagle Plans της Ελληνοβρετανικής. Εμείς δίνουμε από Οκτώβριο του 1977 το 85% των κερδών μας και συ 70%... Εμείς θα δώσουμε 10.400.000 δρχ. ενώ εσύ 6.345.000 δρχ.! Στο παιχνίδι μήκη και ο Φοίνικας που πουλούσε τότε το προϊόν «Κερδοσφάλιση» και έδινε το Γενικό Πρακτορείο Κλάδου Ζωής στον Γ. Καπουράνη, που και αυτός έφυγε από τον Δ. Κοντομηνά. Τότε τα επιτόκια ήταν στο 23%... Ακολούθησε η Εθνική, η Αλικο, η ΝΝ... Μεγάλη πλάκα θα έκαναν οι πελάτες αν σήμερα μας έλεγαν οι εταιρίες τι κέρδη μοίρασαν στους πελάτες και πόσα συμβόλαια ισχύουν μετά 20 έτη. Αϊ, ρε γλέντια που λέει και ο Καραγκιόζης.

● Τέτοιες μέρες, το 1983, ξεκίνησε τη μεγάλη πορεία στο χώρο υγείας ο Γιώργος Αποστολόπουλος. Απ' το μηδέν. Τον είπαν τρελό αλλά αυτός προχώρησε με όραμα και έφτιαξε αυτό το μεγάλο επίτευγμα του Ιατρικού Κέντρου. Τέτοιους ανθρώπους πρέπει να μάθουν τα παιδιά στα βιβλία τους. Αυτούς που δημιουργούν εκ του μηδενός. Πριν από 27 χρόνια δεν υπήρχε τίποτα στο χώρο υγείας του Ιατρικού. Μπράβο.

* Ο 70χρονος Γιώργος Σκούρτης, πτυχιούχος Φαρμακευτικής του Παν/μίου Αθηνών, είναι ασφαλιστικός πράκτορας από το 1964 και ιδρυτής της ασφαλιστικής εταιρίας Γ. Η. Σκούρτης από το 1970. Όλα τα χρόνια υπηρετεί τη λεβεντιά και ποιότητα θέλοντας να έχει μια «μπουτίκ» ασφαλειών και όχι «ψιλικάτζιδίκιο»... Κρατάει την αρχοντιά του Γαλαξειδίου... Έχει μεγάλη προσφορά στον κλάδο με τους αγώνες του για βελτίωση των θεμάτων κλάδου αυτοκινήτων

* Αρχές Γενάρη του '70 στο θέατρο Παξινού ανεβαίνει μουσικός θίασος και δίνει πρεμιέρα στις 27-1-70 με το μιούζικαλ «Ο Δρόμος» των Λ. Παπαδόπουλου- Μίμη Πλέσσα. Τραγουδάει ο Γιάννης Πουλόπουλος. Το Δεκέμβριο του ίδιου χρόνου ανεβαίνει το έργο «Υπολοχαγός Νατάσα» με την Αλίκη Βουγιουκλάκη, τον Δ. Παπαμιχαήλ, τον Κώστα Καρρά. Εκείνη την εποχή στη δεκαετία του '70, έτρεχε μια διαφήμιση της «ΠΡΟΟΔΟΣ» που έλεγε: «Για την επαγγελματική σας πρόοδο γνωρίστε τον «άνθρωπό» μας». Πίσω στην φωτογραφία υπήρχε μια ταμπέλα «Πρακτορείο Γενικών Ασφαλειών Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ» και δύο νεοί που χαιρετούσαν ο ένας τον άλλο. Ο ένας ήταν ο Μανώλης Ανδρόνικος με μουστάκι και γιλέκο... Δεν ξέρουμε αν ήταν αυτός που καλωσόριζε τον άλλο ή το αντίθετο... Ακρογωνιαίος λίθος της «ΠΡΟΟΔΟΣ» ο Γ. Μακρυμύχαλος και ο Ν. Ντοϊμάς... Δέκα χρόνια μετά στο Συμβούλιο Διοικήσεως μπαίνει και ο Π. Καραλής ως αναπληρωτής γενικός δ/ντής και ο Johannes Bauer (1.11.80). Αρχίζει η πορεία της ΝΝ... (1980-2000) με νέες στρατηγικές... Τα χρόνια περνούν, οι κυβερνήσεις πέφτουνε μα η... αγάπη μένει... Το 2000 έχει τα δικά του μουσικά... Τι έγινε με τη NATIONALE NEDERLANDEN;

* Ο Μάρλον Μπράντο στις 3.12.47 σε κάποιο θέατρο της Νέας Υόρκης έπαιζε τον σκληρό, δαιμόνιο και ασεβή Στάνλεϊ Κοβάλσκι στο «Λεωφορείο ο Πόθος», τέτοιες μέρες παραμονές Χριστουγέννων. Έγινε ο πιο καλός, ο πιο ωραίος σταρ του σινεμά... Αυτός όμως ζούσε κάτι άλλο από αυτό που εκατομμύρια στον κόσμο πίστευαν... Έτσι βάλθηκε να «καταστρέψει» αυτό που το «σκηνοθετούσε» το σινεμά και ο κόσμος του. Προσπάθησε να ειρωνευτεί το «είδωλο». Σταματούσε τα βράδια στις καντίνες κι αγόραζε έξι χοτ-ντογκ και παγωτά, έτρωγε, πάχυνε, λερωνότανε... Η παρακμή του ωραίου έφτιαξε ένα άλλο είδωλο, έναν άλλο μύθο!... Πήρε Όσκαρ για τον «Νο-νό»... Έφτιαξε πολλά καλά έργα μέσα από τα οποία η υποκριτική έγινε τέχνη... Έχουν και τα είδωλα προβλήματα και ας τα λένε Μάρλον Μπράντο... Μια μέρα ότνα γύριζε την «Ανταρσία του Μπάουντι» λέρωσε 52 παντελόνια με παγωτό... Τι σου είναι η ψυχή του ανθρώπου... Άβυσσος...

* Και επειδή όλα χρειάζονται, να πούμε και κάτι για τον Αδόλφο Χίτλερ... Εξαιτίας του πέρασαν και οι πατεράδες μας πολλά μαύρα Χριστουγέννα με πείνα και θανάτους χρονιαρές μέρες... Μέσα σε μια δεκαετία αυτός ο άσημος Αυστριακός δημαγωγός κατέληξε να είναι δημοκρατικά εκλεγμένος δικτάτορας, αφού πρώτα έγινε «πλανευτής της γερμανικής ψυχής» με το μαγικό έλεγχο που ασκούσε στα πλήθη... Υπνότηζε με την προπαγάνδα του τους πάντες... Αυτός ο φανατικός αντικαπιταλιστής και χορτοφάγος «έφαγε» πενήντα εκατομμύρια νεκρούς στον πόλεμο, και έστειλε έξι εκατομμύρια Εβραίους στα κρεματορία θανάτου... Το ναζιστικό όραμα... Είδες τι κάνει η Δημοκρατική Ευρώπη; Είδες τι κάνει η έλλειψη αλήθειας; Είδες τι γίνεται με τους «λαοπρόβλητους»; Είδες τι γίνεται όταν ο λαός «ανέχεται» συνέχεια;

Ο Δ. Δημάκης ήταν τότε ασπίδα και πότε σπαθί για τους φίλους του. Εδώ με την κόρη του στο Μόντε Κάρλο

* Από τα Χριστούγεννα του 1973 ως τα Χριστούγεννα του 1980 μια 10ετία δούλεψα ασφαλιστής στην οδό Σταδίου 10. Το πρώτο ραντεβού στη Μαρία τη γυναίκα μου, το έδωσα στην Πλατεία Κολοκοτρώνη. Εκεί της είπα να έρθεις, το γραφείο μου είναι εκεί που δείχνει το χέρι του Κολοκοτρώνη καβάλα στ' αλόγο, Σταδίου 10 δείχνει... Στο υπόγειο της Σταδίου 10 γνώρισα τον ηθοποιό Θανάση Βέγγο σε ηχογραφήσεις κάποιων έργων του στο STUDIO ERA και τα αδέρφια Χόντου που είχαν τότε ένα μικρό αποθηκάκι με αρώματα... Στο καφενείο στο υπόγειο έπινα καφέ και γνώρισα και τον πατέρα τους από χωριό Καρπενησιού (!)... Όλα μου τα όνειρα ανεβοκατέβαιναν κι αυτά όπως ηγαιονερχόμενα πάνω κάτω στην οδό Σταδίου, που Αιόλου και Σταδίου ήταν ρεματιά και έμαθα πως μπάζωθηκε το 1859. Το καφενείο του αγωνιστή της επανάστασης Χαφτά έγινε περιοχή «Χαφτεία» στην Ομόνοια, τότε που η Αθήνα αρχές του 1900 είχε 165.000 κατοίκους. Εκεί γύρω στην Ομόνοια πήγα και σε δημοτικό λαϊκό κέντρο στον «Ελατο», Γ' Σεπτεμβρίου και Βεραντζέρου και σ' ένα άλλο στην οδό Θεμιστοκλέους και Πανεπιστημίου με τον Αντρέα Ζωγόπουλο και τον Δημήτρη Δημάκη, αρχές του '74. Τραγουδάγε ο Στάθης Κάβουρας... Είχε βγει ο ήλιος όταν φύγαμε πιωμένοι και ιδρωμένοι απ' το χορό... Θυμάμαι πολύ τη γνήσια λαϊκοδημοτική φωνή που τραγουδάγε το «Ετούτα είναι βάσανα κι όχι τα περασμένα... Δεν ξέρω αν θα αντέξουνε τα νειάτα τα καμμένα...». Ο Αντρέας χόρευε με ανοιχτά πόδια, όρθιος, λεβεντικά. Ο Δημάκης είχε πιώσει ένα ποτήρι κρασί και το έκανε θρύψαλο στην παλάμη του που γέμισε αίματα... Ο αντριμός μας έσπαγε μάρμαρο... Πολλοί σαν κι εμάς «θαψαμε» τη ζωή μας στα ασφαλιστικά ανοίγματα κάποιων... «Κάποιες χιλιάδες από μας, κάναμε κανα-δυο μάγκες στην ασφαλιστική αγορά» μου είπε κάποιος μεσημέρι ο Δημάκης σε μια δεξίωση. Ωραία ήτανε... Κερδίσαμε κι εμείς, κέρδισαν και αυτοί και οι πελάτες μας... Δεν πουλάγαμε τότε... Ιεραποστολές κάναμε...

* Αρχές του χρόνου 1973, στις 27, σκοτώθηκε ο Αλ. Ωνάσης. Αυτό το χρόνο, καλοκαίρι στο «Αθήναιον» ανέβηκε το έργο «Το Μεγάλο μας τσίρκο» με Καρέζη-Καζάκο και βασικό τραγουδιστή το Νίκο Ξυλούρη και μουσική Στ. Ξαρχάκου. Θυμάμαι Πανεπιστημίου και Χαρ. Τρικούπη μου είπε κάποιος τράβα να δεις, δεν θα πιστεύεις. Τραγουδάνε όλοι το «Πότε θα κάνει ξαστεριά»... Πήγα έξω από το θέατρο, λεφτά δεν είχα να μπω. Θέατρο είχα παίξει κι εγώ στη Λαμία στο ΚΕΥΠ όπου υπηρετούσα λίγο πριν μετατεθώ στα Γιάννενα. Παρέα με το Γιώργο Βασιλείου που παίζει στο ΚΑΛΗΜΕΡΑ ΖΩΗ. Πήραμε τότε 5 μέρες άδεια για το παιξίμο μας. Μου έλεγε όταν απολυθήκαμε να πάμε στο REX να με δει ο Ν. Ρίζος να παίξω σύγουρα... Θυμάμαι ότι αρχές, Φεβρουάριο, ήρθα από τα Γιάννενα που υπηρετούσα τη θητεία μου, να ψηφίσω στη Νομική. Δεν ψήφισα.... Στην ταράτσα ήταν ο Γιώργος ο Παπαπέτρου από τους επικεφαλής. Εγώ δεν ήξερα τίποτε από πολιτική. Ένας φίλος μου είπε τότε ότι είναι επικίνδυνο που δεν ψήφισα, τότε ήλεγχαν τους στρατιώτες-φοιτητές στις μονάδες... Ο Γιώργος Παπαπέτρου έγινε ασφαλιστής μου δεκαετίες αργότερα. Μέχρι το 85 δεν τον γνώριζα. Είναι απ' τους λίγους ανθρώπους που θαύμασα στη ζωή μου. Γνήσιος, σεμνός, ευγενέστατος... Συμπτωματικά έμαθα από συνέντευξή του στα ΝΕΑ ή ΒΗΜΑ (δεν θυμάμαι) ότι ήταν τόσο σπουδαίος τότε... Σήμερα είναι πιο σπουδαίος, γιατί δεν εξαργύρωσε τις αρχές του με θέσεις, γνωριμίες κ.λπ... Μακάρι να είχε πολλούς ο τόπος μας σαν τον Γιώργο Παπαπέτρου. Νομίζω είναι στον Συνασπισμό ακόμα. Ίσως, θυμάμαι εκείνο το χρόνο που πέταξαν οι φοιτητές έναν καταδότη από μέσα, έξω στη Σόλωνος στο δρόμο ο' εκείνα τα γεγονότα... Στη 10ετία του '90 ακούγοντας τον Γιώργο Νταλάρα να τραγουδά «Αχ χελιδόνι μου, πώς να πετάξεις σ' αυτό τον μαύρο τον ουρανό. Αίμα σταλαίνει στο δειλινό και πώς να κλάψεις;» έκλαψα και πόνεσα πολύ βαθιά. Δεν ξέρω γιατί και για ποιο θέμα. Για τις δύσκολες μέρες που περνούσα τότε; Για την οικογένεια; Για την πατρίδα; Για τη μοίρα μας; Δεν ξέρω... Και εκεί στα Γιάννενα που υπηρετούσα θυμάμαι πως έκανε κρύο και πως πολλές φορές έμεινα μέσα στη μονάδα κι ας είχα άδεια να βγω. Ίσως και για τα πρώτα δύσκολα χρόνια μετά το στρατιωτικό που με βοήθησε πολύ η κυρία Χρυσάνθη Τσαμπουλά η ηρωίδα μάνα του Πάνου, Κώστα και της Σταυρούλας.

«Χρόνια-χελιδόνια που πετάξατε πουν η ευτυχία που μου τάξατε;»

* Πριν λίγο καιρό —κάποιοι μήνες— έφυγε στον ουρανό κι ένας καλός φίλος και συγγενής μας, ο Τροχούτσος ο Αντώνης, απ' το Βασιλικό Χαλκίδας. Αυτοκινητιστής και μελισσοκόμος. Τον ήξεραν φίλοι του σ' όλη την Ελλάδα είτε από τη μία είτε από την άλλη εργασία. Πήγε σ' ένα χωράφι το πρωί, έκανε δουλειές, έκοψε ξύλα, κλάδεψε δένδρα και κάπου εκεί έπιασε μια άκρη και έδωσε μια φορά και... πέταξε στον παράδεισο! Τον βρήκε ο γιος του. Όταν με πήρε η κόρη του η Λία να το γνωστοποιήσει μου είπε: «Θυμάσαι που από χρόνια, όταν είχες πάει στην Σιγκαπούρη, έταξες στον μπαμπά μου ένα ρολόι και δεν το έφερες; Αι δεν θα το χρειασθεί... Πάει ο μπαμπάς μου... Από καρδιά πήγε».

Φέτος το καλοκαίρι μού ζήτησε απ' τα Χανιά να του στείλω τσικουδιά και να ισοφαρίσω την υπόσχεση του ρολογιού. Ευτυχώς έστειλα.... Βρήκα μια φωτογραφία του που περιποιείται ένα μελίσι... Θυμήθηκα τον μελισσοκόμο σ' ένα έργο του Θ. Αγγελόπουλου με τον Μαρτσέλο Μαστρογιάννη... Σαν σινεμά είναι κι η ζωή... Και ο χρόνος, τα χρόνια, τα ρολόγια, κανείς δεν ξέρει τι είναι αληθινό, τι είναι σινεμά... Να έχουν ρολόγια στον παράδεισο; Τελειώνει ο χρόνος και φοβισμένα τα ανθρωπάκια (εμείς όλοι δηλαδή) εύχονται χρόνια πολλά. Τώρα ξέρουν όλοι ότι το «Χρόνια Πολλά» μεταφράζεται σε κάτι μεταξύ 0-90. Είναι χρόνια πολλά τα 40, 60, 70; Κάποιοι τολμούν να πουν ανάποδα, λίγα και καλά. Και λίγα τι εννοούν; Χριστούγεννα 2000 - Πρωτοχρονιά 2001 και ξεφυλλίζοντας τα περιοδικά βλέπω ρολόγια, ρολόγια χρυσά, στρογγυλά, τετράγωνα, φθηνά, σπορ, ακριβά, μ' ένα κοινό σημείο, το χρόνο μετρημένο με τον ίδιο τρόπο απ' όλα... Έχουν περισσότερο χρόνο αυτοί με τα «Ρόλεξ»; Ποιοι μετράνε καλύτερες ώρες; Ο Αντώνης Τροχούτσος απ' όσα έμαθα γι' αυτόν μέτρησε πολλές ευτυχισμένες ώρες... Αγωνίστηκε, πόνεσε, έκανε καλά παιδιά, είχε αρχές και καθαρό μέτωπο στην κοινωνία όλες τις ώρες του 24ώρου... Στο τελευταίο του ταξίδι γέμισε η εκκλησία κόσμος, όπως γεμίζουν οι εκκλησίες την Ανάσταση που πάει πολύς κόσμος στη λειτουργία... Είναι ένα μέτρο κι αυτό της καλής παρουσίας του στην κοινωνία, αξιολογώντας τις ώρες κάνοντας φίλους... Η δέωθεν καλή μαρτυρία, το καλό όνομα δεν χρειάζεται ρολόγια να τα καταγράψουν... Κάποιοι άνθρωποι μας δείχνουν καλύτερους τρόπους μετρήματος της ζωής... Είναι γλυκό σαν μέλι το παράδειγμά τους....

Ο κ. Σπύρου καφετζής με... μουστάκι. Πρώτο βραβείο ηθοποιίας 5 μέρες άδεια.

* Χριστούγεννα παντρεύτηκε και ο Τεντ Τέρνερ, ο πρώην ιδιοκτήτης του CNN, την ηθοποιό Τζέιν Φόντα που δήλωνε ότι «ο Τεντ δεν είναι ένας άνδρας που μπορείς να αφήσεις εύκολα για να πας στα γυρίσματα μιας ταινίας», εγκαταλείποντας τον κινηματογράφο... Πριν περάσει 10ετία τον εγκατέλειψε αυτόν που για την Αμερική ήταν ο πιο επιτυχημένος άνδρας στα 1991 και που το 1985 ήταν στα χέρια ενός ψυχιάτρου που του έδινε λίθιου για τη μανιοκατάθλιψη και τα κυκλοθυμικά του... Τότε ήταν μονίμως μεθυσμένος... Αργότερα ήθελε να σώσει τον κόσμο. Κάποτε είχε ήρωες τον Μέγα Αλέξανδρο και τον Μέγα Ναπολέοντα. Μετά είχε τον Γκάντι και τον Μάρτιν Λούθερ Κινγκ. Κάποτε ήτανε Χριστιανός και μετά άλλαξε... Κάποτε είπε ότι θα ησυχάσει μόνο όταν λυθούν όλα τα προβλήματα του κόσμου, οι άστεγοι, οι πεινασμένοι, το AIDS... Φτωχέ, Τεντ... Φτωχεία, Τζέιν... Να άλλαζε έτσι ο κόσμος...

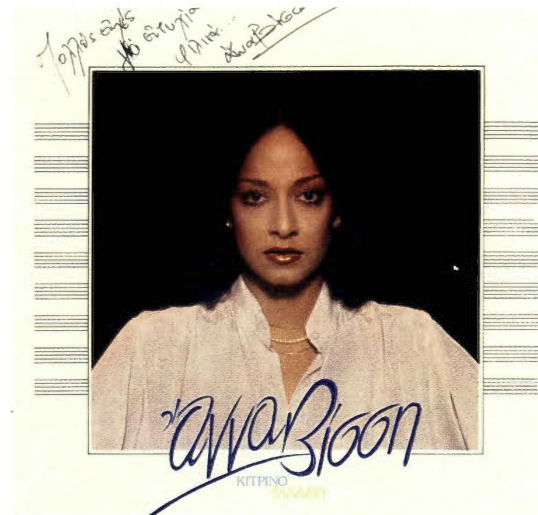
* Πρωτοχρονιά του 1959 ο Φιντέλ Κάστρο με τον αντάρτικο στρατό του έδωσε από την Κούβα την εξουσία του δικτάτορα Μπατίστα και την εξουσίαζε αυτός ως σήμερα. Επαναστάτης, οραματιστής, μύθος, ήθελε να βγάλει το λαό του από τη φτώχεια και τον αναλφαριθμητισμό... Πρόσφατα, ο δηλωμένος άθεος στράφηκε στον καθολικισμό του Πάπα... Τι τελικά έκανε θα μας το πει η ιστορία λίγο αργότερα...

* Αρχές του 1975, πρωτοχρονιάτικες μέρες, μπαίνουν φυλακή οι «Απριλιανοί». Παρακολούθησα συναυλία του Μ. Θεοδωράκη στον Παναθηναϊκό εκείνη τη χρονιά και πήγα με την INTERAMERICAN στα Δελινά... Τραγουδάγε η Λίτσα Διαμάντη, ο Φ. Νικολάου. Τον άλλο χρόνο '76-'77 στη «Διαγώνιο» εμφανιζόταν ο Γιώργος Νταλάρας, η Χάρις Αλεξίου, ο Χ. Γαργαλιάνης, η Λιζέττα Νικολάου και η Άννα Βίση. Την Άννα Βίση μού τη γνώρισε να την ασφαλίσω ο πελάτης μου Γιώργος Γριτσόπουλος που έπαιζε τότε κιθάρα και έγραφε σε πολλούς δίσκους τραγούδια εκείνης της εποχής. Της ασφάλισα το σπίτι που έμεινε στην οδό Λαχανά 100 στην Κυψέλη, λίγο πριν παντρευτεί το Νίκο Καρβέλα. Έτυχε μάλιστα να είμαι παρών και να βλέπω και να ακούω τα νέα της τραγούδια εκείνα τα χρόνια (1979), στο δίσκο ANNA BISSH - KITPINO ΓΑΛΑΖΙΟ στο STUDIO ERA με ηχολήπτη τον —και αυτός φίλος τότε— Κώστα Φασόλα... Μου άρεσε πολύ το τραγούδι «Αυτός που περιμένω». Η Άννα Βίση ήταν τότε (και σήμερα) πολύ όμορφη, φορούσε άσπρο πουκάμισο, δύο σταυρουδάκια και άσπρο μαργαριταρένιο κολιέ στο λαιμό, κοίταζε

ίσια στα μάτια (είχε μεγάλα κυπριακά μαυροκάστανα μάτια) και μαλλιά με χωρίστρα στη μέση της κεφαλής. Στο εξώφυλλο του δίσκου φορούσε ένα κίτρινο μπουφάν και μπλούζα μαύρη με κίτρινη λουρίδα στο λαιμό και στο στήθος... Εκεί στην οδό Μεσογείων (δίπλα στον Ερυθρό Σταυρό αν θυμάμαι καλά) στο STUDIO ERA μου χάρισε ένα δίσκο κι έγραψε «Πολλές ευχές για ευτυχία. Φιλικά Άννα Βίση». Το α στο Άννα ήταν «μικρό», όχι κεφαλαίο... Η καλοσύνη και ευγένειά της ήταν με κεφαλαία... Αυτή την περίοδο γνώρισα τον Φίλιππο Νικολάου, τον Δημήτρη Κοντολάζο, τον Χάρρυ Κλιν που μου σύστησε ο Γιώργος ο Γριτσόπουλος, αδερφός του Χρήστου που ήταν και οι Γενικοί Αντιπρόσωποι για την Ελλάδα «φιλέδων» που βάζανε παλιά στα μαλλιά τη νύχτα οι άντρες και οι γυναίκες για να στρώνουν το μαλλί... Μετά ήρθε το «μπριλκρίμ» και οι κρέμες. Τότε γνώρισα έτσι τέτοιες μέρες, λίγο μετά τα Χριστούγεννα, και τον καλύτερο σαξοφωνίστα στην Ελλάδα τον Κώστα τον Καραντάνη. Του έκανα μια ασφάλιση Ζωής κάπου εκεί στη Λεωφόρο Αλεξάνδρου... Ευγενέστατος, με αρχοντικές κινήσεις άκουσε ό,τι του είπα για να ασφαλιστεί. Αυτός ήταν κοσμογυρισμένος με τουρνέ σε Παρίσι, Αμερική, Λονδίνο κ.λπ. εγώ άβγαλτος ακόμα. Ο Καραντάνης έγραψε (λόγια και μουσική) τη μεγάλη επιτυχία της

εποχής του '70 το «Πω, πω, πω στη μαμά μου θα το πω» και ήταν περιζήτητος να παίξει σε δίσκους... Ο Χρήστος Γριτσόπουλος έπαιζε «νεανικά» με τον Πασχάλη κ.ά. Το επάγγελμα του ασφαλιστή με γνώρισε με πολλούς σταρ της εποχής... Όταν τραγουδούσε ο Στράτος Διονυσίου στην Φιλελλήνων πολλές φορές συναντιόμασταν στην Ξενοφώντος. Εγώ έφευγα από το πάρκινγκ κάπου 9-10 το βράδυ, αυτός ερχόταν. Γεια! Γεια σου! Μου κούνησε το κεφάλι ένα απ' τα πολλά βράδια και λέει... «Είδες φίλε εσύ πας να ξεκουραστείς, εγώ τώρα αρχίζω, δεν βαριέσαι... Καληνύχτα...» Έτσι μου έλεγε και ο Γριτσόπουλος... «Δεν το μπορώ, όταν όλοι σηκώνονται για δουλειά τη μέρα, εγώ πάω για ύπνο...» Έζησα όμορφα πράγματα στη ζωή μου, είμαι πολύ ευχαριστημένος και αυτό το επάγγελμα μου έδωσε πολλά, και καλά και κακά...

Δ.Σ. 8 Δεκεμβρίου 1980 της Ν. Μακρόπουλος

* Τέτοιες μέρες φαίνεται ότι είναι σημαντικές, τυχερές και «γουρλιδικές» για τον Ν. Μακρόπουλο που το 1970 ξεκίνησε την ενεργό παρουσία του στις ασφάλειες. 8 Δεκεμβρίου 1980, τότε που μπαίναμε στην ΕΟΚ, στο συγκρότημα Ν. Μακρόπουλος Α.Ε. έμπαινε ως μέλος Δ.Σ. και ο Ρ. ROBINSON του αγγλικού συγκροτήματος «EXCESS», ενώ ένα μήνα αργότερα ο Νίκος Μακρόπουλος στις 9 Ιανουαρίου 1981 στην πρωτο-

χρονιάτικη πύτα του έλεγε: «Το 1970 εγνώρισα τον Θεσμό της ιδιωτικής ασφάλισης, τον αγάπησα και του αφιερώθηκα ολοκληρωτικά. Η παραγωγή μας στο 1980 πήγε πολύ καλά. Δώσαμε μεγάλη προτεραιότητα στην αύξηση παραγωγής υγιών κλάδων. Η αρχή του νέου χρόνου έχει καλούς αιωνούς». Με καλές προοπτικές συνεχίζεται και η σημερινή παρουσία του και στην αρχή του νέου χρόνου η ΕΥΡΩΠΗ ΑΕΓΑ, με 30 χρόνια ασφαλιστικής εμπειρίας, απόλυτα υγιή οικονομική βάση και ικανοποιητικούς ρυθμούς ανάπτυξης ετοιμάζει την είσοδό της στο ελληνικό Χρηματιστήριο Αξιών. Φέτος τα κέρδη της θα κυμανθούν γύρω στα 600 με 700 εκατομμύρια και από πληροφορίες μας η ΕΥΡΩΠΗ ΑΕΓΑ προγραμματίζει κάτι περισσότερο από μια καλή ασφαλιστική εταιρία που είναι συγγενής της ΕΘΝΙΚΗΣ Ασφαλιστικής και με καλές συστάσεις και προοπτικές. Καλές επιτυχίες, φίλοι της ΕΥΡΩΠΗ ΑΕΓΑ.

Οικογένεια Ν. Μακρόπουλου 2000

ΙΩΑΝΝΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Θεός επί γης, άνθρωπος εν ουρανῷ· και πάντα αναμίζεγενετο, ἄγγελοι συνεχόρευον ανθρώποις, ἄνθρωποι τοις ἀγγέλοις ἐκοινωνούν και ταις ἄλλαις ταις ἄνω δυνάμεσι· και ἦν ἰδεῖν τον χρόνιον λυθέντα πόλεμον και καταλλαγῆς Θεοῦ προς την ημετέραν γεγεννημένης φύσιν, διάβολον αἰσχυρόμενον, δαίμονας δραπετεύοντας, θάνατον λελυμένον, παράδεισον ανοιγόμενον, κατάραν ηφανισμένην, ἁμαρτίαν ἐκποδῶν γεγεννημένην, πλάνην ἀπεληλαμένην, ἀλήθειαν ἐπανελθούσαν, τῆς εὐσεβείας τον λόγον πανταχοῦ κατασπειρόμενον και κομώντα, την τῶν ἄνω πολιτείαν ἐπὶ τῆς γῆς πεφυτευμένην, μετὰ ἀδείας τας δυνάμεις ἐκεῖνας ομιλούσας ἡμῖν και τῇ γῇ συνεχῶς ἀγγέλους ἐπιχωριάζοντας και πολλήν ὑπὲρ των μελλόντων την ἐλπίδα οὔσαν».

(Εἰς Ματθ., ομιλ. Α', 2, ΕΠΕ 20-22 - ΜΓ 57, 15-16).

Ο Θεός ἐπάνω στη γῆ, ο ἄνθρωπος στον ουρανῷ· και ὅλα εἶχαν ἀναμικθῆ, οἱ ἄγγελοι ἐχώρευαν και ἐψαλλαν μαζί με τους ἀνθρώπους, οἱ ἄνθρωποι ἐκοινωνοῦσαν με τους ἀγγέλους και με τίς ἄλλες ουράνιες δυνάμεις· και μπορούσες να ἰδεῖς, ὅτι καταργήθηκε ὁ πολυχρόνιος πόλεμος και ὅτι εἶχε γίνῃ συμφιλίωσις του Θεοῦ με ἐμᾶς τους ἀνθρώπους, τὸ διάβολο καταντροπισμένον, τους δαίμονες να δραπετεύουν, τὸ θάνατο να ἔχει καταργηθῇ, τον παράδεισο να ἀνοίγεται, την κατάραν να ἔχει ἐξαφανισθῇ, την πλάνην να ἔχει ἐκδιωχθῇ, την ἀλήθειαν να ἔχει ἐπανέλθῃ, τὸ λόγο τῆς εὐσεβείας να σπεῖρεται παντοῦ και να ἀκμάζει, την πολιτείαν του ουρανοῦ να ἔχει φυτευθῇ στη γῆ, τίς ουράνιες δυνάμεις να συναναστρέφονται με ἐλευθερίαν ἐμᾶς τους ἀνθρώπους, τους ἀγγέλους να ἐπισκέπτονται συνεχῶς τῇ γῇ και να ὑπάρχει μεγάλη ἐλπίδα για τὴ μέλλουσα ζωή.

Γέννησις. Πρώτο ἡμισυ 17ου αι. 42,1X32,1 εκ. Από τὸ Λεύκωμα: Εἰκόνες τῆς Κρητικῆς Τέχνης

ΤΑ ΘΑΥΜΑΣΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΝΑΝΘΡΩΠΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Θάνατος ἐλύθη, ἄδης ἀνερράγη, παράδεισος ἀνέωχθη, ὁ ουρανὸς ἀνεπετάσθη, δαίμονες ἐπεατομίσθησαν, ἀνέμικθη τὰ κάτω τοις ἄνω, Θεὸς ἄνθρωπος γέγονεν, ἄνθρωπος ἐπὶ βασιλικῷ κάθηται θρόνου· ἀναστάσεως ἐλπίδες ἠνοιγίσαν, σθάνatoi προσδοκίαι, ἀγαθῶν ἀπορρήτων ἀπολαύσεις, τὰ ἄλλα ὅσα διὰ τῆς αὐτοῦ παρουσίας κατῶρθωσαν». (Εἰς Ψαλμ. ΜΔ', 7, ΕΠΕ 6, 44 - ΜΓ 55, 193).

Ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου». Ἐν γὰρ τῷ ὀνόματι τούτῳ θάνατος ἐλύθη, δαίμονες ἐδέθησαν, ουρανὸς ἀνέωχθη, παράδεισου θύραι ἀνεπετάσθησαν, Πνεῦμα κατεπέμφθη, οἱ δούλοι γεγόνασιν ἐλεύθεροι, οἱ ἐχθροί, οἱ υἱοί, οἱ ἀλλότριοι κληρονόμοι, οἱ ἄνθρωποι ἄγγελοι. Τί λέγω, ἄγγελοι; Θεὸς ἄνθρωπος γέγονε και ἄνθρωπος Θεός· ουρανὸς ἐδέξατο την φύσιν ἀπὸ τῆς γῆς· ἡ γῆ ἐδέξατο τον ἐπὶ των Χερουβεὶμ καθήμενον μετὰ τῆς στρατιάς ἀγγελικῆς. Το μεσότοιχον ἀνηρέθη, ὁ φραγμὸς ἐλύθη, τὰ διεστώτα ἠνώθη, τὸ σκότος ἐβέβηθη, τὸ φῶς ἐλάμψεν, ὁ θάνατος κατεπόθη». (Εἰς Ψαλμ. Η', 1, ΕΠΕ 5, 386 - ΜΓ 55, 107).

Ο θάνατος καταλύθηκε, ὁ ἄδης συντρίφθηκε, ὁ παράδεισος ἀνοίξε, ὁ ουρανὸς ἀπλώθηκε, οἱ δαίμονες ἀποστομώθηκαν, τὰ ουράνια ἀναμικθήκαν με τὰ ἐπίγεια, ὁ Θεὸς ἐγένε ἄνθρωπος, ὁ ἄνθρωπος κάθεται ἐπάνω σε βασιλικὸ θρόνο· ἀνοίξαν οἱ ἐλπίδες τῆς ἀναστάσεως, οἱ προσδοκίαι τῆς ἀθανασίας, ἡ ἀπόλαυσις μυστικῶν ἀγαθῶν και ὅλα τὰ ἄλλα με την ἐπὶ γῆς παρουσίαν Του κατῶρθωσαν ὁ Ἰησοῦς.

Πόσο θαυμαστὸ εἶναι τὸ Ὄνομά Σου».· Γιατί, διὰ του Ὄνοματος Αὐτοῦ καταλύθηκε ὁ θάνατος, δέθηκαν οἱ δαίμονες, ἀνοίξε ὁ ουρανὸς, ἀνοίξαν διάπλατα οἱ πόρτες του παραδείσου, στάλθηκε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, οἱ δούλοι ἐγέναν ἐλεύθεροι, οἱ ἐχθροί, οἱ γιοί, οἱ ξένοι ἐγέναν κληρονόμοι, οἱ ἄνθρωποι ἄγγελοι. Γιατί λέγω ἄγγελοι; Ὁ Θεὸς ἐγένε ἄνθρωπος, και ὁ ἄνθρωπος Θεός· ὁ ουρανὸς δέχθηκε τὴ γῆνιν φύσιν, ἡ γῆ δέχθηκε Αὐτόν που κάθεται ἐπάνω στα Χερουβεὶμ μαζί με τὸ ἀγγελικὸ στράτευμα. Το μεσότοιχο γκρεμίστηκε, ὁ φραγμὸς καταλύθηκε, τὰ διαιρεμένα ἐνώθηκαν, τὸ σκοτάδι σβήστηκε, τὸ φῶς ἐλάμψε, ὁ θάνατος κατατροπώθηκε.

1. Ψαλμ. 8, 2

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΑΝΟΙΞΕ ΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ

Ιδοὺ ἡ Παρθένος...». Ταῦτα οὖν πάντα ὁ προφήτης προαναφωνεῖ, ομοῦ και τον τόκον λέγων και τὸ κέρδος των ὠδίνων τὸ ἄφατον ἐκεῖνο και ἀπειρον. Ὅταν γὰρ ὁ Θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἦ, οὐδὲν δεῖ λοιπὸν δεδοικέναι, οὐδέ τρέμειν, ἀλλ' ὑπὲρ ἀπάντων θαρρεῖν, ὅπερ οὖν και ἐγένετο. Καὶ γὰρ τὰ ἀρχαία ἐκεῖνα και ἀκίνητα ἐλύθη κακὰ και ἡ κατὰ του κοινοῦ γένους ἀπόφασις ἀνηρέτο και τῆς ἁμαρτίας τὰ νεῦρα ἐκέκκοπτο και διαβόλου τυραννὶς κατελύετο και ὁ πᾶσιν ἄβατος παράδεισος ἀνδροφόνῳ και ληστῇ πρώτον ἠνοιγέτο και ουράνια ἀψίδες ἀνεπετάννυντο και ἀγγέλοις ἄνθρωπος συνανέμιννυτο και προς τον βασιλικὸν θρόνον ἡ φύσις ἡ ἡμετέρα ἀνήγετο και του ἄδου τὸ δεσποτῆριον ἀχρηστον ἦν και ὁ θάνατος ὄνομα λοιπὸν ἐμμενεν οὐ, πράγματος ἀπεστερημένον, και μαρτύρων χοροὶ και γυναῖκες κατακλάσσαι του ἄδου τὰ κέντρα. Ταῦτα οὖν πάντα προορῶν ὁ προφήτης ἐσκίρτα και ἐχώρευε και δι' ἐνὸς ῥήματος ἡμῖν αὐτὰ ἐνεδεικνυτο, προφητεῶν ἡμῖν τον Εμμανουήλ». (Εἰς Ησ., κεφ. Ζ', 5-6, ΕΠΕ 8, 466-472 - ΜΓ 56, 84-85).

1. Ησ. 7, 14.

Ιδοὺ ἡ παρθένος θα συλλάβει...».· Ὅλα αὐτὰ ὁ προφήτης Ἠσαΐας τὰ προλέγει, ἀναφέροντας συγχρόνως και τὴ Γέννηση του Ἰησοῦ και τὸ ἀνέκφραστο ἐκεῖνο και ἀπείρο κέρδος των ὠδίνων του τοκετοῦ. Γιατί, ὅταν ὁ Θεὸς εἶναι μαζί με τους ἀνθρώπους τίποτε πλέον δὲν πρέπει να φοβούνται, οὔτε να τρέμουν, ἀλλὰ για ὅλα να ἔχουν θάρρος, πράγμα που και ἐγένε. Γιατί τὰ ἀρχαία ἐκεῖνα και ἀμετακίνητα κακὰ καταλύθηκαν και ἡ κοινὴ ἐναντίον του ἀνθρωπίνου γένους ἀπόφασις καταργεῖτο και τὰ νεῦρα τῆς ἁμαρτίας παρέλυσαν και ἡ τυραννικὴ ἐξουσία του διαβόλου καταλύετο και ὁ πρὶν ἄβατος για ὅλους παράδεισος ἀνοίγε για πρώτη φορά στον ἀνθρωποκτόνο και ληστῇ και οἱ ουράνιες ἀψίδες ἀπλώνονταν και ὁ ἄνθρωπος ἀναμιννυόταν με τους ἀγγέλους και ἡ ἀνθρώπινη φύσις μας ἀνυψωνόταν προς τὸ βασιλικὸ θρόνο και τὸ δεσποτῆριον του ἄδη ἀρχεστευόταν και ὁ θάνατος ἀπέμενε πλέον ἓνα ἀπλὸ ὄνομα στερημένο ἀπὸ περιεχόμενο και οἱ χοροὶ των μαρτύρων και οἱ γυναῖκες συνέτριβαν και ἀχρήστευσαν τὰ κεντρία του ἄδη. Ὅλα λοιπὸν αὐτὰ προβλέποντας ὁ προφήτης σκιρτοῦσε και χόρευε και ὅλα αὐτὰ μας τὰ παρουσίαζε με μιὰ μόνον λέξη, προφητεύοντάς μας τον Εμμανουήλ.

Πηγὴ: Βασ. Χαράων - Ουρανία Λαυρά: Παιδαγωγικὴ Ἀνθρωπολογία Ι. Χρυσόστομου, βραβεῖο Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν 1996

Ο ΕΘΝΟΣ

Όλα αυτά φωτίζουν το «κοινωνικό γίνεσθαι» της τότε εποχής, αλλά και τη χιλιομετρική απόσταση από τις συνήθειες του 2001.

rève d'or

L.T. PIVER

PARIS

Poudre-Lotion

[illegible]

ΚΟΛΥΝ
ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ
ΜΟΝΟΙ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΜΑΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ
ΠΙΣΤΟΥ & ΑΣΦΥΛΙ

Είναι 5 χιλιόμετρα, και
 η νέα Εκδοχή, πλοιοκίνητη
 είναι βελτιωμένη με 5 χιλιόμετρα
 πλοίων, 275 εκδόσεις, 427 εκδόσεις
 πλοίων

ΔΡΧ. 135

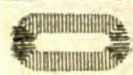
Αποφασιστική η Μαχητική Τα-
 χυμένη, είναι η νέα έκδοσή της
 πλοιοκίνητη. Το καλό και είναι η
 ιστορία της οικογένειας
 Εκδόσεις: Β. ΠΑΝΑΧΡΕΑΣ-
 ΘΟΥ, Πειραιώς 12.

STARR PIANO C* (1872)
RICHMOND, IND., U.S.A.
ΑΤΑΕΘΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ
ΛΟΗΝΑΙ, ΕΤΟΣ Ἀρκαδίου 42.
ΠΕΡΙΛΕΙΤΕ, ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ 48.

Ἰδιαίτερα μαθήματα καὶ ἰδιαι-
ται τάξεις δι' ὅλης τῆς γλώσσης
Ἀπὸ τῆς ἡς μέλει τῆς 12 Ἰανουαρίου οἱ
μαθημάτων: Γαλλικῆς, Γερμανικῆς, Ἀγγλ.
καὶ Ἑλληνικῆς.

ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΟΝ ΜΑΘΗΜΑ ΔΩΡΕΑΝ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩ

10

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ

Το τρίξιμο της σουρβιάς στο τζάκι.
Τί λέγει ο Βιζυηνός. — Τα φύλλα της έλλης ποθ μαρτυροῦν τὸν ξρωα. — Τὸ πῆδημα τῶν ἀκρανιδῶν. — Πῶς φανερώνεται ὁ ἄντρας ποθ θά πάρη ἓνα κορίτσι. **Προλήψεις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.** — **Οἱ οἰωνοὶ τῶν βωμῶν.**

Τὴν παραμονὴ τῆς πρωτοχρονιάς, εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος συνήθιζον νὰ μαντεύουν τὸ μέλλον καὶ νὰ προλέγουν τὴν τύχην μὲ διαφόρους τρόπους, καθένας ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἔχει τὴν ὀνομασίαν του καὶ τὴν ἰδιαιτέραν του διαδικασίαν, ἀναλόγως τῆς σημασίας ποῦ δίδεται εἰς τὸ μάντευμα καὶ τῶν προσώπων τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρονται νὰ ἐξεργασθῶν τὰ ἀνεξίτηλα μυστήρια ποῦ κρύπτεται μέσα του τὸ μέλλον.

Τὸ ἔθιμον αὐτό, χρονολογούμενον ἀπὸ τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς, πῶς ἐστὶ ἀκόμη ἰδιώτης εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ Θράκην. Ἡ μαντικὴ διαδικασία, ἡ ὁποία καλεῖται σουρβιά ἢ Ἀκριδασίλα, ἀπὸ τὴν εὐχὴ τῶν παιδιῶν «γαὶ χαρὰ, γαὶ Βασίλη», γίνεται μὲ κλαρί, μάτι καὶ φύλλα δένδρων, ἐλῆς ἢ σουρβιάς, (εἶδος ἀγρι-πιδιάς) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ.

ΤΑ ΚΛΑΡΙΑ ΤΗΣ ΣΟΥΡΒΙΑΣ

Τὴν παραμονὴ τῆς πρωτοχρονιάς ὁ νοικοκύρης κόβει τόσα κλαρία σουρβιάς ὅσα εἶναι καὶ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του. Τὰ κλαρία ποῦ εἶναι μελῆ τῆς οἰκογενείας εἰς τὸ ὄνομα τῶν παιδιῶν του, τῆς γυναίκας του καὶ τῶν οἰκείων του ἐν γένει, τὰ ρίχνει εἰς τὸ τζάκι ποῦ καίει δυνάττῃ φωτιά, ἐνῷ συγχρόνως λέγει: «Ἄν θὰ περάσῃ γερὰς τὸν καινούργιο χρόνον νὰ βροντήξῃ». Ἄν τὸ κλαρί τρίξῃ, ἐκεῖνος ποῦ ἐμελέτησε ὁ οἰκοδεσπότης θὰ περάσῃ καλὰ τὸν καινούργιο χρόνο, ἂν ὄχι, θὰ τὸν βροῦν ἀρρωστῆς, θὰ πεθάνῃ δὲ ἂν καρδονιάσῃ χωρὶς τὸ παραμικρότερον τρίξιμο.

Εἰς τὴν Θράκην βάζουν ἀπὸ τὸ κλαρί μόνον τὸ μάτι (σουρβιά) καὶ ἀπὸ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον θὰ καὶ ἐξηγοῦν τὸ μέλλον.

Ὅραϊον περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου αὐτοῦ μᾶς ἔχει δώσει ὁ Βιζυηνός εἰς τὸ διήγημά του «Ποῖος ὁ φονεὺς τοῦ ἀδελφοῦ μου».

Κάποιος ἀπὸ τῆς οἰκογενείας φέρει μὲ σουρβιά, ἑνὰ μεγάλο κλωνί, γεμάτο σφιγτὰ καὶ πράσινα μάτια. Μὲ αὐτὸ θὰ δοῦν ὅλοι τὴν τύχην τους. Ἐκεῖνος ποῦ ἔφερε τὴν σου-

ρβιά χωρίζει τὴν φωτιά στὰ δύο καὶ ἀρχίζει νὰ βάζῃ τὰ σουρβιά στὴ μέση «πὶ στὴ καυτερὴ πλάκα», μελετώντας τὸ καθένα. Ἡ οἰκογένεια εἶναι μεζεμένη κοντὰ στὸ παραῶν καὶ περιμένει μὲ ἀνυπομονή τῆς τύχης τὰ γραμμένα.

ΚΑΛΑ ΚΑΙ ΚΑΚΑ ΣΗΜΑΔΙΑ

Ἄν τὸ σουρβιά βροντήξῃ καὶ πηδήσῃ καὶ βγῇ ἀπὸ τῆς φωτιάς, εἶναι καλὸ σημάδι. Ἄν τὴν ὁμοῦ νὰ μαυρίσῃ μόνο καὶ νὰ καπνίσῃ καὶ νὰ μείνῃ στὸν τόπον του, αὐτὸ εἶναι σημάδι θανάτου.

Εἰς τὰ Λακκοβίτικα ἀντὶ γὰρ σουρβιά μεταχειρίζονται φύλλα ἐλῆς καὶ τὸ μάντευμα γίνεται δι' ἄλλον σκοπόν, διὰ νὰ βεβαιωθῇ δηλ. κανεὶς ἂν ὑπάρχῃ ἐρωτικὸν αἶσθημα μεταξὺ δύο νέων. Μετὰ τὸ δεινὸν μαζεύονται ὅλοι γύρω ἀπὸ τὸ τζάκι καὶ βάζουν σὲ σιγανὴ φωτιά δύο φύλλα ἀγρι-λῆς. Τὸ ἓνα φύλλον παριστάνει τὸν νέον καὶ τὸ ἄλλο τὸ κορίτσι. Ἐὰν τὰ φύλλα τῆς χαρβασίλας — λέγεται κ' ἐστὶ ἡ ἀγριλῆ — πηδήσουν καὶ σμίξουν τὸ ἓνα μὲ τ' ἄλλο, αὐτὸ φανερώνει ὅτι στὴν ψυχὴ τῶν δύο νέων ἔχει γεννηθῇ καποῖο αἶσθημα. Ἄν τὰ φύλλα παρὼν ξεχωριστὰ διαθῶνται, ἡ καρδιάς τους δὲν ἔχουν ἀκόμη δοκιμάσει τῆς σιτιότητος τοῦ ἑωυτοῦ. Ἀγάπην μέχρι τρέλλας φανερώνει τὸ καρδονιάσῃ καὶ τῶν δύο φύλλων, ἐν ὅσον δὲν κουνιθοῦν ἀπὸ τὴ θεοὶ τους.

ΕΡΩΤΙΚΑ ΜΑΝΤΕΥΜΑΤΑ

Εἰς ἄλλα μέρη τῆς Μακεδονίας ρίχνουν στὴν φωτιά δύο ἀκράνια (καρπούς ἀκρανιάς). Ἄν καὶ καὶ πηδήσῃ ἀπὸ τῆς φωτιάς μόνον τὸ ἓνα ἀκράνι, καποῖος ἀπὸ τοὺς δύο νέους ἔχει συμπέσει διὰ τὸν ἄλλον, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἀμοιβαῖον αἶσθημα. Ἄν πηδήσουν καὶ τὰ δύο ἀπὸ τῆς φωτιάς, τότε τὸ αἶσθημα εἶναι ἀμοιβαῖον. Δὲν ὑπάρχει δὲ τίποτε εἰς τὴν καρδιά τῶν νέων, στὸ ὄνομα τῶν ὁποίων εἶναι μελετημένα τὰ ἀκράνια, ἂν αὐτὰ μείνουν ἀπερίσπαστα ἀπὸ τὴν φωτιά.

Ἡ ΑΓΡΙΑΝΕΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Παρόμοιον ἔθιμον ὑπάρχει καὶ εἰς τὴν Κύπρον. Νὰ τί λέγει σχετικῶς ὁ Σακελλαρίου εἰς τὸν 1ον τόμον τῶν «Κυπριακῶν» του: «Ἐκ τῶν κλαδιῶν τῆς ἐλαίας κόπτοντες τὰ φύλλα συναθροίζουσιν αὐτὰ καὶ καθίστανται περὶ τὴν φωτιάν παίζουσι τὸν Ἀγριανῆν, ἥτοι ρίπτουσιν ἀλλήλο-διαδόχως εἰς τὴν φωτιάν ἐκαστος φύλλον ἐλαίας, καὶ λέγοντες:

«Ἀγ. Βασίλη Βασιλεῖ,
ποῦ ζουσιάζεις τὸν τουνιῶν,
ταὶ δαίξῃς τοῖς φανερώσεις,
ἂμ' ἀγαπᾷς ὁ δαίνα (ἢ ὁ δαίνα),

παρατηροῦσι μετὰ προσοχῆς τὰς κινήσεις αὐτοῦ διότι νομίζουσιν ὅτι ἐκ τῆς ζωηρᾶς κινήσεως ἐξάγεται συμπέρασμα ζωηρᾶς ἀ-

γάτης, ἐκ δὲ τῆς ἀσθενείας, μετρίως ἀγάτης, καὶ ἐκ τῆς ἀνερκίνσεως ὀλοκαυτώσεως αὐτοῦ, παντελοῦς ἐλλείψεως ἀγάτης. Τὰ ἀποτελέσματα δὲ αὐτῶν συνοδεύονται μετ' ἀναλόγων ἐνδείξεων χαρᾶς ἢ ἀθυμίας ἐκ μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων, γεμᾶτων δὲ καὶ εὐφρονίας καὶ θορύβου ἐκ μέρους τῶν συνοδισκεδάζοντων».

Ἡ ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΣΤΙΚΟΥ

Τὸ ἴδιον γίνεται καὶ εἰς τὴν Σομίην, μὲ κάποιαν μικρὴν διαφορὰ. Ἡ ἀρραβωνιαστικὴ παίρνουν ἓνα γλωρὸ κλαρί ἐλῆς, ποῦ ἐκόλληκε τὴν ἴδιαν ἡμέραν, καὶ τὸ βάζουν στὴν φωτιά, διὰ νὰ δοῦν ἂν τοὺς ἀγαπᾷ ὁ καλὸς τους. Ὁ οἰωνός: εἶναι εὐνοϊκὸς ἐὰν τὸ κλαρί κροτήσῃ. Ἄν ὁμοῦ ὄχι, τὰ πράγματα δὲν εἶναι καθόλου ρόδινα... Ἀλλὰ καὶ οἱ ἀνύπαντροι ἢ οἱ παντρεμένοι καὶ τῶν δύο φύλων καταρτίζονται εἰς τὸ μέσον αὐτό. Βάζουν μὲ τὸ νοῦ τους μίαν ἐρώτησιν. Ἄν τὸ κλαρί τρίξῃ, ἔχουν ἀπάντησιν καταρατικὴν. Ἡ ἀπάντησις εἶναι ἀρνητικὴ ἂν τὸ κλαρί δὲν κἀν καθόλου κρότο.

ΤΟ ΠΙΝΑΡΟΣΥΛΟ

Εἰς τὴν Λέσβον, τὸ βράδυ τῆς πρωτοχρονιάς τὰ κορίτσια βάζουν στὴν φωτιά ἓνα κλαρί ἀπὸ περὶνὰ καὶ ἀπὸ τὸν κρότον ποῦ κάνει ὅταν καίεται καταλαβαίνουν... ποῖον θὰ πάρουν ἄνδρα. Τὸ περὶνὰ ὁμοῦ τὸ συμβολοῦνται καὶ δι' ἄλλα ἐνδιαφέροντα ζητήματα, ἂν δηλ. ἡ φορέα θὰ γεννηθῇ πούλαρι, ἢ ἂν θὰ εἶναι καλὴ ἡ χρονὴ γιὰ τῆς ἐλῆς. Κατὰ παρόμοιον ἀπαντᾷται καὶ εἰς τὴν Γκιουμουλτζίνα τῆς Θράκης. Ἐκεῖ ὁμοῦ δὲν ἔχουν ὠρισμένην ἡμέραν. Προτιμοῦν μάλιστα τὸ Πάσχα διὰ τὸ παίρμα αὐτό, ὁποῦ καὶ οὐκ ἀποφύλλει εἰς τὴν φλόγα τῆς ἀναστάσεως λαμπάδας.

ΤΑ ΣΟΥΡΟΥΒΑ

Σὲ πολλὰ μέρη τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης ἡ πρωτοχρονία λέγεται καὶ σουρβιά καὶ σουρβιά. Τὸ ὄνομα αὐτὸ ὁρίζεται εἰς τὸ εἶδος περιεργον ἔθιμον. Ὅταν τελειώσῃ ἡ λειτουργία, τὰ παιδιά κάνουν μικρὰς παύρας καὶ γυρίζουν στὸ δρόμο μὲ κλαρία σουρβιάς στὸ χέρι. Ὅσοιον συναντήσουν τὴν ὥραν αὐτὴν τὸν σουρβιά ζοῦν (τὸν κτυποῦν μὲ τὴν σουρβιά) φω-

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

νάζοντας: «σουρβιά, σουρβιά, γερὸ κορμί, γερὸ σταυρὶ, ὅλο γαῖα καὶ δύναμι καὶ τοῦ χρόνου γερὸ!» Εἰς τὰ Λακκοβίτικα, ὅταν ἀπολύσῃ ἡ ἐκκλησία, τὰ παιδιά μὲ λρό-κλαρα στὸ χέρι τραγουδοῦν τὸν Ἀγ. Βασίλη. Προτοῦ δὲ ἀρχίσῃ ἡ λειτουργία καὶ μὲλις σηκώνουν ἢ καμπίνας, γυρίζουν ὅλα τὰ σπίτια καὶ κτυποῦν τῆς πόρτας μὲ ξύλα καὶ μὲ ρόπαλα φωνάζοντας: «Γαῖα, χαρὰ κι' Ἀγ. Βασίλη, πολλὰ σιτάρια, πολλὰ κριθάρια, πολλὰ πιδούδια». Στὸ Ροδολίει γυρίζουν πάλιν τὰ παιδιά ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα μέχρι τὴν ὥραν ποῦ θὰ ἐγμε-ρώσῃ καὶ κτυποῦν τῆς πόρτας τῶν σπιτιῶν. Ἐξω ἀπὸ κάθε σπίτι λένε τραγουδι-στά: «Χαρβασίλα, τουμασίλα, πούλῃ σι-τάρ, πούλῃ κριθάρ, πούλῃ μπικέτ, γιού χαρὰ, γαῖα Βασίλη, μάλαχα κι' ἀστὴρ κι' χρυσὸ προζύμ».

ΚΑΙ ΜΑΣΚΑΡΑΔΕΣ

Στὴν Διάσπιστα πάλιν τὴν νύκτα τῆς παραμονῆς γυρίζουν μασκαρεμένοι, κουδο-νίζοντας μεγάλα κουδούνια καὶ διασκεδά-ζουν μέχρι τὸ πρωί, πίνοντας καὶ τραγου-δώντας.

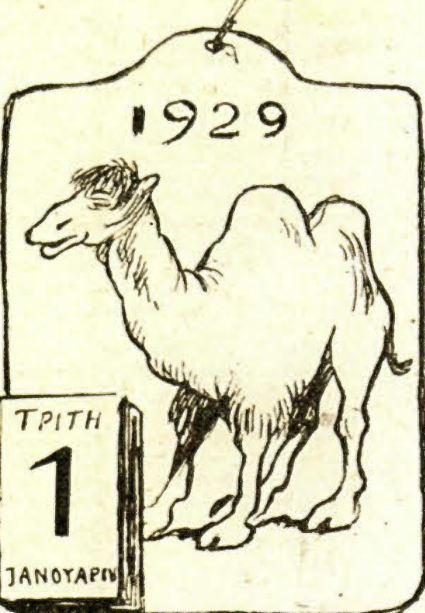
Περὶ τῆς πρωτοχρονιάτικης πυρομα-ντικῆς ἔχουν πολλὰ γραφῇ. Πολλοὶ ἀνά-γουν τὸ ἔθιμον αὐτὸ εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους. Καὶ πράγματι εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἀπαντᾷ κανεὶς παρὰ-σερεῖς δοξαίσις διὰ τὰς μαντικὰς ιδιότη-τας τῆς φωτιάς καὶ τῆς φλόγας, ἀπὸ τοὺς σπινθηρισμοὺς τῆς ὁποίας οἱ πρόγονοί μας ἔκριναν προβλέψεις ἐπὶ διαφόρων πραγμά-των ποῦ τοὺς ἐνδιέφερον. Ὁ Ἀριστοτέλης διηγεῖται περὶ τῶν ὑπαρχουσῶν σχετικῶς μὲ τὸ τρίξιμον τῶν καιρομένων ξύλων δεισι-δαιμονίων. Τὸ τρίξιμον αὐτὸ ἀκαλοῦσιν οἱ μὲν τὸν Ἡρακλεῖον γελᾶν, οἱ δὲ τὴν Ἑ-στίαν, οἱ δ' ἀπειλῇ τούτων. Ὁ κρότος δηλ. αὐτὸς ἄλλοτε ἰσθεοῦτο ὡς καλὸν προμήνυμα καὶ ἄλλοτε ὡς ἀπείσιον, ὡς θεῖα ὁργὴ καὶ ἀπειλὴ τῶν Ἀθανάτων.

Ἡ βραδεία καὶ χωρὶς φλόγα ἀπανθο-κωσις τῶν καιρομένων εἰς τοὺς βωμοὺς θυ-μάτων ἰσθεοῦτο ὡς προάγγελος κακῶν, ὅπως θεωρεῖται εἰς τὴν Μακεδονίαν ὡς καλὸν προμήνυμα ἡ ἀνάφλεξις τοῦ σουρ-βίου χωρὶς τὸν παραμικρὸν κρότον.

Βαθεῖαν αἰσθησὶν προξενεῖ ἡ ὁμοιότης τοῦ ὑπάρχει μεταξὺ τῶν παρατηρήσεων τοῦ μάντεως Τειρεσίου εἰς τὴν Ἀντιγό-νην τοῦ Σοφοκλέους, τὴν ὥραν ποῦ ἐκρί-νοντο τὰ ἱερὰ σφῆγχα καὶ τῶν προαισθη-μάτων ποῦ κυκλοῦσαν τὴν ψυχὴν τοῦ Βι-ζυηνό, ὅταν τὸ σουρβιά αἶμασε πᾶ' στὴ πλάκα σιγανὴ καὶ ἀκίνητο, ὥστε ποῦ ἐ-μαύρισε κ' ἐκίπνισε κ' ἔγειρε ὀλίγον καὶ ἐκίπνισε.

(Ὅλοι αὐτοὶ αἱ δοξαίσις καὶ τὰ ἔθιμα εἶναι συμφορὰ μὲ ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα εἶδη τῆς μαντικῆς, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν ἀρ-χαϊότητα ἐφέρετο ὑπὸ τὸ ὄνομα Πυρο-μαντεία ἢ Πυροσκοπία.

Ὁ Συλλέκτης

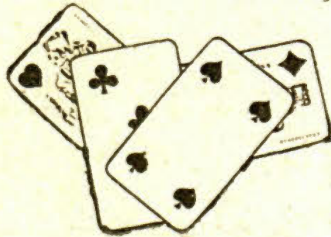
Ἡ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Μᾶς ἦλθε ἡ πρωτοχρονία καὶ συντροφιά τῆς φέρνει Παιγνίδια, γέλια καὶ χαρὰς. Καὶ γίλια δὴ χαρίσματα. Κι' ὁλόκληρη στὸν κάθε νεῖο, Στὴν κάθε κόρη γέρνει. Καὶ τοὺς μοιράζει μυστικὰ Φιλία καὶ χαϊρετίσματα.

Καὶ κρύβει στὴ σακούλα τῆς, Λύπη, εὐχαίς, χαρὰ. Γιὰ κάποιαν μάνα δούτσυ, Κάποιαν καλὴ ψυχὴ Κρύβει χρυσάφι μπόλιχο. Γιὰ κάθε ταλαρὶ Καὶ ἄλλον κάνει δούτσυ. Καὶ ἄλλον εὐτυχῇ.

Κρύβει καὶ δάκρυα θερμὰ Ποῦ στέλνει μὲ μανούλα Παρηγορὴ στὴν λύπη του. Τοῦ γιοῦ τῆς τοῦ ὄρφανοῦ Κρύβει κι' ὁλόκληρη καρδιά. Γιὰ μίαν μικρὴ ξανθοῦλα Ποῦ μοιάζουσα τὰ μάτια τῆς Στὸ χρώμα τ' οὐρανοῦ.

ἈΨωπος

ΞΕΝΗ ΕΤΕΡΟΜΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΟ ΠΡΟΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΔΩΡΟ ΜΟΥ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ είναι πάντα ευχαριστημένος όταν λαμβάνει ένα δωρόν. Καμιά φορά όμως, πόσες ευχαριστίες και πόσες περιπέτειες δεν φέρουν δωρά, τα οποία έρχονται κατά τον πλέον απροσδόκωτο τρόπον!

Μιά τέτοια περιπέτεια είχα την Πρωτοχρονιά.

Μιά μέρα πριν έλαβα μιά Πρωτοχρονιάτικη κάρτα από τόν Λονδίνο, εις την οποίαν εοιάδα τα εξής:

«Σας στέλλω δωρό μίαν άνοστρία, που θα σας δείξει ότι δεν σας εξέχασε ή καλή σας φίλη».

Εκείνη που μου έγραφε ήταν μιά εύμορφη Άγγλισ. Τι δωρόν, άρα γε, μου είχε στείλει;

Υστερον από δύο ημέρας έλαβα ένα έγγραφον της διευθύνσεως των Ταχυδρομείων. Παρακαλούμην να πάγω στο Κεντρικόν Γραφείον, το όποιον απεχει τριαμισυ χιλιάμετρα από τό σπίτι μου, για να παραστώ εις τό άνοιγμα ενός πακέτου, τό όποιον μου εστάλλετο από τό Λονδίνο, διότι ή υπηρεσία επεθύμει να βεβαιωθώ, ότι δεν υπήρχε τίποτε μέσα υποκειμενον εις τελωνειακον δασμον.

Είς απάντησιν παρακάλεσα ευγενώς τόν κύριον διευθυντήν ν' άνοιξη τό πακετο μου διότι είχα άπόλυτον έμπιστοσύνην εις την υπηρεσίαν και δεν ήτον ανάγκη να παραστώ αυτόπροσώπως.

Υστερον από τέσσαρας ημέρας έλαβα τρία γράμματα. Τό έν προήρχετο από τόν διευθυντή των Ταχυδρομείων, τό δεύτερον από τόν διευθυντή των Τελωνείων και τό τρίτον από τόν διευθυντή των Οικονομικών Υπηρεσιών.

Καλά. Οι δύο πρώτοι θα με ήθελον διά κάτι σχετικόν με τό δωρόν που μου εστάλλετο από τό Λονδίνο. Ο τρίτος όμως τί με ήθελε;

Δι' αυτό έσκέφθην να υπάγω πρώτον εις τόν τελευταίον. Όταν έφθασα εις τό γραφείον του, μου είπε με δλην την ευγένειαν: —Κόρις, ελάβατε από τό Λονδίνο αυτό τό δώμα. Όφείλετε μόνον δύο φράγκα υπερβάλλον βάρους!

Επλήρωσα ευχαρίστως και έπήρα τό δώμα μου. Περιείχαν ένα ασπμνίο κουτί με τό μονόγραμμα μου επάνω. Τό κουτί ήτο κενόν.

Αφού όμως είχα πάρει τό δωρόν μου, τί με ήθελεν ο διευθυντής των Ταχυδρομείων και ο διευθυντής των Τελωνείων;

Την επομένην έπήγα εις τό Ταχυδρομείον. Ένας κύριος, ο όποιος έφαινετο περισότερον νευρικός από εμέ, μου είπε:

—Σείς ελάβατε, κύρις, ένα κουτί ασπμνίο από την Άγγλίαν;

—Μάλιστα, απήντησα. Έκλήρωσα προ-

ΕΥΛΟΓΟΦΑΝΗΣ ΕΞΗΓΗΣΙΣ

—Τό πιστεύεις ότι ένας παλινθροπος άφηνε στο δρόμο επάνω μου και μ' έφίλησε;

—Α! τον χειμώνα οι πολλοί φτωχοί κάνουν αυτοδύο για να τους πάνε στη φυλακή, όπου θα φάνε και θα κοιμηθούν...

χθες υπερβάλλον βάρους και είμαι έν τάξει, μου φαίνεται.

—Όχι άκόμη. Τό κουτί αυτό περιείχεν ένα χειρόγραφον σημείωμα. Αυτό αποκαλεί παρακρίσιν των ταχυδρομικών κανονισμών. Λαμβανόμενον ύπ' όφιν ότι σεις εύρισκαθε μάλλον έν καλή πίστει, κατεδικασθήτε εις πρόστιμον εξήντα μόνον φράγκων...

—Δεν είναι και σπουδαία πράγματα, α; Να επόκειτο τουλάχιστον για καμμία έρωτική επιστολή;

—Και τέτοια να ήτο, τό ίδιο πρόστιμον θα επληρώνατε, απήντησεν ο διευθυντής χαμογελών.

—Και αν δεν πληρώσω;

—Θα υποστήτε δίωξιν. Και με τό διάφορα έξοδα θα σας στοιχίση ή φασαρία αυτή 500 φράγκα τουλάχιστον!

Εξήγησα να σκαφθώ και μου εδόθη προθεσμία τριών ημερών.

Την άλλην ήμέραν έπήγα εις τό Τελωνείον. Εύτυχώς προς τό μέρος εκείνο υπήρχε υπόγειος σιδηρόδρομος και ή μεταβάσις δεν θα μου εστοίχιζε πολύ. Μου εστοίχισεν, έν τούτοις, ένα συνάχι, τό όποιον άρπαξα εις τά ρεύματα του τούνελ. Όταν έφθασα όμως, τό Τελωνείον ήτο κλειστόν.

Τί να κάμω; Ηναγκάσθην να ξαναπάγω την άλλην ήμέραν, όχι βέβαια με τόν υπόγειον, αλλά με αυτοκίνητον, και αυτό μου εστοίχισε τριάντα φράγκα.

—Κόρις, μου είπα τότε ο διευθυντής των Τελωνείων, ελάβατε ένα κουτί ασπμνίο από τό Λονδίνο;

—Ναι, που να πάρη...

Εύτυχώς επταρνήσθην εγκαίρως, διαφορετικά θα άπετελείωνα μίαν ύβριν, ή όποια ποίς ήξούρι πόνον θα μου εστοίχιζε.

—Με της ύγειες σας, απήντησεν ο τελωνειακός. Τό κουτί αυτό περιείχε δύο Άγγλικές τράπουλες, οι όποιαι δεν ήσαν φορολογημένοι. Αυτό, ξέρετε, ήμπορεί να σας στοιχίση πολύ!

Με έπιασε χωρίς να θέλω ένα φοβερό νευρικό γέλιο.

—Τώρα έννοώ, είπα, λησμονών ότι τό σέβας είναι τό πρώτιστον καθήκον του πολίτου προς κάθε δημόσιον υπάλληλον, και τηλεφωνήτριαν άκόμη, εις τί χρησιμεύει τό ασπμνίο κουτί που μου εστάλη! Για πήτε μου όμως, επλήρωσα δύο φράγκα εις τάς οικονομικάς υπηρεσίας. Μοδ ζητούν εξήντα αι ταχυδρομικά. Με πόσα λάτε να τα καταφέρω εδω;

—Εδω θα σας στοιχίση άκρίβωτερα, απήντησεν ο τελωνειακός. Θα στοιχίση διακόσια φράγκα. Είσαθε διατεθειμένος να πληρώσετε, κύρις;

—Η μή πληρωμή συνεπάγεται φυλάκισιν;

—Μάλιστα, κύρις. Σας είδοπαώ επί πλέον ότι θα περιμένω έως την Δευτέραν και έπειτα θα εκδώσω άμειον ένταλμα!

Η προμερά αυτή λέξις μου έφερε ρίγος και έδωκα έξω κλονιζόμενος. Η άδυναμία όμως αυτή, άναίτια ανθρώπου άπαιρεί, διήρκεσε πολύ όλίγον. Όταν δέ εύρέθην εις τόν δρόμον, ήρχισα να ύβρίζω με τήσιν λύσσαν, ώστε ένας άμαξάς μου έδωχα τό καπέλλο του, διότι με έδεώρηνσε, φαίνεται, άνωτερόν του.

Πώς να σας περιγράψω τώρα τάς ταλαιπωρίας που υπέστην; Με έπιασε τό πείσμα και έπί όλόκληρον μήνα εγύριζα εις τά Υπουργεία, εις τούς διαφόρους της Βουλής και εις διάφορα σαλόνια προσώπων που είχαν πολιτικην επιρροήν.

Έστειλα άνθη εις κυρίες, έστειλα τριτάσσαρα θεωρεία άλλου, επρόσφερα ένα πρώτης τάξεως γεύμα και έγραφα εις έν άλμπουμ στίχους, οι όποιοι όμως δεν ήσαν πρώτης τάξεως, τό όμολογώ.

Δεν έπήγα όμως φυλακήν, ούτε επλήρωσα πρόστιμα και επάνω εις τό τραπέζι μου λάμπει τό κουτί με της δύο τράπουλες μέσα, με της όποιες παίζω πασιέντσες έφ' όσον πίνω ζεστά για να μου περάση τό συνάχι.

Εννοείται ότι σαν άνθρωπος του κόσμου υπεχρεώθην να στείλω εις την ώραιάν μου Άγγλικά ευχαριστήριον επιστολήν, εις την όποιαν, φυσικά, δεν έκαμα διόλου λόγον διά τά βάσανα που επράδηξα εξ αίτίας του Πρωτοχρονιάτικου δώρου της!

Δεόν δέ Τενωώ

ΓΝΩΜΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ

Η κρέμα RHYLLIS υπερέχει όλων των όμοειδών κρεμών ..

Ν. Γ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
Υψηλότης της Δερματολογίας
έν τή Αθήναι Πανεπιστημίου.

ΓΡΑΦΙΚΑΙ

Τό τσάι που σερβίρεται εις τάς έκλεκτάς συγκεντρώσεις. Εύρίσκεται εις τά υαλά έδωδιμωπληία.

ΠΡΟΣ-ΓΕΙΩΣΗ Μ' ΕΝΑΝ ΚΙΝΗΤΗΤΡΑ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΟΥ Κ. ΧΡ. Κ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΛΦΝΙΚΑ, εκεί που περπατούσε μέσα στο πολυθρόνο πλήθος της πρωτοχρονιάτικης παραμονής, του ήρθε σαν ζαλάδα, μπροστά στα μάτια του χοροπηδώντας ένας αριθμός: 13578. 'Απ' όλη την τελευταία σελίδα της εφημερίδας που είχε ανοίξει μπροστά του, μόνα αυτός ο αριθμός μεγάλωσε, μεγάλωσε, έπιασε όλες τις στήλες: 13578. Σταδής σε μία γωνία ο Γιώργος, κι έβγαλε με χέρια που τρέμανε το πορτοφόλι του. Κάπου μέσα κι, διπλωμένο στο τέσσαρα, βρισκόταν ένα λαχείο. Το ξεδίπλωσε, και μεί' από την ομίχλη που σκέπαζε τα μάτια του, μπόρεσε να ξεκαθαρίσει τον αριθμό: 13578...

Ένα έκτακτο μυστήριο. 'Ο πρώτος αριθμός του λαχείου, Δίκος του, Σανκνιτάζε την εφημερίδα, ξενακνιτάζε το λαχείο: 13578. Σαφικά, μία σκληρή σκέψη απάβισε το μυαλό του: Κι' αν ήταν τυπγραφικό λάθος της εφημερίδας που κρατούσε; Σαν τρέλλος έτρεξε σ' ένα περιπτερό, εκεί κοντά, αγόρασε όλες τις απογευματινές εφημερίδες, τις άνοιξε, — τις έσκισε από τη βία του — κι έψαξε. Όλες είχαν τον ίδιο αριθμό: 13578...

Δεν ήταν λάθος. 'Ηταν αλήθεια. Είχε κερδίσει τον πρώτον αριθμό του λαχείου — ένα έκτακτο μυστήριο. Σε μία στιγμή, ύστερα από τόσες ατερείσεις, τόσες στενοχωρίες, η τύχη φαφικά του είχε χαμογελάσει. Κατι περισσότερο, του είχε γελήσει μ' ένα πλατύ μεγάλο γέλιο. Τώρα μπορούσε — και τι δεν μπορούσε. Να πάρη τη Σόφη, να στήσει μαζι' της την έρωτική του φωλιά, να ξεκουραστούνε κι οι δύο τους σε μία ζήλη γεμάτη ξένοιαση ευτυχία. Πόσα σκληρά χρόνια είχαν να... ξεχάσουν, κι' αυτός κι' αυτή...

Από μικρός είχε χάσει έκείνος τον πατέρα του. Ούτε τον θυμόταν καλά-καλά. Είχε περάσει τα παιδικά του χρόνια δίπλα στην υπέρα του, την τρυφερή γυναικόλα που τον ελάτρευε σαν τίτλο. Ξενοδούλευε για να τον ταϊζή και να τον σπουδάσει. 'Υστερα, σαν κεραυνός ήρθε ο πόλεμος να τους χωρίσει. 'Ο Γιώργος Λαυπίσης βρέθηκε ασυρματιστής σ' ένα αντιτορπιλικό. Περίσπασε, νηρομήτες, ύστερα οι δουραδισμοί των Γερμανών...

Άρχισε η κατοχή. 'Ο Γιώργος αλύγιστα παλληκαρι, έσφιγγε, κι' αυτός με λυσσα ανάφελι κι' ανάραινε με κόπο τον αέρα της σιλωβωμένης πατρίδας, δηλητηριάζοντο από τα βρώμικα χνάρια του κατοκνιτή. Μία νύχτα αποχαίρετο τη μάνα του — που κατάφερε δάκοντας όλη της τη δύναμη να μη δακρύσει για να μην του λυγίση το θάρρος — κι' έφυγε. Ένα καίτε τον πέταξε στην Μέση Ανατολή. Πολέμησε κι' εκεί,

πανω στα καράβια, τοδε τύραννος της γης πούχανε βαλδή να υποδουλώσουν τον άνθρωπο. Και μία ήλιολουμένη μέρα, ξαναγύρισε στην ελευθερωμένη Αθήνα. Μά' άλλοιμονο. 'Η μάνα του, πιστισμένη δαβεία με το δηλητήριο του χωρισμού από το μοναχογιό της, είχε κοιμηθ' για πάντα... Με την ψυχή του κομμάτια πήγε ο Γιώργος και γονάτισε πάνω στον τάφο της, κι' έβρεξε με ζεστά δάκρυα τον ταπεινό ξύλινο σταυρό πουύραβε: Χρυσούλα Λαυπίρη, 13 Σεπτεμβρίου 1943... Μόνο που τώρα κι' έρημος, γύριψε να φειδέη τη ζωή του.

'Ηταν έτοιμος. Ξαναμήτρε ασυρματιστής στα ποσάβλια. Στο γυρισμό του από κάποιο μακρινό ταξίδι, γνώρισε τη Σόφη. Στις ολογόανες θαλάσσιες τών ματιών της ένοιωσε από την πρώτη στιγμή πως θα μπορούσε πια ν' αράξη εκεί και να ξεκουραστή απ' τις φουρτούνες της άλλης θαλάσσης, της πραγματικής της μεγάλης...

'Η Σόφη τον αγάπησε κι' αυτήν μ' όλη την καρδιά της. 'Ηταν ένα ζεστο κορίτσι, δαρραλό κι' προσκαρ. Φιλικό, όμως, κι' αυτό. Αρραδωνιστήκαν. 'Ο γάμος τους θα ακολουθούσε όταν θα γυρίσε ο Γιώργος, και θα μπορούσε να φέρη λίγα λεπτά από τα μακρινά του ταξίδια.

Σ' ένα μακρινό λιμάνι, πήρε μία μέρα ένα γράμμα της. 'Η Σόφη τουύραβε πως είχε διοριστεί ιπταμένη συνοδος σ' αεροπλάνο μιας Ελληνικής εταιρίας. Κάθε μέρα έσκιζε τους αιθέρες, προσκαρ πάντα, γελαστή. Τα αλόχρια μαλλιά της ζυγώνανε θαραλέα τον ήλιο, για να μπερδευτούν με τις αχτίτες του... Είχε την έλπιδα τώρα κι' εκείνη πως με τις οικονομίες της θα μπορούσε να βοηθήσει στην πραγματοποίηση του μεγάλου ονείρου για την παντοτεινή τους ένωση...

Και τώρα ξαφνικά, απρόοπτα, το όνειρο αυτό γινότανε μία και καλή πραγματικότητα. 'Ενα έκτακτο μυστήριο... Θα μπορούσαν να παντρευτούν άμεσα... Από καιρό τώρα ο Γιώργος είχε φύγει από τα καράβια κι' είχε μπη' ασυρματιστής στο Ελληνικό. 'Ετσι μπορούσε να βρσκαίει περισσότερο καιρό με την αγαπημένη του. Στα ενδιάμεσα των ταξιδιών της, μόλις κατέβαινε από το αεροπλάνο, τον έβρισκε πάντα κοντά της. 'Ο γάμος τους ήτανε μικρός. 'Πρες μόνον...

Μηχανικά, ο Γιώργος κούτταζε το ρολόι του. Τέσσερις και τέταρτο. Στις πέντε είχε δαβεία. Πήδσε σ' ένα λεωφορείο, ζαλιζόμενος από την πολλή ευτυχία, μεθυμένος από γαρά... Σε λίγο, όταν η Σόφη θα γυρίζε από τη Θεσσαλονίκη με το απογευματινό των έξη, θα την αγκάλαζε, θα τη φιλούσε και θα της έλεγε τι

μεγάλο πρωτοχρονιάτικο μπουνα τους είχε χαρίσει η τύχη.

Στο αεροδρόμιο δεν είχε τίποτα. Δεν ήθελε να πη τίποτα σε κανέναν, πριν το πη σ' εκείνη. Καθώς μπροστά στο χειριστήριο του καβόρεσε τ' ακουστικά του. Μηχανικά, άρχισε να παίρνη τα ραδιογραφήματα. 'Εξω είχε νυχτώσει. Τις σκιές της παγωμένης νύχτας τις σκίζανε κάπου-κάπου μακρινές αστραπές. Ξαφνικά, ο Γιώργος σκίρτησε. 'Εξ τ' ακουστικά του είχε φτασει από τους αιθέρες το μνημια από το αεροπλάνο πουύραβε πίσω τη Σόφη. «Βλάβη έπαιμειώθ' εις δεξιόν κινητήρα. Θα προσγειωθώ μόνον με τον αριστερό».

'Ο ασυρματιστής χλώμισσε. Σήκωσε το ακουστικό του τηλεφώνου που βρισκότανε δίπλα του και σκηνιάρισε τον αριθμό της διεύθυνσως της εταιρίας. 'Η γραμμή μίλουσε. Μεταχειρίστηκε τότε το αυτόματο μηχανήμα που διαδίδε τα μηνύματα των αεροπλάνων. Κι' ύστερα έστειλε άμεσα το δικό του ραδιογράφημα: «Διαβιδόζετε κάθε στιγμή λεπτομερείες πτήσεως. Και περιμένετε γεμάτος αγανάκη, και με τ' αυτία του ανοιγμένα απλάστη προς το αεροπλάνο που ζυγώνε. Σε λίγο νάτο πάλι: «Θυελλά λοχάρη περάσινε αεροσκάφος προς ανατολάς. Βλάβη έλαφα και εις αριστερόν κινητήρα. 'Ιπταμένη υπέραν Νοτίου Εξοδίου». Τό αεροπλάνο κινδύνε. Χοντρές στάλες ιδρώτα γεμάκινε το μέτωπο του ασυρματιστή και βρέχανε τ' ακουστικά. 'Ενας αξιωματικός του αεροδρομίου μπηκε στο βόλομο.

Τό «Νακότα» της Θεσσαλονίκης κινδυνεύει... του έπεε δραχνά ο ασυρματιστής.

Πράσινε ν' άκούσε τι καινούργιο θα σου μετασάσει.

Σε λίγο, το μνημια έστειλε άπ' υπέραν του 'Υμηττου. Θα προσπαθήσει να προσγειωθώ».

'Ο Γιώργος πέταξε τ' ακουστικά του και γήκε από το βόλομο. 'Η νύχτα ήτανε παγωμένη και κατακοκνιτή. 'Ομίχλη κρύα, δυνατός παγωμένος άνεμος. 'Ολοι οι προδοκίς του αεροδρομίου τρυπούσανε τα σκατόδια προσπαθώντας να δούνουν στο πληγμένο αεροπλάνο το θάρρος που δίνει το φώς... 'Ο Γιώργος περάσε τρέχοντας ανάμεσα από τα παραπηλάκια, κι' έφτασε στο άπέραντο πεδίο προσγειώσεως. Ένα μεγάλο νοσοκομειακό αυτοκίνητο είδοποιημένο, με τη μηχανή του άναμμένη, περίμενε να όδηγη προς το μέρος της προσγειώσεως. Δίπλα του περιμέναν με τη μηχανή άναμμένη κι' αυτές οι πυροδρατικές αντλίες. 'Ο Γιώργος κούτταζε ψιλά, προσπαθώντας να τρυπήση τα σκατόδια.

Ξαφνικά, άκούστηκε, εκεί πρός

τό Βορριά ο κρότος της μηχανής του αεροπλάνου που ζυγώνε. Κίνησι πυρετική στο αεροδρόμιο. Αξιωματικοί πηγαίνανε κι' έρχοντανον γεμάτοι αγανάκη. Οι προδοκίς του Ελληνικού αεροδρόμιο, το κατάρκιο, κώς του ουρανού. 'Ο κρότος του πληγμένου κινητήρα άκούγοντανε όλοένα και πιο κοντά.

Θά καταφείη να προσγειωθεί! Φιθούσε κάποιος δίπλα στο Γιώργο. Είναι γερός πιλότος.

Μ' αν δεν προσγειωνόταν; 'Αν παρασυρμένο από τη θυελλά χωρίς κινητήρες για να ίσοροπήση, το μεγάλο μεταλλικό πουλί άναποδογυρίζονταν; 'Ο θάνατος θάτανε για όλους τους έπιβάτες του. 'Ο φρικτός θάνατος της φωτιάς! Δεν μπορούσε να φαντασθ' ο Γιώργος το φίλο, το τέλειτο κορμύκι, μαψιμένο, παραμορφωμένο φριχτά από τις φλόγες. Δεν μπορούσε να φαντασθ' τη τριανταφυλλά αλλαγήμια σε κάρδουνα... Κι' αυτός που δεν είχε πια κανέναν άλλο στον κόσμο... 'Η μανούλα του, από την πόσην θεούλα του νεκροταφείου, είχε τόσες φορές κώλονησε την έλπίδα τους... 'Ης τον είχε πιστευθ' της Σόφης το μοναχογιό της. Αυτή η μικρούλα μάγισσα με τα χρυσάγια για μαλλιά και τις θαλάσσιες για μάτια, είχε γλυτρήσει στη ζωή του για ν' αναπλήρουν όλη τη στοργή πουέκπεε της μάνας, της αδελφής, της φίλης... 'Ο προορισμός της ήτανε πλατύς: Είχε να μάακων τον πόνο των δυστυχισμένων κρόνων που είχανε περάσει για να όρνόσουνε δαβεία την ψυχή του. Είχε να γιανρήση τις δαβείες πληγές του παρελθόντος... Αυτή η μικρούλα για το Γιώργο, ήταν, απλόστατα, το πόν. Και να τώρα που κινδύνε να κομμάτιαστ' μέσα σε μία τρομακτική κουτουβάλα από τα ύψη, πριν έφθση στην ανοιγμένη πρωτοχρονιάτικη αγκάλια που την περίμενε απλήτη και διψασμένη.

Κούτταζε ο Γιώργος ψιλά με τα χέρια του σφιγμένα σ' γροθιές, με τα νύκια μπηγμένα δαβεία στις φουφές του. 'Ο κρότος ο άνεμος φουσεσε με μανία, με λυσσα.

Ξαφνικά, μέσα στη νύχτα, φάνηκε από ψιλά ο προδοκίς του αεροπλάνου και σε λίγο πανά άπο το κεράλι του Γιώργιου, περάσε δαριά, γρήγορη η σκιά του. Τό αεροπλάνο προσγειωνότανε. 'Ο ασυρματιστής έκλεισε τα μάτια του... Για πρώτη φορά, ύστερα από τόσα χρόνια που τον άφηνουσε, δεν είχε το θάρρος να κούτταξ' καταμάτωτα τον κινδύν... Μία σ' ένα μυαλό του χορνούσαν Ένα σαρφ πικρές σκέψεις: Κι' είχε δισάση να ελκάρισήνη την Τύχη που τότε είχε στείλει τον άπρόοπτο πρωτοχρονιάτικο της μπουναμά...

Αλλά...

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΑΖΑΜΙΑ ΠΟΤΕ ΠΡΩΤΟΦΑΝΗΚΕ

Δεν πιστεύουμε να υπάρχει κανείς που να μην έχει φιλομετρηθεί κάποτε το λαϊκό αυτό βιβλίο, αρσά, που εκδίδεται κατά τα τέλη κάθε χρόνου και περιέχει το ημερολόγιο του έπομένου συνδυασμένου με προφητίες, συμβουλές και γίλια άλλα πράγματα.

Προέκυψε περί του Καζαμιά, που γνήεται τώρα, στο-σινά και που γνώρισε στο παρελθόν ήμερες δόξης.

Ας δούμε όμως την προέλευσή του.

Μας την άποκαλύπτει η γαλλική ανωδοσία του: κάλμαν. 'Η λέξη αυτή είναι αναφοδοκνιτής αρσάβη. Πραγματι δέ με τα τους Χαλδαίους και τους Ασσυρίους, και πολύ πριν από τους Εσώμποιους οι αρσάβη ασχολήθηκαν συστηματικά με την αστρονομία

μόνο, έστειλε για δεύτερο μπουναμό, το θάνατο!

Δεν άκουσε έκφραση, ο Γιώργος, δεν άκουσε φωνές... Σανκνιτάζε τα μάτια του. Λίγα μέτρα μπροστά του έβλεπε το αεροπλάνο, αλόφοντο, μ' άναμμένο πάντα τον προδοκίς του, να κούλη πρεια πάνω στο πεδίο προσγειώσεως. Όλες γειώσεις είχε γίνει...

'Ολοι τρέχανε προς το αεροπλάνο που είχε σταματήσει. 'Εταίε κι' αυτός με τα πόδια του που τρέμανε. Είκοσι χρόνια άνοιγαν την περίπτωση και άρπαζανε με ένδυσιασση τον πιλότο που είχε πετύχει αυτή τη θαυμάσια προσγειώση χωρίς κινητήρες, μέσα στη θυελλά... 'Ο Γιώργος απραγμνέως από τόσον κόση, βρεκε τη δύναμη να σπασή κι' αυτός, και να βρεθ' δίπλα στη σκαλίτσα των έπιβατών. 'Ενα υπέλεκτο γυναικό κορμύ χιμήε με σ' στην σκαλίτσα του... 'Η σκηνή του έβλεπνε σαν λυγμός σ' αυτή της:

Τα χούσα μαλλιά της τάπαινε ο παγωμένος άνεμος. Και τα προσπαθίς της άναμνέοντο από ένα αίσιοδοτο χαμόγελο ολόφως...

Τρέμαζες; τον έωτσε του-φερό.

Σόφη... 'Αν σ' έχανα; Είπα μία προσπαθίση ότι θα σ' έβλεπα ότι θα περνούσες μεζι την Πρωτοχρονιά.

Την περάσινε μακρινά από τον κόσμο, προς το μικρό παραπηλάγιο, εκεί που δεν φουσεσε πια. Τον άφησε να την πάει. Κι' ύστερα, εκεί μεζ' στα σκατόδια, της έπεε το μεγάλο, το απίστηντο μεγάλο νεί, που είχε έβρει σαν δεύτερο καταπληκτικό πρωτοχρονιάτικο δώρο μετά την σωτηρία της. 'Εβγαλε από την τσέπη του το μικρό έκνιο κομμάτι κι' αυτό με λίγα λόγια και διμείρας:

ΑΝΟΙΞΙΣ... Καθε τέτατο έπονη, δεν πρεια να τρέας πάλι. ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ... 'Η ζεστή του καλοκαιριού σκώ του φαρμακού του σπορούς.

ΦΘΙΝΟΠΟΡΟ... Φρακτα πρεια πολλά μην τρέας, αν δεν θές ναβή ο γιάτρος.

ΧΕΙΜΩΝΑΣ... 'Όσο πιο πολύ κωμνεις τόσο πιο πολύ να την τωλύνες.

Τι μας 'προσπαγνέλιε ο Καζαμιάς για να 1958. Πολλά σημεία και... τρέπα, που θα λάβον γάραν σωφονα με τα προφητικά λόγια διασώζον αστρολόγους της έπονης μας. Θα συνδύον άμας; Αυτά θα έχετε έγκανει να τα έλεγχόδωστε γιατί στα μεταξύ θα έην φθάσει το 1959 με το νεο Καζαμία και τις νέες συνκλονιστικές προφητίες του.

ΧΡ. Κ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

και τη αστρολογία και συνκνέω τρέπα... αποτελεσμένα των παρατηρήσεων των αστρολόγων και τρέπα... Ένα βιβλίο που άναμνησε αλάνη, και που διετρήσε την ανωδοσία αυτή μολοντι με τον καιρο αλόζε σημαντικά το περ έχονεο του.

Οι πρώτοι Καζαμία ένεφανίσαν στη Έυρωπη άπο τότε που άφικονε η τυπογραφία. Την έποχη που τα έβια άσαν σ' ένα, το καλμαν, ήταν το πιο λαϊκό. Αποτελούσε άλοφονη την βιβλιοθήκη των περισσοτέρων οικογενείων, γιατί το περ έχονεο του το καταλόβαιναν και οι πιο άσοφοι.

Στην αρχή περιέχε ένα ήμερολόγιο στην πρώτη σελίδα, τις ήμερομηνίες των έορτών και μερικά στοιχεία αστρονομίας. Άργότερα όμως οι διαφορές έκιναν να προσέκιναν και άλλα ύψη, προφητίες, μετεωρολογικές προδοκίς, συμβουλές, ιστορικά κομμάτια, τις έπιδρασεις των άστρων κλπ.

Κατα πόσαν πιθανότητα, ο πρώτος που έγραψε ένα τέτοιο βιβλίο το έτος 1533. Άταν ο Γάλλος μοναχός και γιάτρος Ραμπελάι. Την ίδια περίπου έποχη άρχισαν να κυκλοφορούν τα καλμαν του Νοττράδανου, του περιφθονού αυτού γιάτρου και αστρολόγου του ίδιου αινών.

Μεσα στους αινών που άποκαλούδαν, ο λαϊκός Καζαμία σημείωσε καταπληκτικές προδοκίς. Παντοτε διέ ως χαρακνιριστικό του γυναικία έβνε η ποικιλία της ύλης του.

Χωρίς τον Καζαμία ποός θα ήβρε, π.χ. τι άπεγίνοντο οι μεγαλότεροι δαυλάκιοι του κόσμου αν δεν είχαν άποκτήσει τόσα έκτακτα μυστήρια; Ποιες άλλοιες άνθρωπινες θα ζεσποτάζον πίες έβιναν οι διαφορές έλκινεσες και ανακνιέσες, άπο το ποδηλατό ως το δουλοκρ, άπο τα άμφιβία αντιστήντο ως τον κινηματογράφο, αν δεν είχε να συνδουλεύη τον Καζαμία η το καλμαν.

Συμφαίλοντας το βιβλίο πρώκι αυτό θ' άποκνίσσε ένα πλήθος γυνώνων. Θα μπεκε ότι καθε τακτική οικογένεια πρεια να διατηρή ένα βιβλίο της μπουναδος για να γράφη το ρούχα που βίνε στην πλυστήρα. Θα βρήτε μάλιστα σε μία σελίδα του Καζαμία και το υπόδειγμα του βιβλίου αυτού.

Κάθε πρεια πρεια από Έρωτα, πανταίους άμας, πιδανόμεν, λίγες ένα γυναικό, στη σελίδα της πρακτικής ιατρικής, που έρχεται άμεσα έπειτα από ένα έρωτα που σκίλει για την έπιθροση της Σελήνης στα ζωα.

'Η συνήτη γυναικό γεμίζει το πρεια... 'Οποιος έχει κόος θ' άποκνίσση και γαρμύρες. Τα όρη αυτά είναι πηγαίνον στα έμια μέρες κάθε μίση άπο τις σελίδες που προοδίζονται για να σπατίσκον οι γονείς τους δαβήους των παιδιών τους στα διάφορα μυστήρια.

Θέλετε να μάψτε το γαστρονομικό ήμερολόγιο των έπονης του Έτους; 'Ο Καζαμίας το περχει κι' αυτό με λίγα λόγια και διμείρας:

ΑΝΟΙΞΙΣ... Καθε τέτατο έπονη, δεν πρεια να τρέας πάλι. ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ... 'Η ζεστή του καλοκαιριού σκώ του φαρμακού του σπορούς.

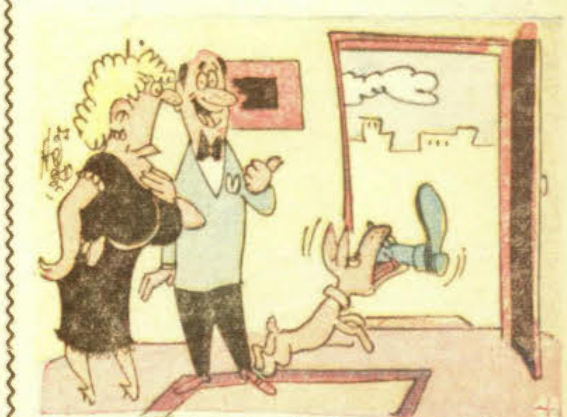
ΦΘΙΝΟΠΟΡΟ... Φρακτα πρεια πολλά μην τρέας, αν δεν θές ναβή ο γιάτρος.

ΧΕΙΜΩΝΑΣ... 'Όσο πιο πολύ κωμνεις τόσο πιο πολύ να την τωλύνες.

Τι μας 'προσπαγνέλιε ο Καζαμιάς για να 1958. Πολλά σημεία και... τρέπα, που θα λάβον γάραν σωφονα με τα προφητικά λόγια διασώζον αστρολόγους της έπονης μας. Θα συνδύον άμας; Αυτά θα έχετε έγκανει να τα έλεγχόδωστε γιατί στα μεταξύ θα έην φθάσει το 1959 με το νεο Καζαμία και τις νέες συνκλονιστικές προφητίες του.

Τό... διάρκι της... (Τού Μ. 'Αναστόπουλου)

— Μην άποκνίς. Άνλαφα μου... Έν' έυθε στον 'Αζών να μ' άσπασ' άλλη Πρωτοχρονιά να... αυτό το πόδι, μέσα! (Τού 'Ασκέλαου)

Μιλάτε τό κρασί ΕΥΧΕΣ

'Αρχιχρονιά, συνάδελφοι, κι' αρχή καλός μας χρόνος κι' άς μας φυλή πάντοτε το φώς του Παρθενώνος Γερο σταματι νάκουμε και σίδεο στη μέση και φοικαλίς πυρούλος στη γή μας να μην πέσι

'Ο χρόνος, που μας έρετα, άς φερη ευτυχία κι' άς δωση να κερδίσουμε και μερικά λαχεία. Γερό σκυτι νάκουμε, κι' άς μας μαζέινουν πάντοτε από τους δρόμους λυθμα...

'Ας εύχόμουν, νάκουμε γεμάτα τα βαρέλια, κι' άρρωστια να μην πάθουνε της χώρας μας τ' άμπέλια. Αντίθετα, εύχόμαστε οι μικροί έν' Αθήνας, να πείση περυνόσπορος στις τόσες λιμωκνίες, που φέρουνε τους δρόμους μας και όλες τις διαδόσεις και βες πιλότο έμπειρο, άντικρυ να περάσης.

Ποτέ η ρετινούλα μας να μη γνωρίση κρίσι και πέτρα στις ταβέρνες μας ποτέ να μη ραίση. Τ' άμπέλια να πληθύνουνε και των σσών τα σμήνη, αντί να φτιάχνουν πράγματα, που φέρουν σκατόβη, να βρουν κάποια μέθοδο, σαν έμπειροι τεχνίτες, άκόμα και τα πείκα μας να βγάλουν...ροδίτες!

ΑΝΕΙΣΤΗΣ ΣΟΥΡΑΣ

A man in a dark suit and red tie is seated at a table, looking towards a woman in a red dress who is also seated. A waiter in a white tuxedo stands behind them. The scene is set in a dimly lit room with a lamp visible in the background.

10

αὐτε, κύριε ; Ἐδωσά σῆμα νὰ περάσετε : (Τοῦ

11

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2000 39

ΑΙ αρχίζουμε με γε-
νικές παρατηρήσεις

για το σωτήριο έτος 1958.
Το έτος του προμηνιαίου πραγμα-
τικώς σωτηρίου, διότι οι πυρσφοί και τ' άλ-
λα, νέα όπλα, θα έχουν τέτοια ανάπτυξη,
ώστε όλοι θα δεινόμεθα καθημερινώς υπερ-
της... σωτηρίας των ψυχών ημών. Το έτος
1958 θα γίνουν πολλές εκλείψεις του ήλιου
και της σελήνης και πιθανώς και της... φέ-
τας και των άλλων γαλακτοκομικών προϊόν-
των.

Οι κύκλοι του ήλιου θα είναι 19, άλλ' οι
επολιτικοί κύκλοι θα είναι περισσότεροι. Οι
ήμερες κρεωφαγίας θα είναι 74. Τούτο προ-
βλέπεται από τον εκκλησιαστικό ημερολό-
γιον. Υπάρχει, όμως, και το ημερολόγιο
της... τσέπης, το οποίο προβλέπει, για
τους περισσότερους Ρωμιούς, ελάχιστες ή-
μέρες κρεωφαγίας.

Τα αύρανια φαινόμενα θα είναι πολλά
και ενδιαφέροντα. Θα εμφανισθεί κομήτης,
του οποίου την ούραν θα έχει κρεμαστή
θα... τεχνικές ελαίου. Κατόπιν παρατηρή-
σεων του 'Αστεροσκοπείου, θα διαπιστωθή
ότι τον τεχνικό των κρέμασε στην ούρα του
κομήτη ο ελληνικός Τιμάρημος.

Και τώρα ως εκθέσουμε τις παρατηρή-
σεις και τις προφητείες μας για τον κάθε
μήνα.

★

Ο 'Ιανουάριος έχει ημέρας 31. 'Αλλά του-
το ισχύει μόνο για τους εργαζομένους.
Δηλαδή για μέν τους εργαζομένους και μι-
σθολογιστές του μήνα 31, για εκείνους
όμως που τα οικονομ-
ούμεν χωρίς πολύ κό-
πο, ο μήνας έχει... έν-
νεα!

Τον 'Ιανουάριον ο
ήλιος εφίσταται εις
τον 'Υδροχόνον. 'Ο δέ
'Υδροχόνος δεν γνωρί-
ζομεν πού εφίσταται,
αλλά ούτε και μās
νοιάζει. Διότι μετά
τά έργα της 'Υλίκης
δεν έχουμε την ανάγκη του. 'Ας είναι καλά
οι μηχανικοί μας, οι οποίοι ανέλαβαν να
άνυσαν τον τράκιν της Λίμνης του Μα-
ραθώνος.

Φαίνεται, όμως, ότι οι ίδιοι μηχανικοί
ανέλαβαν και τα έργα της 'Ομονομίας και,
μοιραίως, επήλθε σύγχυση. Και αντί ν' ά-
νωσθη η στάθμη της Λίμνης, άνωσθη η
στάθμη της... πλατείας 'Ομονομίας. Οι πε-
ριε καταστηματαρχες πανηγυρίζουν για το
γεγονός, διότι τα μαγαζιά των θα πλημ-
μυρίζουν, αν όχι από κόσμον, τουλάχισ-
τον από τα νερά της βροχής. Κι' όλοι
θα γυαλίζουν στην πλατεία και τραγουδούν:

«Βάρκα θέ-
μερκα θέλω ν' άρματώσω,
μή σαρο-
ρία, ρία ρό-
τα, μή με πείθω το νερό».

Η επιστήμη εξακολουθεί να προοδεύει
και οι τρακόδοροι της 'Αθήνας δηλούν ότι
εις το μέλλον θα εργάζονται την τράκα έ-
πιστημονικώς. Τον μήνα αυτόν, που είναι
ο πρώτος του νέου έτους, πολλοί συμπολι-
τές άποφασίζουν να έορτάσουν την δεκάτην
επέτειον από της εποχής που υπέβαλαν αί-
τησι στον... ΟΤΕ για τηλεφώνω.

★

Ο μήνας αυτός, παρ' ότι κουτσός, είναι
ο μήνας των νεών και των διακεδά-

σεων. Η Λυρική Σκηνή, ύστερα από μακρά
άργια, έτοιμάζεται ν' αρχίση τις παραστά-
σεις της στο νέο θέατρο της. Το ότι αρχί-
ζει τον Φεβρουάριον, πού ο ήλιος εφίσταται
εις τον άσπεριον των... Ιχθύων, είναι μία
μοιραία σύμπτωση.

Στις 2 του μηνός άνοίγει το Τριώδιο και
όλα τα σώματα έτοιμάζουν τον έθσιο

χορό τους και αναγ-
γέλλουν ότι θα δώ-
σουν τα πρωτεία στο
νέο χορό Καλύψω, για
να... καλύψουν τα έ-
ξοδα τους. (Τά καλά
μπούρια επιτρέπον-
ται λόγω των 'Από-
κριων). 'Ο δήμαρχος
'Αθηναίων ζητεί πι-
στώσεις για να διορ-
θώση μερικούς δρό-
μους, αλλά δεν του δίδονται. Κι' αναγκά-
ζεται να διοργανώση κι' αυτός τον χορό
των... άδιορθώνων — δρόμων, δηλαδή.

Τα έργα της 'Ομονομίας συνεχίζονται με
ριθμό, που προκαλεί το παγκόσμιο ενδια-
φέρον. 'Ερχονται επιστήμονες γεωλόγοι
από όλον τον κόσμον, για να παρακολου-
θήσουν το περίεργον φαινόμενον της... γε-
νέσεως ενός λόφου. Τά κέντρα και οι τα-
βόνες εργάζονται ικανοποιητικώς και οι
δουλετές μας ψηφίζουν αύθησι του μισθού
τους κατά μερικές χιλιάδες, για ν' άνταπε-
ξέλθουν στα έξοδα παραστάσεως.

Η επιστήμη εξακολουθεί να προοδεύει,
και αναγγέλλεται η κατασκευή δορυφόρου,
εις τον οποίον συζητείται να τοποθετηθή πά-
λι σκυλίτσα. 'Αλλά οι χονδρέμποροι 'Αθη-
νών ζητούν να τοποθετηθή η... φέτα, διά να
ανέλθω λίγο η τιμή της.

★

Ο Μάρτιος λέγεται και Μάρτης και δέ
λείπει ποτέ από τη Σαρακοστή. Οι
καλοί χριστιανοί νηστεύουν. Το ίδιο και οι
καλοί υπάλληλοι, ενώ οι κακοί κάνουν κα-
μίνες και τα οικονομ-
ούμεν. Τα υπαλληλικά
σώματα ζητούν αύ-
ξησι αποδοχών, αλλά
οι άρμόδιοι αρνούν-
ται, διότι τά δχήματα
της συγκοινωνίας δεν
έπαρακούν ούτε τώρα,
που οι υπάλληλοι εί-
ναι άδύνατοι. Τι θα
γίνη, αν πάρουν αύξη-
σι καί... παχύνουν;
Θά πιάνουν στα όχηματα διπλό χώρο και
το συγκοινωνιακό πρόβλημα θα γίνη όξύ-
τερο.

Τον Μάρτιον, κάθε Παρασκευή, φάλλονται
οι Χαιρετισμοί. Μ' αυτήν την ευκαιρία, η
εκκλησιαστική χορωδία του ναού του 'Α-
γίου Κωνσταντίνου εξέχεται εις το προαύ-
λιον του ναού και στρεφόμενη προς την
'Ομόνοιαν ψάλλει:
— Χαίρε... ύψος δυσθεώρητον!

Η επιστήμη εξακολουθεί να προοδεύει,
κι' έτοιμάζεται να εκτοξεύη νέος δορυφό-
ρος. Στην αρχή γίνεται σκέψις να τοποθε-
τηθή εντός του δορυφόρου σκυλίτσα. 'Αλλά,
δεδωμένου ότι τον μήνα αυτόν ο ήλιος εφί-
σταται εις τον Κριόν, άποφασίζεται να το-
ποθετηθή, συμβολικώς, πρόβατον. Η το-
ποθέτησι του προβάτου προβλέπεται ότι
θα επιφέρη και αλλαγην του σήματος, κι'
αντί να εκπέμπη ο νέος δορυφόρος το γινω-
στόν ελπίη, Μπή, Μπή, θα εκπέμπη το
προβάτιον:
— Μπέ, υπέ μπέ!

★

Ο 'Απρίλιος είναι ο κατ' εξοχήν άνοιξια-
τικός μήνας και οι καιροί είναι γλυκύ-
τατος. 'Ερχονται, όμως, τ' άνοιξιακά μον-

τέλα των γυναικείων άμφίσεων από το Πα-
ρίσι και πολλοί σύζυγοι, παρ' την γλυκύ-
τητα του καιρού, αισθάνονται έντονα ρίγη.

Την πρώτην του μηνός αυτού άγγέλλε-
ται πομπώδως ότι τά έργα της 'Ομονομίας
επερατώθησαν. 'Επικρατεί γενικός ένθου-
σιασμός. 'Αλλά ύστερα διαπιστώνεται ότι
είναι... Πρωταπρία, κι' όλοι παραδέχον-
ται ότι αυτός πού διέδωσε το νέο, διέπραξε
το μεγαλύτερο πρωταπριατικό ψέμα της
τελευταίας συντηκοντασίας. Τά έργα της
'Ομονομίας συνεχίζονται πάντοτε εις δάδος
και εις... ύψος!

Παρ' την γλυκύτητα του καιρού, σημειώ-
νεται νέα έντασις της γρίπης. Τα κρού-
σματα πολλαπλασιάζονται και στις πόλεις
και στην ύπαιθρον, οι δέ γιατροί κηρύσσουν
άπεργίαν, διότι οι άρμόδιοι των δεν είναι ά-
νυλόμενοι με τον φόρτον της εργασίας των.
Το κοινόν άνησχυεί, αλλά μετά την κήρυξιν
της άπεργίας των γιατρών, η έπιδημία της
γρίπης... ύποχωρε
αυτομάτως!

Την 7ην του μηνός
άρχεται η Μεγάλη 'Ε-
βδομάς κι' έπειδή πλη-
σιάζει το Πάσχα, αυ-
ξάνονται πάλι τα τα-
χυδρομικά τέλη. Κα-
τόπιν τούτου, πολλοί
σ υ μ πολίτες προμη-
θεύονται ταχυδρομι-
κές περιστερές. 'Ε-
ται, όχι μόνον στέλνουν τζάμπα την άλλη
λογραφία τους, αλλά έχουν όφελος και τ'
αύτα, πού γένουν οι περιστερές.

Η επιστήμη εξακολουθεί να προοδεύει
και κατασκευάζεται πυρσφος, ο οποίος έ-
χει την ταχύτητα του φωτός.

★

Ο Μάιος είναι ο μήνας των άνθων και ο
έφορος, πληροφορούμενοι ότι το ύπαι-
θρον εφίσταται εις άνθρον καταστασιν
τρέχουν να το φορολογήσουν. 'Ο Μάιος εί-
ναι ο μήνας των ρόδων και της ρόδας. 'Ο-
σοι, δηλαδή, διαθέτουν ρόδα Ι. Χ., τρέχουν
στις εσχές να δρέψουν ρόδα. Συγχρόνως
όμως, δρέπουν και μερικά ποδάρια πεζών.

Τον Μάιον ο ήλιος εφίσταται εις τους
Διδύμους, οι δέ διδυμοί είναι μεγάλας με-
λάς για κάθε πατέρα, ιδίως τώρα, πού έ-
χουν αύξησθ τα διδάκτρα. Τα καλλιστεία
των γυναικείων καταργούνται, αλλά στις θέ-
σεις διοργανούνται καλλιστεία άνδρών
Προκηρύσσεται δηλαδή διαγωνισμός δι-
ν' άναδειχθή το άνδρικόν κάλλος, αλλά εί-
ναι τόσο το χάλι των μαντραχάλεων πού
λαμβάνουν μέρος, ώστε η 'Επιτροπή των
Καλλιστείων σκέπτεται να παραιτηθή του
έργου της. 'Αλλά την τελευταία στιγμή έμ-
φανίζεται ένας έμπορος φαρμάκων και προ-
τείνει, αντί να βραβευθή το άνδρικόν κά-
λλος, να βραβευθή ο άντρας με τους περισ-
σότερους... κάλους,
για να μη η φωτο-
γραφία του σ' ένα νέο
φ α ρ μ α κ α ι τ ι κ ό ιδιο-
σκεύασμα.

Την 5ην του μηνός
είναι η έορτή της Εί-
ρήνης της μεγαλο-
μάρτυρος, και έορτά-
ζει πανηγυρικώς η
πλατεία 'Ομονομίας, όχι διότι λέγεται Ειρή-
νη, αλλά διότι είναι κι' αυτή μεγαλομάρτυς.
'Η επιστήμη εξακολουθεί να προοδεύει
και έτοιμάζεται το πρώτο ταξίδι στη Σε-
λήνη. Τούτο πληροφορείται ο δήμαρχος 'Α-
θηναίων και ζητεί πίστωση, για ν' άσφα-
τοστρώση την νέα όδον 'Αθηνών — Σελήνης,
διότι προβλέπει ότι πολλά οικόπεδα πού
ένουν πωληθή στη Σελήνη θα πωληθ-
θούν στο σχέδιο πόλεως 'Αθηνών.

Ο 'Ιούνιος είναι ο πρώτος μήνας του κα-
λοκαιρίου και φθάνει με άφορητη ζέ-
ση. Γίνεται μεγάλος σεισμός, του οποίου
το έπικεντρο εφίσταται στις... 'Εφορίες
'Αθηνών. Τούτο, βεβαίως, δεν σημαίνει ότι
έκείσθησαν οι 'Εφορίες, οι οποίες μένουν
άκονητες στη θέση τους, άλλ' ότι κάθε
σεισμός γίνεται αισθητός περισσότερο από
παντού άλλοι στις 'Εφορίες, υπό μορφήν
εκτάκτου εισφοράς υπέρ των σεισμοπλη-
κτων.

Γίνεται μελέτη έγκαταστάσεως Τηλεορά-
σεως στην 'Ελλάδα. Παραλλήλως αρχίζουν
και τα μπάνια στις ακτές του Σαρωνικού.
Και στις γυναικείες καμίνες γίνονται τα
πρώτα επιτυχή πει-
ράματα... τηλεοράσε-
ως!

Τον 'Ιούνιον, ο ήλι-
ος εφίσταται εις τον
Καρκίνον, ο δέ καρκί-
λος εφίσταται μονί-
μως εις τά έργα της
'Ομονομίας, τα όποια
καρκινοδοτούν αφο-
ρητως. Η Βουλή πρό-
κειται να διακωλύει τις
εργασίες της και οι δου-
λευτές έτοιμάζον-
ται να φύγουν για τις διακοπές τους. 'Επι
τη ευκαιρία ψηφίζουν νέαν αύξησιν του μι-
σθού των, διότι δ' αναγκασθούν να πληρώ-
νουν και ξενοδοχεία ύπνου...

Γίνεται μεγάλη σύσκεψις για τον άφο-
πλισμό και τα μεγαλύτερα κράτη άποφα-
σίζουν να καταθέσουν τα όπλα των. Πρά-
γματι δέ την επομένη καταθέτουν έπτά
σφεντόμες, μερικούς σουγιάδες και λίγες
καρμπίνες, για τις οποίες δεν μπορεί κανείς
πλέον να βρή άνταλλακτικά. Η ποσότης
και η ποιότης των κατατεθέντων όπλων εί-
ναι βεβαίως άπογορευτική, αλλά οι διε-
ζυείς κύκλοι είναι αισιόδοξοι, διότι φρονούν
ότι αυτό είναι το πρώτο στάδιο του άφο-
πλισμού...

Η επιστήμη εξακολουθεί να προοδεύει
και εξαπολύονται συνεχώς εις τους αιθέρες
δορυφόροι με σκύλους. Η άφθονία των σκύ-
λων αύξάνει επικινδύνως τα κυνικά κούματα
κι' ο κοσμάκης κουνάει μοιρολατρικά το κε-
φάλι και λέει:

— Με τόσα σκυλιά, ήταν φυσικό να λυσ-
σάη η ζέστη!

και κατασκευάζεται πυρσφος τριών όρσφων
με ρετιρέ, ύπόγειον, δεράντες κι' όλα τα
κομφορ.

★

Ο Αύγουστος είναι ο μήνας της άφθ-
ας. Και σαν να μην έφθανε η άφθονία
των φρούτων και των άλλων αγαθών, μάς
έπισκέπτεται και η Τζέην Μάνσφελτ με τις
δικές της άφθονίες... 'Ολοι είναι ευχαριστη-
μένοι αυτόν τον μήνα.
'Ακόμη και οι μισθο-
δίατοι, διότι, ως γνω-
στόν, τον Αύγουστο
είναι παχείας οι μνί-
γες.

'Ερχονται πολλοί
όμογενείς έξ 'Αμερι-
κής, για να δούν την
γενετήριά τους. Πολ-
λοί έχουν κάνει ταμα
να κτίσουν ή να εξω-
ραίσουν εκκλησίες, αλλά πριν έρθουν σ' έ-
παση με τους παπάδες, πέφτουν στα χέρια
των παπατζήδων και χάνουν ό,τι έχουν και
δεν έχουν.

Πολλά παράξενα κι' άξιοσημείατα συμ-
βαίνουν αυτόν τον μήνα. 'Εν πρώτοις περνά
μια δολοκλήρη ήμερα, χωρίς να σημειωθή
αυτοκινητιστικό δυστύχημα. 'Επίσης επί έν
δολοκλήρον εικοσιτετράωρον δεν γίνεται
καμμία μεταβολή στις αρετηρίες και στα
τέρματα των λεωφορείων. Και, τέλος, δη-
μοσιεύεται στις εφημερίδες η καταπληκτική
επίδοσι ότι ένας ήσφαλιμένος στο Ι.Κ.Α.
ηθένωσε και... όρθηκε κρεβάτι!

Η επιστήμη εξακολουθεί να προοδεύει
και κατασκευάζεται μικρός δορυφόρος, ο ό-
ποιος κινείται μεταξύ 'Ομονομίας και Συν-
τάγματος, για να μεταφέρει τα σήματα με-
ταξύ των δύο πολιτευθέντων πλατειών. Η πλα-
τεία Συντάγματος στέλνει σήμα στην 'Ο-
μόνοια:

— Πώς τα πάς;
Και η 'Ομόνοια απαντά:
— 'Όσο πάω και ψιλώνω!

★

ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΘΑ εις το φθινόπωρον και
παρατηρείται ότι η ύπαρξος φθίνει δι-
αρκώς, ενώ, αντίθετος, η 'Αθήνα μεγαλώ-
νει. 'Εκαντοντάδες
πολυκατοικίες ανεγεί-
ρονται εις όλη την πό-
λι και προβλέπεται
ότι όλος ο πληθυσμός
της 'Ελλάδος θα συγ-
κεντρωθή εις την Πρω-
τεύουσαν και αντί να
τρώγη φαγητό, το ό-
ποιον δεν θα υπάρχει,
θα μασάη άπλωες τσι-
γκες.

Αρχίζουν οι πρώ-
τες βροχές και η περι-
τήν 'Ομόνοιαν περιοχή μεταβάλλεται εις
πληγας. Συγχρόνως κυκλοφορεί ή φήμη
ότι εις την θαλασσίαν περιοχήν της 'Ομο-
νομίας ένεφανίσθησαν πειρατές! Το κοινόν
τρομοκρατείται, αλλά συντόμως διευκρινί-
ζεται ότι πρόκειται περί των συμπαθών τα-
ξιτζήδων, οι όποιοι κάνουν λαθραίως δρομο-
λογία συγκοινωνίας...

Αυτόν τον μήνα αρχίζει το Φεστιβάλ 'Α-
θηνών. Για λόγους, όμως, οικονομίας, δεν
μετακαλούνται καλλιτέχνες από το 'Εξωτε-
ρικό, αλλά κινητοποιούνται οι καλλιτεχνικές
δυνάμεις του τόπου. Καλούνται, δηλαδή, να
έμφανισθούν στο θέατρον 'Ηρώδου όλοι, ό-
σοι παίζουν θέατρον, μελόδραμα, μουσικόν
όργανον ή έστω και... πρέφα!

★

ΤΟΝ 'Οκτώβριον αρχίζουν τα μαθήματα
των σχολείων και τα παθήματα των γο-
νών. Τα διδάκτρα αυξάνονται και οι μα-
θηταί πηγαίνουν έν
σώματι στους άρμοδι-
ους και τους λένε:

— Πώς θα μάθου-
με γράμματα;
'Εν τώ μεταξύ οι
άρμοδιοι συγκεντρών-
νουν όλους τους τε-
λειοφοίτους των Γυ-
μνασίων, οι όποιοι δεν
μπόρεσαν να μπου-
νουν και γυρίζουν

άνεργοι, και άπαντούν στους διαμαρτυρο-
μενους μαθητάς:

— Κι' αυτοί, πού έμαθαν γράμματα,
τί κατάλαβαν;
Κατόπιν τούτου οι μαθηταί θα γίνουν
στους δρόμους και πούλανε χτένες και λα-
χεία...

Είς την πόλιν μας άνοίγουν είκοσι νέοι
κινηματογράφοι πρώτης προβολής. 'Ακόμη
και το ύπόγειον της 'Ομονομίας, πού έχει
πλημμυρίσει από τις βροχές, μεταβάλλεται
σε ύποβρυχιο κινηματογράφο, ο όποιος άρ-
χίζει τις παραστάσεις με το 'Παιδί και τó
δελφίνι».

Η έπιστήμη εξακολουθεί να προοδεύει και
εξαπολύεται πυρσφος, ο όποιος ξεφεύγει
από τον έλεγχον των κατασκευαστών του
και κάνει του κεφαλιού του. Διέρχεται ύ-
περάνω των μεγάλων πόλεων, κατέρχεται ό-
ταν του γουστάρη, μπαίνει στα μπάρ, με-
θαίει, τά σπάει και συνεχίζει την πτήσιν
του...

★

Ο ήλιος εφίσταται εις τον Τοξότην, ο δέ
Τοξότης θα γινεί να κυνηγήει εις τον
αύρανόν χώρον, άλλ' αντί να χτυπήσθ πτη-
νά του αύρανου, χτυπάει σκύλους των δο-
ρυφόρων. 'Ο ΟΤΕ αυ-
ξάνει τα τηλεφωνικά
τέλη, διά να έπτεκνί-
ναι το τηλεφωνικόν δικτυ-
ον. Κατόπιν τούτου
ελπίζεται ότι θ' άπο-
κτήσουν τηλεφώνω
...έγγονα αύτων, πού
έχουν υποβάλει αίτη-
σεις.

Α π α γ ο ρ ε ύ ε τ α ι η
σφαγή των άνών των
γάλακτος, ενώ αντίθετος
έπιτρέπεται η
σφαγή των άφελών, πού παρασπώνται στις
χαρτοπαικτικές λέσχες και στα χαρτοπαί-
κτικά σαλόνια. Οι δικηγόροι κατέρχονται
εις άπεργίαν και άρνούται να ύπερασπί-
σουν το δικαίον των πλετών των, διότι
φρονούν ότι έχουν κι' αυτοί δικαίον, αλλά
κανείς δεν δρέθηκε να το ύπερασπίσθ.

Ο καιρός μεταβάλλεται εις ψυχρόν και
έμφανίζονται τα πρώτα χιόνια στις κορυ-
φές των όρών και της πλατείας 'Ομονομίας.
'Η επιστήμη εξακολουθεί να προοδεύει,
και εξαπολύεται δορυφόρος, ο όποιος στέλ-
νει από τους αιθέρες το σήμα: «Ελά, λά, λά,
λά...!». Οι έπιστήμονες άποκρυπτογρα-
φούν το σήμα και διαπιστώνουν, ότι το
«λά» είναι η πρώτη συλλαβή της λέξεως...
«λάδες», το όποιον συνήτησε ο δορυφόρος
εις τα ύψη!

★

Ο Δεκέμβριος είναι ο τελευταίος μήνας.
Μ' αυτόν τελειώνουν τα δάσανα του
Χρόνου και το δάσανο της συγγραφής του
παρόντος Καζαμία. Μόνο τα δάσανα της
'Ομονομίας δεν έννοούν
να πάρουν τέλος. Και
προς δαωσίτην του
κοινού οργανώνεται ή
έξερνητική άποστα-
λή, ή όποια αναλαμ-
δάνει να κατέλθη εις
τά έγκατα της πλα-
τείας, για να δη τι γί-
νεται τέλος πάντων ή
κεί κάτω.

Τα λαχεία των Συν-
τακτών εξαπλώνονται μέχρις ενός και όλοι
ελπίζουν ότι θα κερδίσουν ένα διαμέριον
πολυκατοικίας. Συγχρόνως, όμως, τρέμουν
όλοι μήπως κερδίσουν... αυτοκίνητο, διότι
πώς θα κυκλοφορούν στους δρόμους των
'Αθηνών και πού θα βρίσκουν μέρος για το
σταθμίζον;

Η διεθνής κατάστασις δεν παρουσιάζει
κανένα ενδιαφέρον, λόγω των έορτών. Και
οι άρχηγοί των μεγάλων κρατών άποφασί-
ζουν να κάνουν μία συσκεύουλα για τον
αφοπλισμό, όχι βέβαια γι' άλλο τίποτε
αλλά άπλως για να πούν μεταξύ τους τα
γρόνια πολλά και να περάσουν την ώρα
τους.

Οι μισθοδίατοι περιμένουν να πάρουν
το δώρο το όποιον έχουν προεξοφλήσει από
τον... 'Ιούλιον, κι' ένα πλήθος λαού έχει νου-
ται στους δρόμους και κά'ει έμπόσιον του
«δορυφού». 'Ολοι κάτι πούλανε και μισοκι-
ώπως ή ύποφαινόμενος, πούλανε άπλως ή-
εμπνάδες. 'Αλλά εύτυχώς για τους άναγνα-
στες, αυτό γίνεται μόνον μία φορά το
χρόνο...

Ο ΚΑΖΑΜΙΑΣ

21

Οι ασφαλιστές καταγράφουν... γιορτινές εικόνες ήθη και έθιμα...

Το ρυθμό των Χριστουγέννων ακολουθεί το τεύχος του «Ασφαλιστικού Ναι» που κρατάτε ανά χείρας. Είναι ένας ρυθμός χαρούμενος και γιορτινός, όπως άλλωστε επιβάλλει το πνεύμα των ημερών. Η Ελλάδα γιορτάζει από άκρη σε άκρη και οι Έλληνες θυμούνται,

νοσταλούν και ελπίζουν. Αυτό το κλίμα θέλει να καταδείξει το συγκεκριμένο θέμα, που παρουσιάζει τα ήθη και τα έθιμα περιοχών της χώρας μας έτσι όπως τα έζησαν και τα ζουν οι άνθρωποι της ασφαλιστικής αγοράς. Είναι γνήσιο και αληθινό να αγαπάς τον τόπο σου, να τον κουβαλάς μέσα

σου έστω αν ζεις και εργάζεσαι μακριά απ' αυτόν. Οι άνθρωποι στους οποίους απευθυνθήκαμε μας το έδειξαν με τον καλύτερο τρόπο. Τους καλέσαμε να θυμηθούν και να περιγράψουν τις μέρες αυτές όπως τις γιορτάζουν στον τόπο τους και το έκαναν από καρδιάς. Ασφαλιστές από τη

Δράμα, τη Φλώρινα, τη Ρόδο, το Γαλαξείδι, αλλά και αυτοί που γνώρισαν Χριστούγεννα σε άλλους τόπους όπως τη Ζυρίχη, την Κωνσταντινούπολη, την Ελβετία μάς μεταφέρουν εικόνες και μνήμες δείχνοντας ότι κανείς δεν πρέπει να είναι «ξένος στον τόπο του»!

Ευχαριστούμε τον Κώστα Βέργα για την διάθεση των φωτογραφιών

Γιορτή των Φώτων στη Δράμα

του Ι. Παπουτσή, προέδρου του Μορφωτικού και Πολιτιστικού Συλλόγου Δράμας

Εξί του Γενάρη, ανήμερα των Φώτων και οι κάτοικοι του Μοναστηρακίου Δράμας, όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος **συνεχίζουν** ένα πανάρχαιο έθιμο, ένα δρώμενο που οι γεροντότεροι ονομάζουν «Αράπηδες».

Είναι ένα έθιμο που οι ρίζες του μπορεί να χάνονται μέσα στα βόθρα των αιώνων, αλλά που, οπωσδήποτε, έχουν αναφορά στη Διονυσιακή λατρεία, στην παράφορη έκφραση της ανθρώπινης φύσης.

Η «τσέτα», η ομάδα, ο «θίασος» των μεταμφιεσμένων συγκροτείται αποκλειστικά από άνδρες, κυρίως νέα παιδιά του χωριού. Οι αρχηγοί της, οι «τσέτα-μπασηδες», επώνυμα μέλη της τοπικής κοινότητας, πρώην μεταμφιεσμένοι, καθοδηγούν και συντονίζουν τα υπόλοιπα μέλη της «τσέτας» καθώς επισκέπτονται, ξεκινώντας, πρωί-πρωί, ανήμερα των Φώτων, όλα τα σπίτια του χωριού χορεύοντας και πειράζοντας τους νοικοκυραίους.

Πίσω τους ακολουθούν οι «Αράπηδες», που φαντάζουν πελώριοι, φορώντας τις τεράστιες μάσκες, φτιαγμένες από άσπρες ή μαύρες γιδοπροβιές και έχοντας το υπόλοιπο σώμα καλυμμένο με μαύρες κάπες.

Στη μέση τους έχουν δεμένα μεγάλα κουδούνια και «μπατάλια», που αποβαδίζ, χωριανοί, έχουν ταιριάξει αρμονικά τους ήχους τους.

Στο ένα χέρι κρατούν, απειλητικά, ξύλινο σπαθί, ενώ στο άλλο σκαουλί με στάχτες. Μ' αυτά τα «όπλα», οι «Αράπηδες», ανοίγουν το δρόμο για τα υπόλοιπα μέλη της «τσέτας» και επιβάλλουν την κυριαρχία τους στην πλατεία του χωριού, όπου το απόγευμα στήνεται ο μεγάλος κυκλικός, κοινοτικός χορός.

Αυτοί είναι οι απόγονοι των Σατύρων και Σειληνών, των τραγόμορφων οπαδών του Διονύσου, του Θεού των αμπελιών και των ξέφρενων, θορυβωδών γλεντιών, που μαζεύονταν, κυκλικά, γύρω από το βωμό του Θεού και επιδίδονταν σε διάφορες χορευτικές και μη κινήσεις και χειρονομίες.

Η παρουσία των λαϊκών μουσικών οργάνων (της τρίχορδης αχλαδόσχημης λύρας, του κεμενέ και του νταϊρέ) που συνοδεύουν αδιάλειπτα την «τσέτα», αλλά και η χρήση των κουδουνιών των «Αράπηδων», ήχοι μελωδικοί, ήχοι εκ-

κωφαντικοί αντάμα, μας γυρνούν 3.000 χρόνια πίσω, στην εποχή των διονυσιακών τελετών, τότε που οι οπαδοί του Θεού Διονύσου έπαιζαν τους αυλούς, τις λύρες, τα τύμπανα, τότε που ο διονυσιακός θίασος «χαλούσε» τον κόσμο με τις φωνές και τους ήχους του.

Ανάμεσα στους «Αράπηδες» πηδούν και χορεύουν οι «γκιλίγκες» και οι «παππούδες».

Οι «γκιλίγκες» αποτελούν τη μοναδική «γυναικεία» παρουσία στην «τσέτα», έστω κι αν εκπροσωπείται από μεταμφιεσμένους άντρες, από νεαρά, όμορφα αγόρια που φορούν τις παραδοσιακές, τοπικές φορεσιές.

Η συμμετοχή της «γκιλίγκες» στο έθιμο έχει καθιερωθεί εδώ και πάρα πολλά χρόνια, σε αντίθεση με τους «παππούδες» που φορώντας τη γιορτινή τοπική αντρική, αγροτική φορεσιά, εντάχθηκαν σχετικά πρόσφατα και συγκεκριμένα όταν οι Μοναστηρακιώτες «εξευρωπαίστηκαν» και έπαψαν να φορούν αυτές τις φορεσιές.

Αυτό που εντυπωσιάζει ιδιαίτερα στη φορεσιά της «γκιλίγκες» είναι η πολύχρωμη, με μεγάλα πορτοκαλί και κόκκινα καρδιά, υφαντή, μάλλινη ποδιά, καθώς και η τσόχνη ζώνη κεντημένη με θαυμαστό τρόπο, με μικρές πολύχρωμες χάντρες, που σχηματίζουν μικρά μικρά λουλουδάκια.

Τρανός χορός

Στο μεγάλο χορό της πλατείας, οι γκιλίγκες παίζουν το ρόλο του τοποτηρητή, μπορούμε να πούμε, μια και φροντίζουν να υπάρχει ένας και μοναδικός κύκλος, ένα «κάτι» να προηγούνται οι ηλικιωμένοι άντρες, να ακολουθούν οι νεότεροι και τέλος οι γυναίκες και τα παιδιά. Έτσι βλέπετε, επιτάσσει η παράδοση που ακόμη και σήμερα τηρείται με θρησκευτική ευλάβεια.

Όμως εκείνοι που ξεχωρίζουν ανάμεσα στα μέλη της «τσέτας» είναι οι «τσολιάδες», οι «Εύζωνοι».

Οι «τσολιάδες» είναι εκείνο το στοιχείο που επισφραγίζει την ελληνική φυσιογνωμία, την ελληνική ταυτότητα του εθίμου, είναι ο συνδετικός κρίκος ανάμεσα στην αρχαία ελληνική παράδοση και τη νεότερη.

Οι τσολιάδες ήταν εκείνοι που τα δύσκολα χρόνια της βίας, της καταπίεσης, της υποδούλωσης στους ξένους κατακτητές, υπενθύμιζαν όχι μόνο

στους Έλληνες, αλλά, κυρίως στους Τούρκους και τους Βούλγαρους, ότι το ελληνικό έθνος ζει, ότι η ψυχή των Ελλήνων παραμένει αδόλωτη. Ήταν εκείνοι που με την παρουσία τους αναζωπύρωναν, ενδυνάμωναν την εθνική συνείδηση και εμπύχωναν τους σκλαβωμένους Έλληνες.

Αυτό που χαρακτηρίζει τους «τσολιάδες» του Μοναστηρακίου, αυτό που τους διαφοροποιεί από τους όμοιους τους ανά την Ελλάδα, είναι η μαύρη μαντίλα και οι τσέβρες.

Η μαύρη μαντίλα (που συμβολίζει το πένθος για το σκλαβωμένο έθνος μας) δένεται με έναν τέτοιο περίτεχνο τρόπο, ώστε τα κρόσια που έχει γύρω-γύρω, να πέφτουν στο πρόσωπο και να το κρύβουν.

Οι τσέβρες είναι άσπρα μαντήλια που στις άκρες των πλευρών τους έχουν κεντηθεί πολύχρωμες πουλιές και χάντρες. Οι τσολιάδες ρίχνουν τις τριγωνικές τους πλευρές στην πλάτη και τοποθετώντας τη μία πάνω στην άλλη δημιουργούν απανωτές σειρές με πολύχρωμα κεντήματα.

Πριν κλείσουμε αυτή τη σύντομη παρουσίαση του χορευτικού δρώμενου των «Αράπηδων» οφείλουμε να επισημάνουμε και κάτι άλλο, την επιλογή της ημέρας για τον εορτασμό αυτού του εθίμου, που όπως είπαμε είναι η ημέρα των Φώτων.

Η επιλογή της συγκεκριμένης ημερομηνίας δεν είναι, βέβαια, τυχαία. Κάθε άλλο, σκόπιμα επιλέχθηκε, προκειμένου να δηλώσει τους αναλλοίωτους δεσμούς που συνδέουν τον Ελληνισμό με την Ορθοδοξία. Μια κορυφαία ελληνική παραδοσιακή εκδήλωση συνυπάρχει και ενώνεται αρμονικά με μια κορυφαία εκδήλωση της Ορθοδοξίας, τον αγιασμό των υδάτων, με τον οποίο και σύμφωνα με την ελληνική ορθόδοξη παράδοση, ξεορκίζονται και διώχνονται οριστικά τα κακά πνεύματα, οι καλικάντζαροι, που όλο το σαραντάμερο των εορτών μπαϊνόβγαίνουν από τις καμινάδες στα σπίτια και «μαγάριζαν» ό,τι έβρισκαν στο διάβα τους. Έτσι και οι σκλαβωμένοι Έλληνες ταυτίζοντας τους κατακτητές με τα κακά πνεύματα, τους καλικάντζαρους, τους ξόρκιζαν, τους έδιωχναν έστω και συμβολικά εκείνη τη μέρα, σκορπώντας στάχτες και ένιωθαν έτσι ακόμη μεγαλύτερη χαρά, ακόμη περισσότερο ελεύθεροι.

Ο Μορφωτικός & Πολιτιστικός Σύλλογος Μοναστηρακίου Δράμας, που με δική του ευθύνη συνεχίζει κάθε χρόνο το έθιμο, έχει στόχο του όχι μόνο την απλή διατήρηση του δρώμενου για λόγους φολκλορικούς, αλλά την ενεργοποίηση της μνήμης όλων, συμμετεχόντων και θεατών, προκειμένου να γίνει κοινή συνείδηση το πόσο μεγάλη ήταν και είναι η συμβολή του συγκεκριμένου εθίμου, όχι μόνο στον εμπλουτισμό της ελληνικής λαϊκής παράδοσης, αλλά στη διατήρηση του ελληνισμού, στη διατήρηση της εθνικής μας ταυτότητας.

Ευχαριστούμε τον Αναστάσιο Παυλίδη
Agency Manager Alpha Ασφαλιστική
για τη συνεργασία του

Θεοφάνεια - Ναύπλιο

«Ωμάτες» και «καλολοΐδια» από το Ρέθυμνο

του Βασιλείου Μουντάκη, Περιφερειακού Διευθυντή Alpha Ασφαλιστικής

Τα περισσότερα από αυτά που θ' αναφέρω τ'ά'χρησα, ορισμένα όμως τα θυμάμαι από τις διηγήσεις του πατέρα μου.

Ας αρχίσουμε από τις προετοιμασίες για τη γιορτή των Χριστουγέννων, οι οποίες ξεκινούσαν, θυμάμαι, αρκετές ημέρες πριν...

– Το κόψιμο του δέντρου – κατά κανόνα κυπαρίσσι – από το διπλανό δάσος.

– Το καθάρισμα και το άσπρισμα των αυλών των σπιτιών.

– Το στρώσιμο του εσωτερικού των σπιτιών με τις χειροποίητες πολύχρωμες πατανίες, χαλιά του αργαλείου κ.λπ.

– Το στόλισμα του δέντρου από τις γυναίκες και τα παιδιά κι αντί για χιόνι στα κλαδιά βάζαμε βαμβάκι.

– Οι άντρες με τα μεγαλύτερα παιδιά της οικογένειας φόρτωναν τα μουλάρια και τα γαϊδουράκια με το στάρι και το κριθάρι και πήγαιναν στους μύλους για άλεσμα. Έτσι με το δικό τους αλεύρι έφτιαχναν τα χρυσόψωμα και τα μελομακάρωνα. Όλα αυτά, βέβαια, ψήνονταν στο σπιτικό φούρνο με τα πυρότουβλα, που για να ζεσταθούν, θυμάμαι, χρειαζόταν ένα βουνό ξύλα.

– Τις παραμονές των Χριστουγέννων οι νοικοκύρηδες έσφαζαν το χοίρο, που εξέτρεφαν στα σπίτια τους σχεδόν για ένα χρόνο. Ο χοίρος συνήθως μοιραζόταν σε δύο μέρη. Κρατούσαν όσο χρειαζόνταν για την ημέρα των Χριστουγέννων, μια και ήταν το κύριο πιάτο του τραπέζιού. Το υπόλοιπο το πάζωναν για όλο το χειμώνα, μια και τα ψυγεία ήταν σχεδόν ανύπαρκτα.

– Οι νοικοκυρές έφτιαχναν τις λεγόμενες «ΩΜΑΤΕΣ». Αυτές ήταν τα χοντρά έντερα του χοίρου γεμιστά με ρύζι, σταφίδα, ρόδια, αμύγδαλα, σουκωτάκια, σπλάχνα, καρύδια, κουκουνάκια, κάστανα και διάφορα μπαχαρικά. Μετά το γέμισμα ψήνονταν στους φούρνους.

– Την παραμονή των Χριστουγέννων, εμείς τα παιδιά φτιάχναμε ομάδες των 2-5 ατόμων για τα κάλαντα. Ξεκινούσαμε όταν άρχιζε να βραδιάζει και φυσικά αντί για λεφτά μαζεύαμε μελομακάρωνα, αυγά, γλυκά, καρύδια, σοκολάτες και λαάδι. Αυτό το τελευταίο το βάζαμε σε ειδικό τσίγκινο γαζοντενεκέ.

– Ανήμερα τα Χριστούγεννα γινόταν ο εκκλησιασμός κι αμέσως μετά άναβε ο φούρνος. Παράλληλα παρέες – παρέες γυνού-

σαν τα σπίτια, έπιναν κρασί κι εύχονταν τα «Χρόνια Πολλά». Τα παιδιά ακολουθούσαν κι έπαιρναν τα «καλολοΐδια», αυτά ήταν σταφίδες, αμύγδαλα, καρύδια, σουκωαίδες, κουραμπιέδες και φυσικά τις τηγανίτες με πετιμέζι.

– Την παραμονή Πρωτοχρονιάς, μόλις βράδιαζε, τα παιδιά σε ομάδες έλεγαν τα κάλαντα με το γνωστό τρόπο.

– Το βράδυ της παραμονής, οι άντρες μαζεύονταν στα 2-3 καφενεία του χωριού, γύρω από τη γραφική ξυλόσομπα. Πάνω σ' αυτήν έψηναν ψωμί, ελιές, κάστανα και πατάτες οφτές. Το μεζέ συνόδευε η τοικουδιά. Τα παιδιά έπιναν την παραδοσιακή σουμάδα ή την κανελλάδα. Συγχρόνως, το έστρωναν για τη «31».

– Όταν δεν υπήρχε πένθος στα χωριά, γίνονταν αυτοσχέδια γλέντια στα καφενεία με λύρες και λαούτα, που διαρκούσαν μέχρι το πρωί.

– Ανήμερα του Αγίου Βασιλείου από πολύ νωρίς το πρωί ξεκινούσε η λειτουργία, που ήταν και η μεγαλύτερη όλης της χρονιάς.

– Μετά γινόταν το γνωστό «ποδαρικό». Τα παιδιά κρατούσαν την ασκελετούρα (κάτι που έμοιαζε με άγριο κρεμμύδι) και μια πέτρα για να είναι στέρεο το σπιτικό. Τα ίδια παιδιά έπαιρναν το χατζηλίκι.

– Την παραμονή των Φώτων, τα παιδιά έβγαιναν ξανά για τα κάλαντα.

– Ανήμερα των Φώτων και μετά τον Αγιασμό, ο παπάς γυρνούσε στα σπίτια με την αγιαστούρα και δυο παιδιά μαζί, που κρατούσαν ένα τσουβάλι. Μέσα εκεί έβαζαν ό,τι τους έδιναν στα σπίτια. Συνήθως κουκιά, ρεβύθια, φασόλια, φακές κ.λπ.

Όσα ανέφερα μέχρι τώρα, ήρθαν αμέσως στη μνήμη μου, γιατί οι εικόνες της όμορφης Κρήτης μας είναι πάντα ζωηρές. Πιστεύω, ότι ο καθένας που βρίσκεται μακριά, τέτοιες μέρες νιώθει ακόμα πιο έντονη τη νοσταλγία για τον τόπο του.

Χριστούγεννα («Χοτούιννα») στη Σάμο

Απόσπασμα από το βιβλίο «Λαογραφικά της Σάμου» του Ν. Δημητρίου

του Γεωργίου Τσεβρένη
Πρώην Συντονιστή Interamerican,
νυν μεταφραστή Λιμεναρχείου Σάμου

Τίποτα το ιδιαίτερο δε χαρακτηρίζει τη γιορτή της γέννησης του Χριστού, «τα Χοτούιννα», εκτός πως απ' το απόγευμα της παραμονής, τα παιδιά πηγαίνοντας από σπίτι σε σπίτι, ψέλνουν τα «Χοτούιννα» (ιστορία της εορτής έμμετρη, όπως είναι γραμμένη στα φυλλάδια που πουλιούνται στα βιβλιοπωλεία). Για συντομία, λένε τού-

τα:

«Χριστούγεννα πρωτούγεννα, πρώτη γιορτή του χρόνου, για βγείτε, ιδείτε, μάθετε, που ο Χριστός γεννάται.

Γεννάται κι ανατρέφεται με μέλι και με γάλα.

Το μέλι τρώ' οι άρχοντες, το γάλα οι αφεντάδες.

Δώστε και μας τον κόπο μας, αν είναι ορίσμός σας.

Αν είστε απ' τους πλούσιους, φλουριά μην τα λυπάστε, κι αν είστε απ' τους πάμφτωχους ένα ζευγάρι κότες».

Τον ερχομό των Χριστουγέννων μαρτυρούν επίσης τα συνεχή γρυλλίσματα των χοίρων, που σφάζονται για τη γιορτή και που τρέφονται γι' αυτό το σκοπό, σαν «οικόσιτοι». Στα περισσότερα χωριά, σφάζονταν την άλλη μέρα των Χριστουγέννων, εορτή της Παναγίας. (Γι' αυτό στους Μυτιληνιούς παλιότερα, τελειώς ανόητα, την εορτή αυτή την έλεγαν «το' γρουνουπαναγιάς»).

Το σφάξιμο αυτό των χοίρων αποτελούσε κατά έναν τρόπο γιορτή, που γινόταν αφορμή για πολλά οικογενειακά τραπέζια. Την πρώτη μέρα, τρώνε «τν αποσυρτή» (κρέας από το λαιμό και τα εντόσθια, τσιγαρισμένα στο τηγάνι) και μπριζόλες. Τη δεύτερη μέρα «έχνη τσ' ματιές» (κομμάτια απ' το παχύ έντερο, γεμισμένα με αλεσμένο σιτάρι). Την τρίτη, «βάζνι τα κιφάλια κι κάν'νι δ' βηχτή». Την Τετάρτη «ιτοιμάζνι τα λουκάνκα». Την Πέμπτη, «βράζνι του βασπαλά» (κρέας σε κομμάτια λίγο βρασμένα, τα οποία τα αλατίζουν και τα βάζουν σε «φτίνες» και τα τρώνε αργότερα, όπως είναι, χωρίς δηλαδή να τα ψήσουν).

Το αντίθετο συμβαίνει για τη γιορτή της Πρωτοχρονιάς, «τ' Αιβασιού» όπως λένε. Από πολλές μέρες πριν, ακούγονται τα «γδία» (=γούδια) που «στουβανούνι τού σ'σάμ», τα καρύδια, τα μύγδαλα και τα μπαχαρικά. Και βλέπουμε να μεταφέρουν, από σπίτι σε σπίτι, τους «ταβάδισ» και να τους γεμίζουν «βακλαβά», οι πλασταριές, που πηγαίνοντας όλη τη νύχτα γι' αυτή τη δουλειά. Τα λεπτά φύλλα της ζύμης που πλάθουν «μί του βλάστ», λέγονται «πέτουρα». Ανάμεσα σ' αυτά «κκίζνι», ρίχνουν δηλαδή «δ' γέμουσ'».

Τα γλυκά που φτιάχνουν είναι: «βακλαβάδισ, σαριγλιά, παπτοάκια, φοινίκια, μακαρόνις, μυγαδουτά». Απ' αυτά τα γλυκά, όταν φουρνιστούν, δίνουν ένα πιάτο στη φουρνारीά για τον κόπο της και στέλνουν από λίγα κομμάτια στις συγγενικές οικογένειες. Συγχρόνως, πλάθονται και οι «βασιλόπτις μί τ' βασιλουπάκια», μεγάλα ψωμιά, που τα βάζουν μέσα σε ταβά, σε διάφορα σχήματα, και τα στολίζουν με σφραγίδες δικέφαλου αετού, με κομμάτια ζύμης, καρύδια και αμύγδαλα. Σε μια απ' αυτές τις βασιλόπτιες, ζυμώνουν μαζί και ένα ασμένιο νόμισμα, για να ιδούν, τη μέρα της Πρωτοχρονιάς, που θα κόψουν την πίτα, ποιο απ' τα μέλη της οικογένειας θα το βρει, οπότε θα είναι «ου τυχερός το' χρονιάς μέσα στου σπιτ'». Το απόγευμα της παραμονής τα παιδιά τρα-

All House

Κλείστε την πόρτα σας σε κάθε Κίνδυνο.

Ζήστε σε ένα περιβάλλον απόλυτης ασφάλειας. Η Allianz, η μεγαλύτερη ασφαλιστική εταιρία του κόσμου, έχει προβλέψει όλες τις ζημιές που μπορεί να συμβούν στο σπίτι σας και τις καλύπτει με το πρόγραμμα ασφάλισης κατοικιών All House.

Με το All House, η Allianz κλείνει την πόρτα σας σε κάθε κίνδυνο.

Κεντρικά Γραφεία: Λ. Κηφισίας 124, 115 26 Αθήνα
Τηλ.: 6905 500, Fax: 6911 150, 6916 614

Υποκατάστημα Β. Ελλάδος: Τσιμισκή 27, 546 24 Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 031 2326 40, Fax: 031 2297 02

<http://www.allianz.gr>

Allianz
Η δύναμη στο πλευρό σας

γουδούν πάλι, όπως και την παραμονή των Χριστουγέννων, «τούν Άι Βασίλ» απ' τα ίδια βιβλία και οι νοικοκυρές ετοιμάζουν τα φαγητά της επόμενης μέρας, γιατί τη μέρα εκείνη δεν επιτρέπεται να «σθθεί το κάλ».

Το πρωί της Πρωτοχρονιάς, όλοι ανεξαιρέτως πηγαίνουν στην εκκλησία, δεν ντύνονται όμως «στα βαριά τς», επειδή αυτό το συνηθίζουν την ημέρα αυτή οι Ατσιγγανοί. Στο δρόμο, πριν και μετά την εκκλησία, δεν «καλμιρίζνι» κανένα, γιατί φοβούνται μήπως δεν είναι «καλουτύχιρ».

Φεύγοντας απ' την εκκλησία, ο αρχηγός κάθε οικογένειας παίρνει μαζί του μια εικόνα αγίου, που επίτηδες έχει φέρει κάποιος απ' την οικογένεια στην εκκλησία, ή εκείνη την ημέρα ή τις προηγούμενες.

Όταν φθάσει όλη η οικογένεια έξω απ' την πόρτα του σπιτιού, ο πατέρας ή κάποιος άλλος που θεωρείται απ' την οικογένεια «τυχιρός» ανοίγει την πόρτα, μπαίνει πρώτος, κρατώντας πάντα την εικόνα και λέει: «Καλμέρα κι Άι-Βασίλς. Κί τ' χρόν'». Πατώντας δε πάνω στον «τραχά» (σιδερένιο εργαλείο που κόβουν ξύλα και θάμνους οι γεωργοί) ή σε άλλο σιδερένιο εργαλείο, που είναι επίτηδες εκεί τοποθετημένο, συνεχίζει: «Σίδιρου πατώ, σιδιρέν' νά 'μαστι». Ύστερα, παίρνει στα χέρια μια κανάτα γεμάτη «αμίλου νιρό» κι ένα ρόδι, που είναι βαλμένα επίτηδες εκεί απ' το πρωί, χύνει λίγο νερό καταγής και λέει: «Ως τρέχ' του νιρό, έτσ' να τρέχ' κι τού καλό μέσ σου σπιτ' μας». Σπάζει το ρόδι χτυπώντας το με δύναμη και συνεχίζει: «Ως είνι γιμάτου του ρόιδου, νά γιμίζ' κι τού σπιτ' μας» ή «Ως σπουρίζ' του ρόιδου να σπουρίσνι κι τσ' ουχτροί μας τα μυαλά». Μετά απ' αυτό, μπαίνουν και οι υπόλοιποι της οικογένειας, μερικοί στο σπίτι, μερικοί στο ίδιο με τον πατέρα και ενας από ενα από τον άλλο. Χρόνια πολλά και καλή χρονιά πηγαίνει ο νέος έτους».

κ.λπ. Σε μερικά χωριά (Μητιληνιούς) ένας από την οικογένεια δεν εκκλησιάζεται, αλλά μένει στο σπίτι για να δεχτεί «του καλμέρισμα» των άλλων και ν' απαντάει στις ευχές. Εδώ τελειώνει «του καλμέρισμα τ' σπιτιού» και θ' ακολουθήσει το καλημέρισμα των γονιών ή «η προυβέδα» όπως λέγεται. Αν αυτοί μένουν σε άλλο σπίτι, θα τους πάνε, ο μεν σύζυγος στους δικούς του γονείς, η δε σύζυγος στους δικούς της, από μία βασιλόπιτα, ένα πιάτο γλυκά, άλλο με φαγητό, πορτοκάλια κ.λπ. Κάνουν «μιτάνοια» μπροστά τους κι εύχονται «καλμέρα κι Άι Βασίλς, χρόνια πουλλά, μι γειά του νέου έτους». Οι γονείς πάλι εύχονται τα ίδια, και φιλοδωρούν τα παιδιά τους, δίνοντάς τους μαζί με άλλα και χρηματικό ποσό, που λέγεται «βουλοστρίνα».

Σ' αυτό το καλημέρισμα του παππού και της γιαγιάς, πηγαίνουν μαζί με τους γονείς και τα εγγόνια, αν υπάρχουν. «Προυβέδα», φέρνουν απαραίτητα στους γονείς τους, την ίδια μέρα, όσα παιδιά είναι παντρεμένα σ' άλλο χωριό.

Αφού τελειώσουν όλα αυτά, κάθονται όλοι μαζί στο τραπέζι της Πρωτοχρονιάς. Κόβουν και μοιράζουν τη βασιλόπιτα, για να δουν ποιος θα βρει το νόμισμα και θα είναι ο τυχερός της χρονιάς, όπως είπαμε πριν. Στο τέλος του φαγητού, ο πατέρας «κάν' βουλοστρίνα στη γυναίκα τ' κι στα παιδιά τ'», χρήματα ή άλλα δώρα.

Στα βορινά ή μεσαία χωριά, που το κρασί είναι το κυριότερο προϊόν, στηρίζουν τη βασιλόπιτα πάνω σε μεγάλο μπουκάλι κρασί, την κόβουν πάνω 'κει και τη μοιράζουν. Ύστερα, πίνουν απ' αυτό το κρασί, από ένα ποτήρι ο καθένας, λέγοντας τις κατάλληλες ευχές ο ένας στον άλλο.

Αφού φάνε, θα φροντίσουν στη συνέχεια και για τα ζώα τους, τα οποία «καλμιρίζνι» (καλημερίζουν). Ο ζευγάς (σπορέας), πηγαίνει στα

ζώα του στο σταύλο και λέει: «Καλμέρα κι Άι Βασίλς» και περνάει απ' το κέρατο του ενός βοδιού μια κουλούρα, παρατηρώντας μετά, με ποια πλευρά της θα πέσει, όταν το ζώο τη ρίξει κατά γης: «Την πανόψ' ή την κατόψ' (πανουπέτο' ή κατουπέτο')». Απ' αυτό θα καταλάβει, ποια απ' τις καλλιέργειές του θα πετύχει περισσότερο: «η πανόψ'» δηλώνει τα σιτάρια, ή «κατόψ'» τα κριθάρια.

Πιστεύουν ακόμα, ότι τη νύχτα της Πρωτοχρονιάς τα ζώα μιλούν σαν άνθρωποι, για μια ώρα. Όμοια με το ζευγά κι ο μελισσοκόμος καλημερίζει τα μελίσσια του: Τους πηγαίνει λίγο μέλι με γάλα, ένα «βασλουπτάκ'» με πολλά στολίδια από ζύμη πάνω του, «σ' σάμ» πολύ, «για να κάμνι τόσο γουνίδια» και ένα «ρόιδου, για να είνι γιμάτα τα μιλίσσα ως είνι του ρόιδου». Με τον ίδιο τρόπο περίπου, καλημερίζουν και οι βοσκοί τα κοπάδια τους και φροντίζουν απ' το προηγούμενο βράδυ να τα περιποιηθούν, όσο το δυνατόν καλύτερα, για να είναι ευχαριστημένα, όταν θα «μλήσνι τ' νύχτα, κι να πούνι καλά λόγια για τ' αφιδκά, άμα τ' αρουτήσ' ου Άι-Βασίλς».

Όλη τη μέρα της Πρωτοχρονιάς, «του τραπέζ' δε σκάννι, είνι πάντα στρουμένου» και έχει απάνω χρήματα. Μετά το μεσημεριανό φαγητό, επιτρέπεται σε όλους πια να λένε καλημέρα, ελεύθερα, σε οποιονδήποτε. Επιτρέπονται μάλιστα, αν και συνηθώς τις αποφεύγουν, και οι επισκέψεις σε φιλικές οικογένειες. Επίσης στέλνουν γλυκά και φαγητό στις φτωχές οικογένειες, «βγαίν' νι πιάτου» όπως λένε.

Προσέχουν ποιος «θα τσ' κάμ' του πουδαρκό», δηλαδή ποιος θα τους επισκεφτεί πρώτος.

«Αράρης» - Μοναστηράκι Δράμας

Δημιουργήσαμε έναν Όμιλο από 14 εταιρίες. Για να καλύπτουμε απόλυτα κάθε σας ανάγκη.

▲ **ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ** (Ζωής)

▲ **ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ** (Ζημιών)

▲ **ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ** (Κύπρου)

▲ **ASPIS BANK**

▲ **ΑΣΠΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ**

▲ **ΑΣΠΙΣ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ**

▲ **ΑΣΠΙΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ**

▲ **ΑΣΠΙΣ ΕΣΤΙΑ**

e-v@lley

▲ **ΓΚΟΤΑΕΡ ΕΛΛΑΣ**

Nordstern Colonia Hellas

Nordstern Colonia Hellas Life

▲ **COMMERCIAL UNION**
Life

SCOPLIFE

Όμιλος ΑΣΠΙΣ. Ένας κόσμος απόλυτης σιγουριάς και ασφάλειας. Από το 1944 ως σήμερα, με πίστη στις αξίες, δημιουργήσαμε για σας έναν πανίσχυρο Όμιλο 14 εταιριών, που επεκτείνεται δυναμικά στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έναν Όμιλο, που καλύπτει όλο το φάσμα των χρηματοασφαλιστικών δραστηριοτήτων και σας προσφέρει τις πιο εξελιγμένες και σύγχρονες ασφαλιστικές, τραπεζικές και επενδυτικές υπηρεσίες. Για ό,τι σχεδιάζετε και ονειρεύεστε, ο Όμιλος ΑΣΠΙΣ είναι πάντα δίπλα σας. Με το κύρος και την αξιοπιστία μιας μεγάλης δύναμης, της δύναμης που δημιουργεί έναν κόσμο αξιών.

ΑΣΠΙΣ
ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ
Κόσμος αξιών

Πώς ζούσαν οι Καραγκούνηδες τα Χριστούγεννα & την Πρωτοχρονιά

Αποσπάσματα από το βιβλίο του κου Τζια-
μούρτα Ζήση «Λαογραφική Πινakoθήκη
των Καραγκούνηδων».
Π. Λιάγκα, Rich Club

Ήθη και έθιμα

Τεράστια επίδραση ασκούσε στην Καραγκούνικη ψυχή η γιορτή των Χριστουγέννων, η Μητρόπολη των χριστιανικών γιορτών. Την παραμονή στο πόδι όλος ο κόσμος, και πρώτα απ' όλους οι νοικοκυρές. Η **ρούγα** έπρεπε νά 'ναι φουκαλισμένη. Ο νουντάς στρωμένος και καθαρός. Το δε μαγειριό στις δόξες του. Έπρεπε να φτιάξουν οι νοικοκυρές με ιδιαίτερη φροντίδα και λαχτάρα τις κλούρες για τα μικρά παιδιά, που θα τραγουδούσαν στο χωριό την παραμονή, τις αυγοκλούρες, και να ετοιμάσουν τη γεμιστή χριστουγεννιάτικη κότα. Την παραγεμιστή κότα, όπως την έλεγαν, που στο εσωτερικό της έβαζαν λίγο ρύζι, σύκα, σταφίδες, εντόσθια από κοτόπουλο και κομμάτια από πρόσφορα, για νά 'ναι ευλογημένο το τραπέζι του Χριστού. Πριν ξημερώσει, κατά ώρα τρεις, με τα καινούργια τους ρούχα και καθαροί από τη νηστεία των 40 ημερών έπαιρναν το δρόμο για την εκκλησία με ξεχωριστή ευλάβεια, για να παρακολουθήσουν τη Θ. Λειτουργία και να πάρουν τη μεταλαβιά. Σαν τελείωνε η Λειτουργία οι γυναίκες μέραζαν στους ενορίτες, άλλες μέσα στο ναό ψωμί, που είχαν στις κανίστρες, και τηγανισμένα κοτόπουλα, που είχαν σε χωμάτινα πιάτα, και άλλες έξω στην αυλή, για να **πασχίσουν** οι ψυχές των πεθαμένων λέγοντας την ευχή: Χρόνια πολλά και όχι Θεός σχωρέσ'. Όταν όλοι οι χωριανοί έβγαιναν από την εκκλησία στον αύλειο χώρο, χαρούμενοι και γελαστοί, έλεγαν μεταξύ τους: Χρόνια πολλά. Δεν ασπάζονταν οι μικρότερες, ούτε οι νέφες, τα χέρια των μεγαλύτερων, όταν μεταλάβαιναν τα άχραντα μυστήρια. Μερικοί δε ντουφεκούσαν με τους γκράδες. Και τούτο για ν' απομακρυνθούν τα κακά πνεύματα, που επενεργούν πάντοτε επικίνδυνα στις προσπάθειες των ανθρώπων, όπως πίστευαν. Ο θόρυβος έχει αποτρεπτικές ιδιότητες. Στη συνέχεια γύριζαν στο σπίτι τους. Η μάνα, που δεν πήγαινε στην εκκλησία, σαν

έβλεπε από την πόρτα του σπιτιού της τα παιδιά της να γυρίζουν τα προϋπαντούσε με την ευχή: Ω! πώς μοσχοβολάνε τα καλά μου τα παιδιά, που ολόχαρα γυρίζουν από την εκκλησία και τα φιλούσε, δείχνοντας έτσι την αγάπη της. Πρέπει να σημειωθεί, πως κοντά τις 2 νυχτερινή κάποιος χωριανός πήγαινε και βαρούσε την καμπάνα, για να έχει οικογενειακή ευτυχία αυτός και τα ζώα του και ν' αναγγείλει έτσι το χαρούμενο και ελπιδοφόρο γεγονός της γεννήσεως του Χριστού, δείχνοντας βαθιά ευσέβεια και πίστη.

Το μεσημέρι όλη η οικογένεια καθισμένη στην ψάθα γύρω από την τάβλα έτρωγε την παραγεμιστή κότα και σούπα, αφού πρώτα έκαναν τον σταυρό τους. Μετά το φαγητό τους ο νοικοκύρης, πίνοντας το σπιτίσιο κρασί, τραγουδούσε το Χριστουγεννιάτικο τραγούδι:

«Σήμερα στο σπιτάκι μου έχου χαρά μεγάλη τον άγγελό μου φίλευα και το Χριστό κερνούσα
Και την κυρά την Παναγία την σταυροπροσκυνούσα
να μου χαρίσει τα κλειδιά, κλειδιά του παραδείσου.»

Στη συνέχεια όλη τη μέρα δεν σήκωναν την τάβλα με λίγο φαί και ψωμί πάνω της, αλλά, αφού τα σκέπαζαν μ' ένα **μισάλι**, τ' άφηναν σε μια γωνία μέχρι το βράδυ, για να ζουν έτσι όλη τη μέρα με το Χριστό, που γεννήθηκε και ήταν στο τραπέζι. Το ίδιο έκαναν και με τα γιορτινά τους ρούχα. Δεν **ξάλλαζαν**. Και τούτο για να έχουν αφθονία αγαθών για ολόκληρο το χρόνο.

Το γεγονός των Χριστουγέννων δεν το έψελναν μόνο μέσα στην εκκλησία τους οι Καραγκούνηδες, αλλά και τα μικρά παιδιά, ηλικίας 8-13 χρόνων, την παραμονή γυρνώντας σ' όλα τα σπίτια του χωριού, πριν ακόμα χαράξει καλά λέγοντας σχετικό τραγούδι. Το βράδυ οι άνδρες επισκέπτονταν τους Χριστάδες να τους πουν χρόνια πολλά. Εκεί πίνοντας κρασί τραγουδούσαν τραγούδια της τάβλας.

Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς νέες ετοιμασίες οι νοικοκυρές. Αργά τα μεσάνυχτα πήγαιναν στη βρύση και την άλειφαν με λίπα και ρίχνοντας νομίσματα, λίγο καλάμπόκι και σιτάρι έλεγαν: «Όπως τρέχ' το νιρό βρυσούλα μ' (ή ποτάμι μ'), έτσ' να τρέχ' και του **βιό μ'**». Ήταν το κέρασμα της βρύσης, μια εξιλαστική προσφορά προς το πνεύμα, που θεωρείται, ότι ενοικεί στα νερά.

Οι νοικοκυρές σηκώνονταν τα χαράματα, για να ζυμώσουν και να ψήσουν τη βασιλοκλούρα, που ήταν μια **μπουγάτσια** από σιταρένιο αλεύρι και πάνω είχε κεντήματα με το ψαλίδι, λουλούδια και σταυρούς.

Μέσα σ' αυτήν έβαζαν το φλουρί, ένα κλωνάκι κορομηλιάς, ένα σπυρί σιτάρι και λίγες τρίχες από την αγελάδα, σύμβολα ασφαλώς, που κρύβουν ζωτική δύναμη, που είναι αναγκαία, για να εξασφαλισθεί η αφθονία και η ευημερία. Σαν ξημέρωνε, έπαιρνε όλη η φαμίλια το δρόμο για την εκκλησία με τα γιορτινά τους ρούχα. Μεγάλος άγιος στις συνειδήσεις των Καραγκούνηδων ο Βασίλειος.

Η Πρωτοχρονιά έμπαινε με τις πιο πλούσιες ελπίδες. Στο τέλος της θείας Λειτουργίας, γυναίκες, άλλες μέσα στην εκκλησία και άλλες έξω μέραζαν στους ενορίτες τεμάχια βασιλοκλούρας και πεντάκάθαρο τυρί σαν την ψυχή του Άι - Βασίλη, που θά 'ταν όλη τη χρονιά βοηθός τους και θά 'φερνε ευτυχία στα σπίτια τους. Μέσα και έξω από την εκκλησία έλεγε ο ένας στον άλλο χρόνια πολλά και οι μικρότεροι φιλούσαν τα χέρια των μεγαλύτερων και του παπά, οι δε γυναίκες το χέρι της παπιάς, δείγμα σεβασμού. Έξω από την εκκλησία και στο δρόμο για τα σπίτια τους οι άνδρες ντουφεκούσαν με τους γκράδες και τις πιστόλες τους, για να έχουν χαρούμενο τον καινούργιο χρόνο μακριά από τα επικίνδυνα κακά πνεύματα.

Οι γριές αυτή τη μέρα άνοιγαν τα ανατολικά παράθυρα των σπιτιών τους, για να μπει ο καινούργιος χρόνος. Για να είναι δε γερά τα ζώα και τα πρόβατα ο νοικοκύρης έπαιρνε τη βασιλοκλούρα, που έφτιανε γι' αυτά και πήγαινε στο μαντρί, όπου με τον τζομπάνο έσπαζε την κλούρα στην πλάτη του κριαριού ή προβατίνας και έδωνε μικρά τεμάχια για το καλό στα πρόβατα και τα έτρωγαν. Το ίδιο έκανε και στο σταύλο των ζώων, όπου έσπαζε στη ράχη της αγελάδας την **κλούρα** και έδωνε ένα κομμάτι και τό 'τρωγε.

Το μεσημέρι καθισμένοι όλη στην ψάθα γύρω από το σοφρά περίμεναν με μεγάλη αγωνία και λαχτάρα τη βασιλοκλούρα. Σαν την έβαζε η νοικοκυρά πάνω στην τάβλα, ο σπιτονοικοκύρης την έκοβε σε ίσια κομμάτια. Ένα για το Χριστό και τα υπόλοιπα για τα μέλη της οικογένειας. Ο καθένας έπαιρνε από ένα κομμάτι. Όποιος πετύχαινε τις τρίχες της αγελάδας θα έφτιανε πολλά ζώα (πρόβατα-αγελάδες), όποιος το κλωνάκι της κορομηλιάς θα είχε πολλά αμπέλια και δένδρα, και όποιος το σπυρί θά 'ταν καλός και ευτυχισμένος γεωργός με άφθονους καρπούς. Αν πετύχαινε το φλουρί θά 'ταν όλο το χρόνο ευτυχισμένος. Αν ήταν κανένας από τη φαμίλια στρατιώτης ή στα ξένα έβγαζαν και γι' αυτόν κομμάτι βασιλοκλούρας. Στη συνέχεια, αφού έκαναν όλοι το σταυρό τους και έλεγαν χρόνια πολλά, άρχιζαν να τρώνε. Στην τάβλα τοποθετούσαν κι ένα κουτάλι και πιρούνι για τον ξενιτεμένο ή το στρατιώτη

SYNEDIA S.A.

Fairplay
ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

απ' την οικογένεια. Αν σε κάποιο σπίτι υπήρχε νίνυμψη, πριν κάνουν όλοι το σταυρό τους για να φάνε, προσκυνούσε τρεις φορές το τραπέζι και μετά άρχιζαν και έτρωγαν. Όπως και τα Χριστούγεννα έτσι και την Πρωτοχρονιά δεν σήκωναν την τάβλα μέχρι το βράδυ και ούτε ξάλλαξαν τα καινούργια ρούχα τους, για να ζουν έτσι με τον άγιο όλη τη μέρα μακριά από κάθε κακό πνεύμα. Την ίδια μέρα κούρευαν λίγα μαλλιά των μικρών παιδιών ή έκοβαν τα νύχια τους. Φύτευαν ένα δένδρο ή κλάδευαν κάποιο. Τη στάχτη από το μπουχαρή (τζάκι) την πετούσαν στον κήπο. Πράξεις ασφαλώς συμβολικές, για να εξασφαλίσουν την ευτυχία του σπιτιού όλο τον καινούργιο χρόνο.

Το βράδυ οι άνδρες επισκέπτονταν παρέες - παρέες τους Βασιλάδες και τους έλεγαν χρόνια πολλά και τρώγοντας **γουρνοκόψιδα** και πίνοντας κρασί απ' τ' αμπέλια τους καθισμένοι στην ψάθα τραγουδούσαν χαρούμενα τραγούδια της τάβλας. Από τα παραπάνω φαίνεται ανάγλυφα η ψυχροσύνθεση των Καραγκούντων μ' όλες τις αρετές τους, τα βιώματά τους και τα συναισθήματά τους.

Ήθη και έθιμα των Φώτων (Θεοφανείων)

Στην Ανατολική ορθόδοξη εκκλησία καθιερώθηκαν τα επιφάνεια σαν ημέρα επιφάνειας

της μεσσιανικότητας ή θεότητας του Χριστού. Επεφάνη η Χάρις του Θεού, η σωτήριος πλάση ανθρώπων, ως γράφει ο Παύλος στην προς Τίτον επιστολή του. Η και Θεοφάνεια. Θεός εμφανερώς εν σαρκί, ως γράφει Παύλος στην Α' προς Τιμόθεον επιστολή του. Οι Καραγκούντες τα έλεγαν Φώτα. Πίστευαν πως ήταν μεγάλη γιορτή, θεότρομη. Την ημέρα αυτή αγιάζονται τα νερά και φεύγουν τα παγανά. Την παραμονή των Φώτων ο παπάς γυρνούσε σ' όλο το χωριό μ' ένα **μπουκαλί** με αγιασμένο νερό κι ένα ματσάκι βασίλικό και ράντιζε όλα τα σπίτια ψάλλοντας το τροπάριο: «Εν Ιορδάνη βαπτιζομένου Σου Κύριε». Τα σπίτια έλαμπαν: θα περάσ' ου παπάς έλεγαν. Καθαροί και οι άνθρωποι. Έτσι αυτή τη μέρα έφευγαν τα κακατζούλια. Οι χωριανοί έκαναν το σταυρό τους και ασπάζονταν το σταυρό, που κρατούσε στο χέρι του ο παπάς. Οι νοικοκυρές έδωσαν στον παπά την κλούρα, **λίπα, γουρνοκόψιδα**. Την ημέρα αυτή γυρνούσαν στο χωριό και οι γελαδαίροι και μάζευαν κλούρες, λουκάνικα, γουρνοκόψιδα. Από το πρωί της ίδιας ημέρας γυρνούσαν και τα παιδιά 8-13 χρόνων με τις σούβλες στα χέρια και τις σακκούλες στον ώμο και τραγουδούσαν το σχετικό τραγούδι. Χαμογελαστές οι νοικοκυρές τους έδωσαν γουρνοκόψιδα και δώρα. Το πρωί των Φώτων

όλοι οι χωριανοί με τα γιορτινά τους κι ένα μπουκάλι με νερό ξεκινούσαν για την εκκλησία, για να φωτιστούν. Στο λαιμό του μπουκαλιού έδεναν ένα άσπρο σχοινί ή χορτάρι. Αυτά τα τοποθετούσαν στο δάπεδο μπροστά στο τέμπλο. Κατά την ώρα του Μεγ. Αγιασμού τα τοποθετούσαν κάτω από τον πολυέλαιο του Παντοκράτορος. Στο τέλος του αγιασμού ο παπάς σταύρωνε τρεις φορές το νερό που 'ταν σε μια λεκάνη και ράντιζε τους πιστούς ψάλλοντας το σχετικό τροπάριο, καθώς και όλα τα μπουκάλια. Στο τέλος έβγαιναν έξω και αν ήταν καλός ο καιρός οι γυναίκες χόρευαν λικνιστούς χορούς. Μετά έφευγαν για τα σπίτια τους έχοντας μαζί τους και το αγιασμένο νερό. Σαν έφθαναν σ' αυτά τα ράντιζαν με το νερό, για να φύγουν τα κακατζούλια και νά 'ναι γεροί όλοι στο σπίτι. Ράντιζαν μετά με το νερό τους σταύλους και τους κήπους, καθώς και τα καρποφόρα δένδρα, για να φύγουν απ' αυτά τα σκουλήκια. Το απόγευμα πήγαιναν στα σιτάρια και στ' αμπέλια, τα οποία εράντιζαν, για να έχουν καρποφορία και πλούσια σοδειά. Το νερό πίστευαν, πως είναι δύναμη γονιμοποιός και καθαρτήριο. Το βράδυ άφηναν έξω στα δένδρα το μπουκάλι με το νερό και όχι μέσα στο σπίτι. Μάλιστα, το νερό αυτό το χρησιμοποιούσαν για τους ασθενείς ανθρώπους.

ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΗ ΚΑΡΙΕΡΑ

Τι προσδοκίες έχετε στην επαγγελματική ζωή σας;

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΤΕ ΤΙΣ!

Ασφάλεια. Δεν είναι μόνο η επαγγελματική σας ενασχόληση, αλλά και η έννοια που εκφράζει τις προσδοκίες στη ζωή σας.

Στην ALICO AIG Life, με τη διεθνή τεχνογνωσία και την τεράστια ελληνική εμπειρία μας, την αξιοπιστία και τη φερεγγυότητα, προδιαγράφουμε τον κόσμο σιγουριάς της «αυριανής ημέρας» για την επαγγελματική σας πορεία.

Σας καλωσορίζουμε κοντά μας!

ΚΟΡΥΦΑΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ
Νο 1 ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ALICO AIG Life
Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΣΑΣ

Χριστουγεννιάτικα & πρωτοχρονιάτικα έθιμα στο Γαλαξείδι

Γ. Σκούρτης

Πέρα από την καθιερωμένη νηστεία, οι νοικοκυρές ετοιμάζουν το σπίτι για τη μεγάλη γιορτή ζυμώνοντας το πατροπαράδοτο Χριστούψωμο, όπου ο παπάς θα «σηκώσει» Ύψωμα την ημέρα των Χριστουγέννων. Ζυμώνουν επίσης τις ονομαστές κουλούρες με διάφορα στολίσια για τα βαφτιστήρια και τα παιδιά φίλων και συγγενών.

Από γλυκά φτιάχνουν τα παραδοσιακά μελομακάρονα, τους κουραμπιέδες και τα περίφημα «κοκοτάκια», τις διπλές. Στολίζουν το Γαλαξείδι με φώτα και στολίσια και τα σπύτια με δένδρα και φωτάκια στα μπαλκόνια.

Την παραμονή το πρωί τα παιδιά λένε τα κάλαντα «Χριστούγεννα - Χριστούγεννα...» σε όλα τα σπύτια.

Σε όλα τα σπύτια αρχίζει το περίφημο χαρτοπαίγιο «31», ως επίσης και το μοναδικό «στριφτό» όπου παίζονται τεράστια ποσά στους δρόμους με κορώνες και γράμματα. Ανήμερα των Χριστουγέννων πάνε στην εκκλησία και στην απώληση ανάβουν όλα τα τζάκια και ψήνουν το «χοιρινό κοντοσουβλι» και αρχίζει το φαγοπότι. Το μεσημέρι τρώνε τη γεμιστή γαλοπούλα και τη γαλοπούλα σουπιά.

Την ενδιάμεση εβδομάδα μεταξύ Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς ετοιμάζουν οι νοικοκυρές τον περίφημο Γαλαξειδιώτικο μπακλαβά με γέμιση φύλλο-φύλλο, τα «στριφτά» και τη βασιλόπιτα.

Την παραμονή το πρωί τα παιδιά λένε τα κάλαντα της Πρωτοχρονιάς «Αρχιμηνιά κι Αρχιχρονιά» και το βράδυ συγκεντρώνονται στα σπύτια όπου αρχίζει το φαγοπότι και το χαρτοπαίγιο. Με την είσοδο του Νέου Έτους κόβουν τη βασιλόπιτα και έπειτα συνήθως οι νέες κοπέλες πηγαίνουν με γλυκά και αμύλητες στα πηγάδια για το «αμίλητο νερό» και αφού πλυθούν εκεί, αφήνουν τα γλυκά, παίρνουν αυτά που βρίσκουν και φεύγουν για το σπίτι με ευχές.

Το πρωί της Πρωτοχρονιάς οι νοικοκυρές σπάνε το ρόδι.

Το μεσημέρι της Πρωτοχρονιάς τρώνε την «αλανιέρα κότα» σουπιά.

Την παραμονή των Θεοφανείων οι νοικοκυρές πετάνε τη στάχτη από το τζάκι για να φύγουν οι καλικάντζαροι.

Το ρίξιμο του Σταυρού στη θάλασσα, τα Θεοφάνεια, δίδει στο Γαλαξείδι όλο εκείνο

το μεγαλείο της ξεχωριστής μεγαλοπρέπειας με τις 3 ενορίες να κατεβαίνουν στο λιμάνι, με τα πολλά παιδιά να πέφτουν για το Σταυρό στη θάλασσα, σφυρίζοντας όλα τα πλοία του λιμανιού.

Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιά & Φώτα στα χωριά της Ρόδου

Ο Γ. Δικαστόπουλος, Unit Manager της NN έστειλε στο περιοδικό μας ένα κείμενο του Θεόφιλου Μπογιάννου, λαογράφου, για τα έθιμα της Ρόδου.

Τραγούδια, ήθη και έθιμα του παλιού καιρού

Ο χριστιανισμός εμφανίστηκε στη Ρόδο στις αρχές του τέταρτου αιώνα. Στα παλαιοχριστιανικά χρόνια, 5ος και 6ος αιώνας μετά το Χριστό, υπήρχαν στο νησί μας πολλές παλαιοχριστιανικές εκκλησίες, αλλά η αρχαία θρησκεία των Ελλήνων άφησε τα ίχνη της στις παραδόσεις, στη λατρεία, στα τοπωνύμια και στη λαογραφία του όμορφου λαού και του σμαραγδένιου νησιού μας.

Στα 42 χωριά της Ρόδου υπάρχουν πολλά έθιμα Χριστουγέννων, Πρωτοχρονιάς και Φώτων, αλλά δεν είναι παντού ίδια τα έθιμα των εορτών.

Τα Χριστούγεννα θεωρούνται μεγάλη γιορτή και την αποκαλούν: ακριβή γιορτή. Τις μέρες των Χριστουγέννων δεν κάνουν δουλειές γιατί θεωρείται αμαρτία, δεν αγοράζουν τίποτε: για να μην έρθει γρουσουζιά και αγοράζουν «ούλλον τον χρόνον»... Ακόμη και όταν χρεωτούν, ποτέ δεν πληρώνουν, ιδίως την Πρωτοχρονιά, για να μην πληρώνουν ολοχρονιά, όπως λένε.

Τα πιο πολλά έθιμα, κάλαντα και παραδόσεις, προέρχονται από τα μεγάλα χωριά της Ρόδου, ιδίως από τον Αρχάγγελο, Αφάντου, Τριάντα αλλά και από την πόλη του νησιού, τη Ρόδο.

Μεγάλη σημασία δίνουν, ιδίως στα παλιά χρόνια, στο ποδαρικό. Αυτός που θα μπει στο σπιτικό τους την πρώτη ημέρα του νέου χρόνου, πρέπει να είναι γουρλιδικός, για να φέρει γούρι και κέρδη, υγεία και χαρά στον σπιτονοικοκύρη. Πρέπει ο άνθρωπος να είναι καλοπόδαρος και όχι κακοπόδαρος, αυτός που θα πει καλημέρα στο σπίτι του νοικοκύρη την Πρωτοχρονιά.

Όποιος μπει την Πρωτοχρονιά στο σπίτι και δεν είναι του σπιτιού, πρέπει να καθίσει στο κατώφλι και να κάνει κλου, κλου, που σημαίνει πως οι κότες και το κοτέτσι του σπιτονοικοκύρη θα είναι γεμάτο, όπως

και το τραπέζι του. Προσφέρουν στον καλοπόδαρο, γλυκά Χριστουγέννων, χρήματα, σύκα, μέλι και μελεκούνι, τακκάκια, τηγανίτες, ξεροτήγανα, κρασί και μαστίχα για το καλό της γιορτής και του νέου χρόνου. Στα χωριά της Νότιας Ρόδου: Γεννάδι, Βάτι, Απολακκιά, Ίστριο και Ασκληπιό, ο άνθρωπος που έρχεται σε ξένο σπίτι μετά τη Θεία Λειτουργία των Χριστουγέννων, είτε την πρώτη του μηνός την πρώτη του χρόνου οφείλει να κάνει ποδαρικό, φέρνοντας μια τεράστια πέτρα, να την κυλήσει στο πάτωμα του σπιτιού και να πει:

— Και του χρόνου. Όσο βάρος έχει η πέτρα μου, τόσο χρυσάφι και καλά να βρουν τον αφέντη του σπιτιού...

Στο χωριό Απολακκιά όμως αντί για πέτρα κυλούσαν ένα καρπούζι. Είναι γνωστό πως οι Απολακκιάτες είχαν μεγάλη παραγωγή καρπουζιών. Από το Σεπτέμβριο κρατούσαν μερικά μεγάλα καρπούζια που τα έλεγαν: Σπορικά. Ήταν καλά και όμορφα, τα κυλούσαν στο πάτωμα του σπιτιού, λέγοντας:

— Όπως κυλάει η καρπούζα, έτσι να κυλάει το καλό στα σπιτικά σας και στα σωθικά σας!

Την ημέρα της Πρωτοχρονιάς κάνουν Βασιλόπιτες, λένε τα Κάλαντα, δίνουν ευχές, αλλάζουν δώρα και πίνουν, τη νύχτα της Πρωτοχρονιάς, το αμίλητο νερό.

Όσες κοπέλες πίνουν αμίλητο νερό τη νύχτα της Πρωτοχρονιάς, θα παντρευτούν στο χρόνο που έρχεται. Τραγουδούν:

— Ο νέος χρόνος που 'ρχεται καλούδια να σας φέρει, υγεία στο σώμα να κρατάς, χρυσό στο άλλο χέρι...».

Την ημέρα των Φώτων, αγιάζονται όλοι με το άγιο νερό και μάλιστα ραντίζουν το σπίτι, τα ζώα, τα σπαρτά και τις αυλές για να μην περάσει το κακό και ο κακός γείτονας! Τη νύχτα της Πρωτοχρονιάς, λίγο πριν ξημερώσει: Τα ζώα του σπιτιού μιλούν μεταξύ τους!

Έτσι ο σπιτονοικοκύρης τα ταιΐζει καλά, για να μην τον «κακολογούν» τα ζώα του σπιτιού και να έχει τη βοήθειά τους.

Πολλά αρχαία έθιμα μπηγαν στη χριστιανική λατρεία. Στη Ρόδο τα παλιά χρόνια τα παιδιά, τα Χριστούγεννα, την Πρωτοχρονιά και τα Φώτα, δεν κρατούσαν στα χέρια τους ούτε χριστουγεννιάτικο δέντρο, ούτε καραβάκι, αλλά ένα χελιδόνι και τραγουδούσαν στα σπύτια: Τα χελιδονίσματα, ώστε να έρθουν γρήγορα τα χελιδόνια, η άνοιξη και το καλό του σπιτιού.

Ανήμερα της Πρωτοχρονιάς παίζουν τυχερά παιχνίδια για να δουν το ριζικό τους, ενώ από την πίτα της γιορτής δίνουν κομμάτι στον άγιο της ενορίας τους και του χωριού τους.

Παλιά έθιμα και παραδόσεις των παλιών αγνών ανθρώπων, των αλλογενών χρόνων όταν οι γιορτές είχαν έθιμα και οι άνθρωποι ανθρωπιά...».

Εξασφάλιση και Επένδυση για το Μέλλον που ονειρεύεστε

INTESTA ATHENS

GENERALI

Βίβα

Το νέο, ευέλικτο πρόγραμμα εξασφάλισης και επένδυσης, με τη σιγουριά της Generali Life. Μία Επιλογή Ζωής για εσάς που αποφασίζετε σήμερα, για το Μέλλον που σας αξίζει. Το Generali Viva μετατρέπει τις αποταμιεύσεις σας σε δυναμικές επενδύσεις. Το Generali Viva προσαρμόζεται συνεχώς στις προσωπικές σας ανάγκες χάρη στην ευελιξία που διαθέτει.

Επιλέγοντας Generali Viva εξασφαλίζετε :

- Ολοκληρωμένη ασφαλιστική προστασία
- Ευελιξία με δυνατότητα μεταβολής της κάλυψης ανά πάσα στιγμή
- Προσωπική επιλογή επένδυσης σε Εσωτερικά Μεταβλητά Κεφάλαια
- Απόλυτη διαφάνεια
- Κάλυψη όλων των ασφαλιστικών αναγκών της οικογένειάς σας

Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε σήμερα με τον Ασφαλιστικό σας Σύμβουλο.

GENERALI LIFE

www.generali.gr

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑΣ 1 & ΜΕΓ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, 151 24 ΜΑΡΟΥΣΙ ΤΗΛ: 8096 400, FAX: 6142 050 ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ: ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΟΥ 11, 546 25 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΤΗΛ: (031) 5511 44, FAX: (031) 552282

Ο Άη Βασίλης στη Ρόδο και στη Θεσσαλονίκη

του Καπετανάκη
Σωτήρη,
Metrolife Εμπορική

Τα Χριστούγεννα έφτασαν. Ήρθε η γιορτή της αγάπης, η γέννηση του Ιησού. Ήρθε η στιγμή τα παιδιά να ξεχυθούν στους δρόμους, να φωνάξουν και να πουν τα κάλαντα. Το όνομά τους προέρχεται από τη λατινική λέξη κάλενδες. Το έθιμο αυτό ανάγεται στην αρχαιότητα. Στη Ρόδο τα παιδιά, πριν από πολλά χρόνια, έλεγαν το «τραγουδί της Χελιδόνας» κρατώντας ένα χελιδόνι στα χέρια. Σήμερα τα παιδιά τραγουδούν τα κάλαντα στις γιορτές των Χριστουγέννων, του Αγίου Βασιλείου και των Φώτων. Στη Θεσσαλονίκη, οι νοικοκυρές ετοιμάζονται εντατικά για το ρεβεγιόν. Μελομακάρονα, κουραμπιέδες, πίτες θα στολίσουν το χριστουγεννιάτικο τραπέζι που θα κάτσει όλη η οικογένεια για να γιορτάσει τη λαμπρή γέννηση του Θεανθρώπου και την αλλαγή του χρόνου. Τα παιδιά θα στολίσουν τα δέντρα, όπως κάθε χρόνο, με λαμπάκια, ζαχαρωτά και ό,τι άλλο μπορείς να φανταστείς. Στη Θεσσαλονίκη θα γίνουν πολλές πολιτιστικές εκδηλώσεις με γνωστούς καλλιτέχνες, μάγους και κλόουν για να ψυχαγωγήσουν όλο τον κόσμο που ζει για τέτοιες γιορτές. Όλοι, και φυσικά τα παιδιά, θα περιμένουν τον Άγιο Βασίλη για το δώρο τους με αγωνία μήπως και τα ξεχάσει, γιατί ως γνωστόν μόνο τα καλά παιδιά λαμβάνουν δώρα από τον γλυκό Άγιο με τα κόκκινα. Μακάρι όλος ο κόσμος να έχει καλά Χριστούγεννα, με χαρά, αγάπη και συμπο니아 για όλους.

Ήθη και έθιμα των Ποντίων στο Κιλκίς τη δεκαετία του 1960

του Θεόφιλου Βασιλειάδη
Ειδικές Ασφαλιστικές Υπηρεσίες

Το βράδυ της παραμονής των Χριστουγέννων τα παιδιά έψαλαν τα κάλαντα κρατώντας στα χέρια τους πολύχρωμα χάρτινα φανάρια. Τα φιλοδωρούσαν με χρήματα ή και φρούτα. Στο σπίτι η νοικοκυρά, από την πα-

ραμονή ακόμη, έστρωνε το τραπέζι και το στόλιζε με 7 φαγητά. Αν δεν ετοιμάζε τόσα συμπλήρωνε με φρούτα ξερά ή νωπά. Άναβε και τόσα κερία όσοι ήταν οι νεκροί του σπιτιού και ένα παραπάνω για εκείνο που είχε λησμονήσει. Το βράδυ εκείνο το τραπέζι δεν το σήκωναν για να είναι όλο το χρόνο το σπίτι γεμάτο πλούτο και χαρά. Τα Χριστούγεννα από πολύ νωρίς ο κόσμος πήγαινε στην εκκλησία. Γενικά τις μέρες αυτές γλεντούσαν και συνήθιζαν να πηγαίνουν επισκέψεις σε γειτονικά χωριά. Το χρονικό διάστημα από την παραμονή των Χριστουγέννων ως τα Φώτα, το λεγόμενο Δωδεκαήμερο ή Καλαντόφωτα, πίστευαν ότι γυρίζαν ελεύθεροι οι δαιμόνιοι που κατέβαιναν στα σπίτια από το τζάκι και έπνιγαν τα μωρά. Υπήρχαν όμως και οι καλές μάγισσες, οι οποίες εμποδίζαν τα δαιμόνια να μπουν στο σπίτι τοποθετώντας ψαλίδια και μαχαίρια στο τζάκι και λέγοντας διάφορα ξόρκια. Ακόμα τις μέρες αυτές πίστευαν ότι τριγυρίζουν οι καλικάντζαροι που όλο το χρόνο ήταν κάτω από τη γη και ανέβαιναν στον επάνω κόσμο μόνο κατά τη διάρκεια του Δωδεκαημέρου. Οι καλικάντζαροι ήταν αγριάνθρωποι, άσχημοι, κουτσοί, κοντοί, μονόφθαλμοι και με ουρές. Ήταν ευκίνητοι και σκαρφάλωναν στους τοίχους, πείραζαν και έκαναν ζημιές, ούρλιαζαν απαίσια και έπαιρναν τη φωνή των ανθρώπων. Για να προφυλαχθούν από αυτούς έκλειναν καλά τις πόρτες το βράδυ και τις άνοιγαν μόνο όταν ακούγονταν οι πετεινοί, ράντιζαν τα σπίτια τους με αγιασμό, σταύρωναν πόρτες και παράθυρα και έκαιγαν στο τζάκι διάφορα βρόμικα πράγματα φροντίζοντας η φωτιά να είναι άσβεστη όλο το Δωδεκαήμερο.

Παιδικές αναμνήσεις από τα Χριστούγεννα στην Τήνο

του Δομένικου Απέργη
Επιθεωρητή
Πωλήσεων Allianz

Τα Χριστούγεννα στην Τήνο, όπως και ολόκληρο τον χριστιανικό κόσμο, είναι η μεγαλύτερη γιορτή της χριστιανοσύνης. Με αυτό το πνεύμα γιορτάζονται τα Χριστούγεννα στην Τήνο, με πολύ προσμονή και μεγάλη χριστιανική κατανύξη. Την παραμονή των Χριστουγέννων το βράδυ, «την Καληβραδιά» όπως ονομάζουν αυτή τη βραδιά, το τραπέζι στρώνεται νωρίς γύρω στις οκτώ όπου καθόταν όλη η οικογένεια και σερβίρονταν ψαρόσουπα και βραστό ψάρι, δίπλα στο κυπαρισσένιο χριστουγεννιάτικο δέντρο, με τα αναμμένα καντηλάκια φτιαγμένα από

φλούδες μανταρινιού και έδιναν μια ιδιαίτερη χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα. Στο χριστουγεννιάτικο τραπέζι υπήρχαν σε περίσσεια 9 ειδών φρούτα, τα οποία συμβόλιζαν τους πόνους της Παναγίας. Το τραπέζι συμπλήρωναν οι πατέρες με πολλά γλυκά. Κυριαρχούσαν οι κουραμπιέδες και τα ροιδικά (μελομακάρονα), η φεσκούλοπιτα και τα γλυκά ψαράκια. Στις 11 το βράδυ όλοι, μικροί και μεγάλοι οικογενειακώς πηγαίνουν στην εκκλησία όπου με μεγάλη κατανύξη, αλλά και ιδιαίτερη λαμπρότητα, γιορτάζουν τη γέννηση του Χριστού και παρακολουθούσαν τη λειτουργία των Χριστουγέννων. Ανημέρα των Χριστουγέννων στρώνονταν το τραπέζι με πλούσια φαγητά και θηνιακούς χοιρινούς μεζέδες, όπως τα λουκανικά, τα σκορδάτο (σαλτσίσι) το χοιρόμερι, πηχτές και παλλές άλλες λιχουδιές και όλη η οικογένεια καθόταν για φαγητό. Χριστουγεννιάτικα κάλαντα δεν υπήρχαν. Τα πρωτοχρονιάτικα κάλαντα λέγονταν αποβράδια παραμονή της Πρωτοχρονιάς. Παρέες μεγάλων ανδρών και νεολαίων σπίτι - σπίτι έλεγαν τα πατροπαράδοτα κάλαντα.

Άρχοντες καληπεριζώ
και λαμβάνω την τιμή
ήρθα να σας χαιρετήσω
Βασιλείου Εορτή

Πρώτον αρχινώ και λέω
και θερμώς παρακαλώ
να περάσετε το έτος
μ' όλο σας τ' αρχοντικό
Και για τους ξενητεμένους
έχω να ειπώ πολλά
όπου βρίσκονται και είναι
νά 'χουνε καλή χρονιά

Κ' άλλα έταιρα σας τρέπουν
να ειπώ δεν ημπορώ
σας αφήνω καληνύχτα
και του χρόνου με καλό

Τελειώνοντας τα κάλαντα πέραγαν στο σπίτι, ανταλλάσσαν ευχές, έπιναν τσίπουρο με πολλά γλυκά και λουκουμάδες και αποχαιρέτουσαν τους νοικοκυραίους. Ανημέρα της Πρωτοχρονιάς τη σκυτάλη έπαιρναν τα μικρά παιδιά και πόρτα πόρτα έλεγαν τα κάλαντα, προσδοκώντας έναν γενναϊόδωρο μπουναμά. Ο άνδρας της οικογένειας έσπαγε το ρόδι στο πλατυσκαλό του σπιτιού για να ριζώσει ο νέος χρόνος και να φέρει υγεία και ευτυχία σε όλη την οικογένεια. Ακολουθούσε η λειτουργία της Πρωτοχρονιάς και αμέσως μετά, επιστρέφοντας τα παιδιά στο σπίτι, έμπαιναν σε ηλικιακή σειρά και χαιρετούσαν τους γονείς τους. Πρώτα φιλούσαν το χέρι του πατέρα, στη συνέχεια της μητέρας και τους εύχονταν χρόνια πολλά. Ο πατέρας τους έδινε τον μπουναμά, που ήταν ένα κέρμα των 10 ή 20 δραχμών, τυλιγμένο σε χρυσόχαρτο και φάνταζε σαν χρυσή λίρα. Ήταν μια πολύ συγκινητική στιγμή για την οικογένεια και πολύ ευτυχισμένη για όλα τα παιδιά. Με αυτό τον τρόπο γιορτάζονταν τα Χριστούγεννα και η Πρωτοχρονιά. Πολλά από αυτά τα έθιμα διατηρούνται μέχρι τις μέρες μας.

Πριν έρθουν τα πάνω...

...κάτω

“Ένα κεραμίδι πάνω απ'το κεφάλι σας”. Όνειρο ζωής...

“Ένα κεραμίδι κάτω από τα πόδια σας”. Ο εφιάλτης...

Αν έρθουν τα πάνω κάτω στην κατοικία σας (φωτιά, έκρηξη, κλοπή, θεομηνία κ.α), το νέο πρόγραμμα ασφάλισης

“**ΦΟΙΝΙΞ - MEGA ΣΤΕΓΗ**”, σας αποζημιώνει αμέσως, σε αξία

καινούργιου, για τις όποιες ζημιές ή απώλειες. Καλύπτει,

επίσης, τις προσωπικές και οικογενειακές αστικές σας ευθύνες,

ακόμα και τις... “ευθύνες” του κατοικίδιου ζώου σας, για υλικές

ζημιές ή σωματικές βλάβες που προκλήθηκαν σε τρίτους.

Αλλά κι αν συμβεί κάτι σε εσάς και στην οικογένειά σας,

πάλι το “**ΦΟΙΝΙΞ - MEGA ΣΤΕΓΗ**” αναλαμβάνει τις αποζη-

μιώσεις και τα έξοδα.

Ησυχάστε... Τώρα το “κεραμίδι” θα βρίσκεται πάντα πάνω

από το κεφάλι σας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ “MEGA ΣΤΕΓΗ”

ΦΟΙΝΙΞ
ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ
η δύναμη ενός μεγάλου

Χριστούγεννα στο χωριό (Κάτω Βασιλική Ναυπακτίας)

Κώστας Μαστραπός
Interamerican

Πολλά χρόνια πριν μαθητές του Δημοτικού στο χωριό μου περιμέναμε πώς και πώς να έλθουν οι ημέρες των Χριστουγέννων για να ξεφύγουμε από το άγχος των μαθημάτων, να ξεχυθούμε στους δρόμους, να παίξουμε, να χαρούμε.

Ωραία τα Χριστούγεννα στο χωριό! Τα τζάκια όλα αναμμένα, ο αέρας να φυσά και εμείς παρέες παρέες μέσα στις λάσπες να παίζουμε διάφορα παιχνίδια.

Από το προηγούμενο βράδυ συντροφιά με άλλους φίλους κανονίζαμε σε πόσα σπίτια θα πάμε να πούμε τα κάλαντα. Ξεκινούσαμε πρωί πρωί από τη μια άκρη του χωριού στην άλλη, χτυπώντας πόρτες και λέγοντας τα κάλαντα στους νοικοκυραίους. Τα λάφυρα που μαζεύαμε αποτελούνταν από ηγανίτες, χαλβάδες μέχρι κουραμπιέδες και μελομακάρονα και καμιά φορά κανένα πενήνταράκι το οποίο έπρεπε να χαλάσουμε σε δεκάρες για να το μοιράσουμε.

Ωραία τα Χριστούγεννα! Δεν είχαμε πολλές απαιτήσεις. Δώρα δεν περιμέναμε. Δεν δυσανασχετούσαμε όμως ποτέ. Ήμασταν ευχαριστημένοι.

Στο χωριό μου τα Χριστούγεννα το έθιμο δεν είναι η γαλοπούλα. Το έθιμο είναι ότι όλα τα σπίτια έχουν το δικό τους χοιρινό (γουρουνί) το οποίο την Παραμονή των Χριστουγέννων το σφάζουν για να φτιάξουν οι γυναίκες τα λουκάνικα, τα οποία κρεμούν πάνω από το τζάκι. Οι μπριζόλες στα κάρβουνα δίνουν και έπαιρναν, οι κουραμπιέδες και τα μελομακάρονα στην πρώτη σειρά.

Ένα άλλο έθιμο που είχαμε ήταν ότι μαζεύομασταν μεγάλες παρέες 20-25 άτομα και ηγαίναμε όλοι μαζί για Χρόνια Πολλά σε εορτάζοντες (Χρήστος).

Δεν θα ξεχάσω μια φορά τα Χριστούγεννα που ξεκινήσαμε 20 πιστοποιημένες όλοι μαζί να πάμε σε κάποιον Χρήστο που γιόρταζε. Επειδή δεν μπορούσε να αντεπεξέλθει η νοικοκυρά στα γλυκά, μας ταρτάρισε από μια ηγανίτα και τότε όλοι εμείς από αντίδραση φεύγοντας καρφώσαμε τις ηγανίτες στο συμπατόπλεγμα που ήταν έξω από το σπίτι της.

Άλλες εποχές τότε αλλά ωραίες. Τα Χριστούγεννα πάντα είναι ωραία, όπως και νά 'χουν τα πράγματα.

Χριστούγεννα στην Ελβετία

του Andreas Gantenbein
Ομίλος Generali Life

Στην Ελβετία, το εορταστικό πνεύμα αρχίζει πολύ πιο πριν από την ημέρα των Χριστουγέννων. Οι εορταστικές εκδηλώσεις αρχίζουν την τελευταία Κυριακή του Νοεμβρίου, που ονομάζεται Advent Sunday, με ένα συμβολικό στεφάνι Advent από πεύκο, στολισμένο με τέσσερα κεριά που ανάβουν διαδοχικά κάθε Κυριακή μέχρι τα Χριστούγεννα. Σε μια χαρμόσυνη ατμόσφαιρα που συνοδεύεται από κάλαντα και γλυκίσματα, τα παιδιά μετρούν με ανυπομονησία τις ημέρες μέχρι τα Χριστούγεννα. Την παραμονή του Αγίου Νικολάου, τα παιδιά τοποθετούν προσεκτικά μια χριστουγεννιάτικη κάλτσα κοντά στο παράθυρο, με την ελπίδα ότι ο Άγιος Νικόλαος θα την γεμίσει με ξηρούς καρπούς, φρούτα και γλυκά. Κάποια τυχερά παιδάκια θα τα επισκεφθεί ο Άγιος Νικόλαος στις 6 Δεκεμβρίου και ίσως θα συνοδεύεται και από μια σκοτεινή φιγούρα που είναι γνωστή ως Krampus και που θα φοβίσει τα άτακτα παιδάκια. Τα περισσότερα όμως παιδιά λένε στον Άγιο Νικόλαο ότι ήταν φρόνιμα όλο το χρόνο και παίρνουν δωράκια από τον μεγάλο σάκο του. Η χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα είναι διάχυτη στον αέρα πολύ πριν τις 25 Δεκεμβρίου: φρεσκοψημένα σπιτικά γλυκά, καλοψημένα κάστανια, η μυρωδιά του πεύκου που καίγεται στο τζάκι και το άρωμα από λιβάνι για να απομακρύνει τα κακά πνεύματα. Η εποχή των Χριστουγέννων προσφέρει μια μεγάλη ποικιλία γεύσεων για όλο τον κόσμο και για τους Ελβετούς δεν νοούνται Χριστούγεννα χωρίς το Vanillekipferl στο τραπέζι. Στις 24 Δεκεμβρίου, που ουσιαστικά τελειώνει η περίοδος του Advent, ένα μικρό αγγελάκι (και όχι ο Άγιος Νικόλαος) στολίζει το δέντρο και φέρνει τα δώρα με έναν τρόπο μυστικό και μαγικό ώστε να μην το καταλάβουν τα παιδιά. Όταν όλα είναι έτοιμα, ένα μικρό κουδούνι καλεί όλους να θαυμάσουν το δέντρο και τα δώρα και κάτω από το φως των κεριών που στολίζουν το δέντρο τραγουδούν χριστουγεννιάτικα κάλαντα, περιμένοντας τη μεγάλη στιγμή που θα ανοίξουν τα δώρα και μετά στο χριστουγεννιάτικο τραπέζι όλοι μαζί απολαμβάνουν τις παραδοσιακές χριστουγεννιάτικες σπεσιαλιτέ. Για πολλές οικογένειες η βραδιά ολοκληρώνεται με την παρακολούθηση της μεσονύκτιας λειτουργίας.

Στο Αίγιο και το Άστρος Κυνουρίας

του Δημήτρη Δεληγεωργόπουλου
Συντονιστή Δικτύου Πωλήσεων

Τα Χριστούγεννα είναι μια από τις μεγαλύτερες γιορτές της Ορθοδοξίας και για το λόγο αυτό κάθε γωνία της Ελλάδος τα τιμά με το δικό της τρόπο.

- Πλησιάζοντας οι μέρες των Χριστουγέννων οι νοικοκυρές κάθε σπιτιού φροντίζουν για το σχολαστικό καθαρισμό του και το στρώσιμό του με καινούργια ρούχα. Επίσης, φροντίζουν να στολίσουν το χριστουγεννιάτικο δέντρο ή το караβάκι. Τέλος κατά την προετοιμασία αυτή φτιάχνουν και τα γλυκά των εορτών τα οποία κυρίως είναι τα μελομακάρονα, αλλά και οι κουραμπιέδες.

- Την παραμονή των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς αλλά και των Φώτων τα παιδιά ξεχύνονται από το πρωί στους δρόμους για να πουν τα κάλαντα από σπίτι σε σπίτι, κερδίζοντας χρήματα και γλυκίσματα. Το βράδυ φροντίζουν σε κάθε σπίτι να διατηρούν τη φωτιά αναμμένη για να ζεσταθεί από αυτήν το Θείο Βρέφος (σύμφωνα με την παράδοση).

- Την ημέρα των Χριστουγέννων μαζεύεται σε ένα σπίτι όλη η οικογένεια για το μεσημεριανό τραπέζι όπου δεσπόζει η γαλοπούλα σε όλες τις παραλλαγές.

- Παραμονή Πρωτοχρονιάς γίνονται πάλι οικογενειακές συγκεντρώσεις με την προσθήκη φίλων, όπου θα γιορτασθεί ο ερχομός του καινούργιου χρόνου, θα κοπεί η παραδοσιακή βασιλόπιτα και θα ακολουθήσουν «λόγω της ημέρας» τα τυχερά παιχνίδια της τράπουλας.

- Στις 5 Ιανουαρίου (του Σταυρού) ο παπάς κάθε ενορίας περνά από κάθε σπίτι αγιάζοντας τους ανθρώπους και κάθε γωνιά του για το καλό του νέου χρόνου αλλά και για να εξορκίσει τους καλικάντζαρους (ξωτικά) που εμφανίζονται τις ημέρες των Χριστουγέννων.

- Την ημέρα των Θεοφανίων σε κάθε παραλιακό χωριό και όχι μόνο γίνεται η βάπτιση του Σταυρού. Πετάει ο παπάς στα νερά της θάλασσας ή της λίμνης κ.λπ. το σταυρό και βουτούν νεαροί κυρίως στα παγωμένα νερά, να τον πιάσουν με κίνητρο την ευλογία του Σταυρού αλλά και τα «μπράβα» των συγχωριανών τους!!

"Θέση εργασίας στην Ευρωπαϊκή Πίστη"

Στο crash test με τον ανταγωνισμό παίρνει

★★★★★ στην ασφάλεια

με την απόλυτη διασφάλιση της ακεραιότητας του χαρτοφυλακίου των ασφαλιστών της

★★★★★ στον εξοπλισμό

με ένα πλοίο χαρτοφυλάκιο προϊόντων που καλύπτουν μια γκάμα αναγκών από ασφάλειες προστασίας εισοδήματος, οικογένειας, περιουσίας και ποιότητας ζωής έως και την επένδυση κεφαλαίων σε Αμοιβαία, Unit Linked κ.α.

★★★★★ στις επιδόσεις

με τη συνεχή βελτίωση των προϊόντων της και την κατάρτιση των ασφαλιστών της μέσω επιμορφωτικών προγραμμάτων

★★★★★ στην άνεση

με τη διατήρηση φιλικού κλίματος και την ενθάρρυνση πρωτοβουλιών όλων των συνεργατών της, σε μια εταιρία με ανθρώπινο πρόσωπο και προοπτικές

★★★★★ στην αξιοπιστία

με την κατάκτηση ευσήμεων αξιοπιστίας σε νομικούς, διοικητικούς και φορολογικούς ελέγχους που οδήγησαν στην εισαγωγή της ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών με δημόσια εγγραφή

αν θέλετε να εμπνεέτε ασφάλεια και όχι απλά να μιλάτε γι' αυτήν, γίνετε συμμετέχων στην επιτυχία της ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ
Πρωτογενής Αξία

Κηφισίας 274, 152 32 Χαλάνδρι Τηλ. 68 45 940, 68 29 601, ISDN: 81 19 500, Fax: 68 44 780 www.europisti.gr

Χριστούγεννα στην Πόλη

του Β. Τερζιόγλου
Ασφαλιστή
Interamerican

Όσοι έζησαν διαχρονικά τα Χριστούγεννα στην Κωνσταντινούπολη στον Άι - Γιώργη στην εκκλησία του Οικουμενικού Πατριαρχείου, λειτουργούντος και του Οικουμενικού Πατριάρχου, συγκρούονται μέσα στην ψυχή τους δύο αισθήματα, που ταυτόχρονα είναι δύσκολο να συνυπάρχουν: ταπείνωση και υπερηφάνεια.

Τα Χριστούγεννα στην Πόλη σε κάνουν να ζεις το μεγαλείο του παρελθόντος, κάτι δύσκολο να βιώνεις το παρελθόν.

Έως ότου επικρατήσει η ταπείνωση, περνάς τη μεγαλύτερη εμπειρία.

Κάποιος με ρώτησε:

- Πέρασαν τριάντα πέντε χρόνια από τότε που έφυγες από την Πόλη, ακόμα πονάς;
- Ναι, αυτός ο πόνος όμως δίνει και τη δύναμη της παρηγοριάς, γιατί αφού πονάς ελπίζεις.

Στο Ρέθυμνο με την ορχήστρα του Δήμου

του Στέφανου Ψαράκη
Διευθυντή Υποκ/τος
Nationale -
Nederlanden

Στις 25 Δεκεμβρίου, την άγια αυτή ημέρα που με λαχτάρα περιμένουμε κάθε χρόνο μικροί και μεγάλοι, γιορτάζουμε τα γενέθλια του Χριστού μας. Από το 336 μ.Χ. κάθε χρόνο, στις 25 Δεκεμβρίου οι Χριστιανοί όλου του κόσμου γιορτάζουν την ημέρα που γεννήθηκε στη Βηθλέεμ, εδώ και δύο χιλιάδες χρόνια πια, ο Χριστός και έδειξε το δρόμο της αλήθειας και της αγάπης.

Τα ήθη και τα έθιμα του εορτασμού των Χριστουγέννων διαφέρουν από χώρα σε χώρα, αλλά και από πόλη σε πόλη. Παντού όμως ψάλλονται ορισμένες ακολουθίες στις Εκκλησίες και χτυπούν χαρμόσυνα οι καμπά-

νες. Ένα ωραίο ελληνικό έθιμο των Χριστουγέννων είναι τα Κάλαντα. Ποιος από εμάς δεν πήρε το τρίγωνο στα χέρια του να ψάλλει το: «Καλήν ημέρα, άρχοντες, αν είν' ορισμός σας, Χριστού τη θεία γέννησιν να πω στ' αρχοντικό σας»;

Δε θα ξεχάσω στην Κρήτη, στο Ρέθυμνο, την ορχήστρα του Δήμου να περνά από τους στολισμένους δρόμους της παλιάς Πόλης μπροστά από τις πόρτες των σπιτιών μας, να παίζει χριστουγεννιάτικα κάλαντα. Πρωί - πρωί ανήμερα των Χριστουγέννων, να σηκώνεται όλη η οικογένεια, να πηγαίνει στην εκκλησία, να κοινωνούν όλα τα μέλη της και μετά να τρώνε την παραδοσιακή σούπα από το ντό-

πιο αρνάκι, που αμέσως μετά τη λειτουργία φτιάχνουν οι νοικοκυρές. Και έπειτα τα παραδοσιακά γλυκά, καταπληκτικά μελομακάρονα, καλτσούνια και ξεροτήγανα, φτιαγμένα όλα με αγάπη και τέχνη από τις παραδοσιακές νοικοκυρές, που με τόση αγάπη και καλοσύνη τ' αντάλλαξαν στις επισκέψεις, λες και συναγωνίζονταν η μία την άλλη στη ζαχαροπλαστική τέχνη.

Όπως και αν γιορτάζονται τα Χριστούγεννα σε κάθε μέρος της χώρας μας, πρέπει πάντα να θυμόμαστε όλοι οι Χριστιανοί τα λόγια των αγγέλων που έψαλαν, τη βραδιά που γεννιόταν ο Χριστός μας: «Δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί γης ειρήνη, εν ανθρώποις ευδοκία». Γι' αυτό γεννήθηκε Εκείνος, ήρθε στον κόσμο για να μας δείξει την αγάπη. Δε χρειάζε-

Μπαμπούγεροι - Καλή Βράση Δράμα

...Για την Ασφάλειά σας
μην κάνετε
περιττές κινήσεις
κάντε τη σωστή κίνηση

Η ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ξεκινά από την εξασφάλιση των συνεργατών της.

Προσφέρει στους Ασφαλιστές της επαγγελματική σιγουριά.

Επικοινωνήστε μαζί μας στο 77 93 992 για να συζητήσουμε την κερδοφόρα πλευρά του επαγγέλματός σας.

ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ
ΕΝΩΣΗ
Πραγματική Ασφάλεια

ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ:

La Bâloise

Deutscher Ring

ται να ανέβει κανείς μας στην κορυφή του βουνού, για να ρωτήσει το Αστέρι, πού βρίσκεται η αγάπη. Η αγάπη φωλιάζει μέσα μας, και αυτή μας κάνει να δημιουργούμε πιο ανθρώπινες σχέσεις και σωστές οικογένειες.

Φωτιές στη Φλώρινα

του Νίκου Ραχωβίτσα
U.M. Gr. Φλώρινας
International Life

ΦΛΩΡΙΝΑ: Πρωτεύουσα του ομώνυμου Νομού των πέντε λιμνών, κτισμένη στους καταπράσινους πρόποδες των οροσειρών Βέρνου και Βαρνούς, λίγα μόλις χιλιόμετρα από το τριεθνές της Π.Γ. της Μακεδονίας (FYROM) και της Αλβανίας.

Στο νομό μας και ιδιαίτερα στην πόλη της Φλώρινας, όπως σε όλη την Ελλάδα, οι τρεις μεγάλες γιορτές της χριστιανοσύνης (Χριστούγεννα - Πρωτοχρονιά - Φώτα) γιορτάζονται με λαμπρότητα και πάντα προβάλλονται μέσα από τα τοπικά έθιμα.

Πέρα λοιπόν από τα κάλαντα γνώρισμα των ημερών και τις προετοιμασίες και ετοιμασίες για τον γιορτασμό των Αγίων Ημερών, στην πόλη μας ξεχωριστή θέση έχει το άναμμα της φωτιάς κατά γειτονιά, συνοικία και από συλλόγου ακόμη. Έθιμο παλιό που τα τελευταία χρόνια με τη φροντίδα και ενίσχυση της Δημοτικής αρχής έχει καθιερωθεί και μάλιστα η καλύτερη φωτιά βραβεύεται.

Το άναμμα της φωτιάς γίνεται τα μεσάνυχτα στις 23 Δεκεμβρίου. Όλοι, την ημέρα και ώρα αυτή, μικροί και μεγάλοι είναι στο πόδι και μάλιστα η καθιέρωση κατά το δυνατόν να μη χρησιμοποιούνται τροχοφόρα δίνει ιδιαίτερη γραφικότητα.

Στον χώρο της γειτονιάς, συνήθως πλατεία, μετά από προετοιμασία ημερών, επιτροπές έχουν οργανώσει τα πάντα. Μάζεμα καυσόξυλων (λάστιχα δεν επιτρέπονται) και μικρά κέδρα που με την άδεια του δασαρχείου κόβονται.

Διαμόρφωση χώρου και κατάλληλη τοποθέτηση σε σχήμα πυραμίδας, που το ύψος πολλές φορές φθάνει τα 6 με 8 μέτρα. Πρόχειρο μαγειρίο και κίοκι όπου μετά το άναμμα σερβίρονται φασολάδα, νηστίσιμα γλυκά, κρασί και κάτω από τους ήχους τοπικών μουσικών συγκροτημάτων στήνονται χοροί με τη συμμετοχή όλων και γλεντούν μέχρι τις πρωινές ώρες.

Εάν τη βραδιά αυτή ανέβει κανείς στο λόφο του Αγίου Παντελεήμονα (ΦΟΦΦ) και δει την πόλη από εκεί ψηλά, το θέαμα θα του μείνει αλησμόνητο. Μια πόλη που φαίνεται σαν να αιωρείται μέσ' στις αντάβεις απ' τις φωτιές κρεμασμένη στο απόλυτο σκοτάδι. Εάν δε έχει χιονίσει, πράγμα συνηθισμένο, τότε το όλο τοπίο έχει άλλη λαμπρότητα.

Η προετοιμασία όμως για το άναμμα της φωτιάς, στην κάθε γειτονιά έχει ιδιαίτερη αξία με τον τρόπο που οργανώνεται και την ιδιωτική πρωτοβουλία που αναπτύσσεται. Ο κάθε γείτονας συνεισφέρει με τον τρόπο που μπορεί και κυρίως με τη χωρίς προσδοκώμενο κέρδος συμμετοχή όλων κάθε ηλικίας. Οι μεγάλοι αναλαμβάνουν την οργάνωση, τη συγκέντρωση των υλικών και συμμετέχουν με προσωπική εργασία στην ετοιμασία.

Μερικοί συνεισφέρουν οικονομικά και άλλοι υλικά, οι νοικοκυρές με ετοιμασία κάθε είδους που μπορεί να προσφερθεί την ώρα της γιορτής. Τα παιδιά ακόμη και τα μικρά έχουν συμμετοχή. Είναι οι φύλακες, οι σκοποί, τα περίπολα της φύλαξης των υλικών, μια και η κλοπή από γειτονιά σε γειτονιά είναι κατόρθωμα και επιδιώκεται για την αύξηση των υλικών.

Η προετοιμασία και ο κόπος της τελευταίας εβδομάδος πριν την 23η Δεκεμβρίου ανταμείβεται με το γλέντι και τη χαρά της φιλοξενίας όλων των διερχομένων συμπολιτών και εκδρομικών και το ξεφάντωμα πριν το ξημέρωμα και ιδίως με το πρώτο βραβείο που κάποια γειτονιά θα πάρει.

Στην κοσμοπολίτικη Αλεξάνδρεια

του Νίκου Σταματοπούλου,
Διευθύνοντα Συμβούλου
των εταιριών Δύναμις
ΑΕΓΑ - Ασφαλιστικό
Συγκρότημα GENKA A.E.

Οπως είναι γνωστό σε πολλούς φίλους και συναδέλφους, είχα την τύχη να γεννηθώ στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου το 1936.

Την εποχή εκείνη και μέχρι τα τέλη του 1970 η Αλεξάνδρεια ήταν μία ευρωπαϊκή κοσμοπολίτικη πόλη όπου προεξάρχουσα θέση κατείχε το ελληνικό στοιχείο. Στην Αλεξάνδρεια υπήρχαν επιβλητικά κτίρια που ανήκαν στην ελληνική παροικία, όπως ένας μεγάλος αριθμός εκκλησιών, σχολείων, νοσοκομείων, αθλητικών σωματείων κ.λπ.

Αντιλαμβάνεται κανείς ότι σε μεγάλες θρησκευτικές ή εθνικές εορτές ο εορτασμός γινόταν με υπερβολική κατανάλωση και με υψηλά αισθήματα πατριωτισμού.

Τα Χριστούγεννα ήταν μία θρησκευτική εορτή όπου οι κάτοικοι της πόλης, σε συνδυασμό με τον καινούργιο χρόνο που θα ερχόταν σε λίγες ημέρες, συνηθίζαμε να ανταλλάσσουμε δώρα, να στολίζουμε το χριστουγεννιάτικο δέντρο με μεγαλοπρέπεια και οπωσδήποτε να παρακολουθούμε με κατανύξη τη λειτουργία στους μεγάλους ναούς που ευρίσκοντο σε όλα σχεδόν τα σημεία της πόλης.

Είναι ακόμα χαρακτηριστικό και πραγματικά ιδιαίτερης αξίας στοιχείο το γεγονός ότι και οι ντόπιοι κάτοικοι της πόλης συνήθιζαν να στέλνουν στους Έλληνες γλυκά και κουλούρια με την ευκαιρία της γέννησης του Χριστού.

Βέβαια το έθιμο αυτό ήταν αμφίδρομο, γιατί και εμείς οι Έλληνες κάναμε τις ίδιες κινήσεις στις γιορτές των Αιγυπτίων γειτόνων μας.

Κλείνοντας θα ήθελα να πω ότι τα φαινόμενα αυτά που ανέφερα πιο πάνω αποτελούν τώρα πια ιστορικές αναμνήσεις και αναπολήσεις για τους πολύ ρομαντικούς.

Το κόψιμο της πίτας στην Αμφιλοχία

του Κατσούδα Θεοφ.
Συντονιστή
Ασφ. Συμβούλων
Ασπίς Πρόνοια

1. Την παραμονή των Χριστουγέννων σφάζουν τα χοιρινά, φυσική συνέχεια των Ρωμαϊκών χρόνων που οι γεωργοί προσέφεραν θυσία προς το θεό Κρόνο και τη θεά Δήμητρα για την ευφορία της γης.

2. Ακόμη την παραμονή των Χριστουγέννων οι γιαγιάδες και οι μητέρες ετοίμαζαν τηγανίτες, δίπλες και λαχανοσαρμάδες που συμβολίζουν τα σπάργανα του νεογέννητου Χριστού.

3. Τα περισσότερα φαγητά και γλυκά των Χριστουγέννων είναι τυλιχτά (λαχανοσαρμάδες κ.λπ.) για να συμβολίζουν τα πρωτοσπάργανα του Χριστού.

4. Επίσης την παραμονή οι γυναίκες, με ξεχωριστή επιδεξιότητα, παρασκεύαζαν τη χριστοκουλούρα. Το καθάριο χριστόψωμο με τα πολλά κεντήδια και το μεγάλο σταυρό στο μέσον.

ΠΑΡΤΕ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΣΑΣ

SOLID

Εξασφαλίστε
επένδυση, ασφάλεια και σύνταξη,
με μία μόνο κίνηση

ΣΥΝΤΑΞΗ
ΖΩΗΣ

Η Σύνταξη Ζωής είναι το νέο ασφαλιστικό, επενδυτικό και συνταξιοδοτικό πρόγραμμα της SCOPLIFE. Είναι δυναμικό, ευέλικτο και αποδοτικό και σας δίνει τη δυνατότητα να έχετε με μια μόνο κίνηση επένδυση, ασφάλεια και σύνταξη μαζί.

Με τη Σύνταξη Ζωής επενδύετε, έστω και αν διαθέτετε μικρό κεφάλαιο, στα ισχυρότερα διεθνή και ελληνικά κεφάλαια, ώστε να εξασφαλίσετε έπειτα από δέκα χρόνια το λιγότερο, τη σύνταξη που χρειάζεστε για να καλύψει τις τότε ανάγκες σας. Με τη Σύνταξη Ζωής, απολαμβάνετε ένα σίγουρο και καλύτερο μέλλον.

Τα επενδυτικά κεφάλαια δεν έχουν εγγυημένη απόδοση και οι προηγούμενες αποδόσεις δε διασφαλίζουν τις μελλοντικές.

SCOPLIFE
ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΗ
ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

Διεύθυνση: Λεωφ. Κηφισίας 64, 151 25 Μαρούσι, τηλ.: 619 6600, fax: 619 6606.
http://www.scoplifegr

5. Την ημέρα των Χριστουγέννων το μεσημέρι μαζεύεται η οικογένεια γύρω από το τραπέζι που είναι ένα χαμηλό τραπέζι, η μητέρα φέρνει το χριστόψωμο και έχει βάλει μέσα και ένα νόμισμα. Το παίρνει ο πατέρας, το χαράζει σε κομμάτια, όσοι είναι του σπιτιού συν ένα του Χριστού. Ύστερα το τοποθετεί πάνω σε ένα ποτήρι γεμάτο κόκκινο κρασί που είναι στο κέντρο του τραπεζιού και το πιάνουν όλα τα μέλη της οικογένειας και ο πατέρας για το ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ που επαναλαμβάνεται απ' όλους που τραβούν ο καθένας το κομμάτι του. Σπάνε το χριστόψωμο και κοιτάνε σε ποιον έτυχε το νόμισμα.

— Την παραμονή το σφαγμένο ζώο το κρεμούσαμε από το ταβάνι του σπιτιού τοποθετώντας ένα πηρούνι ή ένα μαχαίρι για να μην το πλησιάζουν τα παγανά (καλικαντζαράκια) και το πάρουν.

— Παραμονή βράδυ περνούσαν νέοι και λέγανε τα κάλαντα.

— Οι μανάδες μας τοποθετούσαν τις γιορτινές φορεσιές καλοπλημένες για την άγια μέρα που θα πηγαίναμε στην εκκλησιά.

— Όταν τα παιδιά μας έπαιρνε ο ύπνος, ο πατέρας έβαζε το δωράκι ή το ταληράκι κάτω από το προσκέφαλο κάθε παιδιού για το χαρτζιλίκι της γιορτινής μέρας.

— Τα λιγοστά καταστήματα κλειστά, ακόμη και τα καφενεία. Έτσι τα παιδιά είχαμε μοναδική διέξοδο τα παιχνίδια, όπως: η ΓΟΥΡΟΥΝΑ, η ΤΡΑΜΠΑΛΑ, ο ΑΓΓΥΧΤΟΣ, ΚΛΕΦΤΕΣ κι ΑΣΤΥΝΟΜΟΥΣ, ΑΚΟΝΕΣ, όλα χριστουγεννιάτικα παιχνίδια.

— Τα αγοράκια περιμέναμε το σφάξιμο του ζώου για να πάρουμε τη φούσκα του με την οποία παίζαμε τότε μέχρι να σκάσει.

— Ο γελαδάρης παντός καιρού περνούσε από τα σπίτια για να πάρει τα αγελάδια βοσκή, αφού τη μέρα αυτή έπαιρνε το δώρο του σε χρήμα ή χριστουγεννιάτικη κουλούρα.

Η Καλαμάτα γιορτάζει

του Ιωάννη Κοσμά
Οικονομολόγου -
Αναλογιστή Διευθυντή
Αναλογιστικής
& Μελετών
Αγροτικής Ζωής

Τα παιδικά μου χρόνια, τα χρόνια του Δημοτικού Σχολείου, τα πέρασα στην Καλαμάτα. Χρόνια δύσκολα, με φτώχεια και μιζέρια.

Όμως, τα χρόνια αυτά ήταν πλούσια από ευτυχία και χαρά, ιδιαίτερα τις ημέρες των χριστουγεννιάτικων διακοπών.

Ο καιρός ήταν συνήθως καλός και τον χειμώνα και ο ζεστός αέρας που φύσαγε πολλές φορές από τη θάλασσα, ο «μπάτης», μας έδινε τη δυνατότητα να παίζουμε παιχνίδια έξω από το σπίτι στους ανοιχτούς χώρους στο «πλάτωμα».

Τα παιχνίδια που παίζαμε ήταν με τη συμμετοχή πολλών παιδιών με επικοινωνία και δημιουργική φαντασία σε αντίθεση με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια που παίζουν τα παιδιά σήμερα, απομονωμένα, χωρίς επικοινωνία με τους άλλους.

Τις ημέρες των Χριστουγέννων το κλίμα ήταν γιορτινό και χαρούμενο. Δεν υπήρχαν οι στολισμοί με φώτα και δέντρα στους δρόμους και τις πλατείες της πόλης. Ακόμα και στα σπίτια το στολισμένο δέντρο, συνήθως ένα πλούσιο και μεγάλο κλαδί πεύκου, ήταν πολυτέλεια και μόνο για τα πλούσια σπίτια.

Με το ξημέρωμα της παραμονής των Χριστουγέννων τα παιδιά έβγαιναν στις γειτονιές και άρχιζαν τα κάλαντα το «σήμερα ήλιου μέρα».

Αρχίζαμε τα κάλαντα χωρίς να ρωτήσουμε τους οικοδεσπότες με το γνωστό «να τα πούμε» και στο τέλος επαναλαμβάναμε πιστικά το «χρόνια πολλά» έως ότου πάρουμε την αμοιβή μας.

Η ημέρα της Πρωτοχρονιάς ήταν περισσότερο εορταστική. Μετά τα κάλαντα και με τα χρήματα που είχαμε μαζέψει αγοράζαμε πολύχρωμα χαρτιά στα οποία ήταν τυπωμένα διάφορα σατιρικά ποιήματα και στιχάκια για το νέο έτος.

Με τα χαρτιά αυτά πηγαίναμε στα καφενεία και τα μαγαζιά και τα πουλούσαμε, εισπράττοντας τελικά περισσότερα χρήματα από αυτά που είχαμε μαζέψει από τα κάλαντα.

Η ημέρα των Φώτων ήταν περισσότερο εντυπωσιακή από τις άλλες.

Όλος ο κόσμος μαζεγόταν στο λιμάνι της Καλαμάτας. Η τελετή του αγιασμού των υδάτων γινόταν επάνω σε μια μεγάλη «μαούνα», η οποία βρισκόταν στο μέσο του λιμανιού. Οι κολυμβητές που έπεφταν, για τη διάσωση του σταυρού, στα παγωμένα αλλά καθαρά νερά ήταν οι ίδιοι περίπου κάθε χρόνο.

Γενικά τις ημέρες των εορτών των Χριστουγέννων εμείς τα παιδιά τις περιμέναμε με περισσότερο ενδιαφέρον και λαχτάρα γιατί ήταν κάτι διαφορετικό από τις άλλες ημέρες, τότε που η ρουτίνα της καθημερινότητας δεν είχε ισοπεδώσει τα πάντα.

Θυμάμαι

του Ανδρέα Τσάκου
Υποδ/ντή Δικαστικού
Εθνικής Ασφαλιστικής

Για μένα τα Χριστούγεννα άρχιζαν από τις 15 Νοεμβρίου με την έναρξη του σφρανταλείτου όπως λέγεται. Βλέπετε είχα το χάρισμα της φωνής και πήγαινα στις 6 η ώρα το πρωί στην ενορία μου που ήταν ο Ναός της Αγίας Τριάδος Αγρινίου για να ψάλλω τον Όρθρο και τη λειτουργία η οποία τελείωνε στις 7.30 π.μ. Από εκεί τραβούσα τον ανήφορο, μαζί με άλλους γείτονες συμμαθητές, μεταξύ των οποίων ήταν ο κ. Ευάγγελος Σπύρου, ο δημοσιογράφος Πάνος Σύμπολος κ.λπ., για να πάμε στο Παπαστράτσιο Γυμνάσιο όπου φοιτούσαμε. Η αμοιβή μου από τον παπά-Κώστα Κακαβούλα, έναν ενάρετο λευίτη, τα πνευματικά του λόγια και δύο πρόσφορα για την οικογένεια και για το δρόμο.

Όσον αφορά τις ημέρες των Χριστουγέννων αυτό που ξεχωρίζω και ξεχωρίζω ακόμη και σήμερα είναι η μεγάλη συντροφιά καλιφωνών Αγρινιωτών που μαζευόμαστε τα μεσάνυχτα της παραμονής των Χριστουγέννων και «οργώναμε» τους λασπωμένους δρόμους του Αγρινίου και τραγουδούσαμε χριστουγεννιάτικα χωρδιακά τραγουδια μέχρι στις 5 η ώρα το πρωί, οπότε και συνεχίζαμε από το δεξιό αναλόγιο του Μητροπολιτικού Ναού της Παναγίας με χοράρχη τον σεβίτη Χαρίλαο Παπαποστόλου, ψέλνοντας τον Όρθρο και τη Θεία Λειτουργία των Χριστουγέννων.

Χριστούγεννα με οικογένεια εδώ κι εκεί στην Ελλάδα και στον Καναδά

της Μαρίλντα Κουβοπούλου,
Προϊσταμένης Marketing Scoplife

Σίγουρα τα Χριστούγεννα είναι για μένα η πιο συναισθηματικά φορτισμένη περίοδος. Τελειώνει ο χρόνος, ξεκινάει ο καινούργιος. Ο απολογισμός της χρονιάς που κλείνει και ο προγραμματισμός της νέας είναι αντικείμενο προβληματισμού. Οι ημέρες απαιτούν οικο-

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΥΜΦΩΝΗΘΕΙ Η ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΕΛΑΤΗ ΠΡΙΝ ΓΙΝΕΙ Η ΖΗΜΙΑ

ΑΣΦΑΛΩΣ ΚΑΙ ΝΑΙ!...

... με το νέο πρωτοποριακό συμβόλαιο **ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΣΕ ΣΥΜΦΩΝΗΜΕΝΕΣ ΑΞΙΕΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ** της **AIG GREECE** ! Για κάθε αντικείμενο της οικοσκευής, οι **ασφαλιζόμενες αξίες προσυμφωνούνται** μεταξύ του πελάτη και της Εταιρίας. Έτσι, σε περίπτωση ζημιάς, ο πελάτης γνωρίζει ακριβώς τα ποσά που θα πάρει σαν αποζημίωση. Την **καταγραφή και εκτίμηση του περιεχομένου** αναλαμβάνουν, **χωρίς χρέωση** του πελάτη, ειδικοί εκτιμητές της Εταιρίας μας !

Αυτό όμως δεν είναι το μόνο συμβόλαιο του **Κλάδου Προσωπικών Κινδύνων** της **AIG GREECE**. Τα νέα προγράμματα ασφάλισης : **στέγη plus, γραφείο plus** και **κατάστημα plus** επιτρέπουν στον

πελάτη να επιλέξει ασφαλιστικές καλύψεις ανάλογα με τις προσωπικές, οικογενειακές και επαγγελματικές του ανάγκες και με βάση πάντα τις οικονομικές του δυνατότητες.

Στα **πολυασφαλιστήρια** αυτά, ενσωματώσαμε νέες υπηρεσίες και διευρύνουμε τις παρεχόμενες καλύψεις ώστε να περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα κινδύνων: **περιουσίας, υγείας, ευθυνών, χρημάτων, ταξιδιωτικής ασφάλισης**, κ.α. Και όλα αυτά, με **ανταγωνιστικό κόστος**, ειδικές **εκπτώσεις** και κυρίως με έμφαση στην **ποιότητα** και την **εξειδικευμένη** εξυπηρέτηση του πελάτη.

Τρία νέα, καινοτόμα και ευέλικτα προγράμματα του Κλάδου Προσωπικών Κινδύνων της **AIG GREECE**, ασφαλώς...

...ΑΠΟ ΘΕΣΗ ΙΣΧΥΟΣ!

AIG GREECE

**AIG
GREECE**

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ - Χ. ΑΔΑΜΑΝΤΙΑΔΗΣ Α.Ε.
ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 119, 151 24 ΜΑΡΟΥΣΙ, ΤΗΛ.: (01) 6124 286-94, TELEX: 21 52 26 NACA GR, FAX: (01) 8027 189, E-Mail: naca@hol.gr

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΜΙΝΕΤΤΑ Α.Ε.Γ.Α.

**πρώτη σε εξυπηρέτηση
πρωτοπόρος σε καλύψεις**

Ασφαλίσεις κατά παντός κινδύνου, ζωής, πυρός, μεταφορών, μεταφοράς χρημάτων, προσωπικών ατυχημάτων, κληροπής, θραύσης κρυστάλλινων, ανεληκυστήρων, αστικής ευθύνης αυτοκινήτων και πηλοίων μέσω μεσιτών LLOYD'S Λονδίνου DEWEY WARREN - CHAPMAN.

● **ΧΡΥΣΗ ΚΑΡΤΑ ΥΓΕΙΑΣ**

Αυτόματη εξόφληση όλων των εξόδων νοσηλείας στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

● **ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ**

Με ένα τηλεφώνημα στο 321 5227 έχετε 24 ώρες το 24ωρο, 365 μέρες το χρόνο, παροχή ιατρικών συμβουλών για όλα τα μέλη της οικογένειας του ασφαλισμένου μέχρι α' βαθμού συγγένεια.

● **ΠΟΛΥΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

Ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα πέρα από κάθε σύγκριση και για κάθε επαγγελματική στέγη.

● **ΜΙΝΕΤΤΑ GESA - ΟΔΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ**

Για όλη την Ευρώπη 24 ώρες το 24ωρο.

**Για να έχετε το κεφάλι σας ήσυχο
και την περιουσία σας εξασφαλισμένη**

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ - ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: ΝΙΚΗΣ 10 & ΕΡΜΟΥ - ΣΥΝΤΑΓΜΑ
ΤΗΛ.: 324 9234 - 324 9374 - 324 6621 - 324 6601 - 324 0556 - 322 5594 - 324 1120 - 324 2593 - 324 1859 - 322 8057 - 322 8835 -
322 5529 - 324 1845 - 321 3210 - 323 1206 - 322 6885 - 322 3452 - 323 6968 - 322 6649 - 322 7251 - 322 7214 - 322 4749
TELEX 21 43 92 ASMI GR, FAX 01 324 1842, 01 322 8801
ΠΕΙΡΑΙΑΣ, ΤΗΛ.: 417 1375 - 412 5172 - 412 5607 FAX: 01 412 1003
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΤΗΛ.: 265 112 - 274 592 - 271 717 - 288 216 - 281 198 - 281 298 FAX 031 224 675

γενειακές στιγμές και η δική μου οικογένεια είναι «σκορπία» σε δύο ηπείρους.

Εικονικά μεταφέρομαι στην παδική μου ηλικία όταν σκέφτομαι τις γιορτές. Μεταφέρομαι στα χρόνια τα ανέμελα, τα παιδικά. Τότε που όλα ήταν διαφορετικά. Τότε που όλα ήταν απλά. Τα ανοίγω, όμως, και είμαι εδώ - στο σήμερα. Το σήμερα που τα πράγματα δεν είναι τα ίδια. Η οικογένειά μου έχει πια σκορπίσει. Οι αδελφές μου και οι οικογένειές τους βρίσκονται μακριά, στον Καναδά, και μάλιστα σε διαφορετικές πόλεις.

Το πιο έντονο εορταστικό χαρακτηριστικό στην οικογένειά μου είναι τα χριστουγεννιάτικα τραγούδια που η μητέρα μου, από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου, φροντίζει να ακούγονται ακόμα και σήμερα στο σπίτι. Παλιά ήταν σε μπομπίνα και σε βινύλλιο, σήμερα είναι σε CD. Τα τραγούδια όμως είναι τα ίδια - Jingle bells, Oh Holly night, Rudolph the red nose reindeer, We three kings, Silent Night, The 12 days of Christmas, Santa Claus is coming to town, Little Drummer Boy, Have yourself a merry little Christmas, All I want for Christmas...

Ευτυχώς, είχα τη χαρά και τη δυνατότητα να επισκεφθώ τον Καναδά πέρσι και πρόπερι στις γιορτές των Χριστουγέννων. Είχα την ευκαιρία να είμαι μαζί με τις αδελφές μου ξανά και να μοιραστώ τον τρόπο που γιορτάζονται αυτές οι ξεχωριστές ημέρες στη χώρα που γεννήθηκα.

Εκεί τα Χριστούγεννα πραγματικά «γιορτάζονται» με άλλο τρόπο. Όχι μόνο από τα δέντρα που είναι στολισμένα από το δήμο ή τα κτίρια από τις εταιρίες. Τα σπίτια είναι στολίσια μοναδικά. Φώτα, γιρλάντες, τάρανδοι, καλικάντζαροι, άγιοι βασιλίδες διακοσμούν τους κήπους (front yard) και τις οροφές των σπιτιών ή ακόμα ξεπροβάλλουν από τα χαμηλά μπαλκόνια στις λιγοστές πολυκατοικίες.

Το χιόνι και το κρύο ταιριάζουν με τις χριστουγεννιάτικες γιορτές. Τα γάντια, οι κρύες μύτες, τα χνώτα στο κρύο. Κι αυτά θυμίζουν γιορτές. Τα εμπορικά κέντρα είναι εκπληκτικοί χώροι αυτές τις μέρες. Όχι μόνο γιατί κι αυτά είναι στολισμένα και πλημμυρισμένα από τα γνωστά τραγούδια, αλλά γιατί ο κόσμος έχει άλλη διάθεση. Οι Καναδοί, εξάλλου, είναι απλοί άνθρωποι. Άνθρωποι της οικογένειας. Και αυτές τις ημέρες πραγματικά το διασκεδάζουν.

Κάποια από τα όμορφα έθιμα του Καναδά που ακολουθεί και η οικογένειά μου είναι ότι την παραμονή των Χριστουγέννων (Christmas Eve), αργά το βράδυ, μαζευόμαστε όλοι μαζί και ανοίγουμε ένα-ένα τα δώρα. Καθόμαστε όλοι γύρω από το στολισμένο δέντρο και η παραδοσιακή χριστουγεννιάτικη μουσική μάς συνοδεύει στο παιχνίδι μας που λέγεται «είναι ώρα να ανοίξουμε τα δώρα». Τα παιδιά είναι απόλαυση όταν με μανία σκίζουν τα χάρτινα περιτυλίγματα για να ξεπροβάλλουν τα δώρα τους. Αλλά και οι μεγάλοι

το απολαμβάνουμε πραγματικά. Η καλή διάθεση και τα γέλια όλης της οικογένειας είναι τόσο ζωντανά, ακόμα και τώρα που βρίσκομαι μπροστά στο κομπιούτερ μου εδώ στην Αθήνα.

Το επόμενο πρωί, Christmas Day, ετοιμάζουμε όλοι μαζί το παραδοσιακό γεύμα - τη γαλοπούλα με τη γέμιση! Άλλος καθαρίζει πατάτες, άλλος φροντίζει το φούρνο, άλλος ξεφλουδίζει τα κάστανα για τη γέμιση. Τη γέμιση με τα κάστανα και το cranberry sause που απαραίτητα πρέπει να συνοδεύει το γεύμα.

Η μέρα κυλάει όμορφα και ζεστά με παιχνίδια, συζήτηση και πολύ τσιμπολόγημα. Πέρσι δεν βγήκαμε καθόλου από το σπίτι. Δεν υπήρχε λόγος. Όλα όσα θέλαμε ήταν μέσα στους τέσσερις τοίχους του σπιτιού της αδελφής μου στο Saskatoon (Saskatchewan). Από τα πιο όμορφα Χριστούγεννα που θα θυμάμαι.

Η επόμενη μέρα των Χριστουγέννων είναι, όμως διαφορετική. Η 26 Δεκεμβρίου ονομάζεται Boxing Day. Δεν ξέρω τι σημαίνει και τι κρύβεται πίσω από την ονομασία. Αυτό που γνωρίζω όμως καλά είναι ότι στις 26 Δεκεμβρίου όλα τα καταστήματα ξεκινούν τις χριστουγεννιάτικες εκπτώσεις (Boxing Sales) και όλοι γεμίζουν τα πολυκαταστήματα. Δεν είναι λίγες οι φορές που έχεις αγοράσει κάτι για τα Χριστούγεννα και μετά από λίγες μέρες το βρίσκεις σε τιμή χαμηλότερη κατά 60-80%. Όλοι φροντίζουν να αγοράσουν τα χριστουγεννιάτικα στολίδια για την επόμενη χρονιά αλλά και ρούχα, παπούτσια, παιχνίδια. Τόσην ώρα που δακτυλογραφώ έχω μεταφερθεί αλλού. Οι μυρωδιές, οι μουσικές, τα στολίδια, τα δέντρα, τα γέλια, τα πρόσωπα της οικογένειας είναι πολύ έντονα. Η σκληρή πραγματικότητα όμως είναι ότι βρίσκομαι εδώ, στο γραφείο της Scorlife, είναι 12 Δεκεμβρίου 2000 και η ώρα 16.45! Και πρέπει να μεταφερθώ από τον κόσμο του ονείρου, της ζεστασιάς, της ανθρώπινης επαφής, της οικογενειακής ηρεμίας και γαλήνης, και της εσωτερικής ισορροπίας, στον κόσμο που έχουμε να αντιμετωπίσουμε όλοι μας - τη Λεωφόρο Κηφισίας που πρέπει να διασχίσω εν μέρει για να πάω σπίτι!

Μαζί με τις αναμνήσεις μου και τα συναισθήματα που μοιράστηκα μαζί σας θα ήθελα και κάτι ακόμα να μοιραστώ μαζί σας με αφορμή τις γιορτές και τη νέα χρονιά - μία ευχή που έλαβα με e-mail από την άλλη μεριά της γης. Σας εύχομαι λοιπόν...

Παρηγορία τις δύσκολες μέρες Χαμόγελα όταν εισβάλλει η στεναχώρια Ουράνια τόξα να ακολουθούν τα σύννεφα Γέλια να φιλούν τα χείλια σας Ηλιοβασιλέματα να ζεσταίνουν την καρδιά σας

Μια απαλή αγκαλιά όταν τα κέφια σας βουλιάζουν

Φιλίες για να ομορφαίνουν το είναι σας Ομορφιά για να τη χαίρονται τα μάτια σας

Αυτοπεποίθηση όταν έχετε αμφιβολίες Πίστη για να μπορείτε να πιστεύετε Κουράγιο να γνωρίζετε τον εαυτό σας Υπομονή να δέχεστε την αλήθεια Και αγάπη για να ολοκληρώνει τη ζωή σας Σας στέλνω και κάτι ακόμα που μου αρέσει και πιστεύω ότι θα σας αρέσει...

«Αν μπορούσαμε να εκτιμήσουμε τα απλά πράγματα.... ένα τραγούδι που μας μεταφέρει μακριά, γιατί υπάρχουν άνθρωποι που δεν ακούν, ...την ομορφιά του ηλιοβασιλέματος, γιατί υπάρχουν άνθρωποι που δεν βλέπουν, ...τη ζεστασιά και ασφάλεια του σπιτιού μας, γιατί υπάρχουν και εκείνοι που είναι άστεγοι, ...τον χρόνο που ξοδεύουμε με καλούς φίλους, γιατί υπάρχουν άνθρωποι που είναι μόνοι, ...μία βόλτα στην παραλία, γιατί υπάρχουν και εκείνοι που δεν μπορούν να περπατήσουν»... Τα μικρά και απλά πράγματα είναι αυτά που συνθέτουν τη ζωή. Αναζητείστε τα στην ψυχή σας και μάθετε να τα εκτιμάτε.

Οι φωτογραφίες είναι από το λεύκωμα του Κώστα Βέργα «Λατρεία στον κύκλο του χρόνου»

ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΔΕΝ ΣΚΕΦΘΗΚΑΤΕ:

ΒΟΗΘΗΣΤΕ ΤΑ ΕΡΓΑ ΑΓΑΠΗΣ

ΦΕΡΝΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΑΣ

ΟΤΙ ΠΑΛΙΑ ΡΟΥΧΑ ΚΑΙ ΧΑΡΤΙΑ ΕΧΕΤΕ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ Ή ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΑΣ:

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥΣ ΑΡΧΕΙΑ κ.λπ.

ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ

ΕΠΙΠΛΑ-ΜΕΤΑΛΛΑ Κ.ΛΠ. ΕΙΔΗ

ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΤΕ

ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ **ΚΙΝΗΜΑ ΑΓΑΠΗΣ** ΤΗΛ. 32.23.590

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΟΡΙΑ ΣΑΣ

Μια προσφορά του

2000

Ασφαλιστικός χώρος: Θετικές εξελίξεις & κατακτήσεις

Επτά ασφαλιστικές εταιρίες παρουσιάζουν τα θετικά βήματα ανάπτυξης και τις κατακτήσεις που πέτυχαν στο χρόνο που φεύγει

Allianz

Το 2000 ήταν μία χρονιά ανάπτυξης για την Allianz, αφού προχώρησε σε πολλά και σημαντικά έργα που έχουν άμεση σχέση με τους στρατηγικούς της στόχους και την αποστολή της. Διαθέτοντας τα σημαντικότερα από αυτά θα μιλούσαμε κατ' αρχήν για την ίδρυση της Allianz Finance, της Εταιρίας Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών. Η άδεια της Allianz Finance έχει βγει και οι εργασίες για το «στήσιμο» της νέας εταιρίας προχωρούν με εντατικούς ρυθμούς. Η Allianz Finance θα είναι η «εκπρόσωπος» της Allianz Asset Management στην Ελλάδα, αλλά και το όχημα που θα μας επιτρέψει να παρέχουμε στην ελληνική αγορά τα προϊόντα της Allianz παγκοσμίως. Η ΕΠΕΥ, άλλωστε, θα βοηθήσει ουσιαστικά στην αναβάθμιση και των ασφαλιστικών προϊόντων με τη συνέργεια δυνάμεων της ασφαλιστικής εταιρίας ζωής και της εμπειρίας της Allianz σε παγκόσμιο επίπεδο σε χρηματοοικονομικά προϊόντα.

Άλλη σημαντική εξέλιξη της χρονιάς που πέρασε ήταν η δημιουργία του Κέντρου Επικοινωνίας της Allianz. Το Κέντρο αυτό, που λειτουργεί περίπου 2 μήνες, πραγματοποιήθηκε μέσα στο πλαίσιο υλοποίησης του στρατηγικού στόχου της Allianz για τη μέγιστη ικανοποίηση των πελατών της και την ικανοποίηση των αναγκών τους με τον πιο άμεσο και αποτελεσματικό τρόπο. Το Κέντρο Επικοινωνίας εντάσσεται στο πλαίσιο της υλοποίησης του CRM (Customer Relationship Management) που αποτελεί για την Allianz σημαντική προτεραιότητα. Το Κέντρο Επικοινωνίας λειτουργεί σήμερα με 19 άτομα και είναι το σημείο επαφής των πελατών με την εταιρία.

Τέλος, αναφέρουμε το νέο Σύστημα Υγείας της Allianz, το All Iasis. Το Σύστημα αυτό, που διατίθεται στο καταναλωτικό κοινό από 30 Νοεμβρίου, είναι το όχημα που θα εντάξει δυναμικά την Allianz στον τόσο ευαίσθητο για όλους χώρο της υγείας. Η επιτυχία αυτού του έργου θα σημάνει και τη μεγαλύτερη ενεργοποίηση της Allianz σε αυτό το χώρο, με τη δεδομένη βοήθεια και συμπαράσταση της Allianz Γερμανίας που έχει στον όμιλό της τη Mondial Assistance – τη μεγαλύτερη εταιρία παροχής βοήθειας στον κόσμο – και τη Vereinte, μία από τις μεγαλύτερες εταιρίες παροχής υπηρεσιών υγείας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΔΕΛΕΝΔΑ
Υποδ/τρια Marketing

**AIG
GREECE**

Με μισό αιώνα επιτυχημένη συνέργεια το AMERICAN INTERNATIONAL GROUP (AIG), ο μεγαλύτερος διεθνής Ασφαλιστικός και Χρηματοοικονομικός Οργανισμός και το Ασφαλιστικό Συγκρότημα Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ - Χ. ΑΔΑΜΑΝΤΙΑΔΗΣ Α.Ε. προχώρησαν, διατηρώντας τους έως σήμερα μετοχικούς συσχετισμούς, στη δημιουργία της AIG GREECE. Στο νέο αυτό σχήμα εντάσσονται πλέον όλες οι εργασίες και των δύο ομίλων στην Ελλάδα. Η δημιουργία της νέας αυτής εταιρικής ταυτότητας αποτελεί το σημαντικότερο γεγονός για την εταιρία μας τη χρονιά που πέρασε.

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την ουσιαστική αυτή εξέλιξη είναι πολλές και σημαντικές. Αναγνωρίζοντας το μεγάλο «ειδικό βάρος» που διαθέτει η AIG στην παγκόσμια ασφαλιστική αγορά και κατανοώντας το γεγονός ότι ζούμε πλέον στη νέα εποχή της παγκοσμιοποίησης, η AIG GREECE κινείται στην ελληνική ασφαλιστική αγορά έχοντας σαν βάση τη φερεγγυότητα, το κύρος αλλά και τη δυναμική της AIG.

Για την εταιρία μας δύο είναι τα βασικά στοιχεία γύρω από τα οποία κτιζουμε όλες μας τις δραστηριότητες: Ο πελάτης και ο συνεργάτης. Η στρατηγική της εξειδίκευσης σε κάθε τομέα ξεχωριστά, η ευελιξία στην αντιμετώπιση νέων δεδομένων, η καινοτομία στο σχεδιασμό των προϊόντων και η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών μας συνθέτουν ένα ιδανικό μίγμα λειτουργίας με απώτερο στόχο την ολοκληρωμένη, αλλά παράλληλα εξατομικευμένη στο μέτρο του δυνατού, εξυπηρέτησή τους.

Το 2001 που ελπίζουμε και ευχόμαστε να είναι για όλους μια ΚΑΛΗ και ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ, μας έχει ήδη κτυπήσει την πόρτα! Δεν απομένουν παρά λίγες μόλις ημέρες που το 2000 θα είναι παρελθόν. Η αμέσως επόμενη εργασία που έρχεται αυτόματα στο μυαλό μας είναι: «Τι θα κάνουμε στο μέλλον»; Οι εξαγγελίες των περισσότερων πολιτικών είναι: ΘΑ σχεδιάσουμε..., ΘΑ υλοποιήσουμε..., ΘΑ κάνουμε! Εμείς στην AIG GREECE σχεδιάσαμε, υλοποιήσαμε, κάναμε. Τόσο η φιλοσοφία μας όσο και η καθημερινή πρακτική, μας έχουν αποδείξει ότι ένας σωστός προγραμματισμός έχει ευεργετικά και μόνο αποτελέσματα.

Εμπρακτική απόδειξη όλων αυτών είναι η ανανεωμένη εμπορική μας πολιτική, οι νέες εφαρμογές για την πολλαπλή υποστήριξη των συνεργατών μας, τα νέα «έξυπνα» προϊόντα και η στοχευμένη επικοινωνιακή πολιτική μας. Και όλα αυτά σχεδιασμένα με τέτοιο τρόπο, έτσι ώστε να εξασφαλίζουν στον καταναλωτή:

- ποιότητα
- χαμηλό κόστος
- ευκολία στην επιλογή της ασφαλιστικής κάλυψης και
- ταχύτητα στην εξυπηρέτησή του.

Τέλος, η AIG GREECE, υιοθετώντας διεθνείς προδιαγραφές ποιότητας, προσπαθεί να μειώσει το λειτουργικό της κόστος σε επίπεδα σαφώς κατώτερα του μέσου όρου της αγοράς και προωθεί την εφαρμογή κανόνων λειτουργίας της επιχείρησής και των επιμέρους τμημάτων της, που προσβλέπουν στην ταχύτερη διεκπεραίωση όλων των διαδικασιών, από τη λήψη της εντολής ασφάλισης μέχρι την έκδοση των συμβολαίων, την παρακολούθηση του φακέλου του πελάτη, την αναγγελία και τον έλεγχο των ζημιών και την καταβολή της όποιος αποζημίωσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΕΦΩΝ
Διευθυντής Marketing

Η φετινή χρονιά ήταν δύσκολη για όλες τις εταιρίες. Η πορεία του χρηματιστηρίου είχε σοβαρές επιπτώσεις στα επενδυτικά αποτελέσματα. Γνωρίζοντας ότι τα ασφαλιστικά προϊόντα λειτουργούν και αποδίδουν μακροπρόθεσμα, η Generali προχώρησε σε αλλαγές, οι οποίες θα της αποφέρουν αποτελέσματα στο μέλλον, οδηγώντας την σε πιο θετική και σταθερή πορεία. Οι αλλαγές στις οποίες προχωρήσαμε φέτος είναι:

1. Ο επανασχεδιασμός όλων των προγραμμάτων ζωής, δημιουργώντας το Generali Viva, ένα πρόγραμμα το οποίο έρχεται να καλύψει ακόμα και τους πιο απαιτητικούς πελάτες. Είναι ένα πρόγραμμα το οποίο είναι μοναδικό για τον κάθε πελάτη και συνδυάζει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο την ασφάλιση και την επένδυση. Η Generali, θέλοντας να ισχυροποιήσει το ρόλο της και στον Κλάδο Υγείας της ασφαλιστικής αγοράς, δημιούργησε το Med Exclusive. Το Med Exclusive είναι το νέο σύστημα υγείας της Generali το οποίο προσφέρει υπηρεσίες υψηλής ποιότητας εξασφαλίζοντας την πλήρη κάλυψη της υγείας, την οργανωμένη και συστηματική πρόληψη και την εύκολη πρόσβαση στις υπηρεσίες της υγείας.

2. Αλλαγές και αναβαθμίσεις που πραγματοποιήθηκαν στο σύστημα μηχανογράφησης, ώστε να στηρίζουμε και να διασφαλίσουμε την υψηλή ποιότητα που προσφέρουμε με το νέο πρόγραμμα Generali Viva.

3. Η αναβάθμιση του τηλεφωνικού μας κέντρου και η αναδιοργάνωση του τμήματος Εξυπηρέτησης Πελατών με σκοπό την άμεση και πληρέστερη εξυπηρέτηση των πελατών μας.

4. Η φιλοσοφία της Generali είναι να προσφέρει ασφαλείες, γενικές και ζωής και επενδυτικές λύσεις για να καλύψει όλες τις ανάγκες του πελάτη. Ωστόσο, για μας, προτεραιότητα έχει η ασφάλιση του πελάτη μας. Συνεπώς, δεν αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα των εταιριών που πρόσφεραν ασφάλιση ζωής ως επενδυτικό προϊόν την εποχή που το χρηματιστήριο βρισκόταν στα ύψη, με αποτέλεσμα να έχουν αρνητικές αποδόσεις μη αντιληπτές από τους πελάτες.

5. Η αλλαγή του προφίλ των ασφαλιστικών μας συμβούλων. Θέλουμε ανθρώπους που να δουλεύουν αποκλειστικά για την εταιρία μας προσφέροντάς τους ένα περιβάλλον στο οποίο μπορούν να εξελιχθούν και να κάνουν καριέρα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, μικρότερο και ποιοτικότερο sales force.

ΕΘΝΙΚΗ
Η ΠΡΩΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

1) Η αναδιοργάνωση του μηχανογραφικού συστήματος της εταιρίας, ο επαναπροσανατολισμός του δικτύου Πωλήσεων στα ασφαλιστικά προϊόντα, ο αναπροσανατολισμός των προϊόντων αιχμής (αποταμιευτικά και προϊόντα υγείας) και η διευρύνση των συνεργειών Bancassurance με την ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, είναι μερικές από τις σημαντικότερες εξελίξεις του 2000, που θα δώσουν παλμό και στο 2001.2) Η εταιρία έχει να επιδείξει πλούσια χορηγική δραστηριότητα. Επιπλέον η ΕΘΝΙΚΗ συνδράμει ουσιαστικά και για πλήθος φιλανθρωπικών σκοπών, που όμως δεν αναλύονται πάντα μέσα στο πνεύμα και την ουσία των φιλανθρωπικών πρωτοβουλιών.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
Διευθυντής Πωλήσεων Εθνικής Ασφ.

**ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ
ΕΝΩΣΗ**

Η πορεία της ΑΤΛΑΝΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ στη χρονιά που φεύγει ήταν εξαιρετική. Η παραγωγή ασφαλιστών θα αγγίξει το 2000 τα 10 δισ. δραχμές, σημειώνοντας αύξηση 38% σε σχέση με το 1999. Σημειώτεον ότι, η σύνθεση του χαρτοφυλακίου στους Γενικούς Κλάδους της εταιρίας μας θεωρείται μία από τις καλύτερες της αγοράς, λόγω της μικρής συμμετοχής του Κλάδου Αυτοκινητών.

Η αύξηση παραγωγής στον Κλάδο Πυρός κατά 67% και στον Κλάδο Μεταφορών κατά 55% επιτεύχθηκε χάρη στην έντονη δραστηριοποίηση των διευθυντών των Κλάδων αυτών, που σε συνεργασία με τη Διεύθυνση της εταιρίας κατέστρωσαν σχέδια ενεργειών, τα οποία πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία. Ένας ακόμη παράγων της επιτυχίας αυτής οφείλεται στο σωστό σχεδιασμό προσέλκυσης νέων επιλεγμένων συνεργατών από τον ανταγωνισμό και στη δυναμική προώθηση του νέου ελκυστικού προϊόντος EUROPLAN UNIT LINKED, που κυκλοφόρησε στις αρχές Μαΐου 2000 και βασίζεται στα Αμοιβαία Κεφάλαια της ΕΓΝΑΤΙΑΣ, προϊόν που έγινε ευμενώς αποδεκτό από το δίκτυο πωλητών και από τους πελάτες μας. Το γεγονός που χαρακτήρισε την πορεία της εταιρίας μας στο χρόνο που φεύγει, είναι η στενή συνεργασία της ΑΤΛΑΝΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ με την ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ, σε πωλήσεις προϊόντων κοινού ενδιαφέροντος (Αμοιβαία Κεφάλαια - Στεγαστικά Δάνεια - Πιστωτικές Κάρτες κ.ά.).

ΒΑΣ. ΜΠΑΚΟΥΣΗΣ
Διευθυντής Πωλήσεων και Marketing

SCOPLIFE

Η σημερινή εποχή χαρακτηρίζεται η πλέον ανταγωνιστική σε πάρα πολλούς τομείς. Για να μπορέσεις να πετύχεις πρέπει να είσαι ανταγωνιστικός, να έχεις ηγετικές βλέψεις μέσα στην αγορά, πρέπει τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που παρέχει κάθε ασφαλιστική εταιρία να έχουν την καλύτερη ποιότητα και να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των πελατών. Ήδη η προοπτική ένταξης στην ΟΝΕ έχει πυροδοτήσει σημαντικές αλλαγές στο χώρο των ασφαλιστικών υπηρεσιών. Η ένταξη στην ΟΝΕ, η διαφοροποίηση του περιβάλλοντος και οι σημαντικές τεχνολογικές δυνατότητες θα επιφέρουν μεγάλες αλλαγές στην εικόνα του ασφαλιστικού χώρου τα επόμενα χρόνια. Διεθνείς αναλύσεις μιλούν για «επιβίωση» λίγων εταιριών στην ασφαλιστική βιομηχανία στη χώρα μας. Η SCOPLIFE, με την εγγύηση του Ομίλου ΑΣΠΙΣ, έχει σαν στόχο να πρωταγωνιστήσει μέσα στον Όμιλο και κατ' επέκταση στην ελληνική ασφαλιστική αγορά. Κύριοι άξονες είναι:

- Η περαιτέρω ανάπτυξη της SCOPLIFE, με νέα γραφεία πωλήσεων και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, με αύξηση της τάξεως του 40% για το νέο έτος.
- Παροχή και χρήση νέων τεχνολογικών συστημάτων laptops για όλους τους managers και ασφαλιστικούς συμβούλους της εταιρίας μας.

Σκοπός της εταιρίας είναι κάθε επαγγελματία Ασφαλιστικό Σύμβουλο της SCOPLIFE να διαθέτει πλήρη ενημέρωση και εξυπηρέτηση στον πελάτη.

- Ταυτόχρονα σχεδιάζονται νέα προϊόντα με υπηρεσίες όπου θα βοηθήσουν ακόμα περισσότερο την πλήρη κάλυψη σε όλο το φάσμα των αναγκών του πελάτη.

Νέο προϊόν χωρίς την ανάλογη υποδομή μέσα σε ένα εξελιγμένο τεχνολογικό περιβάλλον δεν υφίσταται και ως εκ τούτου ως επένδυση για το μέλλον μεταφράζεται και πάλιν για την εσωτερική ανάπτυξη. Για την SCOPLIFE η νέα χρονιά είναι μία «πρόκληση» για ακόμα μεγαλύτερη επιτυχία και ανάπτυξη.

ΚΛΟΓΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής
Διευθυντής Υποστήριξης Πωλήσεων και Marketing

ALPHA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

1 Σημεία που οδηγούν θετικά τις εξελίξεις στην εταιρία μας: α) Η αύξηση κατά 80% στις ασφαλίσεις Ζωής και κατά 36% στις Γενικές ασφαλίσεις – με εξαιρετική σύνθεση χαρτοφυλακίου – κατά το 9μηνο του 2000 σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 1999, αντικατοπτρίζει τη δυναμική της εταιρίας, του δικτύου των συνεργατών της και την αποδοχή του αγοραστικού κοινού, ενδυναμώνοντας τη θέση της Alpha Ασφαλιστικής σαν την ανερχόμενη δύναμη στην ελληνική ασφαλιστική αγορά. β) Η Διοίκηση της Alpha Bank θεωρεί τις ασφαλιστικές εργασίες ουσιαστικό άξονα εργασιών του Ομίλου και με τη βοήθεια του Τραπεζικού Δικτύου πετύχαμε εξαιρετικά ικανοποιητικούς ρυθμούς ανάπτυξης του Bancassurance τα δύο αυτά έτη λειτουργίας ως Alpha Ασφαλιστική. Στον τομέα αυτό λειτούργησε βάσει ενός προγράμματος επανδρώσεως των καταστημάτων της τράπεζας με επιλεγμένους ασφαλιστικούς συνεργάτες και είδαμε θετικά αποτελέσματα. Οι ασφαλιστικοί αυτοί συνεργάτες αποτελούν τον κύριο μοχλό ανάπτυξεως και προωθούν στους πελάτες της τράπεζας τα ασφαλιστικά προϊόντα. Παράλληλα έχουμε σχεδιάσει και διαθέτουμε εξειδικευμένα προγράμματα Bancassurance on line που «δένουν» με τραπεζικά προϊόντα, όπως π.χ. η ασφάλιση των δανείων, για την άμεση εξυπηρέτηση των πελατών της τράπεζας.

γ) Η αξιοποίηση και η δυναμική του Δικτύου Συνεργατών μας, τόσο των Γραφείων Ζωής (Agency) όσο και των ασφαλιστικών πρακτορείων και μεσιτών ασφαλίσεων που συνεργάζομαστε, αποτελεί κατ'αλήθεια τη βασική προϋπόθεση για την εξέλιξη και επιτυχία των στόχων της εταιρίας.

δ) Το γεγονός ότι είμαστε μια εταιρία ενός ισχυρότατου τραπεζικού ομίλου, αυτού της Alpha Bank, προσδίδει συγκεκριμένα πλεονεκτήματα που επηρεάζουν θετικά την πορεία της εταιρίας, ήτοι (όπως συνοπτικά τα περιέγραψε πρόσφατα ο διευθυνών σύμβουλος της Alpha Ασφαλιστικής Δούκας Παλαιολόγος):

- Συνδυάζουν την τεχνολογία της ασφαλιστικής στη δημιουργία του προϊόντος και την εμπειρία της τράπεζας στη διαχείριση των κεφαλαίων (asset management) για τη μεγιστοποίηση της απόδοσης.
- Εξασφαλίζουν ολοκληρωμένες υπηρεσίες προς τον πελάτη με τη μορφή επένδυσης - αποταμίευσης - ασφάλισης σε όλη τη διάρκεια της ζωής του.
- Ενοποιούν και αλληλοσυμπληρώνονται τα δίκτυα των δύο φορέων (Τράπεζας και Ασφαλιστικής) γιατί όχι μόνο οι Τράπεζες πωλούν ασφαλιστικά προϊόντα, αλλά και τα δίκτυα πωλήσεων της ασφαλιστικής διαθέτουν τραπεζικά προϊόντα.
- Επιτυγχάνονται σταθεροί πωλήσεις στα πελατολόγια των δύο φορέων με στόχο πάντα την υψηλή ποιότητα και εξυπηρέτηση.
- Εξασφαλίζεται υψηλότερος δείκτης φερεγγυότητας και κύρους, αφού η τράπεζα είναι ο ονισέ θεματοφύλακας των υποχρεώσεων της ασφαλιστικής.

Αν μπορούσα να συμπυκνώσω σε μια πρόταση τι χαρακτήρισε τελικά την πορεία της εταιρίας μας το χρόνο που σε λίγο φεύγει, θα έλεγα ότι η Alpha Ασφαλιστική καθιερώνεται ως η ανερχόμενη ασφαλιστική δύναμη με την τραπεζική αξιοπιστία και την ώθηση του δυναμικότερου χρηματοοικονομικού Ομίλου της χώρας μας.

ΑΛΕΚΟΣ ΒΑΝΔΩΡΟΣ

Ασφαλιστικές εταιρίες: Οι προοπτικές είναι θετικές

Είναι πράγματι τόσο αρνητική η φετινή εικόνα των αποτελεσμάτων των ασφαλιστικών εταιριών, ή μήπως αποτελεί απλά μια παρένθεση για έναν κλάδο που κατά τα τελευταία χρόνια βαδίζει σε ένα ιδιαίτερα ανοδικό κανάλι; Γιατί το μόνο βέβαιο είναι ότι οι προοπτικές των εισηγμένων εταιριών είναι σήμερα καλύτερες όσο ποτέ.

Πολλοί ήταν εκείνοι που βλέποντας τα αποτελέσματα του πρώτου εννεαμήνου των εισηγμένων στο χρηματιστήριο ασφαλιστικών εταιριών εξέφρασαν τον έντονο προβληματισμό τους για την πορεία της κερδοφορίας του κλάδου. Και βέβαια η εικόνα των αποτελεσμάτων συνηγορούσε για κάτι τέτοιο. Μείωση εσόδων από ασφαλιστικές εργασίες, δραματική υστέρηση των εσόδων από επενδύσεις και βέβαια καθίζηση κερδών. Και το χειρότερο που δεν απεικονίζεται στις λογιστικές καταστάσεις; Το πεσμένο ηθικό των ασφαλιστών που βλέπουν τα φετινά τους έσοδα να έχουν μειωθεί δραστικά και τους πελάτες τους να αναβάλλουν για το μέλλον όχι μόνο τοποθετήσεις σε επενδυτικά, αλλά και σε αμιγώς ασφαλιστικά προϊόντα.

Τα πράγματα παρουσιάζονται ακόμη χειρότερα, εάν συνεκτιμηθούν παράγοντες, όπως:

- Η περαιτέρω επιδείνωση του χρηματιστηριακού κλίματος κατά το δίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου (επιδρά αρνητικά στα έσοδα επενδύσεων των ασφαλιστικών εταιριών και στην πώληση προϊόντων τύπου unit linked), που πιθανόν να διευρύνει περαιτέρω την υστέρηση των φετινών επιδόσεων σε σχέση με τις αντίστοιχες περυσινές. Το ανοδικό ξέσπασμα των τιμών στη Σοφοκλέους κατά το πρώτο δεκαήμερο του Δεκεμβρίου θα πρέπει να συνεχιστεί καθ' όλο το μήνα, προκειμένου να περιορί-

σει τις απώλειες κερδών για τις εταιρίες του κλάδου.

- Η υστέρηση των φετινών κερδών έλαβε χώρα παρά τις αυξήσεις κεφαλαίου στις οποίες προχώρησαν πέρυσι ή κατά το πρώτο φετινό εξάμηνο, οι περισσότερες εισηγμένες εταιρίες του κλάδου.

- Η φετινή «ελεύθερη πτώση» στο χρηματιστήριο έχει επιδράσει έντονα αρνητικά στο εισόδημα και τη ρευστότητα των πελατών, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται αρνητικά ακόμη και η ζήτηση για κλασικού τύπου ασφαλιστικά προϊόντα.

Και αυτό είναι απόλυτα εξηγήσιμο, εάν συνεκτιμήσει κάποιος το γεγονός ότι κατά το δεύτερο εξάμηνο του 1999 είχαν δοθεί πολλαπλάσια δάνεια για αγορές μετοχικών τίτλων, τα οποία αποπληρώνονται φέτος. Ή επίσης, ότι πολλοί μικροεπενδυτές αποκτώντας πέρυσι –λόγω των πολύ υψηλών υπεραξιών που είχαν στα χαρτοφυλάκιά τους– μια ψευδή αίσθηση πλουτισμού, προχώρησαν σε πολύ υψηλές κατανα-

πισσότερες κατηγορίες κατανάλωσης, αλλά και στη ζήτηση για ασφαλιστικά προϊόντα. Οι προοπτικές για το 2001 είναι σαφώς καλύτερες, καθώς οι περισσότεροι μικροεπενδυτές έχουν ήδη καλύψει το «έλλειμμα», ή βρίσκονται κοντά στο να το καλύψουν.

Σύγκριση με το παρελθόν

Όλα όμως τα παραπάνω –για όσους γνωρίζουν τις συνθήκες στον κλάδο εδώ και αρκετά χρόνια, δεν φαίνεται να αποτελούν παρά μια παρένθεση σε ένα γενικότερο κανάλι επιδόσεων για τις ασφαλιστικές εταιρίες.

Τι σημαίνει τελικά ότι η Ασπίδα Πρόνοια παρουσίασε στο εννεάμηνο μείωση κερδών από τα 3.2 στα 2.5 δις., όταν η ίδια εταιρία εμφάνιζε ζημιές μέχρι και τα μέσα της δεκαετίας του 1990 και κέρδη κάποιων εκατοντάδων εκατομμυρίων κατά το δεύτερο ήμισυ της δεκαετίας;

Πώς μπορεί να συγκριθεί ο περιορισμός των εννεαμηνιαίων κερδών της Metrolife στα 538 εκατ. (1.2 δις. σε

Έσοδα ασφαλιστικών εταιριών

	9μηνο 1999	9μηνο 2000
Αγροτική Ασφ.	25.800	29.200
Αγροτική Ζωής	12.400	13.400
Ασπίς Πρόνοια	52.270	31.090
Εθνική Ασφ.	174.800	151.000
Ευρωπαϊκή Πίστη	10.600	12.700
Interamerican	142.100	109.360
Metrolife-Εμπορική	22.800	20.100
Φοίνιξ	44.200	35.600
Ποσά σε εκατομμύρια δραχμές		

προηγούμενης δεκαετίας; Ανάλογες είναι οι συγκρίσεις και για τις άλλες εταιρίες. Οι «παλιοί» άλλωστε του χρηματιστηρίου θυμούνται ότι από τις μετοχές του κλάδου, μόνο η Εθνική μοίραζε κάποια περιορισμένα μερίσματα. Ο Αστέρης ήταν μονίμως ζημιολόγος, ο Φοίνικας διένειμε μέρισμα μόλις από τα κέρδη του 1999, έπειτα από δεκαοκτάχρονη απραξία, ενώ η Metrolife και η Ασπίδα δεν έχουν μοιράσει μέρισμα από τότε που εισήχθησαν στο χρηματιστήριο μέχρι σήμερα.

Ποιος επίσης είναι αυτός που αμφιβάλλει ότι σήμερα οι λογιστικές καταστάσεις των εταιριών είναι περισσότερο αξιόπιστες από ποτέ, με τα ποσοστά των υποαποθεματοποιήσεων να έχουν περιοριστεί σε «λογικά» επίπεδα; Ποιος είναι εκείνος που αμφιβάλλει ότι οι εταιρίες –με τη συνδρομή του χρηματιστηρίου– έχουν ενδυναμώσει την κεφαλαιακή τους επάρκεια και έχουν αυξήσει τα μεγέθη τους.

Κάτω από αυτές συνθήκες, εύκολα αντιλαμβάνεται κάποιος ότι οι ασφαλιστικές εταιρίες, παρά τη ραγδαία υποχώρηση των τιμών των μετοχών, παρουσιάζουν φέτος κέρδη πολλαπλάσια σε σχέση με τα αποτελέσματα που παρουσίαζαν κατά το παρελθόν, πλην βέβαια του 1999, όταν η επίτευξη της τόσο υψηλής αυτής κερδοφορίας υπήρξε πέρα για πέρα συγκυριακή.

Αλλά, για να είμαστε και ακριβείς, κατά το πρώτο φετινό εννεάμηνο δεν υποχρεώθηκαν σε υστέρηση κερδών όλες οι εισηγμένες ασφαλιστικές εταιρίες. Για παράδειγμα, τρεις Ζω από αυτές (η Εθνική Ασφαλιστική, η Αγροτική Ασφαλιστική και η Αγροτική Ζωής) σημείωσαν αύξηση κερδών, έστω και περιορισμένη. Επιπλέον, βέβαια θα πρέπει να θεωρείται ότι ο Φοίνικας θα επιτύχει φέτος πολύ υψηλότερη κερδοφορία σε σχέση με το 1999, βοηθούμενος βέβαια, όχι μόνο από την αύξηση της παραγωγής του, αλλά κυρίως από τα άνω των 30 δις. κέρδη που προέκυψαν γι' αυτόν από την πώληση του πακέτου των μετοχών της Εμπορικής Τράπεζας που κατείχε στην Credit Agricole.

Οι προοπτικές είναι θετικές

Το πρώτο πράγμα που θα πρέπει βέβαια οι ασφαλιστικές εταιρίες να κάνουν είναι το να διδαχθούν από τα λάθη τους και να ξαναθυμηθούν τον πραγματικό τους ρόλο, που είναι η ασφάλιση τόσο των πελατών τους όσο και των περιουσιακών στοιχείων (και φυσικά και των επενδυτικών χαρτοφυλακίων) των πελατών τους. Σε κάθε περίπτωση, οι προοπτικές των ασφαλιστικών εταιριών διαγράφονται σαφώς θετικές και σ' αυτή την εκτίμηση συμβάλλουν αρκετοί σημαντικοί παράγοντες, μεταξύ των οποίων επισημαίνουμε:

1. Την προσπάθεια που επιχειρείται για αναβάθμιση των δικτύων τους με παράλληλο περιορισμό του κόστους πρόσκτησης. Η στρατηγική που έχει ήδη ξεκινήσει – σε άλλες εταιρίες επιτυχώς, σε άλλες όχι και τόσο– και πρέπει να συνεχιστεί. Η χρήση της πληροφορικής όχι μόνο αναβαθμίζει τις υπηρεσίες προς τους πελάτες, αλλά αυξάνει και την παραγωγή μέσω των σταυροειδών πωλήσεων (cross selling). Και όσο αυξάνονται οι πωλήσεις, τόσο μειώνεται η συμμετοχή των γενικών εξόδων επί των εσόδων.

2. Τα μεγάλα οφέλη που θα προκύψουν από τις αλλαγές στο σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης. Οι ασφαλιστικές εταιρίες αναμένεται –όπως άλλωστε έχει συμβεί και στο εξωτερικό– να αποκτήσουν ενεργή συμμετοχή στην αναμόρφωση του συστήματος της κοινωνικής ασφάλισης.

3. Οι ασφαλιστικές εταιρίες πολύ πιθανόν να παίξουν το δικό τους ρόλο και στην αναμόρφωση του τρόπου διοίκησης των κρατικών νοσοκομείων που σήμερα παρουσιάζουν δυσθεώρητα οικονομικά προβλήματα.

4. Τη μεγάλη αύξηση που αναμένεται να επιτύχει η ασφαλιστική αγορά, πρώτον λόγω της τρέχουσας πολύ χαμηλής συμμετοχής των ασφαλιστών επί του ΑΕΠ, όσο και λόγω των υψηλών ρυθμών ανάπτυξης που αναμένει η ελληνική οικονομία κατά την τρέχουσα πενταετία. 5. Τις πολύ θετικές προοπτικές του ελληνικού χρηματιστηρίου που προσφέρει σημαντικές μακροπρόθεσμες ευκαιρίες στα τρέχοντα επίπεδα τιμών. Να σημειωθεί επίσης και η επίσημη αναβάθμιση της ελληνικής κεφαλαιαγοράς από τη Morgan Stanley τον προερχή Μάιο και τη μετάταξη της από τις αναδυόμενες στις αναπτυσσόμενες αγορές.

Στέφανος Κοτζαμάνης

Κέρδη ασφαλιστικών εταιριών

	1996	1997	1998	9ος 1999	9ος 2000
Αγροτική Ασφαλιστική	201	1.938	2.301	2.200	2.760
Ασπίς Πρόνοια	182	409	1.021	6.020	2.700
Εθνική Ασφαλιστική	1.506	1.858	6.326	8.600	10.100
Ευρωπαϊκή Πίστη	1.032	1.086	58	—	—
Interamerican	1.699	2.218	6.921	56.800	17.200
Metrolife-Εμπορική	430	-5.032	-4.774	3.070	538
Φοίνιξ	88	212	451	—	—
Ποσά σε εκατομμύρια δραχμές					

λωτικές δαπάνες, μεγάλο μέρος των οποίων με πίστωση (βλέπε περυσινό ρεκόρ στις πωλήσεις αυτοκινήτων). Κάτω από αυτές τις συνθήκες το διαθέσιμο εισόδημα του 2000 των Ελλήνων ήταν πολύ χαμηλότερο, γι' αυτό και παρατηρήθηκε σαφής μείωση στις

ενοποιημένη βάση), όταν για χρόνια ολόκληρα παρουσίαζε ζημιές; Ποια σχέση έχουν τα κέρδη που θα σημειώσει φέτος ο Φοίνικας σε σχέση με τις επιδόσεις λίγων δεκάδων – ή έστω λίγων εκατοντάδων– εκατομμυρίων που παρουσίαζε καθόλη τη διάρκεια της

2001
Αισιοδοξία
για καλύτερες
ημέρες

του Στέφανου Κοτζαμάνη

Σημεία βάσιμης αισιοδοξίας αρχίζουν και πάλι να εμφανίζονται στις προβλέψεις των χρηματιστηριακών αναλυτών, έπειτα από μια δεκατετράμηνη «ελεύθερη πτώση» των τιμών των μετοχών που οδήγησε το ευρύ κοινό σε τεράστιες απώλειες με ευρύτατες οικονομικές, αλλά και κοινωνικές συνέπειες

Οι τιμές των μετοχών υποχώρησαν σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό απ' ό,τι ο Γενικός Δείκτης και, δυστυχώς, σε πολύ μεγάλη υποχώρηση υποχρεώθηκαν ακόμη και εκείνες οι μετοχές που συνήθως θεωρούνται «σταθερά» ή «σίγουρα» χαρτιά. Αναπόφευκτα αρνητικές ήταν και οι αποδόσεις των μεριδιούχων των Μετοχικών και των Μικτών Αμοιβαίων Κεφαλαίων Εσωτερικού, με τη διαφορά όμως ότι – σε γενικές γραμμές – οι απώλειες των μεριδιούχων ήταν κατά πολύ χαμηλότερες από αυτές που είχαν όσοι επιχείρησαν να διαχειριστούν μόνοι τους τα μετοχικά τους χαρτοφυλάκια. Φεύγει λοιπόν ο παλιός ο χρόνος, με κανέναν επενδυτή να μην τον αναπληρεί, αλλά και τους περισσότερους χρηματοοικονομικούς συμβούλους να βλέπουν τα έσοδά τους να μειώνονται δραστικά. Το αξιοσημείωτο όμως με τις χρηματιστηριακές επενδύσεις είναι ότι, πολλές φορές, οι περισσότερο κερδισμένοι είναι εκείνοι που αγοράζουν όταν το γενικότερο κλίμα είναι ιδιαίτερα πτωτικό και

ΣΚΟΥΡΤΙΣ

30

ΧΡΟΝΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΠΕΙΑ

30 χρόνια αντιμετωπίζουμε τις ανθρώπινες ανάγκες με σεβασμό και συνέπεια

30 χρόνια κοντά στους ασφαλισμένους μας φερέγγυα και αξιόπιστα

30 χρόνια η ίδια φιλοσοφία: «Δίπλα στον Ασφαλισμένο, όχι απέναντι»

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΙΝΑΥΝΩΝ

ΣΚΟΥΡΤΙΣ
INSURANCE CO.
Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ. ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 1, ΣΥΝΤΑΓΜΑ, 105 57 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 32.50.821 - 5, FAX: 32.25.048

όπως λένε όταν «το αίμα ρέει στους δρόμους».

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, το σύνολο σχεδόν των αναλυτών εκτιμά ότι οι προοπτικές πλέον της ελληνικής χρηματιστηριακής αγοράς είναι σαφώς θετικές και ότι κατά το 2001 η Σοφοκλέους θα παρουσιάσει μια – κατά πολύ – διαφοροποιημένη, προς το καλύτερο, εικόνα. Βέβαια, ανόδους όπως αυτές του 1999 θα πρέπει να τις ξεχάσουμε και μάλιστα θα πρέπει να διδαχτούμε όλοι μας από τα τόσα λάθη που κάναμε κατά τη χρονιά εκείνη.

Το βέβαιο είναι ότι τα επιτόκια έχουν υποχωρήσει σε πολύ χαμηλά επίπεδα και ότι οι αποτιμήσεις των περισσότερων εισηγμένων στο ΧΑΑ εταιριών βρίσκονται σε σαφώς ελκυστικά επίπεδα. Όλοι οι δείκτες (P/E, εκτιμώμενοι ρυθμοί ανάπτυξης της οικονομίας κ.λπ.), αλλά και η συμπεριφορά των βασικών μετόχων των εταιριών (έχουν σταματήσει οι ρευστοποιήσεις, παρατηρούνται αρκετές αγορές), ενισχύουν την παραπάνω άποψη.

Πέραν όμως αυτών, και μια άλλη σειρά σημαντικών παραγόντων, μας κάνει να είμαστε συγκρατημένα αισιόδοξοι σε σχέση με την πορεία του ΧΑΑ τη χρονιά που έρχεται. Συγκεκριμένα:

- Η τάση υποχώρησης του πολύ υψηλού ρυθμού ανάπτυξης στις ΗΠΑ, με αποτέλεσμα την πτώση που παρατηρήθηκε στην ισοτιμία του δολαρίου. Οι αναλυτές θεωρούν πιθανή μια αποκλιμάκωση των αμερικανικών επιτοκίων από την κεντρική τράπεζα των ΗΠΑ (FED) κατά το πρώτο τρίμηνο του 2001. Μέρος μάλιστα των αναλυτών υποστηρίζει ότι σταδιακά τα «έξυπνα» αμερικανικά κεφάλαια θα πρέπει να φύγουν από την αμερικανική οικονομία που αναμένει επιβράδυνση στους ρυθμούς ανάπτυξης της και να τοποθετηθούν σε οικονομίες που υπόσχονται ταχύτερους ρυθμούς ανάπτυξης

από τη μέση παγκόσμια επίδοση. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, η ελληνική αγορά προσφέρεται όσο πολύ λίγες άλλες, λόγω των ελκυστικών αποτιμήσεων, αλλά και λόγω της οικονομικής σταθερότητας που πλέον εξασφαλίζει στα ξένα χαρτοφυλάκια μετά την επίσημη ένταξη της Ελλάδας στην ΟΝΕ.

- Οι ελπίδες που διαμορφώνονται στο μέτωπο του πετρελαίου για σταδιακή αποκλιμάκωση των τιμών στο πλαίσιο των προβλέψεων που είχε κάνει η Οικονομική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Η επικείμενη περαιτέρω μείωση των δραχμικών επιτοκίων έως το τέλος του έτους. Στις αρχές του έτους η καθαρή επίδοση των ετήσιων ομολόγων θα υπερβαίνει οριακά τον πληθωρισμό.
- Η σταδιακή άμβλυνση των αρνητικών επιπτώσεων για πολλούς μικροεπενδυτές που είχαν δανειστεί σημαντικά ποσά κατά το φθινόπωρο του 1999 και από τότε αποπληρώνουν τις σχετικές δόσεις.
- Το γεγονός ότι σιγά-σιγά, οι αναλυτές θα αρχίζουν να αξιολογούν τις μετοχές της Σοφοκλέους, όχι με βάση τα P/E της τρέχουσας χρήσης (του 2000), αλλά με βάση τα P/E της επόμενης χρήσης. Και επειδή για τις περισσότερες εισηγμένες εταιρίες τα προβλεπόμενα κέρδη του 2001 είναι υψηλότερα σε σχέση με τα εκτιμώμενα κέρδη του 2000, οι τιμές των μετοχών γίνονται αρκετά ελκυστικότερες.
- Η επικείμενη αναβάθμιση της Σοφοκλέους από τη Morgan Stanley το Μάιο του 2001, με παράλληλη μετάταξη του ΧΑΑ στα αναπτυγμένα χρηματιστήρια.
- Σε κάθε περίπτωση, η κυβέρνηση έχει κάθε λόγο να θέλει τη χρηματι-

στηριακή αγορά κατ' αρχήν να σταθεροποιείται και τις τιμές των μετοχών να διαμορφώνονται σταδιακά σε ανώτερα επίπεδα, καθώς μετά και την είσοδο στο χρηματιστήριο της Αγροτικής Τράπεζας, θα προωθήσει εντός του 2001 μια ευρεία σειρά μετοχοποιήσεων-αποκρατικοποιήσεων και ένα κλίμα χρηματιστηριακής ευφορίας θα επιδράσει θετικά στην προσπάθεια αυτή. Η κίνησή της άλλωστε να μειώσει το φόρο επί των πωλήσεων μετοχών από το 0,6% στο 0,3% και να ετοιμάζει μέτρα στήριξης των Αμοιβαίων Κεφαλαίων, σαφώς σχετίζονται και με το γενικότερο πρόγραμμα μετοχοποιήσεων-ιδιωτικοποιήσεων, το οποίο περιλαμβάνει τη ΔΕΘ, τα ΕΛΤΑ, τα Ναυπηγεία Σκαρामαγκά, την ΕΤΒΑ Bank, τον ΟΠΑΠ, τα Ελληνικά Πετρέλαια κ.λπ. Η κυβέρνηση επίσης θέλει να περιορίσει τη γενικότερη φθορά (πολιτικό κόστος) που έχει υποστεί από τις εξελίξεις της Σοφοκλέους.

Κλαδική μεταβολή μετοχών (από 1-1 έως 11-12-00)

Γενικός Δείκτης	-33,4%
FTSE-ASE/20	-27,5%
FTSE-MID/40	-55,9%
Τράπεζες	-23,4%
Βιομηχανίες	-34,8%
Διάφορες	-53,6%
Επενδυτικές	-49,2%
Leasing	-56,3%
Ασφάλειες	-55,9%
Συμμετοχών	-35,8%
Κατασκευές	-58,4%
Παράλληλη Αγορά	-76,8%

Συνολική κεφαλαιοποίηση ΧΑΑ

31-12-1998	31-12-1999	11-12-2000
22.607	67.301	43.635
Τα ποσά σε δισ. δραχμές		

Για κάθε ασφαλιστική ανάγκη Ξέρουμε ακριβώς πως θα κινηθούμε όταν χρειαστεί!

Ξέρουμε ότι την ασφαλιστική σας εταιρία δεν την θέλετε στατική αλλά κινητική, αποτελεσματική και ευέλικτη.

Γι' αυτό περιμένετε πάντα την καλύτερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των αναγκών σας.

Αυτό που μας κάνει να ξεχωρίζουμε είναι: η άριστη γνώση της ασφαλιστικής αγοράς και η πάνω από μισό αιώνα εμπειρία μας στο χώρο των γενικών ασφαλίσεων.

Αυτά που σας κάνουν να μας εμπιστευτείτε είναι πολλά:

- Ανθρώπινο πρόσωπο
- Άψογο service
- Πρωτοποριακά προγράμματα
- Ανάλυση κινδύνων κάθε μεγέθους
- Πλήρης αντασφαλιστική κάλυψη
- Άμεση πληρωμή
- Διεθνής εκπροσώπηση
- Ασυναγώνιστοι όροι

Για κάθε σας ασφαλιστική ανάγκη ξέρουμε ακριβώς πως θα κινηθούμε όταν και όπου χρειαστεί.

ΔΥΝΑΜΙΣ
Ανώνυμος Εταιρία Γενικών Ασφαλειών

ΕΔΡΑ: 106 ΛΕΩΦ. ΣΥΓΓΡΟΥ - 11741 ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ: 9227255
TELEX: 219678 DYNΑ GR - FAX: 9237768 - ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: «ASFAGENKA»

ΥΠΟΚ/ΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ: 28 ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ - 54624 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΤΗΛ: 031 280155 - 031 276741 - FAX: 031 288186

Χριστούγεννα στο χωριό

του Β. Αγγελόπουλου,
Διευθυντή Μηχανογράφησης
Interamerican

«Χειμώνιασε και φεύγουν τα πουλιά, γοργά ο πελαργός τα πελαργώνει, κι' γλύαρη χελιδονοφωλιά χορτάρισε παντέρημη και μόνη. Του σπίνου χάθηκε η γλυκιά λαλιά, φοβήθηκε ο μελισσοργός το χιόνι, κι' σουσουράδα κάτω στην αχρογιαλιά δεν τρέχει, δεν πηδά, δεν καμαρώνει».

Είναι ένα από τα πολλά παιδικά ποιήματα που έχουν μείνει για πάντα σε κάποια γωνιά της μνήμης μας. Ήταν μέσα Νοέμβρη, όταν ένα σούρουπο, στο δρόμο από τη δουλειά προς το σπίτι, στην Κηφισιάς, είδα τις βιτρίνες των καταστημάτων να είναι φωτισμένες και διακοσμημένες με χριστουγεννιάτικα δώρα και στολίδια, να μου θυμίζουν ότι για μια ακόμη φορά έρχονται οι γιορτές των Χριστουγέννων, τα Χριστούγεννα του 2000.

Ενώ συνέχισα το δρόμο προς το σπίτι μου, ασυνείδητα άρχισα να σκέφτομαι πώς θα περάσουμε και αυτές τις γιορτές των Χριστουγέννων.

Οι ευχαρίστες αυτές σκέψεις δεν με άφησαν, αλλά έμειναν μέσα μου όλο εκείνο το βράδυ.

Έτσι πηγαίνοντας για ύπνο το μυαλό μου άρχισε και πάλι να κάνει σχέδια για τις γιορτές των Χριστουγέννων, όπως αυτές συνήθιζε να γιορτάζονται τα τελευταία χρόνια με ξενόφερτα πλέον έθιμα, όπως ταξίδια στο εξωτερικό, ρεβεγιόν το βράδυ της Παραμονής κ.ά.

Και εκεί που σκεπτόμουν, πριν ακόμα με πάρει ο ύπνος, ξαφνικά ο νους μου γυρίζει χρόνια πίσω, σε μια άλλη εποχή, τότε που είμασταν ακόμη παιδιά, στο μικρό και ωραίο μας χωριό. Χριστούγεννα στο χωριό. Τι να πρωτοθυμηθείς, όλα γυρίζουν μέσα στο μυαλό μου σαν μια ταινία.

Δεκέμβρης, ο μήνας της σαρακοστής,

όπως λέγαμε τότε τη νηστεία, ο μήνας του τσαγκάρη για τα παπούτσια και του ράφτη για το κουστούμι των γιορτών.

Όσο οι βδομάδες περνάνε, το χριστουγεννιάτικο πνεύμα απλώνεται σιγά-σιγά σε όλο το χωριό.

Η τελευταία βδομάδα πριν από τα Χριστούγεννα ήταν γεμάτη από ένα σωρό δουλειές για τις νοικοκυρές, που θυμάμαι από τη μάνα μου, καθάριζε όλο το σπίτι, σκούπιζε την αυλή μέχρι και όξω από την αυλόπορτα, έπλενε τις κουρελούδες, ασβέστωνε τα πεζούλια της αυλής και... όλο το σπίτι μοσχοβολούσε από φυσική καθαριότητα, χωρίς αρωματικά σαπούνια και τα βλαβερά σπρέι.

Παραμονές Χριστούγεννα, θυμάμαι εκείνο το παζάρι που γινότανε στην πλατεία του χωριού. Γέμιζε το χωριό από κόσμο που ερχόταν από τα γειτονικά χωριά με τα ζωντανά τους, ξεκινώντας από τα χαράματα, ώρες ολόκληρες δρόμο, για να πουλήσουν και να αγοράσουν τρόφιμα για τις γιορτές που έρχονταν. Έμοιαζε τούτο το παζάρι σαν ένα πανηγύρι μέσα στις γιορτές.

24 Δεκέμβρη, Παραμονή Χριστουγέννων, ημέρα γιορτινή, ημέρα χαράς, προσευχής και ελπίδας.

Οι δρόμοι του χωριού γεμάτοι από πιτσιρικάδες να γυρίζουν από γειτονιά σε γειτονιά τραγουδώντας τα πατροπαράδοτα χριστουγεννιάτικα κάλαντα:

«Χριστούγεννα Πρωτούγεννα, πρώτη γιορτή του χρόνου, για βγειτε για να μάθετε πως ο Χριστός γεννιέται, γεννιέται κι ανατρέφεται με μέλι και με γάλα, το μέλι τρων' οι άρχοντες, το γάλα οι αφεντάδες και το μελισσοβότανο το τρώνε οι κυράδες.

Καλήν ημέρα, άρχοντες, αν είναι ορισμός σας, Χριστού τη θεία γέννηση αν πω στ' αρχοντικό σας. Χριστός γεννάται σήμερα εν Βηθλεέμ τη πόλει, οι ουρανοί αγάλλο-

νται, χαίρει η κτίσις όλη».

Απόγευμα, παραμονή Χριστούγεννα, και η πλατεία του χωριού γιορτινά στολισμένη. Σε μια γωνιά η Φάτνη με το Θείο Βρέφος και τα αθώα ζώακια να το ζεσταίνουν μες στην παγωνιά του βαρύ χειμώνα, ένα λαμπερό αστέρι να φωτίζει από ψηλά τη Φάτνη, και οι τρεις Μάγοι από την Ανατολή προσκυνώντας το, να του προσφέρουν δώρα. (Σμύρνα, λιβάνι και χρυσάφι δώρα του φέρνουν οι τρεις Μάγοι). Και το χριστουγεννιάτικο ποίημα λέει:

«Εκ της Περιοίας έρχονται τρεις Μάγοι με τα δώρα, άστρο λαμπρό τους οδηγεί χωρίς να λειψεί ώρα.

Εγεννήθηκες χωρίς στρωματάκι καλέ μας Χριστούλη, εγεννήθηκες χωρίς μια σκουφίτσα να φορείς.

Κι όμως μες στο στάβλο εκεί, Σε προσκύνησ' όλη η πλάση. Κι όμως μες στο στάβλο εκεί Μάγοι, πρίγκηπες, σοφοί».

Πιο πέρα το Χριστουγεννιάτικο δέντρο, στολισμένο και φωτισμένο με πολύχρωμα μπαλόνια και η πλατεία γεμάτη από πιτσιρικάδες να τα θαυμάζουν και να τα χαίρονται.

Χριστούγεννα, Χριστούγεννα, Ω έλατο μας φέρνεις, Έλα κι απόψε να σε δω, ασπροντυμένο, γιορτινό, Χριστούγεννα, Χριστούγεννα, Ω έλατο μας φέρνεις.

Εικόνες που άθελα γεμίζουν την ψυχή σου με κάποια μαγική δύναμη, γαλήνη, ευτυχία και χαρά, και σε μεταφέρουν νοερά πού αλλού, στους μακρινούς Άγιους Τόπους, της Ιερουσαλήμ και της Βηθλεέμ, εκεί που δυο χιλιετίδες πριν μία νύχτα γεννήθηκε ο Χριστός και Σωτήρας Ημών και η νύχτα έγινε μια Άγια Νύχτα, όπως λέει και το χριστουγεννιάτικο τραγούδι:

«Άγια νύχτα, σε προσμένουν με χαρά οι χριστιανοί και με πίστη ανυμνούμε, το Θεό δοξολογούμε, μ' ένα στόμα, μια φωνή, να με μια φωνή.

Στης Βηθλεέμ ελάτε όλοι τα βουνά τα ιερά και με ευλάβεια μεγάλη, εκεί που τ' Άγιο φως προβάλλει, προσκυνήστε με χαρά, να με μια χαρά».

Απόγευμα, παραμονή Χριστούγεννα, ως έξω από τα σπίτια φθάνουν οι ωραίες μρωδιές, και οι νοικοκυρές συνεχίζουν το μαγειρέμα μέχρι αργά το βράδυ, νόστιμο κοτόπουλο σούπα, γαλατόπιτα και δίπλες, φτιαγμένα με σπιτικό φύλλο, χαλβάς, σπιτίσιο ψωμί να ψήνεται στο φούρνο της αυλής, και άλλες χριστουγεννιάτικες λυχουδιές που θα γεμίσουν το γιορτινό τραπέζι.

Βράδυ, παραμονή Χριστούγεννα, και όλα είναι έτοιμα.

Το τζάκι γεμάτο με κούτσουρα, από το κοτινό δάσος του χωριού, να καίει και να ζεσταίνει το καθιστικό του σπιτιού, με τις

φλόγες του να ανεβαίνουν μέχρι πάνω, που θαρρείς πως θα βγουν από την καμινάδα στα κεραμίδια της σκεπής του σπιτιού.

Έξω αέρας, βροχή και χριστουγεννιάτικο κρύο όπως λέει και το ποιηματάκι:

«Χιόνι έπεσε πολύ, κρύο κάνει στην αυλή, κοκκινίζει η μύτη μου, τρέχω εις το σπίτι μου».

Η οικογένεια καθισμένη γύρω από το αναμμένο τζάκι, απολαμβάνει τη ζεστασιά, συζητά διάφορα θέματα, διηγείται διάφορες ιστορίες, ενώ κάπου-κάπου ακούγονται και τα κάλαντα:

«Καλήν ημέραν, άρχοντες, αν είναι ορισμός σας, Χριστού τη θείαν γέννηση αν πω στ' αρχοντικό σας»...

Οι ώρες περνούν ευχάριστα, τώρα είναι αργά, το τζάκι από ώρα σιγοσβύνει, ενώ μερικά κάρβουνα είναι ακόμη αναμμένα, κρυμμένα κάτω από τις παχιές στάχτες που άφησαν τα καμμένα ξύλα.

Το βράδυ της Παραμονής πέρασε και όλοι καληνυχτίζονται. Αύριο η μέρα αρχίζει από πολύ νωρίς και θα είναι μεγάλη.

Ανήμερα Χριστούγεννα, χαράματα στις 5 το πρωί, οι καμπάνες της εκκλησίας αρχίζουν να χτυπούν χαρμόσυνα, αναγγέλλοντας στους χριστιανούς τη γέννηση του Κυρίου.

Είναι στιγμές μαγεμένες που έχουν εμπνεύσει τόσους ποιητές να τις περιγράψουν με λόγια χαράς και ευτυχίας σαν τα παρακάτω:

«Χτύπα καμπάνα μας γλυκιά τρελή χαρά, και τα αγγελάκια σ' ανυμνούν, Σου τραγουδούν, το όμορφο τραγούδι τώρα που είσαι εδώ».

Τρίγωνα κάλαντα στο μικρό χωριό, και χτυπά Χριστούγεννα το καμπαναριό.

Τρίγωνα κάλαντα σκόρπισαν παντού και μας φέρνουν μήνυμα του μικρού Χριστού. Χιόνια στο καμπαναριό που Χριστούγεννα σημαίνει, χιόνια στο καμπαναριό ξύπνησ' όλο το χωριό.

Κι όλοι παν στην εκκλησιά το Χριστό να προσκυνήσουν. Κι όλοι παν στην εκκλησιά, λάμπει απόψε η Παναγιά».

Οι δρόμοι του χωριού, σιγά-σιγά γεμίζουν από κόσμο. Παρέες-παρέες οι χωριανοί, ντυμένοι στα καλά τους, με φακούς και με φανάρια, παίρνουν το δρόμο προς την εκκλησία που λάμπει από φώτα, για να υποδεχθεί τους χριστιανούς και όλοι μαζί να υμνήσουν τον ερχομό του Θεού Βρέφους.

Η εκκλησία έχει γεμίσει από κόσμο. Η θεία Λειτουργία έχει αρχίσει, και οι χωριανοί με κατανύξη περιμένουν τη μεγάλη στιγμή.

Σε λίγο όλοι μαζί, ιερείς, ψάλτες και εκκλησίασμα ψέλλουν το απολυτίκι της γέννησης του Χριστού:

«Η γέννησίς σου, Χριστέ ο Θεός ημών, ανέτειλε τω κόσμω το φως της γνώσεως. Εν αυτή γαρ οι τοις άστροις λατρεύοντες, υπό αστέρος εδιδάσκοντο, Σε προσκυνείν, τον ήλιον της δικαιοσύνης και Σε γινώσκειν εξ ύψους ανατολήν, Κύριε δόξα Σοι».

Και στη συνέχεια ψέλλουν το κοντάκι της Παρθένου: «Η Παρθένος σήμερον τον υπερούσιον τίκτει και η γη το σπῆλαιον τω απροσίτω προσάγει»...

Η Λειτουργία των Χριστουγέννων φθάνει στο τέλος της, οι χωριανοί ανταλλάσσουν χριστουγεννιάτικες ευχές και ξεκινούν για τα σπίτια τους.

Εκεί οι νοικοκυρές στρώνουν το πρωινό τραπέζι, και αφού ευχηθούν χρόνια πολλά όλοι μαζί, γεύονται τη ζεστή κοτόσουπα και όλες τις άλλες χριστουγεννιάτικες λυχουδιές που με τόσο ζήλο είχαν ετοιμάσει την Παραμονή.

Μετά το πρωινό τραπέζι και κάποια ολιγόωρη ανάπαυση, η μέρα των Χριστουγέννων θα περάσει με επισκέψεις σε συγγενείς και φίλους χωριανούς. Το ίδιο θα περάσει και η δεύτερη μέρα των Χριστουγέννων.

Τις ερχόμενες μέρες θα αρχίσουν οι ετοιμασίες για τη μεγάλη γιορτή της Πρωτοχρονιάς, και τέλος των Θεοφανείων με όλα τα ωραία έθιμα και το κυνήγημα του Σταυρού στα παγωμένα νερά για τη βάπτισή του Θεανθρώπου και Σωτήρος Ημών Ιησού Χριστού.

Απόγευμα Χριστούγεννα, με βρίσκει δίπλα στο παράθυρο του καθιστικού με ένα σχολικό βιβλίο στο χέρι. Την προσοχή μου διακόπτουν κάπου-κάπου τα τιτίβιασμα των σπουργιτιών, που πεινασμένα έρχονται στην αυλή του σπιτιού για να βρουν κάποια ψύχουλα, ενώ μερικά από αυτά δεν διατάζουν να φθάσουν μέχρι και το πεζούλι του παραθύρου.

Αυτά ήταν τα Χριστούγεννα στα χωριά μας, πριν από πολλά χρόνια.

Και ενώ όλες αυτές οι αναμνήσεις περνούν από το νου μου, δεν κατάλαβα πώς κοιμήθηκα.

Το πρωί όταν ξύπνησα, νόμισα για μια στιγμή ότι είχαν έρθει τα Χριστούγεννα. Όταν όμως σηκώθηκα, τότε κατάλαβα ότι ήταν ένα όνειρο, ένα όνειρο γλυκό, εκείνο των εορτών των Χριστουγέννων, που πάντα χαρίζει σε όλους μας τόση γαλήνη, ευτυχία και χαρά, και μας γεμίζει με ελπίδες, όνειρα και νέες δυνάμεις για ένα καλύτερο μέλλον για μας και την οικογένειά μας.

Έργο της Καίτης Νικολάου '95

Χριστούγεννα τον 1941

του Μίλτου Λιδωρίκη,
Allianz

Χειμώνας 1941, μέρες Χριστουγέννων, κατοχή, παγωνιά, πείνα, φόβος. Στην Κυψέλη, με τα δίπατα τότε σπίτια, με τους χωματόδρομους, χωρίς ηλεκτρικό, με τις λάμπες πετρελαίου να ρίχνουν ένα αχνό, μυστηριακό φως στα πρόσωπα και στα πράγματα. Το σχολείο μας επιταγμένο από τα στρατεύματα κατοχής, τα μαθήματα γίνονταν στα σπίτια των μαθητών, κάθε εβδομάδα αλλού, με πρωτοβουλία της δασκάλας, της κυρίας Ειρήνης. Δεν έπρεπε να χαθεί ούτε μία ώρα μαθήματος. Την έχω την κυρία Ειρήνη στις αναμνήσεις μου ολοζώντανα:

μια κοπέλα μετρίου αναστήματος, αδύνατη, με κατάμαυρα μάτια και τα μαλλιά της τραβηγμένα πίσω σε ένα μικρό κότσο. Η κυρία Ειρήνη, λοιπόν, μάζεψε τη δεύτερα δημοτικού στο μικρό της σπίτι, δεν θυμάμαι πια την οδό, στα σύνορα Κυψέλης και Πολυγώνου, παραμονή Χριστουγέννων και τους έκανε μια γιορτή. Τα παιχνίδια, τα τραγούδια και μετά η κυρία Ειρήνη διάβασε Παλαμά. Η φωνή της ήταν δυνατή, με κόπο όμως συγκρατούσε τα δάκρυά της. Η κυρία Ειρήνη, η δασκαλίτσα, σήκωσε εκείνο το παγερό απόγευμα στους αδύναμους ώμους της την ελληνική παιδεία. Δεν την ξεχνώ.

Όνειρο χειμωνιάτικου πρωινού

του Χρήστου
Δημόπουλου,
Aspís Πρόνοια

Εκείνα τα σημαδιακά Χριστούγεννα, το χιόνι που έπεφτε ήταν ασυνήθιστα πυκνό για την Αττική. Στην Αθήνα μάλιστα είχε χιονίσει πάνω από πέντε χρόνια. Γι' αυτό και τα παιδιά είχαν κυριολεκτικά αφηνιάσει, όταν ο μαγικός λευκός χιτώνας του χιονιού άρχισε να σκεπάζει την πρωτεύουσα. Παρ' όλο το κρύο, ο κόσμος είχε γεμίσει τα μαγαζιά της Αθήνας, κάνοντας βιαστικά τα τελευταία ψώνια του. Για μας του ασφαλιστές όμως δεν υπήρχε γιορτή, ξεκούραση ή αργία. Ήμουν αρκετά νέος στο επάγγελμα τότε –δεν είχα συμπληρώσει καλά-καλά ούτε δύο μήνες– και εκείνο το πρωινό, έπρεπε να δω τουλάχιστον τρεις ανθρώπους. Τα δύο ραντεβού τα είχα ήδη κλείσει από την προηγούμενη μέρα, αλλά τον τρίτο πελάτη μου στάθηκε αδύνατο να τον βρω. Είχα πειστώσει, αλλά δεν απογοητεύτηκα. Άλλωστε, πλησίαζε η ώρα για το πρώτο μου ραντεβού. Σε πέντε λεπτά, βρισκόμουν στο γραφείο του υποψήφιου πελάτη μου, ενός δικηγόρου, που από την τηλεφωνική μας επικοινωνία με είχε αφήσει να καταλάβω ότι από καιρό ήθελε να κάνει μια ασφάλεια ζωής. «Μπορείτε να περάσετε τώρα», μου είπε η γραμματέας του, «ο κύριος Νικολάου σάς περιμένει». Τρία τέταρτα αργότερα, βρισκόμουν και πάλι στους δρόμους της Αθήνας. Δεν είχα καταλάβει τι έγινε, τι πήγε στραβά στην όλη υπόθεση αλλά το γεγονός ήταν ότι και πάλι δεν είχα καταφέρει να πουλήσω ασφάλεια... Το κρύο ήταν πιο τσουχτερό απ' ό,τι νόμιζα. Τα δάκτυλα του δεξιού μου χεριού είχαν ξυλιάσει, γατζωμένα όπως ήταν γύρω απ' τη λαβή της τσάντας μου, και ο κρύος αέρας έκανε τα μάτια μου να δακρύζουν. Είχα μπροστά μου δύο ολόκληρες ώρες μέχρι το επόμενο ραντεβού. Σταμάτησα σ' ένα περίπτερο και τηλεφώνησα στον τρίτο πελάτη μου, ελπίζοντας να τον βρω αυτή τη φορά. Πάλι μάταιος ο κόπος. Είχα αρχίσει να απελπίζομαι και το αφόρητο κρύο δεν βοηθούσε καθόλου την κατάσταση.

Χώθηκα σ' ένα καφενείο με σκοπό να πιω ένα ζεστό τσάι μπας και συνέλθω. Όμως, σχεδόν αμέσως, άλλαξα γνώμη και αντί για τσάι, παράγγειλα ένα κονιάκ. Το ήπια μονορούφι κι απόλαυσα την αίσθηση του ποτού που κατέβαινε σιγά-σιγά απ' το λαιμό μου προς το στήθος μου, κι ύστερα τα χέρια και στα πόδια... Ζεστάθηκα. Παράγγειλα κι άλλο κονιάκ, και μετά άλλο κι άλλο. Δεν ξέρω τι μ' έκανε να το ρίξω στο ποτό πρωινιάτικα, αλλά σίγουρα, το χρειαζόμουν. Για λίγη ώρα είχα καθαρίσει το μυαλό μου από τα προβλήματα, τις ασφάλειες που δεν πούλησα, τους πελάτες που στάθηκε αδύνατο να βρω. Κοίταξα το ρολόι μου. Έπρεπε να πηγαίνω. Σηκώθηκα και βγήκα και πάλι στους κρύους δρόμους της Αθήνας, ένας νέος άνθρωπος!

Μετά τα τέσσερα κονιάκ, που μου είχαν αναπερώσει το ηθικό, η αίσθηση του παγωμένου αέρα στο πρόσωπό μου με γέμισε με μια περιέργη αποφασιστικότητα. Τότε μου ήρθε η ιδέα να σταματήσω τον πρώτο άνθρωπο που θα 'βρισκα μπροστά μου και να του πουλήσω ασφάλεια. Γιατί όχι, σκέφτηκα; Τι έχω να χάσω; Δίπλα μου, εκείνη τη στιγμή, περνούσε ένας κύριος με παλτό κι ένα σκουφάκι. Ασυναίσθητα, τον έπιασα απ' το μανίκι, βίαια σχεδόν, και του είπα: «Συγγνώμη, θα μπορούσα να σας απασχολήσω για λίγο;» «Ευχαριστώ...» μου απάντησε... Ποτέ δεν θα μπορούσα να φανταστώ ότι θα ήταν τόσο εύκολο... Για είκοσι λεπτά περίπου, άκουγα τον εαυτό μου να μιλάει, τόσο άνετα, τόσο πειστικά, και δεν

πίστευα σ' αυτά μου! Ο κύριος με άκουγε προσεκτικά, νεύοντας επιδοκμαστικά στις προτάσεις μου. Ναι, του πρόσφερα ακριβώς ό,τι χρειαζόταν. Ναι, από καιρό σκεφτόταν να ασφαλιστεί. Ναι, θα υπέγραφε αμέσως την αίτηση. Φυσικά και είχε μαζί του χρήματα για την προκαταβολή! Όλα ήταν σαν όνειρο. Συμπλήρωσα εγώ την αίτησή του, χωρίς να ξέρω τι γράφω, έτσι μεθυσμένος που ήμουν, λίγο απ' το κονιάκ και λίγο απ' την απροσδόκητη επιτυχία μου. Του έδωσα την αίτηση, υπόγραψε, μου έδωσε την προκαταβολή. Σφίξαμε τα χέρια, μ' ευχαρίστησε και γυρίζοντας την πλάτη του, άρχισε ν' απομακρύνεται. Ακόμα δεν είχα συνέλθει απ' αυτό που μου είχε συμβεί. Τα είχα καταφέρει! Κρατούσα ακόμα την αίτησή του στα χέρια μου. Αρχισα να την κοιτάζω με προσοχή. Ήθελα να την καμαρώσω... «Τηλέφωνό!», φώναξα, «Δεν μου αφήσατε το τηλέφωνό σας!» Ο κόσμος γύρω μου, μου έριχνε παράξενα βλέμματα. Και τότε, είδα το όνομα... Μεσ στη ζάλη μου δεν μου είχε κάνει καθόλου εντύπωση. Κοκκάλωσα. Όχι... δεν ήταν δυνατό... Κοίταξα ασυναίσθητα προς την κατεύθυνση που έφυγε. Έστριβε τη γωνία. Τον προλαβαίνω, σκέφτηκα. Έκανα να τρέξω προς το μέρος του, αλλά τα πόδια μου δεν με υπάκουσαν. Άλλωστε, το ήξερα ότι θα ήταν μάταιος ο κόπος. Ο άνθρωπος με το κόκκινο παλτό, το περιέργο κόκκινο σκουφάκι και την πλούσια λευκή γενειάδα, που μόλις πριν λίγο είχα ασφαλίσει, είχε εξαφανιστεί.

Η δική μου χριστουγεννιάτικη αληδινή ιστορία

του Άκη Αγγελάκη,
Image A - Εκδόσεις ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ
- Σεμινάρια BRAIN POWER

Σπυρίδων Βικατος.
Το χριστουγεννιάτικο δέντρο
Από το λεύκωμα της Εκδοτικής
Αθηνών «Η Εθνική Πινακοθήκη»

Η μουν μαθητής του δημοτικού και ήταν παραμονές Χριστουγέννων. Ο πατέρας μου, με τις δύο δουλειές που είχε (ήταν δύσκολα τότε για μας εκείνα τα χρόνια), αναγκαζόταν να έρχεται αργά το βράδυ στο σπίτι. Θυμάμαι, δεν είχαμε ακόμα στολίσει το Χριστουγεννιάτικο δέντρο, γιατί το παλιό μας είχε καταστραφεί με την πάροδο των χρόνων. Ήταν εκείνο το σούρουπο που ο πατέρας μου ήρθε φορτωμένος με ένα μεγάλο κουτί. Μέσα περιείχε αμπαλαρισμένο το καινούργιο μας Χριστουγεννιάτικο δέντρο. Το δικό μου Χριστουγεννιάτικο δέντρο! Ήμουν τόσο χαρούμενος και τόσο ανυπόμονος να το ανοίξω και να αρχίσω –έστω κι αν δεν ήξερα το πώς– να το στήνω και να το στολίζω. Η μητέρα μου του έβαλε φαγητό και μου είπε να κάνω υπομονή, να μην προσπαθήσω να ανοίξω το μεγάλο κουτί με το Χριστουγεννιάτικο δέντρο γιατί ήταν πολύ βαρύ για μένα. Εγώ φυσικά, δεν την άκουσα και όση ώρα οι γονείς μου ήταν στην κουζίνα, προσπαθούσα με όλες μου τις δυνάμεις να ανοίξω το μεγάλο κουτί για να τους κάνω «έκπληξη», αλλά και να δω πρώτος το καινούργιο μας Χριστουγεννιάτικο δέντρο. Όσο και να προσπαθούσα δεν μπορούσα να το καταφέρω. Οι δυνάμεις μου μου φάνηκαν ότι με εγκαταλείπουν στην προσπάθειά μου αυτή. Το πάλευα από δω, το πάλευα από εκεί, αλλά τίποτα. Το κουτί με το δέντρο δεν μπορούσε να ανοίξει. Για να είμαι ειλι-

κρινής απ' όσο θυμάμαι, δεν μπορούσα καν να το μετακινήσω. Απορροφημένος στην απέλπιδά μου προσπάθεια, δεν πρόσεξα τον πατέρα μου που, έχοντας τελειώσει το φαγητό του, στεκόταν όρθιος πίσω μου και με παρατηρούσε χαμογελώντας. Ήταν τότε που τον άκουσα να με ρωτάει:

«Γιατί αγόρι μου, δεν βάζεις τα δυνατά σου;» «Μα κάνω ό,τι μπορώ», του απάντησα. «Αυτό το κουτί είναι μεγάλο και δεν ανοίγει, εγώ τα βάζω τα δυνατά μου».

«Όχι αγόρι μου» μου επανέλαβε, «δεν βάζεις τα δυνατά σου. Γιατί αν έβαζες τα δυνατά σου, δεν είχες παρά να με φωνάξεις για να σε βοηθήσω να το ανοίξεις». Και τελειώνοντας τη φράση του αυτή σηκώνει το κουτί στα χέρια του και με μια θεαματική για τα μάτια μου κίνηση, το ανοίγει και βγάζει από μέσα του ένα όμορφο Χριστουγεννιάτικο δέντρο!

Από τότε μου έχουν μείνει ανεξίτηλα στο μυαλό τα λόγια του πατέρα «Αν θέλεις να βάζεις τα δυνατά σου, μη ξεχνάς να με φωνάξεις».

Από τότε θυμάμαι κάθε φορά, μα κάθε φορά που έχω δυσκολίες να ζητώ τη βοήθειά Του, έτσι ώστε να μπορώ να απολαμβάνω τα χριστουγεννιάτικα δώρα που μου φέρνει στη ζωή μου.

Όλοι μας μπορούμε να κάνουμε το ίδιο. Ο Πατέρας είναι εκεί, πίσω από την πλάτη μας, όρθιος και χαμογελαστός. Απλά, περιμένει από μας να βάλουμε τα δυνατά μας. Χρόνια Πολλά!

«Όσοι πινακώσατε κι όσοι κουλιαρώσατε...»

Του Θεοδώρου Ν. Κώτσιου

Οταν έρχονταν οι χρονιάρες μέρες του χειμώνα, όλοι οι παλιότεροι, άνθρωποι των πόλεων σήμερα, νιώθουν ένα κενό μέσα τους, κάτι αισθάνονται να τους λείπει, θάλεγα πως ολόκληρο το σπιτικό δεν τους χωράει. Όλα στο εσωτερικό του είναι ανακατεμένα και δεν μπορούν να βρουν τι τους φταίει και τι τους πειράζει. Όσα καλά κι αν έχουνε, ό,τι και να τους δώσουνε, όσες κασέτες με τοπικά τραγούδια κι αν ακούσουνε, τίποτε δεν τους γιατρεύει. Σώνει και καλά, αυτό το διάστημα, θέλουνε παρέα για να αλληλοδιηγηθούνε εκείνα τα Χριστούγεννα, τα παιδικά, που τα φέρνουνε στη μνήμη τους φρέσκα, σαν νάτανε χθες.

Παραμονή Χριστουγέννων στο χωριό του καιρού εκείνου. Οι θύμησης αλληλοδιαδέχονται η μια την άλλη και μια κινηματογραφική ταινία ξετυλίγεται αργά και φέρνει στην οθόνη τα αλλοτινά, τα περασμένα. Τα σπίτια τα κατάλευκα από παστράδα, τα τζάκια τα καπνίζοντα, τα παιδιά τραγουδώντας τα κάλαντα, τα αρνάκια που βελάζοντας αφήναν την τελευταία τους πνοή για να μπούνε στα ταψιά και να ψηθούν στις γάστρες, τις κότες που δέχονταν τη λεπίδα της νοικοκυράς και γεμίζανε τις κατσαρόλες, τους φούρνους που δουλεύανε ολημερίς, τις πίτες που ετοιμάζονταν με τέχνη, τα μπακάλικά που δεν προφθάνανε να εκτελούν παραγγελίες, τους ξενιτεμένους που κατέφθαναν και πέφτανε κλαίγοντας στις αγκαλιές των δικών τους. Όλα, μα όλα, φαίνονταν σαν ένα παραμύθι.

Οι καμπάνες χτυπάγανε τα ξημερώματα. Και σε λίγο, όλοι οι δρόμοι που οδηγούσανε στην εκκλησιά γεμίζανε κόσμο. Ένα ρυθμικό ποδοβολητό ακουγόταν από το άγγιγμα που έκαναν οι πρόκες των παπουτσιών στα καλντερίμια και το κρύο κι ο φιλοχονιάς έκανε τους ανθρώπους να βιάζονται για να μπούνε γρήγορα στη θαλιπωρή του ναού και να ακούσουνε με κατάνυξη τα άγια γράμματα, το «Η Παρθένος σήμερα τον Υπερούσιον τίκτει», το «Άγγελοι μετά ποιμένων δοξολογούσι». Μόλις από τα χείλη του ιερέα ψαλλόταν το τροπάριο της Γέννησης του Θεανθρώπου, όλα τα παιδιά τρέχανε στο προαύλιο, που σαν τεράστια βεράντα εξουσίαζε σ' όλους τους μαχαλάδες.

Και από κει με δυνατές φωνές, επαναλάμβαναν το «Όσοι πινακώσατε κι όσοι κουλιαρώσατε ελάτε να πληρώσετε», θέλοντας με αυτά τα λόγια να επιπλήξουν και να τιμωρήσουν, όχι μόνο ηθικά, αλλά και οικονομικά,

όλους εκείνους που είχανε μείνει στα σπίτια και είχανε βάλει την αχνιστή σούπα στα «πινάκια» και με τα «κουλιάρια» ικανοποιούσαν του στομαχιού τις ορέξεις, ενώ ακόμα η λειτουργία συνεχιζόταν.

Από τη στιγμή εκείνη, μεγάλο μέρος του πληρώματος, υπό την πίεση των επιθυμιών, λόγω και της αυστηρής νηστείας, που προηγούνταν της μεγάλης Γιορτής, εγκατέλειπε τον ιερό χώρο και βάζοντας στα πόδια φτερά, έφτανε γρήγορα - γρήγορα στο σπίτι, όπου το στρωμένο τραπέζι με την ποικιλία των εδεσμάτων περίμενε όλη την οικογένεια σε συνεδρίαση πανηγυρική.

Και με το ντόπιο γλυκόποτο κρασί συντροφιά το κέφι ανέβαινε, η φωνή λαμπικάριζε και το τραγούδι ερχότανε μόνο του.

«Παπός είδε τον αμάραντο σε τι βουνά φυτρώνει, / δίχως δροσιά δροσιζεται, δίχως

αγέρα σειέται».

Κι από την απέναντι μεριά απαντούσαν.

«Τον τρων' τ' αλάφια και ψοφούν, τ' αρκάδια κι ημερεύουν, / τον τρων' τα λάγια πρόβατα και λησμονούν τ' αρνιά τους».

Έτσι έπεφτε η αυλαία της «Άγιας νύχτας της Χριστουγεννιάτικης». Όλα όμως αυτά, στο χωριό του καιρού εκείνου.

Στο χωριό, που ενώ μεγάλωσε αγάλια - αγάλια και μεσουράνησε, έδυσε και μίκρυνε απότομα, σωριάστηκε, παρήκμασε, παρασύρθηκε άτακτα από τη δίνη της αστυφιλίας. Στο χωριό, που τώρα έχει αναλυθεί σε αισθήματα και αναμνήσεις, σε επιθυμίες και ονειράτα.

Στο χωριό, που έμεινε μόνο για υλικό της Τέχνης.

«Θεσπρωτικά Νέα», Νοέμβριος 1999,
Αρ. Φύλλου 877

Χριστουγεννιάτικη ιστορία

του ΚΛΕΑΡΧΟΥ ΠΕΦΑΝΙΟΥ, International Life

Οι ωραιότερες διακοπές του χρόνου είναι οι χριστουγεννιάτικες. Είναι οι διακοπές που για πολλούς είναι συνδεδεμένες με χιονισμένα χωριά, τζάκι, καλό κρασί, εξαιρετική παρέα και χαλάρωση. Για άλλους είναι συνδεδεμένες με ταξίδια στις μεγάλες μητροπόλεις του κόσμου. Η Πρωτοχρονιά π.χ. στη Ν. ΥΟΡΚΗ, είναι μία εμπειρία συγκλονιστική. Εορταστική ατμόσφαιρα, κεφάλι άνθρωποι να ξεχύνονται στους δρόμους του Manhattan, να χαίρονται, να γελάνε, να γλεντάνε.

Για να μπορείς να ζήσεις όπως πραγματικά θέλεις τα Χριστούγεννα, πρέπει να έχεις χρήματα, διάθεση και πάναπ' όλα χρόνο.

Το μεγάλο μου παράπονο από το επάγγελμά μας, είναι ότι μετά από 15 χρόνια δουλειάς, πολύ λίγες φορές κατάφερα να ζήσω χριστουγεννιάτικες διακοπές. Το κλείσιμο του χρόνου, οι κόποι δηλαδή μιας ολόκληρης χρονιάς, ήταν δυστυχώς πάντα πιο σημαντικό. Λίγες φορές κατάφερα να αποδράσω και αυτό για μερικές μέρες.

Έτσι λοιπόν οι καλύτερες αναμνήσεις μου από την περίοδο αυτή, είναι συνδεδεμένες με γεγονότα που αφορούν τη δουλειά μας.

Πολλά έχω να θυμάμαι. Ο Δεκέμβρης είναι πάντα για μας ο μήνας των προκλήσεων. Οι προκλήσεις είναι ό,τι πιο γοητευτικό έχει η δουλειά μας. Η μεγαλύτερη πρόκληση είναι να ξεπερνάς, να μεγαλώνεις τα όριά σου. Να θέτεις στόχους τολμηρούς, δύσκολους, στόχους που θα σε ξεβολέψουν από τις καθημερινές σου συνήθειες και να τους κυνηγήσεις με πάθος, πίστη και αφοσίωση.

Ο περσινός Δεκέμβριος δύσκολα θα βγει από τη μνήμη μου. Ένωσα συναισθήματα πρωτόγνωρα, μοναδικά. Οι στόχοι που είχαν τεθεί για τον μήνα ήταν πραγματικά εντυπωσιακοί. Πάνω από τις δυνάμεις μας.

Επτά από τους συνεργάτες του γραφείου διεκδίκησαν να μπουν στην πρώτη δεκάδα των καλύτερων πωλητών της εταιρίας. Διεκδικούσαμε την πρώτη θέση στους UNIT MANAGERS στους ASSISTANT και βέβαια το γραφείο διεκδικούσε για μια ακόμη χρονιά την πρωτιά σε νέα παραγωγή. Θέλαμε όλες τις διακρίσεις μαζί. Ήταν κάτι που δεν είχε γίνει ποτέ. Ήταν πολύ δύσκολο. Φάνταζε σαν κάτι ακατόρθωτο. Η αλήθεια είναι ότι τώρα που το σκέφτομαι, ένα χρόνο μετά, ήταν τρέλα.

Το ταξίδι του περσινού Δεκέμβρη ήταν συναρπαστικό. Όλο το γραφείο έτρεχε όλη την ημέρα και τη νύχτα για να κάνει το όνειρο πραγματικότητα. Όλοι οι συνεργάτες μου δώσανε την ψυχή τους, καταρρίψανε όλα τα προηγούμενα προσωπικά ρεκόρ παραγωγής, στην κυριολεξία «βγήκαν από τον εαυτό τους» για να τα καταφέρουν. Κάναμε ό,τι καλύτερο μπορούσαμε για εκείνη τη στιγμή.

Δεν τα καταφέραμε. Εκείνο το όνειρο δεν έγινε πραγματικότητα. Η προσπάθεια αυτή έφερε ένα εντυπωσιακό ρεκόρ παραγωγής για το υποκατάστημα, που ήταν και ρεκόρ εταιρίας. Δύο από τους 7 μπήκαν στη δεκάδα και από τις 4 πρωτίες, πήραμε μόνο τη μία στους UNIT και 3 δεύτερες θέσεις.

Όταν έκλεισε ο χρόνος, οι στιγμές που βίωνα ήταν συγκλονιστικές. Από τη μια μεριά να δέχομαι συγχαρητήρια από την εταιρία για το εντυπωσιακό ρεκόρ παραγωγής του γραφείου μας, όπου ήταν και ρεκόρ εταιρίας, και από την άλλη μεριά οι μισοί μου συνεργάτες να

κλαίνε, επειδή δεν καταφέραμε να κάνουμε το όνειρο πραγματικότητα, να βγει δηλαδή το γραφείο μας πρώτο σε παραγωγή για εκείνη τη χρονιά. Ήταν όλοι τους πολύ λυπημένοι γιατί πίστευαν ότι ήμουν στεναχωρημένος επειδή δεν τα καταφέραμε.

Για μερικές στιγμές σάστισα. Δεν ήξερα αν θα πρέπει να χαίρομαι ή να λυπάμαι, να κλαίω κι εγώ μαζί τους ή να γελάω. Με συγκινούσε πάρα πολύ η αγάπη που βγάζανε για το γραφείο, την οποία εισέπραττα ως κάτι μοναδικό, πολύ βαθύ και απόλυτα ειλικρινές.

Αισθανόμουν ο πιο ευτυχισμένος άνθρωπος στον κόσμο, παρόλο που δεν κατάφερα να κάνω το όνειρό μου πραγματικότητα. Συνειδητοποίησα ότι η χαρά βρίσκεται μέσα σε πολύ απλά πράγματα. Η χαρά βρισκόταν μέσα στον αγώνα, μέσα στην προσπάθεια που κάναμε. Σημασία έχει να δοθείς, να αγωνιστείς. Τότε μόνο θα χαρείς.

Η ευτυχία δεν μπορεί να βρίσκεται στο αποτέλεσμα.

Χρίστος Κάρας, «Διαστημικό όραμα»

Χριστουγεννιάτικη εμπειρία

Παραμονή Χριστουγέννων, 24 Δεκέμβρη 1965, ώρα 10 περίπου το βράδυ. Εγώ 8 χρονών τότε μαζί με τ' αδερφάκια μου, τη Θεώνη 12 χρόνων, τον Νίκο 10, τον Τάκη 6 και με τη μάνα μας να μας φροντίζει, καθόμασταν γύρω - γύρω στη μαντεμένια σόμπα με τα ξύλα και προσπαθούσαμε να ζεσταθούμε, στο παλιό μας το πέτρινο, αλλά τόσο όμορφο, πατρικό μας σπιτάκι στο Αγρίνιο.

Μόλις είχαμε τελειώσει το μπάνιο μας στην τσίγκινη σκαφίδα, είχαμε βάλει τα πιτζαμάκια μας και ψήναμε φέτες ψωμί στο καπάκι της σόμπας.

Ο καιρός ήταν πράγματι χριστουγεννιάτικος, παγερό κρύο έξω, κρύο όμως υπήρχε και μέσα στις καρδιές μας.

Ο πατέρας μας έλειπε δύο μήνες σε νοσοκομείο της Αθήνας και η απουσία του για πρώτη φορά τα Χριστούγεννα μας είχε πλημμυρίσει από θλίψη και νοσταλγία.

Δεν είπαμε τα κάλαντα εκείνη τη μέρα και με πόνο βλέπαμε τ' άλλα παιδάκια να χαίρονται που ήταν όλοι μαζί.

Η μάνα μας προσπαθούσε με κάθε τρόπο να φτιάξει λίγο τη χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα, όμως δεν τα κατάφερνε και τόσο. Δεν θα ξεχάσω το παράπονο που ήταν ζωγραφισμένο στα πρόσωπα των αδελφών μου.

Νιώθαμε αδύναμοι, ανίσχυροι, απροστάτευτοι και μόνοι.

Εκείνη τη νύχτα, την καρτερούσε ανυπόμονα η μάνα. Ήθελε πολύ να μας δει ξένοιαστα και χαρούμενα.

Όπως ήμασταν μαζεμένα γύρω από τη σόμπα, «σας έχω μια έκπληξη σήμερα», είπε. Δεν δώσαμε και τόση σημασία. Υποθέσαμε ότι θα μας έδινε κανένα μελομακάρονο ή κανέναν κουραμπιέ ή κάτι ανάλογο των ημερών. Πού να βρεθεί παιχνίδι τότε. Ρωτήσαμε ωστόσο, σχεδόν όλοι μαζί «τι έκπληξη, μαμά;».

«Κάνετε λίγο υπομονή», είπε.

Πέρασε μισή ώρα περίπου και ακούσαμε βήματα στις σκάλες και θόρυβο.

Εμείς τα παιδιά αναρωτηθήκαμε και φοβηθήκαμε λίγο. Η μάνα χαμογελούσε ευτυχισμένη. Σιωπή για λίγο.

Η πόρτα άνοιξε και μπήκε ο πιο γλυκός, ο πιο όμορφος, ο πιο δυνατός άνθρωπος του κόσμου! Ο πατέρας!

Μπαμπάααα, πεταχτήκαμε όλα μαζί πάνω και μια αγκαλιά χώρεσε τέσσερα παιδιά. Αλήθεια, δεν μπορώ να σας περιγράψω τι έγινε, γιατί μόλις πριν από λίγες μέρες έχασα αυτόν τον πατέρα.

Καταλαβαίνετε, ότι ήταν τα πιο αγαπημένα Χριστούγεννα. Πολλές ευχές σε όλους, σε όλα τα παιδιά του κόσμου και σε όλες τις οικογένειες.

Δημήτριος Γαλανής, «Παιδί σε ποδήλατο με αλογάκι», 1921, χαλκογραφία.

Μια πρωινή σύσκεψη

Ακης Αγγελάκης

Είμαι ο καλύτερός μου φίλος. Περπατάει δίπλα μου στο δρόμο, κοιτάζει τις βιτρίνες στα μαγαζιά και χαϊδεύει τα αδέσποτα σκυλάκια που μόλις τον δουν κουνούν σαν τρελά την ουρά τους. Κάθεται στη θέση του συνοδηγού όταν οδηγώ, ταξιδεύοντας στην Ελλάδα για τις διάφορες ομιλίες και σεμινάρια μου, ακούει μαζί μου μουσική και χαμογελάει μυστηριακά όταν «λοξοκοιτάζω» τις όμορφες κοπέλες στα διπλανά αυτοκίνητα όταν μας πιάνει φανάρι. Είναι ο δικός μου φίλος. Υπάρχουν φορές που ξεχνιέμαι να σταματήσω όταν ξεκινώ την κουβέντα μαζί του. Είναι και φορές που με «τρελαίνει» μ' αυτά που μου λέει, γιατί δεν βγάζω πάντα άκρη μαζί του, πάντα με αποστομώνει ή με προβληματίζει, κι αυτό μου σπάει τα νεύρα, αλλά δεν τον πειράζει γιατί το ξέρει ότι τον αγαπώ και μ' αγαπάει κι αυτός.

Άλλωστε τι σόι φίλοι είμαστε τόσα χρόνια; Νιώθω τόσο μικρός, αλλά συνάμα και τόσο σπουδαίος δίπλα του.

Ο φιλαράκος μου ξέρει πραγματικά πώς να με ανεβάζει και να μου φτιάχνει το κέφι όταν είμαι πεσμένος. Πόσες και πόσες φορές θυμώνω μαζί του όταν δεν καταλαβαίνω αυτά που θέλει να μου πει, μου μιλάει απλά μεν, δυσνόητα και ακαταλαβίστικα ορισμένες φορές δε. Κι αυτός γελάει καλοκάγαθα με την άγνοιά μου, με συμβουλεύει να έχω περισσότερη υπομονή με τη δουλειά μου, να ξεκουράζομαι πού και πού και να μην πίνω πολλές μπίρες με το φαγητό μου.

Κι εγώ τον ακούω. Όχι όμως πάντα. Έχουμε τις «κόντρες» μας.

Ξέρω όμως πόσο πολύ θέλει να βιώνω την ύπαρξή του μέσα και δίπλα μου όλο το 24ωρο. Στο κάτω-κάτω της γραφής είναι ο «κολλητός» μου. Ποτέ δεν τον ντράπηκα.

Πάντα του μιλούσα άνετα και στον ενικό. Χαίρομαι όταν νιώθω το γέλιο του στα ανέκδοτα που του λέω. Ξεκουράζεται η ψυχή μου όταν αισθάνομαι τη δύναμη της αγάπης του για μένα.

Η αυτοπεποίθησή μου γίνεται θάλασσα, ωκεανός και πλημμυρίζει το είναι μου κάθε φορά που τον καλημερίζω. Είναι και συνεταιρός μου στις δουλειές.

Εδώ και λίγο καιρό έχουμε ξεκινήσει υποχρεωτικά μια πρωινή σύσκεψη κάθε μέρα. Συζητάμε για τις δουλειές μας, πώς πάνε οι πωλήσεις, τι ραντεβού έχουμε προγραμματίσει ή τι πρέπει να προγραμματίσουμε για τις επόμενες εβδομάδες, σε ποιους πελάτες θα αποταθούμε για να κλείσουμε δουλειές, σε ποιους θα πάμε για να κάνουμε δημόσιες σχέσεις.

Βάζουμε και τους στόχους μας, ποτέ δε διαφωνεί μαζί μου, αλλά ούτε και πάντοτε συμφωνεί. Απλά, μέσα από τις καθημερινές πρωινές μας συσκέψεις αναλαμβάνουμε τις ατομικές μας υποχρεώσεις και ρόλους. Έχουμε ξεχωρίσει τις αρμοδιότητές μας. Εγώ συνήθως, αναλαμβάνω τα διαδικαστικά θέματα της εταιρίας, ενώ αυτός τα συμβουλευτικά και υποστηρικτικά. Μέχρι τώρα αυτή η επιχειρηματική μας συνεργασία πηγαινει από το καλό στο καλύτερο. Βέβαια πάνω απ' όλα είναι ο φιλαράκος μου, πως θα ήταν δυνατόν να μην πήγαινε τόσο καλά;

Γιατί δεν το δοκιμάζετε κι εσείς στο γραφείο σας; Γιατί δεν ξεκινάτε μια καθημερινή σύσκεψη επιχειρηματικού σχεδιασμού; Στο κάτω-κάτω της γραφής ποτέ δεν ξέρεις πού μπορεί να σε βγάλει μια πρωινή σύσκεψη με το Χριστό!

Σημείωση: Για να μην αποκαλυφθεί αμέσως η ταυτότητά Του, δεν χρησιμοποιήθηκαν κεφαλαίοι χαρακτήρες όπου αναφερόμασταν σε Αυτόν.

Από το καινούργιο βιβλίο του Άκη Αγγελάκη: «Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗΣ», που κυκλοφορεί σύντομα από τις εκδόσεις ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ-INTERBOOKS.

Δομήνικος Θεοτοκόπουλος: «Η συνουσία των αγγέλων» Από το λεύκωμα της Εκδοτικής Αθηνών, «Η Εθνική Πινακοθήκη»

Πέραν του χρόνου

Ο χρόνος που έφυγε –ο παλιός, ο καινούργιος που ήλθε– τον χαιρετήσαμε με προσδοκίες και ευχές –φέρνει πάλιν εις την επικαιρότητα το αιώνιο πρόβλημα: ο άνθρωπος και το πρόβλημα του χρόνου.

Οι σοφοί λένουν –και πολύ σοφά– ότι χρόνος εις την ουσίαν δεν υπάρχει· η ζωή κυλά μέσα εις μίαν ατέρμονα αιωνιότητα· ο άνθρωπος, πεπερασμένος, αισθάνθηκε την ανάγκη να βάλει ορόσημα εις το αιώνιον αυτό ταξίδι, διά να μη χάνη τα ίχνη του και διά να βεβαιώνει την ύπαρξίν του· και ο ανθρώπινος νους – αιώνιος κι αυτός ταξιδευτής μέσα εις το άπειρον – επενέσχε μέσα εις την αιωνιότητα που αντικειμενικώς υπάρχει σύμφωνα με τα υπο-

κειμενικά δεδομένα της πείρας του τον χρόνο με τις 365 ημέρες του, τους μήνες, τις εβδομάδες, τις ώρες, τις στιγμές. Και από τότε η ζωή μας εμίκρυνε· εμάζεψε τα φτερά της και τα δίπλωσε εις μίαν χρονικήν ακτίνα 50, 60, 90 χρόνων, όσα είναι τα χρόνια μας επάνω εις την γην.

«Αντιλάλησε πάλι μέσα μου η φοβερή προειδοποίηση πως η ζωή τούτη είναι μοναδική για τον κάθε άνθρωπο, πώς άλλη δεν έχει, πώς ό,τι μπορείς να το χαρείς, εδώ θα το χαρείς και δε θα σου ξαναδοθεί, στην αιωνιότητα, άλλη ευκαιρία. Ένας νους που ακούει την ανήλεη αγγελία τούτη, παίρνει την απόφασή... να πιστεεί ολάκαυρος, από το κάθε δευτερόλεπτο που φεύγει για πάντα» γράφει ένας αλύτρωτος της εποχής μας.

Έτσι ο άνθρωπος φτάνει. Βλέποντας μόνον τον κύκλον της επιγείου ζωής, ρίχτηκε

με πυρετικών πάθος να την αξιοποιήσει εις απόλαυσιν – διατί όχι και μόχθον; Και έπαθεν ασφυξίαν σαν αετός που τον ανάγκασαν να φτερουγίζει μέσα από το συμμάτινον πλέγμα ενός περιφραγμένου κήπου. Κι όμως, έξω και πέραν από αυτό απλώνεται ο ουρανός, το γαλανόν, ολόφωτον άπειρον. Όπως ακριβώς και πέραν από τα σύνορα της μικρής ζωής μας εκτείνεται η αιωνιότης. Και τα δικά μας φτερά είναι εις τα μέτρα εκείνης κομμένα. Διότι είμαστε αθάνατοι και θείοι. Το μέτρον της αξίας μας το εφάνερωσεν ένας Σταυρός, ο Σταυρός που επάνω του προσέφερε την θυσίαν του Εαυτού Του ο Θεάνθρωπος διά τον άνθρωπον.

Διότι «όλοι οι άνθρωποι και ο καθένας τους ξεχωριστά, με ολόκληρη τη ζωή τους, και ο κόσμος ολόκληρος τον ενδιέφερε, αφού το έσχατο νόημα του κόσμου το δίνει ο άνθρωπος» όπως γράφει άλλος σύγχρονος διανοητής. Αλλά αυτό το θεϊκόν ενδιαφέρον δίδει εις την πρόσκαιρον ζωήν μας μίαν απροσμέτρητον διάστασιν, εφ' όσον το σημείον οράσεως δεν είναι μέσα εις τα όρια του χρόνου, αλλά έξω απ' αυτόν εις την υπέρχρονον αιωνιότητα.

Εις τον χρόνο της ζωής μας εκτελούμεν εις την γην μίαν πορείαν· δεν έχουμε φτερά διά να πετάξωμεν έξω από τον χρόνον. Θα αποκτήσωμε την χρονικήν εκείνην στιγμήν που θα διαβούμε τα χρονικά σύνορα. Οστόσο τα αχνάρια μας επάνω εις την γην δεν είναι άσχετα με το πέταγμα εκείνο. Δεν τα σβήνει το κύμα, δεν τα βουλιάζει η άμμος της προσωρινότητος· μένουν εκεί χαραγμένα αιώνια και προδιαγράφουν την έξω του χρόνου ζωήν που θα ακολουθήση, όταν θ' ανατείλῃ διά τον καθένα μας χωριστά η αιωνιότης, που δεν γνωρίζει ούτε δειλινόν ούτε νύχτα.

Τ' αχνάρια που εχάραξεν επάνω εις την σκληρήν φλούδα της γης η Αρετή και η Πίστις διαγράφονται μέσα εις την προοπτικήν της αιωνιότητος και τείνουν προς το οπτικόν σημείον που κατέχει ο Θεός. Και το πνεύμα του ανθρώπου τότε γεμίζει από γαλήνην.

Έτσι γη και ουρανός, αιωνιότης και χρόνος συμπλέκονται εις την αιωνίαν και όμως πεπερασμένην ύπαρξιν που λέγεται άνθρωπος και ο ένας χαρίζει το φως του εις την γην, που απαντά με τον υπέροχον ύμνον της ζωής κι ας περνά μέσα από του χρόνου τους κύκλους.

Και ο άνθρωπος δεν πιάνεται με αγωνίαν «ολάκαυρος από το κάθε δευτερόλεπτο που φεύγει για πάντα» αλλά παίρνει εις τα χέρια του την κάθε στιγμήν της ζωής και την κάμει τραγούδι εις την Αγάπην που ήλθε και τον βρήκε από τα ουράνια, για να τον κάμῃ άξιον να ζήσει την αιώνιαν ευτυχίαν.

Πηγή: Περιοδικό «Η δράσις μας»

Περιμένοντας τα Χριστούγεννα στο Σινιάγκο το 1956

Μια αληθινή ιστορία που μοιάζει με παραμύθι
γραμμένη από τον Ευάγγελο Γ. Σπύρου

Ηταν το 1956. Παραμονές Χριστουγέννων. Θυμάμαι καλά, ήμουν εφτά χρονών πήγαινα για τα οκτώ. Στο μικρό χωριό μας στην Ήπειρο, κάπου εκεί που άρχιζε η ανηφόρα της Πίνδου, στα Τζουμέρκα, είχε 2-3 μέρες που χιονίζει. Άσπρα όλα. Μέσα απ' το τζάμι έβλεπα την μάνα μου μ' ένα τσεκούρι δύσκολα να περπατά στο χιονισμένο δρομάκι που πήγαινε πάνω απ' τις ξύλινες καλύβες που ήταν κλεισμένα τα ζώα... Λίγες γιδούλες, 7-10 πρόβατα, μια αγελάδα... Πήγαινε να κόψει «κλαρί» να ταΐσει τα ζωντανά αφού, όπως ήταν όλα σκεπασμένα στο χιόνι, δεν ήταν δυνατόν να βοσκήσουν... Θα έκοβε βλαστάρια, θα τα τινάζε απ' το χιόνι και θα τα κρέμαγε μέσα στις καλύβες με τις σκεπές απ' τα ξύλα, ρίκια και δεμάτια από αυτό που μένει από τα στάρια και βρόμη αφού πάρουν τον καρπό... Πεινασμένα μερικά βέλαζαν ζητώντας τροφή.

Το σπίτι μας ήταν στο συνοικισμό Σινιάγκο (Πέραμα) του χωριού Πιστιανά (Δίστρατο), στην άκρη του χωριού, αρκετά μακριά από τα άλλα, 12 σπίτια όλα κι όλα σκορπισμένα στα χωράφια του λόφου, κάνοντας ένα μικρό συνοικισμό που λεγότανε Άνω Σινιάγκο δίπλα στις όχθες του ποταμού Αραχθού. Τις νύχτες έχωνα το φόβο μου κάτω απ' την κόκκινη χωριάτικη φλοκάτη που η ίδια η μάνα μου έφτιαζε στον αργαλειό... Προς την πίσω μεριά του σπιτιού, από κει που ήταν σκοτεινά και ξεκινάγε ο δρόμος για την ρεματιά, δεν έβγαινα ούτε κοιτάζα νύχτα. Ήταν δρόμος φόβου. Είχα υπολογίσει από αυτά που διηγούνταν οι μεγάλοι ότι από εκεί θα έρχονταν καλικατζαράιοι, μαύροι, και θα έμοιαζαν σαν μαύρες γίδες που περπατάνε στα δύο πίσω πόδια τους όρθιες... Τώρα όμως προς τα εκεί κοιτάζα. Όταν έβρεχε κι έπεφταν αστραπές τις σκοτεινές νύχτες έλεγα από μέσα μου

«Μέγα το όνομα της Αγίας Τριάδας» κοιτάζοντας τα εικονίσματα, όπως έκανε και ο μπαμπάς... Δεν ήξερα τι σημαίνει, αλλά ηρεμούσα λίγο. Ο ρόχθος του Αράχθου, το συνεχές βουητό, ήτανε σαν να κύλαγε μέσα μου, σαν νά 'μπαινε απ' τ' αυτιά, πέρναγε την καρδιά κι έβγαινε απ' τα πόδια μου όλη νύχτα μέχρι να ξημερώσει... Γίνονταν πολλά εκεί στο μεγάλο ποτάμι που σαν έπιαναν οι βροχές, κατέβαζε χοντρά ξύλα, κορμούς και λασπωμένα νερά απ' τα παραπάνω χωριά και χωράφια... Ήταν φορές που φούσκωνε, έβγαινε απ' το γιάλο και πλημμύριζε τα ποτιστικά χωράφια με τα τριφύλλια και καλαμπόκια και που μεσ' τα χορτάρια οι μεγάλοι έβρισκαν ψάρια ποταμίσις... Λέγανε ότι αν πήγαινες μόνος σου κάτω στο ποτάμι θα σ' έπαιρναν νεράιδες που χόρευαν μεσ' τους ανεμοστρόβιλους... Κοίταζα, κοιτάζα το άσπρο τοπίο μέχρι κάτω που περνούσε το ποτάμι και

πάλευα με το παιδικό μυαλό μου να φανταστώ πώς νά 'ναι το ποτάμι με χιόνι σήμερα που χιονίζει... Ο πατέρας ήξερε κάποιο «πόρο» στο ποτάμι, ένα πέρασμα που μπορούσε όποιος ήθελε να πάει απέναντι μόνο από 'κει να περάσει, αλλιώς θα πνιγότανε στ' άγρια νερά. Βέβαια λέμε για το καλοκαίρι και καβάλα σε ζώο, μουλάρη ή άλογο. Το χειμώνα σπάνια περνούσαν και μόνο με βάρκα... Εκεί στον «πόρο», στον εμφύλιο πόλεμο του '44 τα παλικάρια του Ζέρβα και του Άρη Βελουχιώτη, όπως έμαθα αργότερα, σκότωσαν χωριανούς που τους έδειξαν πού να περάσουν για να μη μαρτυρήσουν πόσοι πέρασαν... Έπιαναν έναν και του έλεγαν «δείξε μας τον πόρο». Μόλις πήγαιναν εκεί έλεγαν, ευχαριστούμε, φύγε τώρα... Γύριζε ο κακομοίρης την πλάτη και του την «ανάβαν»... Αυτό γινόταν αναλόγως ποιος κυριαρχούσε στην μια ή την άλλη όχθη, η οποία ανά 2-3 μέρες άλλαζε

Δίστρατο 25η Μαρτίου 1952. Ο Πάνος, ο μπαμπάς, ο Μάκης, και οι εξαδέλφες Νίκη και Αθανασία

Βασιλική Σπύρου. Η μάνα

Στην ξενιτειά το 1959 τα 5 αδέρφια, Βαγγέλης, Ελένη, Χρυσόστομος, Δημήτρης και Παναγιώτης

Η μάνα και η Λένη... σε αρμονία

κατοχή, μια οι αριστεροί, μια οι δεξιοί... Το ποτάμι ήταν το σύνορο και το σπίτι φυλάκιο... Εκεί σκοτώθηκε κόσμος. Κάποιοι από αυτούς που μέτρησαν στις περίπου 600.000 Έλληνες που σκοτώθηκαν τον καιρό του πολέμου απ' το 1940 ως το 1948. Πολλά χρόνια αργότερα ο πατέρας, στη δεκαετία του '90, γέρος πια, κάλεσε τις αρχές και παπιά να κάνουν ένα μνημόσυνο για όλους τους χωριανούς και για έναν στρατιώτη ξένο, αγνώστων στοιχείων που άφησε να φτερουγίσει η ψυχούλα του σαν τα χελιδόνια που 'φτιαχναν φωλιές τον Απρίλη στο σχολείο μας... Ήταν πολλοί στην εκκλησία τ' Αη-Θανάση σ' αυτό το μνημόσυνο και οι γεροντότεροι θυμήθηκαν αγριες μέρες που κάποιοι συγχωριανοί έσφαξαν ο ένας τον άλλο, που κάποιοι γιατρού ο πατέρας (μεγάλο όνομα!) ερχόταν στα σπίτια δίπλα στο τζάκι μ' έναν τσέρβα κεφάλια αντιπάλων να ζεσταθεί στη φωτιά. Δεν έγραφε κανένας τίποτα... Κι η μάνα δεν είχε μιλήσει κι ας θυμήθηκε που κάποιος την έβαλε να σφάξει μια γιδούλα της για να φάνε αντάρτες. Φυσικά έπνιξε μέσα της και τα περιστατικά που κάποιος τρώμαζε τη συννυφάδα της νύχτα, τότε που έγκυος χτυποκαρδούσε μην της σκοτώσουν τον άνδρα οι άλλοι... Ήξερε ποιος ήταν... Ο πατέρας σε κείνο το μνημόσυνο θυμήθηκε και τον Αναστάση, τον καημένο τον Τασούλα τον αδελφό του, που 19 χρονών παλικάρι του ΕΑΜ σκοτώθηκε έξω απ' την Πρέβεζα. Ήταν ψηλός, ωραίος, πρώτος στη γραμμή. Κύλησε το ποτάμι της ιστορίας και της ζωής, παρασύροντας ένα σωρό αναμνήσεις και γεγονότα. Και σ' αυτά τα μέρη της Ηπείρου, αν μίλαγαν, πόσα θα είχαν να πουν... Και στο χωριό μας, εκεί που τώρα χιονίζει, έγιναν πράματα και θάματα και από τις δύο παρατάξεις... Κρίμα που οι νέοι δεν γνωρίζουν σ' αλήθεια τι πραγματικά έγινε και

δυστυχώς γέμισε ο τόπος ψέματα, ψευτοήρωες του βουνού και άλλα παραμύθια. Ίσως αυτό να με έκανε ανεξάρτητο από κόμματα. Έπεφτε, έπεφτε, σιγά, απαλά, όμορφα το χιόνι σκεπάζοντας τα σπιτάκια, το σχολείο, την εκκλησία του Αη-Θανάση, τα ψηλά οπωροφόρα δένδρα, τη μεγάλη καρυδιά, την κυδωνιά, την σκαμνιά, το ψηλό πουρνάρι, τις δύο μεγάλες συκιές, τον πλάτανο... Κι εγώ εκεί στο παράθυρο. Κοίταξα το δρόμο προς το διασέλι. Περίμενα τον μπαμπά. Ο πατέρας ήταν στην ξενιτειά. Δούλευε στην Κεφαλονιά, έφτιαχνε σπίτια στο Ληξούρι και στην Αγία Θέκλη που γκρεμίστηκαν στο σεισμό του '53. Πολλοί Ηπειρώτες χτίστες έφευγαν στα ξένα, εντός-εκτός Ελλάδος, να δουλέψουν για να βγάλουν χρήματα να στείλουν στις φασίλιες τους που πείναναν στα φτωχά σπίτια που για λόγους τουρκοκρατίας έφτιαξαν κρυμμένα στις ερημιές οι προπάπποι... Στα χρόνια του '60 η μισή Ήπειρος έφυγε στη Γερμανία και ο Καραμανλής καμάρωνε ότι δεν είχε ανεργία. Τότε φύγαμε και μεις για το Αγρίνιο. Πολλοί απ' αυτούς γύρισαν σκακατεμένοι να πεθάνουν στον τόπο τους... Αυτή ήταν η χαρά τους... Τ' αυτιά των πολιτικών δεν άκουσαν κι ούτε κατάλαβαν ποτέ γιατί τα τραγούδια στα πανηγύρια ήταν πονεμένα... Έδιναν παραγγελίες στα όργανα και στα κλαρίνα κι έσερναν χορούς - μοιρολόγια. Στο πανηγύρι τ' Αη-Θανάση ο πατέρας, πολλά χρόνια αργότερα, γέρος πια, «κόλλησε» στην «μπάλλα», στο μέτωπο του Κλαρινίστα ένα πεντοχίλιαρο και τό 'ριξε στο χορό: «Είχα κορμί σαν έλατο, ψηλό σαν κυπαρίσσι ωχ, μα οι πόνοι και τα βάσανα μου τό 'χουνε τσακίσει... Κορμί μου πώς κατάντηρες, πώς σ' έκαναν οι πόνοι και μοιάζεις με ξερό κλαρί που τού 'σπασαν οι κλώνοι...» Όταν γύρισαν αυτοί οι ξενιτεμένοι ο Αντρέας της Αλλαγής ήταν στα «ντουζένια» και στις κάψες με φιλενάδες και την Δήμητρα, δεν πρόλαβε ν' ασχοληθεί μαζί τους, να δείξει λίγο στοργή στα γηρατιά κι οι πιο πολλοί πέθαναν στο παράπονο... Καημένοι πατεράδες μου που χύνετε μαύρο δάκρυ στις ξενιτειές και 'ρχόσασταν λίγο Πάσχα - Χριστούγεννα ν' ανασάνετε απ' τη δουλειά στα ξένα αφεντικά, τότε που οι δικοί σας δεν ήξεραν αν ζείτε ή αν θα 'ρθείτε ή είστε πεθαμένοι. Τότε που το καλύτερο κομμάτι της νέας Ελλάδος, το πιο υγιές, το πιο καθαρό, το πιο γερό ήταν σκορπισμένο σαν κλώσσα που της ορμά γεράκι, στη Γερμανία, στην Αυστραλία, στο Βέλγιο, στην Αμερική, στον Καναδά, στην Αφρική και οι γεροντοί περίμεναν στα αδειανά χωριά κοιτάζοντας τις

φωτογραφίες που γράφανε «το σώμα και τα κόκαλα θα γίνουν όλα χώμα, μα η φωτογραφία θα μένει στον αιώνα»... Δε βαριέσαι... Δεν ξέραμε αν θα ερχότανε αυτά τα Χριστούγεννα. Ήταν και ο θεός ο Φώντας μαζί. Νέα δεν είχαμε. Η μάνα ήταν αρχηγός για πέντε παιδιά, ήταν άνδρας για τα χωράφια, άνδρας και γυναίκα στο σπίτι, ήταν άνδρας και γυναίκα για το σχολείο, για τα ψώνια, για να πουλήσει κανένα μοσχάρáκι ή κατσίκι και να το ανταλλάξει με τρόφιμα και ρούχα, ήταν στη σπορά, στο όργωμα, στο αλώνισμα, στο θερισμό, στις γέννες των ζώων, στη βοσκή, στο πότισμα... Για τα πάντα. Όπως τώρα που «κλάριζε» τα ζώα. Οι αποστάσεις είχαν άλλο νόημα τότε... Για να πας Κεφαλονιά ήθελες δύο μέρες... Σαν να λέμε σήμερα Αυστραλία και χωρίς τηλεφωνική άμεση επαφή... Ήταν μεγάλες όλες οι αποστάσεις για μας... Άκουγα τα πελεκητά του τσεκουριού που έκοβε κλαρί μεσ' το χιόνι. Χιονίζει, χιονίζει, χιονίζει όλη νύχτα. Σίγουρα θα είχε κλείσει ο δρόμος προς το Διασέλι, από κει που θα ερχότανε με τα πόδια ο μπαμπάς. Προς αυτό το μέρος κοιτάξα. Σε 'κείνο το παράθυρο καθόμουν καρφωμένος και περίμενα. Περίμενα να έρθει ο μπαμπάς. Πέρανε η μέρα περιμένοντας. Περιμένοντας τον μπαμπά και τα Χριστούγεννα. Ο δρόμος του φόβου έγινε δρόμος αγάπης πια... Αν ερχότανε... Ούτε τηλέφωνο είχαμε, ούτε εφημερίδες, ούτε αμάξι ερχόταν στο

1959, εγώ στο Αγρίνιο

Κτιζοντας σπίτι στο Αργασόλι, στην Κεφαλονιά, με τον Φοντα Τρούβα

χωριό για να ρωτήσουμε αν είδαν ή άκουσε κάτι κάποιος απ' αυτούς που επέστρεφαν... Πηγαίναμε μιάμιση ώρα περίπου για να συναντήσουμε αυτά τα έργα πολιτισμού, δηλ. τηλέφωνο, αυτοκίνητο, νέα, ράδιο... Ήταν αρχές του 1950-55. Τότε ξεχώριζες τις εποχές. Ο χειμώνας ήταν χειμώνας με βροχές, με κρύα πρωινά και νύχτες, η άνοιξη, άνοιξη με πράσινο, με βλαστάρια, με λουλούδια, το καλοκαίρι καλοκαίρι με στάχνα χρυσά, με ζέστη, με τζιτζίκια, με φρούτα και το φθινόπωρο φθινόπωρο που φθίνουν και μαραίνονται τα φύλλα μέχρι να γυμνωθούν τα κλαριά, ν' αλλάξουν και νά 'ρθουν Χριστούγεννα με κρύα και χιόνια, όπως τώρα που χιονίζει μεσ' το πρωινό και ξεκίνησε να ρίχνει απ' τα μεσάνυχτα όταν μας ξύπνησε η μάνα να δούμε που

Το σπίτι μου

Κάτω απ' τα νερά κοιμούνται γαλήνια
τα παιδικά μου χρόνια και τα σπιτάκια
του χωριού

γεννούσε η γελάδα μας.

– «Κράτα», μου είπε, εσύ τη λάμπα... Είχα βγει απ' τη ζεστάσιά μου και με τη λάμπα στα χέρια προχωρήσαμε απ' το σπίτι ως τα καλύβια 40-50 μέτρα κοντά. Δεν θυμάμαι και πολλά από τότε... Θυμάμαι ένα μικρό ζεστό νεογέννητο μοσχάρι που το έγλειφε στο κεφαλάκι η αγελάδα μας... Δεν θυμάμαι ούτε πόσοι ήμασταν γύρω. Η μάνα, εγώ και ένα ακόμα απ' τα αδέρφια μας... Ίσως και οι δυο μας... Φροντίσαμε να ζεσταθούν μάνα και παιδί... Έκανε διάφορα η μάνα μου αλλά δεν θυμάμαι τίποτα... Μόνο αυτό το γλείψιμο στο κεφαλάκι που ίσιωνε το τρίχωμα και την άλλη μέρα έσκυβα κι εγώ να με γλείψει να ισιώσουν τα μαλλιά μου... Θυμάμαι ακόμα τον αβάσταχτο πόνο μου όταν το πουλήσαμε σε κάποιον έμπορο-χασάπη που πέρασε στο χωριό...

Η μάνα μου είχε πάρει προίκα στο γάμο της μόνο 7 προβατίνες. Φτώχεια και κακομοιριά εκείνα τα χρόνια του '40 και γυρίζοντας ο πατέρας μου απ' τον πόλεμο της Αλβανίας πήγε στον αδερφό της και τη ζήτησε σε γάμο. Πέντ' -εξ χιλιόμετρα το διπλανό χωριό, το χωριό της. Ανεμοραχή το λέγανε. Δεν έχουμε Γιώργο, του είπαν. Δεν θέλω τίποτα Νίκο, είπε αυτός στον αδερφό της. Νέος είμαι, γερός είμαι, την θέλω τη Βασιώ, θα δουλέψω να ζήσουμε... Πάρε Γιώργο 7 προβατίνες, μια κατσαρόλα και 2 «μπαντανίες»... Ήταν κάτι τεράστια, ήτανε πόλιν

στους χωριάτες.

Μια αγελάδα έβουσα κι εγώ μικρός στους πράσινους αγρούς και μας έδωσε ένα σωρό βοήθεια. Γάλα, μοσχάρια, όργωνε στα χωράφια βοηθώντας τη μάνα, μέχρι που η αδερφή μου η Λένη έχωσε ένα φασόλι στη μύτη και την πήγαμε στην Άρτα, 4 ώρες με τα πόδια σε γιατρό... Θέλω «τόσα» είπε ο γιατρός. Το «τόσα» ήταν όσο πουλιώταν μια αγελάδα. Την πήραν και την πούλησαν στην Άρτα και ξεχρέωσαν. Γίνονταν αυτά στη δεκαετία του 1950. Τα παιδιά όμως δεν τα καταλάβαιναν τα μυστήρια των μεγάλων.

Κρύωναν, όπως όταν χιονίζει... Όπως τώρα που χιονίζει...

Δίπλα στο τζάκι, «έτριξε» ένα κούτσουρο που καιγότανε με ευχαρίστηση και ηδονή. Πριν βγει η μάνα είχε βάλει ξύλα στη φωτιά για να ζεσταθεί το σπίτι. Μέρες των Χριστουγέννων, παραμονές όπως τώρα, έρχονταν μικρά και μεγάλα παιδιά και λέγανε τα κάλαντα, πολλές φορές τα λέγανε και οι μεγάλοι. «Χριστός γεννάται σήμερα εν Βηθλεέμ τη πόλει οι ουρανοί αγάλλονται χαίρει η φύσις όλη...»

Μόλις τελειώνανε πετάγανε στη φωτιά στο τζάκι χλωρά κλαριά, διάφορα της Ηπειρώτικης γης, πουρνάρια, ρίκια, φιλικία, κουμαριές, λέγοντας «Χρόνια Πολλά, να ζήσετε, αρνιά και κατσίκια να

Το σπίτι βγήκε απ' το νερό... με την ξηρασία

κάνετε». Δηλαδή να γεννηθούν ζωντανά και να πλουτύνουν τον νοικοκύρη... Είναι απ' τις στιγμές που λάμπουν τα πρόσωπα, που τα σπίτια γελάνε και η απλότητα σαν ήλιος φέγγει τα χωριάτικα χαρακτηριστικά των απλοϊκών χωρικών. Είναι μικρή χαράμαδα που βάζουν τα πρόσωπα και σκύβουν οι χωριάτες να δουν ότι υπάρχει κι άλλη ζωή, ότι υπάρχουν μέρες σχολής που σπάνε τη μονοτονία... Είναι γαλήνιες μέρες που αν και ανοιχτές οι πόρτες δεν μπαίνουν μέσα τα παγανά και οι καλικάντζαροι. Οι παλιοί διηγούνταν ότι αυτή την εποχή ερχόντουσαν τα μεσάνυχτα και μπαίνανε απ' τα ανοιχτά παράθυρα, τις πόρτες, τα σπασμένα τζάμια και τις χαραμάδες... Η παράδοση λέει ότι έρχονται κάθε χρόνο αυτές τις μέρες απ' τα βάθη της Αραπιάς, απ' την Ανατολή για να μαγαρίσουν τους πιστούς χριστιανούς. Πολλές νοικοκυρές σε πολλά μέρη, προληπτικά, σκεπάζουν τα φαγιά και τα γλυκά, να μη φάνε τα μικρά παιδιά. Αυτά τα παγανά έδιωξε ο Χριστός. Πολλά μπαίνουν και από τις καμινάδες και είναι μαυρισμένα, κακομούτσουνα, ξερακιανά, με πλακουτσωτά κεφάλια, με στραβό στόμα και αλλήθωρα μάτια... Αλίμονο και βρούνε και κανένα μοναχό στο δάσος και στα χωράφια... Θα τον τρελάνουν, θα τον βάλουν να χορεύει ώρες ολόκληρες, να τον ζαλίσουν, θα «μουτψει», θα γίνει «μούτος», άλαλος, και θα τον ρίξουν στο ποτάμι να πνιγεί... Ευτυχώς φεύγουν τα φώτα. Τότε που οι παπάδες αγιάζουν τα νερά και δεν θα ξαναφροβηθεί κανένας τα ξωτικά του χειμώνα. Άλλωστε αυτές τις μέρες οι εξυπνοί πρόγονοί μας κατάφεραν να κοροϊδέψουν τα πονηρά πνεύματα με

μεταμφιέσεις που μπερδεύαν ζωντανούς και πεθαμένους. Οι πατεράδες στα έθιμά τους εξανθρώπισαν τους καλικαντζαραίους μετατρέποντάς τους σε χορευτές, πειραχτήρια, λαϊκούς τύπους με κουδούνια, που φοβίζουν τα κακά πνεύματα, έγιναν «μπούλες», «μπαμπούγερ», «Αράπηδες». Εμείς είχαμε την φωτιά αγρυπνο φρουρό μας. Εκεί μαζευόμαστε όλα τα αδέρφια και η μάνα... Ο πατέρας συνήθως έλειπε σε ταξίδι. Τη νύχτα των Χριστουγέννων συνηθίζαμε να βάζουμε στη φωτιά το πιο μεγάλο κούτσουρο. Θα κρατούσε φωτιά όλη νύχτα... Τη μέρα των Χριστουγέννων στο γιορτινό τραπέζι μέσα στο καλό δωμάτιο θα τρώγαμε χοιρινό κρέας! Ήταν από δικό μας που μεγαλώναμε όλο το χρόνο γι' αυτή τη μέρα. Θυμάμαι αυτές τις παραμονές Χριστουγέννων που μια-δυο μέρες πριν έσφαζαν σ' όλα τα σπίτια κι ακούγονταν οι τσιριές των κακόμοιρων χοίρων που σφάζονταν... Οι γυναίκες έφτιαχναν και το Χριστόψωμο μαζί με κουλούρια. Οι άνθρωποι δεν ξεχάγαν τη γη που έβγαζε σιτάρι για να γίνει ψωμί και πάνω στο Χριστόψωμο έφτιαχναν σχήματα και σύμβολα. Φτιάχναμε και μεις τα Λιανόπαιδα κουλουράκια με σχήματα, γράμματα, αριθμούς και το μονόγραμμα του ονόματός μας... Ήταν μεγάλη στιγμή στη ζωή μας τα Χριστούγεννα. Περνούσαμε ωραία και άναβαν μέσα μας χιλιάδες χαρούμενα φώτα και μελωδίες. Χριστουγεννιάτικο δένδρο δεν είχαμε, ούτε συνηθίζαμε στα μέρη μας. Πολύ αργότερα γνώρισα χριστουγεννιάτικο δένδρο όταν ξενητεύτηκαμε στο Αγρίνιο, καθώς και την άσχημη

για μένα μυρωδιά της Γαλοπούλας. Άλλωστε δεν είχε κανένας στο χωριό. Συνηθίζαμε να έχουμε κότες στις αυλές και βραστή κότα με τραχανά ή αρνί φρικασέ στο τραπέζι εκείνες τις κρύες χειμωνιάτικες μέρες των Χριστουγέννων που συνηθώς χιόνιζε, όπως τώρα που ρίχνει συνέχεια απ' το πρωί γύρω-γύρω και κρυώνει τα χέρια της μάνας μου που βλέπω να τα τριβει, να ζεσταθεί ερχόμενη προς το σπίτι απ' τις καλύβες που τάισε τα γίδια μας... Είχε θαμπώσει το τζάμι και δεν έβλεπα και καλά... Με το μανίκι μου το σκούπισα πάνω-κάτω.
– Δεν βλέπεις «ζαλοταραμένο» ότι έρχομαι ν' ανοίξεις την πόρτα; είπε και ζάρωσα απ' το φόβο. Άι στα τσακίδια ξεκουμπήσου... που να μη σώσεις... Κακομοίρη κι ερθω εκεί...
Δεν είχαν καλά λόγια οι μάνες και οι πατεράδες στα χωριά... Σκληροί τοπικοί, σκληρές μέρες, σκληρά λόγια για μια σκληρή ζωή... Σκληρή σαν τις πέτρες που γεμίζουν τα ξηρικά τους χωράφια... Έτσι ετοιμάζουν τη νέα γενιά. Η ζωή έχει καλά, έχει και δύσκολα. Στο χωριό τους έχουν δίπλα στο ποτάμι τα ποτιστικά χωράφια, πράσινα, εύφορα, έχουν όμως και τα ξηρικά, σκληρά, δύσκολα... Τα παιδιά πρέπει να μάθουν και τα δύο... Οι χωριάτες ατάραχοι τραβάνε αυτή τη φιλοσοφία... Οι έγνοιες για την προέλευση του κόσμου και τα μεταφυσικά δεν είναι γι' αυτούς. Αυτοί μιλάνε με τα χωράφια, τα ζώα και τα δένδρα τους και δεν νοιάζονται για το νόημα του κόσμου. Και είναι γιδούλες σαν άνθρωποι πάνε δίπλα τους και τους κοιτάζουν. Και είναι κάτι ψηλά πλατάνια στις λαγκαδιές τους που όταν περνούν, σαλεύουν και κρυφομιλάνε ευχαριστήματα σαν να λένε «καλημέρα», «πώς πας», «πώς ξεμάρωσες», «άντε γεια»... «Είδες το πουλάκι με τον κόκκινο λαιμό και τα πολύχρωμα φτερά που σου 'στειλα σημάδι ότι μπήκε χειμώνας;» «Διάβασες τι είπε το κίτρινο φύλλο μου που συνομιλούσε με το θάνατο όπως έφευγε;». «Τα φύλλα μου μιλούσαν για το πεπρωμένο, να είσαι έτοιμος». «Τρέξε να προλάβεις τα γίδια που ξεχάσαν τα μονοπάτια της σωτηρίας πάνω απ' τον γκρεμό και δεν νοιάζονται τι θα φάνε αύριο»... Μίλα τους θα σ' ακούσουν. Θυμάμαι που κάποτε πούλησε σ' έναν Πετάντη μια γελάδα η μάνα κι έλεγε πως 3 χρόνια μετά της μίλησε. Είχε πάει στην Άρτα με άλλους συγχωριανούς και γυρίζοντας στο Πλατανόρεμα, μια τοποθεσία κοντά στο χωριό Πέτα, που ο αγοραστής άφησε την αγελάδα να βοσκήσει, αυτή τη γνώρισε κι έτρεξε μουνγυρίζοντας κοντά της... Οι άλλοι τρόμαξαν, μα η μάνα τη γνώρισε και σταμάτησε να την πλησιάζει... «Έλα, Ροϊδώ μου, της είπε... Έλα καλή μου εδώ... Πήγε το ζωό κοντά της και της έγγειψε τα χέρια...» – Κλαίς μωρή Βάσιω; της είπαν

οι άλλοι...
Ήταν να μην κλάψει η κακομοίρα η μάνα που έβλεπε την «συντρόφισσά» της την Ροϊδώ που της έδινε γάλα για τα παιδιά, που έκαναν - όργωναν χωράφι μαζί, που της πρόσχε τα μικρά «μοσκιά» και μεγάλωναν να τα εξαργυρώσει με γιατρούς, με παπούτσια, με λάδι... Αυτά αγάπαγε, αυτά μάλωνε, αυτά κατारीότανε, αυτά ευλογούσε...
– «Θα φοφήσουν τα "λυκοσκισμένα" τόσες μέρες κλεισμένα μέσα, τα ζωντανά, είπε η μάνα τινάζοντας τα χιόνια στην πόρτα μπαίνοντας σπίτι. Άντε ντυθείτε και μη δώ κανέναν σας έξω, μαύρο φίδι που σας έφαγε... Κάνει πολύ κρύο... Κάνει κρύο, κάνει τσίφι, για το δόλιο το κοτσούφι...».
Οι μεγάλοι πέταγαν ανάμεσα στ' άλλα και καμιά παροιμία, κάνενα καλό λόγο, αλλά ήταν εξαίρεσεις... Συνήθως έλεγαν διάφορα μονολογώντας, όχι σε στυλ διαλόγου...
– Καν' Χριστούγεννα ο κόσμος και μαζεύετι σπίτι τ'. Ό,ι, η δόλια... Θά 'ρθει δεν θά 'ρθει ο πατέρας σ' ούτε ξέρω. Νά 'χει παντιλόνι να φορέσ', τρύπιο θά 'ναι... Αι, τι λiew η μούρη... Μη πνίγηκαν κιδας στο караβ' το Κεφαλονιάς. Αν ήταν νά 'ρθει, θά 'χει έρθ'. Τνιδαν' τ' τύχη μας. Ωχ καήμενε...
«Ορέ τούτο το καλοκαιράκι, αχ κυνηγούσα ένα πουλάκι... κυνηγούσα προσπαθούσα, να το πιάσω δεν μπορούσα...» είπε η μάνα το τραγούδι, έτσι ξεκάρφωτα, αλλά έτσι τραγουδούσαν... Μαζεμένοι στη γωνία παρακολουθούσα τάχατες αδιάφορος, όλα όσα γίνονταν κοιτώντας σταθερά το δρόμο από 'κει που θα 'ρχόταν ο πατέρας.

Ο παππούς με την Ελπίδα ψαρεύει πάνω από το σπίτι

Κάποια φορά μπήκα στα ερείπια του σπιτιού και έβγαλα κάποια ενθύμια... Μια εικόνα, μια λάμπα, ένα παπούτσι αριστερό, ένα δεξί, ένα ζυγό στατέρι, μια ομπρέλα, ένα βερνίκι καμελ, ένα μπρίκι... Συντρίμια αναμνησέων... Τα ξαναπέταξα στη λίμνη κι έφυγα...

Μπήκε, βγήκε η μάνα μου, έβαλε νερό στην τέτζερη στη φωτιά για να βράσει - αργότερα θα μαδούσε την κότα, έβγαλε ένα ταψί τ' αλείψε με λάδι, έβγαλε αλεύρι, έριξε ξύλα, κοίταξε να βρει ρύζι για αύριο, άνοιξε το μπαούλο, έβγαλε ένα καλό τραπεζομάνηλο, άναψε το καντήλι, βγήκε τίνανε το χιόνι από κάτι λουλούδια χρυσάνθεμα, «ΑγιοΔημητριά» τα λέγαμε, πήρε ένα μαστραπά έβαλε νερό, έβαλε τα λουλούδια, άλλαξε την «μπουχαροποδιά», έπιασε το φουστάνι της, το σήκωσε και σκούπισε τα δακρυσμένα μάτια της...
- Κοίτα να λουστείτε, αύριο είναι Χριστούγεννα. Ο κόσμος πάει στην Εκκλησία, βάζει τα καλά του...
Να τρίψεις τα γόνατα εσύ που είσαι σα γύφτος, είπε...
Βγήκε έξω, έφερε βρεμένα ξύλα, πήρε τη σκούπα, σκούπισε γύρω στο τζάκι το χωματένιο πάτωμα που γέμισε σκουπίδια, φύλλα και φλούδες απ' τα καυσόξυλα.
- Άκουσαν λέει πως έγινε κι άλλος σεισμός στην Κεφαλονιά... Μπα, πού να περάσει καράβι χειμώνα καιρό... Δεν πειράζει μπορεί νά 'ρθει και Πρωτοχρονιά. Άι μωρέ τι είναι νύχτωσε - έφεξε πέρασαν...
Δεν πα να γίνουν ζύκι και τα λεφτά τους... Αν ήταν να

'ρθει, θα είχε φτάσει, παραμονή που είναι...
- Τι έκανες μωρέ το μαχαίρι να κόψω ψωμί να φάτε που να μην πω... Σήκω, πάρε τα παρμένα σου και ξεκόλα... Πότε θα λουστείς...
Προ μηνός η μάνα είχε λάβει γράμμα:
«Γυναίκα θάσω, καλά είμαι, το όμοιον επιθυμώ και για σας. Υγείαν έχω και υγείαν ποθώ και διά σας. Όταν λάβεις το γράμμα μου να κατέβεις στην Άρτα, να πάρεις από τον κουμπάρο λεφτά που μου χρωστάει και να αγοράσεις λάδι... Και άλλο γράμμα έστειλα, απάντηση δεν πήρα. Χριστούγεννα δεν ξέρω ακόμα αν έρθω... Αυτά και περιμένω... Όταν έρθω σκέφτομαι να αγοράσω γραμμόφωνο...»
- ... Αυτά που τραβάω δεν γράφονται στο χαρτί Γιώργο, του απάντησε. Τι να πρωτοκάνω... Τέλος πάντων, όταν έρθεις θα πούμε περισσότερα... Γιώργο δεν ξέρουμε που είμαστε και συ θέλεις γραμμόφωνο; Τα παιδιά μεγαλώνουν, δεν κρατιούνται...
Πού είναι μωρέ ζαλοταραμένα το μαχαίρι;
Έξω χιόνιζε... Το χέρι του Θεού έπαιρνε άσπρο και έβαφε και τις λεπτομέρειες μετά το πρώτο άσπρισμα... Στις ρίζες δένδρων, σκιερές μεριές, το κάτω των κλαριών που μαύριζε... Όλα σιγά-σιγά γίνονταν άσπρα... Κι εγώ σταθερά ακίνητος εκεί... Κοίταζα και περίμενα.
Καθόμασταν σιωπηλοί όταν ξαφνικά αλύχτισε το σκυλί... Λαχτάρισαν οι καρδιές και χοροπήδησαν μέσα μας οι ελπίδες... Εγώ από χθες βράδυ ονειρευόμουν αυτή τη σκηνή που θα ερχότανε ο πατέρας. Είχα κουλουριαστεί από νωρίς στις βελόντζες και με πήρε φαίνεται γρήγορα ο ύπνος αφού είδα πολλά όνειρα.
Ήτανε λέει στ' όνειρό μου, ότι θα φεύγαμε απ' αυτό το σπίτι... Ήταν λέει σαν καλοκαίρι, σαν γιορτή σαν Δεκαπενταύγουστος κι είχανε πάει στο πανηγύρι της Παναγίας πίσω στο Σιάντο, σ' άλλο μαχαλά οι μεγάλοι και η

μάνα μαζί... Στο σπίτι ήμουν εγώ εφτά χρονών, ο μικρός αδερφός μου ο Μητράκης 4 χρονών και στη σαρμανίτσα η μπέμπα μας, η Λένη. Ήταν ήλιος. Ήταν ζέστη. Ήταν μια μέρα σαν αυτές που δεν θέλεις τίποτα. Που τα έχεις όλα και θέλεις να ρεμβάσεις, να κοιμηθείς, να κλείσεις τα μάτια και να ξεχαστείς... Μια μεγάλη μουριά έριχνε τον παχύ ίσκιο της και βγήκα να παίξω... Ξαφνικά, μαύρος καπνός σηκώθηκε και σκέπασε την πλάση... Έτζουξαν τα μάτια και μικρές στάχτες έπεφταν γύρω μας σα χιόνι... Στον ουρανό δεν υπήρχε ούτε ένα πουλί, ούτε ένα γεράκι... Σ' όλο το χωριό σκυλιά ούρλιαζαν φοβισμένα... Οι κότες κακάριζαν προαισθανόμενες κακό. Κοίταξα την πλαγιά απέναντι απ' το σπίτι και είδα φωτιά... Μου κόπηκαν τα γόνατα... Μέχρι να συνέλθω ένοιωσα πίσω μου την σκεπή της καλύβας να καίγεται... Οι μάνα μου... Μαμάααα! μαμάααα! Μπήκα στο σπίτι, έκλεισα το παράθυρο προς τη φωτιά, πήρα στα χέρια την μπέμπα, τη Λένη, τράβηξα τον μικρό Δημητράκη κι έτρεξα να φύγω στα χωράφια... Η σκιά της φωτιάς έπεφτε πάνω μας απ' το απέναντι ύψωμα... Δεν θυμάμαι τίποτα άλλο... Ξύπνησα στα χέρια της μάνας μου. Στο όνειρο και στο ξύπνιο.
Σώπα, σώπα μου 'πε και με τράβηξε δίπλα της...
- Κάηκε η γιδούλα μας, μαμά... Την είδα. Κάηκε η τριχιά που ήταν δεμένη κι έφυγε στο ποτάμι, στο νερό... Φοβάμαι... Μαμάααα...
- Θα πάρουμε φάρμακα, αλοιφές θα την γιατρεψουμε, καλά είναι, κοιμήσου...
Όταν ξύπνησα πετάχτηκα στο παράθυρο να δω μαύρα καμένα, αλλά ήταν όλα κατασπαρα. Χιόνιζε όλη νύχτα. Ένας κοκκινολαίμης (καλογιάννο τον λέμε στην Ήπειρο) έφερε γύρω στο σπίτι ψάχνοντας κάπου να φυλαχτεί.
- Άσχημος χιονιάς, είπε η μάνα. Δεν έχεις πού να σταθείς, όπως η Παναγία εψαχνε κάπου να γεννήσει τον Χριστό... Ρίξτε τριμμάτα-ψωμιά να φάνε τα πουλιά... Κρίμα είναι. Όλοι

Γεώργιος και Βασιλική Σπύρου, το αντρόγυνο

οι μοναχικοί είναι κρίμα. Είναι κόσμος χειρότερος από μας, εμείς πάμε «καβαλαρία» και είναι πίσω μας «πεζούρα»!!

Βάλτε καμιά «πυρομάδα» ψωμί να ζεσταθεί στη φωτιά κι έρχομαι. Πάω να βάλω κλαρί στις γίδες. Δεν θα βγουν σήμερα. Τό 'στρωσε έξω για τα καλά.

Η κακομοίρα η μάνα δεν ήταν που έβγαине για το κλαρί και άλλες δουλειές έξω όλη μέρα παραμονή. Μέρα που ήτανε δεν ήθελε να τη δούμε με υγρά μάτια... Κοίταζε και ξανακοίταζε προς το διασέλι, αλλά στα χαμένα όλη μέρα... Καθώς τώρα έπεφτε η νύχτα, έπεφτε ταυτόχρονα και μαύρο σκοτάδι στις ελπίδες να έρθει ο ξενιτεμένος άνδρας της.

Νέα γυναίκα ήταν, ήταν κοντά τα όνειρα που έκανε βγαίνοντας στις ραχούλες του χωριού όταν ρόδιζε η Ανατολή πέρα κατά τη Θεσσαλία. Ωραία ήταν, έξυπνη ήταν, φρόνιμη ήταν...

Μεγάλωσε αθόρυβα στην άκρη του κόσμου, όπως μεγαλώνουν και τα ροζ κυκλαμινάκια της Ηπείρου στη ρίζα του βράχου, στη στροφή του μονοπατιού, στην άκρη του χωραφιού... Το μυαλό της ήταν πεντακάθαρο και δεν νοιαζότανε πού είναι η άκρη του κόσμου, αυτή που έφαχνε η οργάνωση Γυναικών Ελλάδος και οι φεμινίστριες... Η τριχιά κάποιας γίδας την «πεδούκλωνε» και την μπέρδευε καμιά φορά... Κι όταν έφαχνε να βρει την αρχή ήταν για το σχοινί απ' τα κουβάρια που έγνεθε στις ραχούλες και όχι η αρχή του κόσμου. Απολάμβανε τις γιορτές, το περπάτημα των μερμηγκιών, το άνθισμα και τις εκατόφυλλες τριανταφυλλίες... Γελούσε όπως χαρούμενα κελάρυζε το νερό της πηγής στη βρύση τους και δάκρυζε όπως εύκολα δάκρυζαν τα φύλλα της κόκκινης τριανταφυλλιάς το πρωί με τη δροσούλα... Στα γεράματά της έλεγε στο γιατρό ότι την πονάνε τα μάτια της επειδή δεν δακρύζει πια... Έκλαψε πολύ στη ζωή για πολλά μέχρι που στέρεψαν τα μάτια της... Αχ να μπορούσα να δακρύσω, έλεγε πολλές φορές...

Κατά πάνω ήθελε να πάει προς τα έλατα, προς τα βουνά, προς τα κάτω την πήγε η ζωή προς τις πεδιάδες του Αράχθου... Έλεγε την προπαίδεια στις συνομήλικές της στο Δημοτικό και της έφερναν μέλι τότε που η πείνα θέριζε την φτώχεια... Ήταν δειλινά που ερωτόπαιζαν τα ζωντανά στις πλαγιές και έπιανε το τραγούδι...

Πρόσφυγες στον τόπο τους, Γεώργιος και Βασιλική Σπούρου

«Ο ήλιος βασιλεύει κι η μέρα σώνεται κι ο νους μου στο κεφάλι δεν συμμαζώνεται...» ή το

«Την ξενιτειά, την αρφανά, την πίκρα, την αγάπη τα τέσσερα τα ζύγιασαν, βαρύτερα είν' τα ξένα», και, «Τώρα τα πουλιά, τώρα τα χελιδόνια, τώρα οι πέρδικες γλυκοχαλούνε λένε»... και «Εβγάτε αγόρια στο χορό, κορίτσια στα τραγούδια

πέστε και τραγουδήστε πώς πιάνεται η αγάπη. Από τα μάτια πιάνεται, στα χείλια κατεβαίνει κι από τα χείλη στην καρδιά ριζώνει και δεν βγαίνει».

Καλός ήταν ο Γιώργος, τίμιος, δουλευταράς. Κουρασμένος άνθρωπος, από 13 χρονών έμαθε την τέχνη του μάστορα, του Ηπειρώτη κτίστη που ξέρει να μαζεύει το σωρό τις πέτρες και να τις κάνει σπίτι, για να μπουν άνθρωποι μέσα, να ζεσταθούν, να φτιάξουν κρεβάτια, να ζευγαρώσουν, να κάνουν παιδιά, να μεγαλώσει η Ελλάδα...

Ήταν της δημιουργίας και όχι της καταστροφής, και πάντα «έχτιζε» όπου στεκότανε. «Έχτιζε» στην παρέα, προσθέτοντας κάτι, έχτιζε με προτάσεις βελτίωσης, έχτιζε για μια γνωριμία, έχτιζε ρωτώντας, έχτιζε δίνοντας γνώμη, έχτιζε φτιάχνοντας κάτι για τους άλλους... Στα πολλά ταξίδια του στην ξενιτειά ποτέ δεν κατάλαβε αυτούς που πάνε βουβοί, «μούκακες» είναι έλεγε και που δεν λένε ένα λόγο, κάτι... Έχτισε και ένα Μουσείο στο χωριό όταν έγινε συνταξιούχος, Αγροτικό Μουσείο και κατά την συνήθειά του, όπως μαζεύει πέτρες και τούβλα απ' το σωρό κι έχτιζε, έτσι μαζέψε σκόρπια αγροτικά εργαλεία των συγχωριανών όταν ρήμαξε ο τόπος μετά το φράγμα

πουρναριού που έπνιξε σε λίμνη σπίτια, νεκροταφεία, αναμνήσεις και τις ασημέντες ζωές τους... Τα μαζέψε και τα έβαλε σ' ένα σχολείο να «τα διαβάσει ο κόσμος» και να μαθαίνουν ότι όλοι είναι ασημαντοι και περαστικοί σαν τα φθαρμένα εργαλεία τους... Ήξερε καλά τι σημαίνει να είσαι κτίστης. Τα παιδιά του και οι γνωστοί κατάργησαν τ' ονομά του απ' τη συνήθεια να τον προσφωνούν «Μάστορα». Ήξερε καλά να «μαστορεύει» και την αξία του «μαστορεύειν».

Πολλά χρόνια αργότερα, στα χρόνια της «21ης Απριλίου», στο Εργατικό Κέντρο Αγρινίου βγήκε μπροστά σε κάποια απεργία και

φώναξε:

«Συνάδελφοι, σοβατζήδες, κτίστες, ξυλουργοί. Ανεβείτε ψηλά σε μια ταράτσα και κοιτάτε γύρω. Ποιος έφτιαξε την πόλη; Ποιος έφτιαξε τα σπίτια, τα κεραμίδια, τις σκεπές, τις πόρτες, τα μπαλκόνια; Οι εισαγγελείς; Οι έμποροι; Οι δάσκαλοι; Οι παπάδες; Εσείς τα φτιάξατε. Με τα χέρια σας. Κουράγιο, αδέρφια. Θα νικήσουμε και θα βρούμε το δικό μας... Φυσικά χωροφύλακοι τον έπιασαν και τον έχωσαν στο κρατητήριο. Τον έβγαλε ένας Μπάμπας, συγχωριανός, χωροφύλακας απ' την Καλεντίνη. Ο πατέρας ήταν πιστός στην Ορθοδοξία. Από μικρός ήταν εκκλησιαστική επιτροπή. Αν και αγράμματος, ήξερε καλά τα τροπάρια, το «Πιστεύω», το «Πάτερ ημών» και θυμάμαι ακόμα και όταν μεγαλώσαμε, «τράβανε» τις κουβέρτες Κυριακή πρωί κι έλεγε: Πότε θα πάμε εκκλησία; Στην απόλυση; Ποτέ δεν έλειψε από λειτουργία Κυριακής. Ποτέ δεν βλαστήμισε τα θεία. Ήταν «κουτσαβάκι»... Δεν ήταν αυτό που λένε «θηροκόληπτος» και κακομοίρης... Ήταν τα «του Καϊσάρου τω Καϊσαρι και τα του Θεού τω Θεώ», από αυτούς τους Έλληνες που ό,τι παρέλαβαν το παρέδωσαν. Από αυτούς που κουβάλησαν τον ελληνισμό στην πλάτη τους για τη συνέχεια. Γλεντζές. Χορευτής καλός. Κοινωνικός στα πανηγύρια. Όποιος τον πείραξε ή τον υποτίμησε έφυγε πρώτος για τον άλλο κόσμο, για τον «Καναδά» όπως έλεγε το θάνατο... Πάει κι αυτός πήγε στον «Καναδά»... Και στα 83 του που είναι τώρα δουλεύει, περπατάει, παίζει «δηλωτή» στο καφενείο, σκάβει, ανάβει τα καντήλια στην εκκλησία κάθε εσπερίνο, κοιμάται κι ξυπνάει με τον ήλιο όπως πρόσταξε η φύση, τρώει ό,τι θέλει ο οργανισμός του και όχι ό,τι του σερβίρουν οι άλλοι, δεν πήρε ποτέ φάρμακο για τίποτα και ο γιατρός που τον εγγείρισε για κήλη, δεν πίστευε στην ερώτηση αν παίρνει φάρμακο όταν του είπε «Όχι και ποτέ δεν πήρα», ούτε πίστευε ότι την τρίτη μέρα ανέβηκε στη σκεπή να αλλάξει κεραμίδια μήπως ξεσυνήθισει ο οργανισμός και του πει ο χάρος «δουλειά δεν έχεις, έλα...». Κάθε φορά που πάει να κάνει κάτι στη δουλειά ξεκινά με ένα κοινό για όλα τα τραγούδια «Ορέ, ...» και μετά κυλά το «Πουλάκι ξένο, ξενιτεμένο» ή το «Νάσαν τα νιάτα δυο φορές», κλείνει δε με το «Ωχ καρδούλα μου»... ανεξαρτήτως σκοπού και άσματος δημοτικού ή θρησκευτικού... Ακόμα και το «η Παρθένος σήμερα τον υπερούσιον τίκτει...» με ορέ... το ξεκινάγε. Πάντα ήταν προσκολλημένος στα έθιμα, στο χωριό, στην εκκλησία του χωριού, στον τόπο του, στους συγγενείς, στους συγχωριανούς. Πάντα ήταν «προσωρινός» και «ξένος» στην ξένη πόλη. Δεν ρίχωσε στον ξένο τόπο. Τόπος του ήταν το χωριό. Εκεί πήγε και μετά τα 70 του κι έφτιαξε έναν τάφο.

Στο Άγιο Αθανάσιου του Σινιάγκου

Καθάρισε τα χορτάρια, τον φράχτη, έκοψε κι ένα δένδρο που έριχνε φύλλα στους τάφους κι είπε: «Εκεί να με πάτε». Να μου κάνετε αυτή τη χάρη... Εκεί είναι η ρίζα μου». Τέτοιες στιγμές έκοβε την κουβέντα μ' ένα «Ορέ, Τζουμέρκα μου περήφανα» και το «Ωχ καρδούλα μου...».

Κολλημένος απ' το πρωί στο τζάμι περίμενα. Εφτά χρονών ζωή είχα τότε, λίγων χρονών αναμνήσεις, και μία απαίτηση απ' τη μοίρα. Τούτα τα Χριστούγεννα να έρθει ο πατέρας και να μου φέρει παπούτσια... Τον περισσότερο χρόνο ξυπόλητος ήμουνα και όταν φόραγα παπούτσια ήταν κάτι λαστιχένια, όλο το καλούπι λαστιχο, μάρκας «ΑΛΥΣΙΔΑ» ή «ΚΑΜΠΑΝΑ» που σκυλοβρωμούσαν όταν τά 'βγαζα. Μού 'χει πει ότι θα έρθει τα Χριστούγεννα με παπούτσια που θα γυάλιζαν από πάνω, όμορφα καφέ, και ότι όταν περπάταγα θα έφτιαχναν σχέδια στο χώμα και ότι δεν θα έμπαινε καθόλου νερό μέσα, όπως με τ' άλλα που τους έβαζα χαρτόνια στις τρύπες... Τέτοια παπούτσια φόραγε το παδί ενός αδερφού συγχωριανού μας που ζούσε στην Αμερική και πέρασε μια φορά στα μέρη μας. Είχαν λείει και ράδιο που άκουγες τραγούδια και κουβέντες από πολύ μακριά... Το φανταζόμουν μεγάλο όσο ένα δωμάτιο, όπως τα έπιπλα τα «σκρινία» που πιάνουν όλο τον τοίχο... Δεν μπορούσα να συλλάβω πώς ακούς μουσική εκεί μέσα. Μουσική είχα ως τότε ακούσει ζωντανά από τον Κώστα Περικλή που έπαιζε βιολί εκεί στο χωριό και έναν Βασίλη Τζινιέρη (οργανοπαίχτη που έπαιζε λαούτο και κιθάρα) και κλαρίνα στα πανηγύρια και στο γάμο του Μήτρου Βάσιου... Ήμασταν στα μέσα του 1950 και η Ελλάδα μόλις έβγαине απ' τον εμφύλιο του '44 τραυματισμένη, πεινασμένη, φτωχή,

«Είχα κορμί σαν έλατο»
«Ποιά Τζουμέρκα μου περήφανα»
Σέρνει τον χορό ο πατέρας μου.

κατακλεμμένη απ' τους ξένους κατακτητές, αδύναμη και υπανάπτυκτη... Μην κοιτάς τώρα... Οι μεγάλοι είχαν άλλες ελπίδες και τα μικρά παιδιά απλά πράγματα περίμεναν και δεν γίνονταν... Είχαν όλοι πάρει απόφαση ότι έτσι ήταν και έπρεπε έτσι να πορευτούν. Εκείνες τις παραμονές Χριστουγέννων πήραμε κι εμείς στο μικρό χωριό μας, το Σινιάγκο, που σημαίνει πέρασμα και το μετονομάσανε Πέραμα, απόφαση για πως ο πατέρας δεν θα 'ρχότανε αυτά τα Χριστούγεννα... Αμίλητος ξεκόλλησα απ' το παράθυρο και απ' όσα έκανα μέχρι να χωθώ στις βελόντζες δεν θυμάμαι τίποτα... Η μάνα έβαλε το μεγάλο κούτσουρο να καεί ως το πρωί και όχι δύο, ένα αρσενικό (ο Πλάτανος) και ένα θηλυκό (η Ελιά) όπως έχουν έθιμο σε κάποια άλλα μέρη την Πρωτοχρονιά και το λένε έθιμο φωτιάς, όπου αν καεί πρώτο το αρσενικό κούτσουρο τότε κάποιος αρσενικός θα πεθάνει φέτος και το ανάποδο με το θηλυκό... Και τ' αδέρφια μου έτσι κάπως πικραμένα χώθηκαν κάτω απ' τις βελόντζες του ίδιου κρεβατιού... Άλλο σκεφτότανε μη βούλιαζε ο μπαμπάς στο χιόνι, άλλο μήπως πνίγηκε στη θάλασσα που ποτέ δεν είχαμε δει, άλλο ότι ίσως να μη μπόρεσε να περάσει τα λαγκάδια του διπλανού χωριού στην Καλεντίνη... Είχε πνίγει ένας πριν χρόνια και τον βρήκαν στη ρίζα ενός πλατάνου στη σμίξη με το ποτάμι... Πού να βάλεις καλό με το νου σου τις ώρες της πίκρας... Αποκαμωμένος απ' την προσμονή, καταπικραμένος και κουρασμένος μ' έπιασε ο ύπνος βαθύς. Έτσι όπως σε βρίσκουν τα όνειρα και σου λένε ό,τι θέλουν. Ήτανε, λέει, Χριστούγεννα και μέσα στ' όνειρό μου λέει ότι βρέθηκα στο παλάτι του βασιλιά και έκανα παρέα με το γιο του. Φόραγε κόκκινο παντελόνι με χρυσές ραφές και άσπρο σακάκι με χρυσά κουμπιά... Και επειδή ήταν καλό βασιλόπουλο είχε πάει στον πατέρα του και του είπε ότι ήθελε να κάνει δώρο κάτι που εγώ του ζήτησα, επειδή λέει εμείς είμαστε παιδιά και ήμασταν φίλοι. Του είπε λέει να στείλει χρυσές άμαξες με όμορφα άλογα να πάνε στην Κεφαλονιά, να βάλουν τον

πατέρα μου μέσα και να τον φέρουν στο χωριό... Και να βγάλει λέει και μια διαταγή - βασιλιάς είναι ό,τι θέλει κάνει - και να διατάξει όλοι οι πατεράδες να πάνε στο χωριό τους κοντά στα μικρά παιδιά και ξενητεμένοι να μην υπάρχουν... Εγώ είχα αγωνία μέχρι να γίνουν αυτά γιατί δέχτηκε ο βασιλιάς. Και μας είπε να περιμένουμε σε μια μεγάλη αίθουσα με μεγάλους πίνακες και ζωγραφισμένους τοίχους και γύφισινα και χρυσά σύμβολα και πολλά φώτα, με πολυελαίους, με μουσικές, που πολλοί άνθρωποι -αντρώγυνα θα ήτανε- χόρευαν. Χόρευαν, χόρευαν, χόρευαν και μεσ' τη μέση ήταν μία που έμοιαζε με τη μάνα μου, αλλά δεν μπορούσα να τη δω που φόραγε ένα μακρύ άσπρο φόρεμα με στολίδια και μαργαριτάρια και κολιέδες και βραχιόλια και καρφίτσες χρυσές και που καβαλιέρος ήταν ο μπαμπάς και μπερδευόμουν πως βρέθηκε εκεί... Στο χωριό ποτέ δεν χόρευαν αυτούς τους χορούς που τους έλεγαν «βάλς». Και ήταν τόσο όμορφοι και οι δύο... Πρόλαβα να δω πως ο μπαμπάς είχε χωρίστρα, τα βρεμένα μαύρα μαλλιά του που γυάλιζαν και η μαμά μακρύ ντεκολτέ. Ξαφνικά έγινε σκοτάδι, διακοπή ρεύματος, κλείσανε όλα τα φώτα, φοβήθηκα και από μακριά άκουσα χλιμίντρισμα αλόγου και μια φωνή. «Βάσιω, αϊ ορέ Βάσιω!...» Ύστερα ακούστηκαν βήματα και χτυπήματα στην πόρτα μέσα στη νύχτα, παραμονές Χριστουγέννων. Ήμουν στο χωριό, κοιμόμουν. «Βασίω, ακούς, ορέ! Ο Γιώργος είμαι, άνοιξε!» Πάσε το άλογο, κράτα το να ξεφορτώσω... Ήτανε ο μπαμπάς που ήρθε!

..... Την άλλη μέρα το μεσημέρι, λίγο μετά το γιορτινό Χριστουγεννιάτικο τραπέζι: - Έλα μέσα ζαλοταραμένο, μη κρυώσεις και αλίμονό σου αν σε πιάσω θα φας ξύλο όσο δεν έφαγες όλο το χρόνο... Θα τα πω όλα στον πατέρα σου», μου είπε η μάνα μου με ύψος αδιάφορο που μαρτυρούσε ότι μέσα της γινότανε πανηγύρι χαράς. Φορώντας τα καινούργια καφέ παπούτσια μου περπάταγα πέρα δώθε φτιάχνοντας σημάδια στο χιόνι απ' το πρωί. Μέσα απ' το σακάκι φόραγα μάλλινο πουλόβερ ως το λαιμό που δεν γρατζούνιζε όπως αυτά που έπλεκε η γιαγιά και η μάνα. Τό 'φερε ο μπαμπάς και δεν κρύωνα. Ούτε και ξέρω πόσες καραμέλες έφαγα κρατώντας τα πολύχρωμα χαρτάκια που τις τύλιγαν... Ο μπαμπάς έφτασε αργά στην Άρτα λόγω καθυστερήσεων στο καράβι και στα λεωφορεία και νύχτωσε φορτωμένος σ' ένα διπλανό χωριό στη Μέγκλα, σ' ένα κουμπάρο που είχε αλόγο... «Κάτσε κουμπάρε του είπε αυτός, κοιμήσου εδώ απόψε κι αύριο πρωί φεύγεις, πού να νυχτώσεις με τέτοιο χιονιά, δεν θα προλάβεις μέρα, άκουσα ότι και το λαγκάδι χωρίς ζώο δεν περνάει». - Δεν με χωράει ο τόπος κουμπάρε, είπε ο

πατέρας. Δώσ' μου τ' άλογο και θα πάω. Έρχονται Χριστούγεννα, θα πάω κι ας φτάσω νύχτα... Έφτασε, όντως, νύχτα... Το σκυλί μας τον ένωσε κι έτρεξε μόνο αυτό να τον προυπαντήσει πέρα ως το διασέλι, μαζί με τη μυρωδιά του καπνού απ' το τζάκι που έφερνε μακριά ο αέρας. Η μάνα είχε βουλιάξει στην προσμονή και την κούραση χώνοντας το κεφάλι της στον τοίχο δίπλα στο τζάκι, κρατώντας την ελπίδα στα χέρια της σφιχτά... Η φωτιά έκαιγε να διώξει τους καλικαντζαριούς που πίστευα πως θα έρχονταν από κείνο το δρόμο του φόβου που έγινε δρόμος αγάπης, αφού από κει θα ερχόταν ο πατέρας. Και από εκεί ήρθε. Ξυπνήσαμε χαρούμενοι κι ένας-ένας έπαιρνε το δώρο του. Η μάνα τον άνδρα της. Εμείς τον πατέρα μας. Άλλος παπούτσια. Άλλος φόρεμα. Άλλος σακάκι. Μακαρόνια και ρύζι για το σπíti. Εργαλεία. Χρωματιστά μολύβια για ζωγραφίες. Λάδι. Αλάτι. «Πάρε Βάσιω καφέ» είπε στη μάνα μου δίνοντάς της σ' ένα χρυσό χαρτί το σακούλακι με τον καφέ... Μέτριο φτιάξε τον στη στάχτη... Βάλε ξύλα στη φωτιά... Πάω να δέσω τ' άλογο.

..... Πολλά χρόνια αργότερα, ίσως 25-30, γκριζομάλης γύρισα στο χωριό με τη γυναίκα μου Μαρία Νταγαδάκη και τα δύο παιδιά μου και πλησίασα εκεί που γίνονταν όλα αυτά. Στα χρόνια που φύγαμε η ΔΕΗ έφτιαξε το υδροηλεκτρικό φράγμα του Πουρναρίου Άρτας και μαζί με το χωριουδάκι μας πνίγηκαν κι άλλα χωριά στο νερό της λίμνης που έγινε από τα νερά του Αράχθου και σκέπασε ό,τι είχα να θυμάμαι. Τα νερά έφτασαν 5-10 μέτρα λίγο πιο πάνω απ' το σπíti που, όταν δεν έβρεχε και είχε λίγα νερά το ποτάμι, τότε έβγαине η σκεπή, τότε όλο, λασπωμένο και πικραμένο μ' ένα μελαγχολικό γιατί σ' όσους το κοίταζαν. Εμείς είχαμε ξενητευτεί, δεν μέναμε πια εκεί. Οι μισοί στο Αγρίνιο κι άλλοι μισοί στην Αθήνα. Ο πατέρας έφτιαξε ένα άλλο μικρό σπιτάκι στην ακρολιμνιά και πήγαινε συχνά κάθε χρόνο μόνος του ή με κάποιον απ' τα αδέρφια μου, τον Πάνο ή τον Μάκη. Αγόρασε και μια βάρκα και περνούσε πάνω απ' το σημείο του σπιτιού φωνάζοντας δυνατά... «Ω μάνναααα!» «Μάννααα» κι ένα γείτονα... «Βασίλη, ω Βασίλη, Φώτηρηρηρη, Μητράκηρη!» Άλλες φορές με την κόρη μου ψάρευε με καλάμι στη λίμνη, 2-3 μέτρα κοντά στο σπíti που ο τοίχος που του έμεινε φαινότανε στο νερό και τα ψάρια έκοβαν βόλτες απ' το παράθυρο προς την πόρτα ή φώλιαζαν στο τζάκι. Έξω απ' το νερό τού 'μειναν χωράφια και τόπος κάπου 100 στρέμματα και τα κράτησε, φύτεψε οπωροφόρα και καμιά 200αριά καστανιές και

αχλαδιές και κερασιές και κάτω φράουλες... Ήξερα πως εδώ γύρω είπα τις πρώτες προσευχές μου, εδώ κάπου φώλιαζα στην αγκαλιά της μάνας μου, εδώ κοντά έπαιξα τα πρώτα παιχνίδια, εδώ διάβαζα τα πρώτα γράμματα με το φως της φωτιάς και λάμπας πετρελαίου, εδώ κύλησαν τα πρώτα δάκρυά μου όταν έφευγα για τα ξένα, εδώ χαιρόμουν τις ρόδινες ανατολές, εδώ ο Θεός μου 'δωσε τα δώρα του, το νιογέννητο μοσχάράκι, το βέλασμα απ' τα αρνάρια μέρες Χριστουγέννων, εδώ άκουσα και τα πρώτα μπράβο του δασκάλου όταν έλεγα σωστά την προπαίδεια, εδώ μετάλαβα, εδώ πρωτοπήγα στα πανηγύρια μας, στους γάμους, στις Λαμπρές μας, εδώ ήταν που έριχνε χιόνι κείνες τις παραμονές Χριστουγέννων που περίμενα κολλημένος στο τζάκι, νά 'ρθει ο πατέρας. Εδώ ο Πάνος μās έβαλε κάποτε μπαρούτι στη φωτιά κι έγινε έκρηξη που του έκαψε τα φρύδια, εδώ ήτανε που ο Μάκης, ο πιο νοικοκύρης απ' όλα τα αδέρφια, έκανε όλες τις δουλειές. Όταν έφευγα, κρατούσα το παιδί μου απ' το χέρι στο δρόμο που έφευγε απ' τα ερημωμένα μέρη. Ήθελα να βγάλω κραυγή ν' ακούσω τον αντίλαλο στις ραχούλες και τις ρεματιές, αλλά ο λαιμός μου ήταν δεμένος κόμπος και τα μάτια μου γεμάτα δάκρυα που δεν έβλεπαν τίποτα... Κι ήταν απ' τις λίγες φορές που δεν κουβέντιαζα με τον γιο μου καθώς ανηφορίζαμε. Νόμιζα πως κράταγα εμένα μικρό, τον Βαγγελάκη, νόμιζα πως δεν έπρεπε να πω τίποτα μη ξεθαρρέψει και ρωτήσει αν ισχύει η διαταγή του βασιλιά να γυρίζουν κάθε Χριστούγεννα οι ξενητεμένοι πατεράδες στα παιδιά τους για να λένε Χρόνια Πολλά, Καλά Χριστούγεννα και να μοιράζουν δώρα χαράς... Τι θα του έλεγα τώρα;

Ευάγ. Γ. Σπύρου
Αθήνα, παραμονές Χριστουγέννων 2000

ΑΣΦΑΛΙΣΗ **SANTA CLAUSS SA**

Με τιμή σας αναφέρουμε ότι η Δ. ΑΘΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. ανέλαβε μετά από πολύμηνες διαπραγματεύσεις την ασφάλιση της ως άνω εταιρίας. Προς ενημέρωσιν σας διαβιβάζουμε το σχέδιο ασφάλισης.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ 1/2001 ΠΑΚΕΤΟ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΕΟΡΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΖΟΜΕΝΟΙ: SANTA CLAUSS HOLDING Ltd
ΔΩΡΟΔΙΑΝΟΜΗ ΑΕΒΕ &
ΧΑΠΙ ΚΙΝΤΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΞΑΓΩΓΙΚΗ Α.Ε.
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΒΙΠΕ ΒΟΡΕΙΟΥ ΠΟΛΟΥ

ΚΑΛΥΨΕΙΣ

1. **Επαγγελματική αστική ευθύνη** Αγίου Βασίλη (ή Santa Claus, Papa Noel etc...) ή/και συνεργατών - υπαλλήλων του, συμπεριλαμβανομένων καλικάτζάρων, κτηνών (ταράνδων) κατά την παράδοση δώρων. Δρχ. 100.000.000
Προσωπικά ατυχήματα του Αγίου Βασίλη (ή Santa Claus, Papa Noel etc...) ή/και συνεργατών - υπαλλήλων του, συμπεριλαμβανομένων καλικάτζάρων, κτηνών (ταράνδων) κατά την παράδοση δώρων. Δρχ. 100.000.000 ανώτατο
Δρχ. 10.000.000 κατά γεγονός
Δρχ. 5.000.000 κατ' άτομο/κτήνος
3. Αστική ευθύνη ελκύθρου Δρχ. 165.000.000 Σωμ. Βλάβες
Δρχ. 33.000.000 Υλικές ζημιές
4. Ίδιες ζημιές ελκύθρου Δρχ. 100.000.000
5. Αστική ευθύνη προϊόντων Δρχ. 100.000.000 ανώτατο
Δρχ. 1.000.000 κατά δώρο

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ:

1. Ζημιές σε καμινάδες, πυρίμαχα υλικά, ταρατσosσκεπές, ασανσέρ λόγω όγκου δώρων ή και όγκου Αγίου Βασίλη.
2. Ζημιές προκληθείσες από μεταμφιεσμένους Άγιους Βασίληδες, μη αναγνωρισμένους από την κυβέρνηση του Βορείου Πόλου.
3. Ζημιές προκληθείσες από έλκυθρα ιδιοκτησίας της ανωτέρω εταιρίας κατά τη διάρκεια μη εγκεκριμένης πτήσης.
4. Ζημιές προκληθείσες από ταράνδους ασθενείς με σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια (τρελοί Τάρανδοι).
5. Οποιαδήποτε ζημιά προκύπτει από ιπτάμενα δώρα που πετάχθηκαν ή/και στοχεύστησαν από αέρος.
6. Βανδαλισμοί από δυσανεκτούς ανηλίκους ή/και ενήλικους σαν αποτέλεσμα λάθος παραγγελίας.
7. Ζημιές προκληθείσες σε οποιουδήποτε ανηλίκους ή/και ενήλικους που δεν πιστεύουν στον Άγιο Βασίλη.

ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ:

1. Μεγάλης (πέρα πολύ μεγάλης) ηλικίας οδηγού 30%
2. Επαγγελματικής χρήσης 20%
3. Κλοπής (Cabrio + κόκκινο χρώμα) 10%

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ: Θα υπολογιστούν αναδρομικά (με βάση την ορθότητα παράδοσης των δώρων που θα λάβει ο υπογράφων).

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ 15/12/2000-15/1/2001

1911

Δ. ΑΘΗΝΑΙΟΣ
Ασφαλιστικό Συγκρότημα Α.Ε.

1 ΟΝΟΜΑ

4 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

11 ΤΡΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΔΡΑΧΜΕΣ

89 ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Η Δ. Αθηναίος Ασφαλιστικό συγκρότημα Α.Ε. προσφέρει από το 1911 ασφαλιστικές υπηρεσίες που καλύπτουν κάθε προσωπική ή επαγγελματική σας ανάγκη. Η 89χρονη εμπειρία μας σε συνδυασμό με τη συνεργασία μας με την ελβετική NATIONALE SUISSE, τη βρετανική ROYAL EXCHANGE, τη δανέζικη TREKRONER και την ελληνική UNITED (συνολικού ενεργητικού περίπου 11 τρις δραχμών), προσφέρει κύρος και σιγουριά σε κάθε ασφαλιστήριο συμβόλαιο που υπογράφουμε.

Λ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 250-254 • 152 31 ΧΑΛΑΝΔΡΙ • ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛ 6742 411-5 • FAX 6741 826
e-mail: info@atheneos.com

Life style - Σύγχρονες οδηγίες χρήσεως

Δώρα δώρα δώρα φαντασίας

Συμβαδίζοντας
με το κλίμα των
ημερών, σας
προτείνουμε ιδέες
για δώρα-φαντασίας,
δώρα-σύμβολα της
επιτυχίας και του 2001

2 Beatles Cups Ο Sir Paul Smith υπογράφει αντικείμενα καθημερινής χρήσης. Κούπες με τα θρυλικά σκαθάρια. Στα καταστήματα Coffea και στα καλά καφεκοπτεία.

1 CHANEL No 5 Μόνο δυο σταγόνες ήταν αρκετές για τη Marilyn Monroe πριν πέσει στο κρεβάτι της. πρόκειται για μια πρόταση δώρου αδιαπραγμάτευτη...

3 Vespa GVS 188 Για όσους σέβονται το χρόνο τους και το στυλ τους. Στις αντίστοιχες αντιπροσωπείες.

4 Illy Collection Τα «Alien Cups» έκαναν την επίθεσή τους στη Γη με την υπογραφή του David Byrne. Θα τα βρείτε στα καλά καφεκοπτεία μαζί με το διασημότη τους.

5 Ένα «τέλειο» ζευγάρι για «τέλεια» βήματα και με καταπληκτική ποιότητα υλικών και χρωμάτων. Θα το βρείτε στα έντεκα καταστήματα Πετρίδη σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Τηλ.: 7238434.

OMEGA Η κλασική επιλογή του κάθε σύγχρονου άνδρα. ΕΛΩΜΤΙΣ Α.Ε. ΕΡΜΟΥ 8 10563 ΑΘΗΝΑ. Τηλ. 3220952-5.

6 Ανοίξτε το δρόμο στον καινούργιο χρόνο με βήματα μοναδικά. Γόβα σεβρό Perlato φιδιού 33.000 δρχ. Χαράλας. Γόβα κλασική Μουριάδης. Γόβα από δέρμα φιδιού, Coletta - Καλογήρου. Τσάντα από φίδι, Roda καλογήρου. **ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ:** Πατριάρχου Ιωακείμ 4, Κολωνάκι - Παναγίτσας 5, Κηφισιά - Κύπρου 72 πλατεία Εσπερίδων Γλυφάδα. **Χαράλας:** Ερμού 30 Αθήνα, Κύπρου 70 Πλατ. Εσπερίδων Γλυφάδα, Λ. Κηφισίας 279 Κηφισιά, Ηρώων Πολυτεχνείου 55 Πειραιάς.

ΙΚΕΡΟD Το Design στα δευτερόλεπτα του χρόνου.

7 NEMO Απ' την μυρωδιά πιάνεται στο στήθος κατεβαίνει! Το σύμβολο του ανδρισμού στις μέρες μας... Στα καταστήματα καλλυντικών.

LOCMAN ...Όταν τα διαμάντια συναντούν το χρόνο
γίνονται παντοτινά! KESSARIS τηλ. 3310600
(Πανεπιστημίου 7 και Βουκουρεστίου γωνία)

Panasonic Κάποια πράγματα τα ερωτεύεσαι με την πρώτη ματιά,
όπως την τηλεόραση της Panasonic Quintrix F που βραβεύθηκε με
το EISA 1999-2000. Βιανέ Α.Ε. ΑΘΗΝΑ. Τηλ. (01) 2845955.
Θεσσαλονίκη τηλ. (031) 555322-4.

10

ST. DUPONT Το σύγχρονο γεωμετρικό
«σύμβολο» στην τσέπη σας.
Σ' επιλεγμένα καταστήματα.
Διατίθεται από τη SYMBOL HELLAS S.A.
Τηλ. 9359423

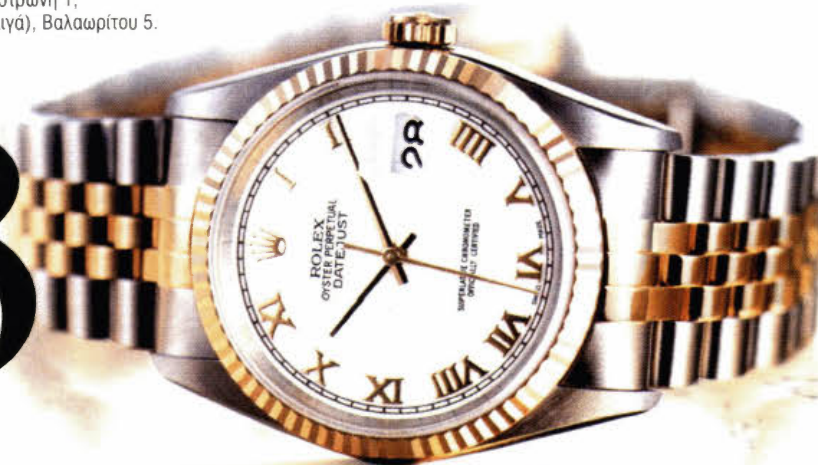
12

Στο φετινό σας ρεβεγιόν επιλέξτε
μεταξύ του μεταξωτού παπιγιόν και
μιας υπέροχης γραβάτας Ragoni.
• Βουκουρεστίου 21Α, Τσακάλωφ
κτίριο Μέλαθρον, Φιλελλήνων 3
(Αθήνα).
• Ιωάν. Μεταξά 40Α κτίριο Millenium
Centre, Γλυφάδα
• Σωτήρος 20 κτίριο Kentron Πειραιάς
• Λ. Κηφισίας 285 Κηφισιά
• Ακαδημίας 61 Αθήνα
• Υμηττού 110 & Χρεμονίδου κτίριο
Athens Millennium Παγκράτι

ROLEX Η απόλυτη μηχανή του χρόνου.
Διαπιστευμένοι της ROLEX στην Ελλάδα ΡΟΒΑ Α.Ε.
Τηλ.: 323.5909. Πλ. Κολοκοτρώνη 1,
Καρ. Σερβίας 4 (στοά Καλλιγιά), Βαλαωρίτου 5.

13

14

KENZO Όταν το design
συνδυάζεται με το άρωμα.

PORSCHE DESIGN Η Porche ξαναχτυπά με μηχανικό, αυτόματο χρονογράφο και αξεπέραστη αντοχή κάτω από τα 120 μ. Η₂O. Διαχρονική ΑΕΒΕ (0800-32122).

15

Ερεθίστε τις αισθήσεις... Το νέο γυναικείο άρωμα Bulgari απευθύνεται αποκλειστικά και μόνο σε γυναίκες! Στα καταστήματα καλλυντικών.

16

20

MONT-BLANC
Οι νέοι καιροί επιβάλλουν νέο Look. Σε επιλεγμένα καταστήματα σε όλη την Ελλάδα.

21

Όσα είναι τα μπριγιάν να είναι και τα όνειρα... Κοσμήματα με μοντέρνο σχεδιασμό στο Rinaldo Gavello. **Rinaldo Gavello** Νεοφύτου Δούκα 5 Κολωνάκι.

Allen Edmonds Το απόλυτο φετίχ του δυναμικού manager. Κεντρ. διάθεση Βυσαρίωνος 10, 10672 Αθήνα. Τηλ.: 3618575.

17

18

Κινητό τηλέφωνο και μουσική από το internet μαζί σε μία μόνο συσκευή. Μόνο από το SAMSUNG M 100, το πρώτο κινητό τηλέφωνο με ενσωματωμένο MP 3 player! Προτεινόμενη τιμή λιανικής πώλησης χωρίς σύνδεση: 205.000 δραχ. + ΦΠΑ.

22

Ένα αστέρι πέφτει... πέφτει... Σκουλαρίκια που φέγγουν σαν αστέρια.
ΘΕΟΛΟΓΟΣ: Βασ. Γεωργίου Α5 Πειραιάς, Δημητρίου Βασιλείου 1 Ν. Ψυχικό.

19

AIGNER. Τα πολύτιμα σε πολύτιμες τσάντες. AIGNER Shops: Βουκουρεστίου 25 Αθήνα. Τσιμισκή 92, Θεσ/νίκη. Τηλ. 3647983.

23

KAWASAKI V 650 Συνδυάζοντας τη νοσταλγία των sixties με την σύγχρονη τεχνολογία και την προσιτή τιμή. Σε επιλεγμένα καταστήματα.

25

Για γραπτά που αντέχουν στο χρόνο. Πένα CROSS της σειράς Townsend σε μασίφ ασήμι. Το πένακι είναι μασίφ χρυσό/ρόδιο 18kt. Τιμή δρχ. 131.000. Στυλό διαρκείας CROSS της σειράς Townsend από καθαρή-ημιδιάφανη λάκα και ανοξείδωτα δακτυλίδια και άκρα. Τιμή δρχ. 39.000. Rolling Ball CROSS της σειράς Townsend συνδυασμός χρωμίου με επίχρυσά άκρα 22 kt. Τιμή δρχ. 43.000. Στυλό διαρκείας CROSS της σειράς CENTURY σε φύλλο χρυσού 10kt και επίχρυσά άκρα 18kt. Τιμή δρχ. 31.000. (Σελίδα 32) Πένα CROSS της σειράς ATX μαύρο ματ αστινέ φινιρίσμα και ανοξείδωτο πένακι. Τιμή δρχ. 25.000. Στα καταστήματα Ψαρρός: **Σύνταγμα:** Στοά Σπυρομήλιου 9-11. **Αθήνα:** Σταδίου 3, στοά Καλλιγιά. **Γλυφάδα:** Μπότσαρη 12. **Κηφισιά:** Αργυροπούλου 2, Shopping Land. **Κατάστημα LANCEL** Πανεπιστημίου 6. **Τράπεζες:** Εργασίας υπ/μα 40, Αττικής Κεντρικό.

Porsche Carrera GTV 10 Αγγίζετε το απόλυτο συλλεκτικό αυτοκίνητο των ονείρων σας με 558 άλογα. Στις αντίστοιχες αντιπροσωπείες.

Projector ASK Για να «προβάλλετε» μοναδικές στιγμές, όνειρα και στόχους το μοντέλο της C2ASK είναι μοναδικό. Είναι πολύ ελαφρύ, κατάλληλο για επαγγελματικά ταξίδια και προσφέρει απόλυτη πιστότητα ποιότητας. Θα το βρείτε: Άμυ Α.Ε. Κεντρικά: Τροίας 58 Βριλήσσια, Βόρεια Ελλάδα: Κωλέτη 26 Θεσ/κη.

24

The White Elephant Προγραμματίστε ένα δείπνο αξέχαστο, στο πολυβραβευμένο εστιατόριο White Elephant με την καταπληκτική Κινέζικη κουζίνα του. Μέση τιμή 15.000 δρχ. περίπου το άτομο με το κρασί. Λειτουργεί τα μεσημέρια 13.00 με 15.30 με light menu, και τα βράδια 20.00 με 1.00, εκτός Κυριακής. Κρατήσεις όλο το εικοσιτετράωρο στο τηλεφωνικό κέντρο του Ανδρομέδα στα τηλέφωνα 6415000 και στο fax: 6466361.

28

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ BEAU BRUMMEL Το Beau Brummel εκτιμώντας τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε στιγμής, διαμόρφωσε τα ειδικά μενού dégustation, υψηλών προδιαγραφών, σε τιμές καθόλου υψηλές, αποδεικνύοντας ότι μπορεί να υπάρξει ελαφριά, εύγευστη, ευφάνταστη, «αναπτερωτική» κουζίνα πέρα από τη σίγουρη και γρήγορη λύση της «σαλάτας» ή της «μακαρονάδας». Εάν λοιπόν νομίζετε ότι ήρθε ο καιρός να ψάξετε για «εναλλακτικές» λύσεις στην ποιότητα του φαγητού και του ελεύθερου χρόνου σας, το Beau Brummel από την Κηφισιά έχει ήδη ξεκινήσει την επανάστασή. Μεσημέρι: 10.000 dr, Βράδυ: 30.000 dr, Menu fixe: 22.000 dr Άτομα με ειδικές ανάγκες ISO 9000, HACCP, Valet Parking

Born **to** move

ACUMEN

DELSEY®
MOBILITY™

Και ο Διεθνής
Αερολιμένας Αθηνών Ελευθέριος Βενιζέλος
εμπιστεύεται για τα τεστ
ετοιμότητας 2000-2001 τη DELSEY

BERSON Η αξιόπιστη δύναμη.

Και η Delsey εμπιστεύεται τη Berson
για την αποκλειστική διανομή των προϊόντων της.
Πληροφορίες: Αθήνα 01-9409400, Θεσ/νίκη 031-923761

Ειδήσεις Επικοινωνία

○○○ FIRST TUESDAY

Οι «Τρίτες» σας αποκτούν νόημα

...και η πρώτη «Τρίτη» είναι η 5η Δεκεμβρίου 2000. Την ημέρα αυτή διοργανώθηκε η πρώτη συνάντηση της First Tuesday Athens στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στο Μέγαρο Μουσικής, Αίθουσα «Δημήτρης Μητρόπουλου» με κεντρικό ομιλητή τον Διευθυνόντα Σύμβουλο του Ομίλου QUEST, κύριο Θεόδωρο Φέσσα.

Η εταιρία First Tuesday ιδρύθηκε το 1998 στο Alphabet Bar στο Λονδίνο όταν η Julie Meyers, ο Marc Davies, ο Adam Gold και ο Nick Denton συγκέντρωσαν 80 φίλους τους με ιδέες για εταιρίες των new media. Αυτή η συνάντηση ήταν το «ενερπητήριο λάκτισμα» για την ανάπτυξη της First Tuesday που ήδη αριθμεί περισσότερα από 70.000 μέλη σε 80 χώρες σε όλο τον κόσμο και έχει βοηθήσει επιχειρηματίες να χρηματοδοτηθούν με περισσότερα από 150 εκατομμύρια δολάρια.

Στόχος της First Tuesday είναι, μέσα από τις εκδηλώσεις της, να γίνει τόπος συνάντησης και παραγωγικής συνεργασίας επενδυτών και επιχειρηματιών με σύγχρονες επενδυτικές προτάσεις προς χρηματοδότηση (venture capital).

Στην Ελλάδα, η First Tuesday Athens, ξεκίνησε τη λειτουργία της το Σεπτέμβριο του 2000 με ιδρυτή τον Γιώργο Χατζηδημητρίου (απόφοιτος του INSEAD και με ιδιαίτερη εμπειρία στο χώρο του venture capital) και μια επίλεκτη ομάδα συνεργατών με αξιόλογη πείρα στο χώρο των νέων επιχειρήσεων και των επενδύσεων κεφαλαίου στην ελληνική και διεθνή χρηματαγορά.

Η επίσημη «πρώτη» της First Tuesday Athens έγινε την Τρίτη 5 Δεκεμβρίου 2000 και για έξι μήνες το κέντρο βάρος των εκδηλώσεών της θα δοθεί σε θέματα που αφορούν την προετοιμασία επιχειρηματιών σχεδίων και τον προσδιορισμό των παραγόντων που θα καθορίσουν την επιτυχή υλοποίησή τους.

Με την ολοκλήρωση του πρώτου κύκλου εκδηλώσεων, θα ξεκινήσουν και οι εκδηλώσεις matchmaking όπου τα επιχειρηματικά σχέδια που έχουν υποβληθεί και αξιολογηθεί από μία ομάδα ειδικών θα αντιστοιχούνται με επενδυτές.

Η φιλοσοφία της First Tuesday είναι ότι «οι επιχειρηματίες δεν γεννιούνται, αλλά γίνονται» και εξελίσσεται ώστε οι ανάγκες των νέων επιχειρηματιών να ικανοποιούνται με τον πιο αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο.

ΑΓΓΕΛΙΑ

ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α. ζητά για πρόσληψη υπάλληλο με εμπειρία σε θέματα διαχείρισης χρηματοοικονομικών προϊόντων (Αμοιβαία Κεφάλαια, στεγαστικά δάνεια, πιστωτικές κάρτες, συμβόλαια UNIT LINKED κ.λπ.).

Τηλεφ. 7794947
(Ώρες Γραφείου 8.30 - 16.30 κ. Λυμπερή).

Γιορτή χαράς

Οκτώ χιλιάδες διακόσιες δεκαπέντε λίρες (£8.215,00) ήταν τα καθαρά έσοδα της Γιορτής Χαράς, που πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία των μελών του Ανθρωπιστικού Ομίλου Alpha Ασφαλιστικής. Η γιορτή ήταν αφιερωμένη στους απεξαρτημένους χρήστες ναρκωτικών και στη Θεραπευτική Κοινότητα Αγία Σκέπη η οποία τους βοηθά στην κοινωνική τους επανένταξη. Στη φωτογραφία η Γιάννα Πίττα, αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Φίλων Αγία Σκέπη, παραλαμβάνει την επιταγή από την πρόεδρο του Ανθρωπιστικού Ομίλου Alpha Ασφαλιστικής Σκευή Χριστοδούλου. Παρούσες στην παράδοση της επιταγής ήταν επίσης η Μαρούλα Ζιβανέρη, μέλος του Συνδέσμου Φίλων Αγίας Σκέπης, η Πόπη Παπαδοπούλου γραμματέας του Ανθρωπιστικού Ομίλου και η Γεωργία Μάρκου, υποδιευθύντρια του τμήματος Δημοσίων Σχέσεων της Alpha Ασφαλιστικής.

ALPHA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Ενημερωτική Συγκέντρωση για θέματα κλάδου Μεταφορών & Σκαφών

Η Επιτροπή Μεταφορών και Σκαφών διοργάνωσε την Τρίτη 12 Δεκεμβρίου 2000 φιλική συγκέντρωση των στελεχών του κλάδου Μεταφορών & Σκαφών των ασφαλιστικών εταιριών - μελών της Ενώσεως, κατά τη διάρκεια της οποίας έγινε παρουσίαση των ακόλουθων θεμάτων:

- Ενημέρωση για τα πεπραγμένα της συνδιάσκεψης IUMI 2000, που πραγματοποιήθηκε

στο Λονδίνο, από τις 11 έως και τις 13 Σεπτεμβρίου 2000.

- Ανάπτυξη στατιστικών αποτελεσμάτων Φορτίων ετών 1998 και 1999 (CARGO).
- Ανάπτυξη στατιστικών αποτελεσμάτων Κλάδου Σκαφών έτους 1998 (HULL).
- Πρώτα Συμπεράσματα από την υποχρεωτική ασφάλιση Αστικής Ευθύνης Σκαφών.
- Διάφορα θέματα γενικού ενδιαφέροντος.

Ενημερωτική συγκέντρωση για θέματα ασφάλισης

κλάδου αυτοκινήτων και πρόληψης τροχαίων ατυχημάτων

Ειδική ενημερωτική εκδήλωση για θέματα ασφάλισης του κλάδου Αυτοκινήτων οργάνωσε την Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2000, στο ξενοδοχείο Ηλέκτρα Παλλάς Θεσσαλονίκης, η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος.

Στην εκδήλωση, την οργάνωση της οποίας είχαν οι Επιτροπές Ατυχημάτων, Έρευνας, Πρόληψης και Ελέγχου Ατυχημάτων Αυτοκινήτων και Στατιστικής και Πληροφοριών της ΕΑΕΕ μίλησαν:

- Ο πρόεδρος της Επιτροπής Ατυχημάτων της ΕΑΕΕ, Κ. Μπερτσιός, για τις πρωτοβουλίες και εξελίξεις στον κλάδο ασφάλισης αυτοκινήτων.
- Ο πρόεδρος της Επιτροπής Έρευνας, Πρόληψης και Ελέγχου Τροχαίων Ατυχημάτων

Αυτοκινήτων της ΕΑΕΕ Γ. Σκούρτης, για τις πρωτοβουλίες της Ένωσης στον τομέα της πρόληψης των τροχαίων ατυχημάτων.

- Ο πρόεδρος της Επιτροπής Στατιστικής και Πληροφοριών, Γεώργιος Τζανής, για τα οικονομικά στοιχεία του κλάδου αυτοκινήτων.
- Ο πρόεδρος Διαχειριστικής Επιτροπής του Συστήματος Άμεσης Πληρωμής (Σ.Α.Π.) Δημήτριος Ζορμπάς, για τα πρώτα συμπεράσματα από τη λειτουργία του Φιλικού Διακανονισμού.

Την εισαγωγική ομιλία για την πορεία της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς, αλλά και τη σύνοψη των συμπερασμάτων έκανε η γενική διευθύντρια της ΕΑΕΕ, Μαργαρίτα Αντωνάκη.

INTERAMERICAN

Επίσκεψη στην INTERAMERICAN και ομιλία του προέδρου του MDRT, κ. Tony Gordon

Επίσκεψη γνωριμίας στα κεντρικά γραφεία του Ομίλου INTERAMERICAN, στο Μαρούσι, πραγματοποιήσε στις 13 Νοεμβρίου ο Tony Gordon, πρόεδρος του Million Dollar Round Table (MDRT), του γνωστού διεθνούς ανεξάρτητου οργανισμού που έχει ως μέλη του κορυφαίους ασφαλιστές ζωής και χρηματοασφαλιστικούς συμβούλους από όλο τον κόσμο.

Κατά την παρουσία του στο Interamerican Plaza, ο κ. Tony Gordon είχε την ευκαιρία να μιλήσει, στην κατόμαστη από διοικητικούς και συνεργάτες του Δικτύου Πωλήσεων INTERAMERICAN αίθουσα Α. Ταμπουρά και να παρουσιάσει τους σκοπούς που υπηρετεί το MDRT αλλά και την πολύ ενδιαφέρουσα θεώρησή του για το παρόν και το μέλλον του επαγγελματία χρηματοασφαλιστικού συμβούλου.

Σημειώνεται ότι ο κ. Τ. Gordon ξεκίνησε τη θητεία του ως πρόεδρος του MDRT πρόσφατα - το Σεπτέμβριο - και η προσωπικότητά του είναι παγκοσμίως εξέχουσα και σεβαστή στην ασφαλιστική αγορά, είναι δε ο πρώτος Ευρωπαίος πρόεδρος αυτού του μεγάλου διεθνούς οργανισμού. Αξίζει να υπογραμμισθεί ότι επί 22 χρόνια, από τα 23 συνολικά κατά τα οποία είναι μέλος του MDRT, κατέχει τη διάκριση του Top of the Table.

Με την επίσκεψη και ομιλία του ο κ. Τ. Gordon τιμήσε τον Όμιλο INTERAMERICAN, ενώ ο ίδιος εξέφρασε τις ευχαριστίες του για τη μεγάλη ανταπόκριση και υποστήριξη που παρέχει η INTERAMERICAN στο Million Dollar Round Table κατά τα τελευταία χρόνια.

INTERAMERICAN Financial Planning Επιτυχής επαναξιολόγηση του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας

Επιτυχές για την INTERAMERICAN ήταν το αποτέλεσμα της ετήσιας αξιολόγησης του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας, σύμφωνα με το Πρότυπο EN ISO 9002, του τμήματος Financial Planning της εταιρίας. Η επιθεώρηση πραγματοποιήθηκε από επιθεωρητές της TÜV Hellas, εκπροσώπου στην Ελλάδα του διεθνούς φήμης γερμανικού φορέα Πιστοποίησης TÜV CERT, από τον οποίο η INTERAMERICAN έλαβε το συγκεκριμένο Πιστοποιητικό Ποιότητας πριν από ένα χρόνο. Με την τελευταία πιστοποίηση, αναγνωρίζεται και πάλι για το τμήμα Financial Planning της εταιρίας η σωστή οργάνωση και η ποιότητα των υπηρεσιών του. Ας σημειωθεί ότι καθοριστική παράμετρο για την επιτυχή αξιολόγηση του συστήματος αποτέλεσε ο σχεδιασμός της διαδικασίας του ποιοτικού ελέγχου του Financial Planning, ο οποίος έχει ήδη ολοκληρωθεί. Ο έλεγχος πραγματοποιείται σε συνεχή βάση μετά από τηλεφωνική επικοινωνία με τυχαίο δείγμα πελατών, των οποίων καταγράφεται η γνώμη σχετικά με τις υπηρεσίες του INTERAMERICAN Financial Planning. Τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τη στατιστική επεξεργασία του ποιοτικού ελέγχου βοηθούν στη βελτιστοποίηση των προσφερομένων υπηρεσιών.

Αξίζει εδώ να αναφερθεί ότι το Financial Planning της INTERAMERICAN ήταν ο πρώτος φορέας από το χώρο των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα που έλαβε το Πιστοποιητικό Ποιότητας EN ISO 9002 και η επιτυχημένη επαναξιολόγηση του αποτελεί άλλο ένα δείγμα των πρωτοποριακών, αλλά και ποιοτικών υπηρεσιών που προσφέρει ο Όμιλος INTERAMERICAN.

UNIVERSAL
ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ
LIFE • LIFE HELLAS • BANK • FINANCIAL SERVICES

Χορηγός της εκστρατείας οικονομικής ενίσχυσης του Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Φίλων

Με την έναρξη της εκστρατείας Διαφώτισης και Οικονομικής Ενίσχυσης του Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Φίλων «Βοηθήστε μας να Βοηθήσουμε», πραγματοποιήθηκε στις 19 Σεπτεμβρίου 2000 στο Συνεδριακό Κέντρο της Universal Life, δημοσιογραφική διάσκεψη.

Στην ομιλία της η πρόεδρος του ΠΑΣΥΚΑΦ Δρ Άννα ΑχILLEΟΥΔΗ αναφέρθηκε στις διάφορες υπηρεσίες που προσφέρει ο Σύνδεσμος, όπως είναι η υπηρεσία Κατ' Οίκον Φροντίδας, η Υπηρεσία Ψυχοκοινωνικής Στήριξης, η Κλινική Διακοπή του Καπνίσματος, κ.λπ., επισημαίνοντας την ανάγκη της οικονομικής ενίσχυσης των υπηρεσιών αυτών.

Στη φωτογραφία από αριστερά ο κ. Δημήτρης Καλλέργης, η Δρ. Άννα ΑχILLEΟΥΔΗ, πρόεδρος του ΠΑΣΥΚΑΦ, και η Μαρία Βανέτσα, διευθύντρια του Συνδέσμου

Επίσημος χορηγός των εκδηλώσεων του Συνδέσμου είναι, όπως άλλωστε και για πολλά χρόνια η Universal Life, την οποία ευχαρίστησε η Δρ ΑχILLEΟΥΔΗ, τονίζοντας τη σημαντική της προσφορά. Στο χαιρετισμό του ο διευθυντής Γραφείου Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων Δημήτρης Καλλέργης, ανέφερε ότι η Universal Life με ιδιαίτερη προθυμία ανέλαβε και φέτος τη χορηγία, μέσα στα πλαίσια της κοινωνικής προσφοράς και αγάπης της προς το συνάνθρωπο.

Praxis INTERNATIONAL
ΕΡΜΑΤΕΡΗ ΠΡΑΞΗ Α.Ε.Ε.Υ

Εγκαίνια νέων γραφείων

Την Τετάρτη 29 Νοεμβρίου 2000 έγιναν τα εγκαίνια του νέου γραφείου της Praxis International ΑΧΕΠΕΥ στη Θεσσαλονίκη. Το νέο γραφείο στεγάζεται στην οδό Μητροπολίτου Ιωσήφ 8.

INTERAMERICAN Αποτελέσματα 9μήνου

Όπως προκύπτει από τις δημοσιευμένες λογιστικές καταστάσεις, τα αποτελέσματα 9μήνου 2000 της εταιρίας INTERAMERICAN Ζωής είναι 17,2 δισ. δρχ., έναντι 11,5 δισ. δρχ. στο 6μηνο 2000 και 56,8 δισ. δρχ. στο 9μηνο 1999.

Σε επίπεδο ενοποιημένου ισολογισμού τα αποτελέσματα 9μήνου 2000 είναι 25,7 δισ. δρχ. έναντι 21,1 δισ. δρχ. στο 6μηνο 2000 και 68,2 δισ. δρχ. στο 9μηνο 1999.

Τα αποτελέσματα αυτά, παρά την αισθητή μείωση, θεωρούνται άκρως ικανοποιητικά, με δεδομένη την τρέχουσα αρνητική επενδυτική συγκυρία και κατατάσσουν την εταιρία στην υψηλότερη θέση από άποψη κερδοφορίας, στην ασφαλιστική αγορά.

Η απόκλιση από τα αποτελέσματα του 9μήνου 1999 αποδίδεται εξ ολοκλήρου στα έσοδα από επενδύσεις, - που το 1999 λόγω της τότε θετικής χρηματιστηριακής συγκυρίας ήταν εξαιρετικά υψηλά - αφού στα συνολικά έσοδα από ασφάλιστρα ο ρυθμός αύξησης είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικός, παρά την πίεση που υφίσταται και η ασφαλιστική αγορά από τις διεθνείς εξελίξεις στην αγορά κεφαλαίων.

Συγκεκριμένα στον Κλάδο Ζωής τα ασφάλιστρα 9μήνου 2000 είναι 73,3 δισ. δρχ. έναντι 50,0 δισ. δρχ. το 6μηνο 2000 και 73,4 δισ. δρχ. το 9μηνο 1999. Επισημαίνεται ότι τα ασφάλιστρα 9μήνου 2000 είναι περίπου τα ίδια με τα ασφάλιστρα 9μήνου 1999, παρά τη μεγάλη πτώση που υπέστησαν τα unit linked προϊόντα, λόγω της πτώσης του Χρηματιστηρίου του 2000 και τα οποία αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέρος των πωλήσεων για το 1999.

Στους Κλάδους Γενικών Ασφαλίσεων τα αντίστοιχα ασφάλιστρα είναι 25,3 δισ. δρχ. το 9μηνο 2000 έναντι 16,9 δισ. δρχ. το 6μηνο 2000 και 20,3 δισ. δρχ. το 9μηνο 1999.

Σημειώνεται ότι στα μεγέθη των Γενικών Ασφαλίσεων ενοποιούνται τρεις εταιρίες (Ζημιών, Υγείας και Οδικής Προστασίας) εκ των οποίων η μεγαλύτερη INTERAMERICAN Ζημιών εμφανίζει αύξηση ασφαλιστρών 22,2% έναντι του αντίστοιχου 9μήνου 1999.

Τέλος, η ΑΕΔΑΚ INTERTRUST παρά την παρατεταμένη κρίση της χρηματιστηριακής αγοράς, παρουσιάζει αποτελέσματα 11,1 δισ. δρχ. το 9μηνο 2000, έναντι 8,9 δισ. δρχ. το 6μηνο και 7,5 δισ. δρχ. το 9μηνο 1999.

ALPHA ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ

Συγχώνευση της Ιονικής Χρηματιστηριακής

Η Alpha Χρηματιστηριακή ανακοινώνει ότι ολοκληρώθηκε η συγχώνευση με την Ιονική Χρηματιστηριακή, με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη. Οι πελάτες της λυθείσης, λόγω συγχώνευσης, Ιονικής Χρηματιστηριακής, από 27.11.2000 εξυπηρετούνται από όλα τα καταστήματα της Alpha Χρηματιστηριακής και το δίκτυο καταστημάτων της Alpha Bank. Αρχίζει επίσης η διάθεση στην πελατεία

των εναλλακτικών δικτύων επικοινωνίας (Internet, WAP, ATMs, Call Center). Ο νέος αριθμός κλήσεως του Call Center της εταιρίας είναι (01) 1206. Τα γραφεία της εταιρίας και το κεντρικό κατάστημα λειτουργούν στη διεύθυνση: Alpha Χρηματιστηριακή Α.Ε. Πανεπιστημίου 35, 105 64 Αθήνα Τηλ. 335 6600, 336 1600, Fax: 323 4683, 324 5930

METROLIFE ΕΜΠΟΡΙΚΗ

Νέα γραφεία για τη MetroLife Εμπορική

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκαν, την Πέμπτη 5 Οκτωβρίου 2000, τα εγκαίνια των νέων γραφείων της METROLIFE-ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ, ενός από τα πρώτα και μεγαλύτερα υποκαταστήματα του ομίλου, επί της Ιεράς Οδού 310 στο Αιγάλεω, υπό τη διεύθυνση του κου Κωνσταντίνου Νικολετάκη. Τα εγκαίνια τέλεσαν με την

παρουσία τους πολλοί πελάτες της METROLIFE, καθώς και στελέχη αυτής, όπως, οι κ.κ. Γ. Καπουράνης (δ/νων σύμβουλος), Α. Κατσάρης, Β. Κέκκης, Μ. Φιλίππου, Δ. Έξαρχος, Κ. Λευίτης, Β. Κολλύρης, Γ. Νεοφώτιστος, Σ. Γιάννος, Γ. Βλαστάρη, Δ. Κουγιάς, Σ. Φιοράντης, και Μ. Βαμβακάρης, από τα κεντρικά γραφεία της METROLIFE-ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ, και όλο το Δ.Σ. της Λέσχης Φίλων METROLIFE. Από την ΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΤΡΑΠΕΖΑ μεταξύ άλλων παρευρέθηκαν οι κ.κ. Στεφανάνης, Ασημακόπουλος, Πρωτόπαπας, Χαλάς και η κα Αθηνά Παππά, καθώς επίσης και στελέχη της METROLIFE ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ. Με αφορμή τα εγκαίνια των νέων γραφείων ενός από τα μεγαλύτερα και παλαιότερα καταστήματα της «METROLIFE - ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ» η διεύθυνση του καταστήματος θα ήθελε να ευχαριστήσει τους πελάτες και την κεντρική διοίκηση για την υποστήριξή τους.

ALPHA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Alpha Διάγνωση

Ένα νέο προϊόν εξωνοσοκομειακών παροχών θα διαθέτει η Alpha Ασφαλιστική από τις αρχές Ιανουαρίου 2001 σε συνεργασία με το διαγνωστικό κέντρο Euromedica. Πρόκειται για την Alpha Διάγνωση, που προσφέρει στον ασφαλισμένο ένα πλήρες check up ετησίως,

πλήρη προγενετικό έλεγχο και ολοκληρωμένες διαγνωστικές υπηρεσίες έως 1.000.000 δρχ. ετησίως σε ένα εκτενές δίκτυο συμβεβλημένων διαγνωστικών κέντρων σε όλη την Ελλάδα. Ταυτόχρονα, ο πελάτης της εταιρίας γίνεται κάτοχος της ομώνυμης Μαγνητικής Κάρτας, που του εξασφαλίζει διακεκριμένη εξυπηρέτηση στα συμβεβλημένα διαγνωστικά κέντρα. Η Alpha Διάγνωση έχει ισόβια διάρκεια, εφόσον συνδυάζεται με οποιαδήποτε από τις παροχές Νοσοκο-

μειακής Περιθάλψεως της Alpha Ασφαλιστικής, δεν μπορεί να ακυρωθεί από την εταιρία και επιδέχεται ετήσια τιμαριθμική αναπροσαρμογή του ορίου καλύψεως, εφόσον το επιθυμεί ο πελάτης. Το πρόγραμμα λειτουργεί μέσω συντονιστικού κέντρου για όλη την Ελλάδα που παρέχει τη δυνατότητα στον ασφαλισμένο, με ένα τηλεφώνημα, να ενημερώνεται για το πλησιέστερο σε αυτόν διαγνωστικό κέντρο και να κλείνει άμεσα ραντεβού.

Η Alpha Ασφαλιστική χορηγός της διεθνούς εκδήλωσης Σύγχρονο καλλιτεχνικό ευρωπαϊκό κόσμημα γυναικών καλλιτεχνών

Η Alpha Ασφαλιστική ήταν ένας από τους τέσσερις κύριους χορηγούς της διεθνούς εκθέσεως «Καλλιτεχνικό Κόσμημα στη Σύγχρονη Ευρώπη: η γυναικεία άποψη» που οργανώθηκε από το Μουσείο Κοσμήματος Ηλία Λαλαούνη (ΜΚΗΛ), στο χώρο των περιοδικών εκθέσεων του Μουσείου. Στην έκθεση, που διήρκεσε από 22 Νοεμβρίου 2000 έως 24 Ιανουαρίου 2001, συμμετείχαν καλλιτέχνες από εννέα χώρες: Γερμανία, Ελβετία, Ελλάδα, Ιταλία, Κροατία, Μεγάλη Βρετανία, Νορβηγία, Ολλανδία και Φινλανδία. Η έκθεση, αφορούσε τις τάσεις και την ιστορία του σύγχρονου καλλιτεχνικού κοσμήματος

και επικεντρώθηκε σε καλλιτεχνικά κομμάτια γυναικών δημιουργών που ζουν και εργάζονται σε ευρωπαϊκές πόλεις. Παρουσιάστηκαν, 100 περίπου έργα, που χρονολογούνται από το 1960 έως σήμερα, εκ των οποίων τα περισσότερα ανήκουν στις μόνιμες συλλογές κορυφαίων ευρωπαϊκών μουσείων ή αποτελούν μέρος των εθνικών θησαυρών.

Η έκθεση που πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα των πρεσβειών των συμμετεχουσών χωρών, εγκαινιάστηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κων/νο Στεφανόπουλο.

AIG: Αύξηση κερδών κατά 14,6% στο τρίτο τρίμηνο του έτους

Ανοδο της τάξεως του 9,3% σημείωσαν τα καθαρά κέρδη του American International Group, Inc. (AIG), μητρικής εταιρίας της ALICO AIG Life κατά το τρίτο τρίμηνο του 2000. Συγκεκριμένα, τα καθαρά κέρδη του AIG ανήλθαν σε 1,39 δισεκατομμύρια δολάρια, έναντι 1,27 δισ. κατά την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Αφαιρώντας τα κέρδη (ζημιές) που προκύπτουν από αγοραπωλησίες χρεογράφων, τα κέρδη ανήλθαν σε 1,41 δισ. δολάρια, μία αύξηση της τάξεως του 14,6% το τρίτο τρίμηνο και 4,21 δισ. δολάρια (αύξηση 14,4%) για τους πρώτους εννέα μήνες. Τα κέρδη προ φόρων αυξήθηκαν από 1,81 δισεκατομμύρια δολάρια το τρίτο τρίμηνο του 1999 σε 2,10 δισεκατομμύρια το 2000, σημειώνοντας μεταβολή κατά 15,8%. Αντίστοιχα, αύξηση κατά 15,6% σημείωσαν τα έσοδα. Συγκεκριμένα, στο τρίτο τρίμηνο του 2000 έφθασαν τα 11,4 δισεκατομμύρια δολάρια, έναντι 9,64 δισεκατομμυρίων το προηγούμενο έτος. Αναφορικά με το σύνολο

του εννεαμήνου, τα έσοδα ανήλθαν σε 33,46 δισ. δολάρια, ενώ την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους έφθασαν τα 29,66 δισ. (αύξηση 12,8%). Όσον αφορά στον Κλάδο Ζωής, σημειώθηκε αύξηση 16,3% στα κέρδη προ φόρων, τα οποία από 762,5 εκ. δολάρια κατά το τρίτο τρίμηνο του 1999, έφθασαν εφέτος τα 886,6 εκ. δολάρια. Τα εισπραχθέντα ασφάλιστρα του Κλάδου Ζωής σημείωσαν αύξηση της τάξεως του 18,5%. Συγκεκριμένα, από 2,77 δισ. δολάρια το τρίτο τρίμηνο του 1999, κατά την αντίστοιχη εφετινή περίοδο ανήλθαν σε 3,28 δισ. δολάρια. Επίσης, τα Έσοδα Επενδύσεων ανήλθαν σε 1,77 δισ. δολάρια το τρίτο τρίμηνο έναντι 1,51 δισ. δολαρίων από το αντίστοιχο τρίμηνο του 1999, μία αύξηση της τάξης του 17,3%. Για τους πρώτους εννέα μήνες, τα συνολικά έσοδα ανήλθαν σε 5,18 δισ. δολάρια έναντι 4,55 δισ. δολαρίων το 1999 (αύξηση 14,0%).

ASPIR PRONIA

Χορηγεί την τέχνη

Η «ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ», στο πλαίσιο της χορηγικής της πολιτικής και σε συνέχεια της έκθεσης με θέμα «Μήνηρ Θεού: Απεικονίσεις της Παναγίας στη Βυζαντινή Τέχνη» ασφαλίζει το Μουσείο Μπενάκη, με δωρεάν ασφάλιση των έργων συλλογής ΒΕΛΙΜΕΖΗ στο Εθνικό Μουσείο Πράγας στην έκθεση EX ORIENTE LUX, καλύπτοντας με συμβόλαιο κατά παντός κινδύνου τη μεταφορά, την παραμονή στην έκθεση και την επιστροφή τους στο Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα.

Η έκθεση διαρκεί από τις 15 Νοεμβρίου 2000 έως 14 Ιανουαρίου 2001.

Νέα επενδυτικά συνταξιοδοτικά προγράμματα από τη SCOPLIFE

Δύο νέα προϊόντα Σύνταξης - Επένδυσης προστέθηκαν στην πλούσια γκάμα προϊόντων της Scoplife. Πρόκειται για τη ΣΥΝΤΑΞΗ ΖΩΗΣ και τη ΣΥΝΤΑΞΗ BONUS που επιβεβαιώνουν ότι η Scoplife συνεχίζει πιστά τη φιλοσοφία της για διαρκή παροχή πρωτοποριακών προγραμμάτων που αποβλέπουν στη σωστή κάλυψη των αναγκών του πελάτη. Η ΣΥΝΤΑΞΗ BONUS είναι ένα σύγχρονο και δυναμικό επενδυτικό συνταξιοδοτικό πρόγραμμα unit linked. Είναι το μόνο προϊόν που παρέχει πλήρη ελευθερία για το πότε θα επενδυθεί το οποίο διαθέσιμο χρηματικό ποσό, για να εξασφαλίσει ο ασφαλιζόμενος τη σύνταξή του. Τα χρήματά του επενδύονται σε μερίδια επενδυτικών κεφαλαίων που επιλέγει ο ίδιος από τα διαθέσιμα διεθνή και ελληνικά Αμοιβαία Κεφάλαια της Aberdeen Asset Management Ltd, προσφέροντάς του προοπτικές υψηλών αποδόσεων. Τα πλεονεκτήματα της ΣΥΝΤΑΞΗΣ BONUS: Δυναμική επένδυση και ευελιξία, απόλυτη διαφάνεια και αποτελεσματική διαχείριση των αποταμιεύσεων. Οποιαδήποτε στιγμή επιλέξει ο ασφαλιζόμενος, μετά τη συμπλήρωση 10 ετών, μπορεί να μετατρέψει την αξία της επένδυσης ΣΥΝΤΑΞΗ BONUS σε εγγυημένη ισόβια σύνταξη. Έτσι, μπορεί από σήμερα να σχεδιάσει την κάλυψη των μελλοντικών του αναγκών, ευέλικτα και αποδοτικά.

Η ΣΥΝΤΑΞΗ ΖΩΗΣ είναι ένα unit linked επενδυτικό προϊόν περιοδικών καταβολών, τα επενδυόμενα ασφάλιστρα του οποίου τοποθετούνται σε μερίδια επενδυτικών κεφαλαίων που επιλέγονται από τον ασφαλιζόμενο από τα διαθέσιμα διεθνή και ελληνικά επενδυτικά κεφάλαια της Aberdeen Asset Management Ltd. Ειδικότερα, τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται τα τρία πρώτα χρόνια βοηθούν στη δημιουργία ενός Εγγυημένου Κεφαλαίου Λήξης το οποίο επιστρέφεται στον ασφαλιζόμενο με την έναρξη της συνταξιοδότησης, ενισχυμένο με το Bonus Λήξης που προσφέρει η Scoplife, ανεξάρτητα από τις αποδόσεις που έχει ο επενδυτικός λογαριασμός του ασφαλιζόμενου. Όποια στιγμή επιλέξει ο πελάτης, έπειτα από 15 χρόνια το λιγότερο, μπορεί να μετατρέψει τη συνολική αξία του συμβολαίου του σε μία εγγυημένη ισόβια σύνταξη που θα μπορεί να καλύψει τις μελλοντικές του ανάγκες. Παράλληλα, η ΣΥΝΤΑΞΗ ΖΩΗΣ λειτουργεί και σαν ένα ακόμη ασφαλιστικό πρόγραμμα, αφού τον καλύπτει σε περίπτωση θανάτου ή μόνιμης και ολικής ανικανότητας, που προέρχεται από ατύχημα ή ασθένεια. Η επίσημη παρουσίαση της ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΖΩΗΣ και της ΣΥΝΤΑΞΗΣ BONUS συνοδεύεται και με διαφημιστική καμπάνια στην τηλεόραση και με καταχωρήσεις σε κλαδικό, οικονομικό και ημερήσιο Τύπο και επιλεγμένα περιοδικά.

INTERAMERICAN

Αέρας υπεροχής στις συναλλαγές με τη νέα INTERAMERICAN VISA

Η INTERAMERICAN, ανταποκρινόμενη στις σύγχρονες χρηματοπιστωτικές ανάγκες της αγοράς αλλά και στην έναρξη τραπεζικών δραστηριοτήτων της νέας τράπεζας του Ομίλου, της NovaBank, εξέδωσε μία νέα πιστωτική κάρτα με πολλά στοιχεία υπεροχής. Συνδυάζοντας το κύρος του μεγάλου ονόματος που τη συνοδεύει και τη σύγχρονη τραπεζική αντίληψη της NovaBank, η ανανεωμένη INTERAMERICAN VISA εγγυάται ασφαλεία, σιγουριά και ευκολία σε κάθε συναλλαγή. Προσφέρεται σε τέσσερις τύπους: Gold, Classic, Electron, Business και παρέχει, εκτός των βασικών χαρακτηριστικών μιας πιστωτικής κάρτας, μια σειρά από μοναδικά πλεονεκτήματα, όπως:

- Δωρεάν συνδρομή για τον πρώτο χρόνο.
- Έως και 100% επιστροφή της ετήσιας συνδρομής, ανάλογα με το ποσό ασφαλιστρών INTERAMERICAN που εξοφλείται με την κάρτα.
- Ιδιαίτερα χαμηλό επιτόκιο για την εξόφληση ασφαλιστρών INTERAMERICAN.
- Δωρεάν πρόσθετες οικογενειακές κάρτες για πάντα.

Την κάρτα διαχειρίζεται η INTERAMERICAN CARDS A.E. και εκδίδει η NovaBank, η τράπεζα που φέρει τη «σφραγίδα» των Ομίλων INTERAMERICAN και BANCO COMERCIAL PORTUGUES.

Ο κ. Σταυριανός, ασφαλιστής της INTERAMERICAN, τιμά τους πελάτες του

Το Δίκτυο Πωλήσεων της INTERAMERICAN δεν αρκείται μόνο στο υψηλό επίπεδο υπηρεσιών που παρέχει στους πελάτες, αλλά αποδεικνύει συχνά με εκδηλώσεις και πρωτοβουλίες γι' αυτούς ότι επιτελεί ρόλο συνεκτικό και διαμορφώνει κοινωνικούς δεσμούς. Παράδειγμα ο ασφαλιστής Γιώργος Σταυριανός, που ανήκει στο υποκατάστημα INTERAMERICAN του κ. Στ. Σταυρόπουλου. Για τέταρτη συνεχή χρονιά ο κ. Σταυριανός κάλεσε περίπου 400 πελάτες του σε κοσμικό κέντρο της Αθήνας προκειμένου να τους ευχαριστήσει για την εμπιστοσύνη τους και να ενισχύσει το δεσμό μαζί τους.

Ο κ. Σταυριανός είναι καταξιωμένος για τις επιδόσεις του στις πωλήσεις και φέρει τις διακρίσεις του μέλους της Λέσχης Προέδρου, του πρώτου πολυασφαλιστή στη χώρα, ενώ είναι μέλος και του MDRT Βραβεύεται συνεχώς από τη LIMRA για τους ποιοτικούς δείκτες της δουλειάς του.

Κατά την εκδήλωση, με την οποία τίμησε τους πελάτες του, ο κ. Σταυριανός επιβράβευσε μερικούς εξ αυτών με την προσηφορά ενός week-end στο Πήλιο, απ' όπου η φωτογραφία.

Αναμφίβολα οι ασφαλιζόμενοι έχουν έναν επιπλέον λόγο να προτιμούν την INTERAMERICAN και τους ανθρώπους του δικτύου της.

Επίσκεψη στελεχών του κλάδου μεταφορών και σκαφών στις εγκαταστάσεις του Οργανισμού Λιμένα Πειραιά

Η Επιτροπή Μεταφορών & Σκαφών κατά την τελευταία της συνεδρίαση αποφάσισε τη διοργάνωση επίσκεψης στελεχών του Κλάδου Μεταφορών & Σκαφών των ασφαλιστικών εταιριών - μελών της Ενώσεως στις εγκαταστάσεις του ΟΛΠ.

Η επίσκεψη αυτή, που πραγματοποιήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2000, εντάσσεται στο πλαίσιο της προσπάθειας της Ένωσης για συνεχή ενημέρωση του στελεχιακού δυναμικού των μελών της, με σκοπό οι επισκέπτες να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους και να σχηματίσουν εικόνα για το έργο το οποίο επιτελείται στις εγκαταστάσεις αυτές.

Απόλυτη ελευθερία στην επιλογή ιατρού και νοσηλευτικού ιδρύματος

Ένα νέο πρόγραμμα νοσοκομειακής προστασίας, το Mediguard Total Protection, παρουσιάζει πρόσφατα η ALICO AIG Life. Βασισμένη στην τεράστια διεθνή της τεχνολογία, η εταιρία ανταποκρίθηκε στις σημερινές ανάγκες της αγοράς, σχεδιάζοντας ένα ακόμη σύγχρονο ασφαλιστικό πρόγραμμα, το οποίο προσεγγίζει με δημιουργικό τρόπο τις ανάγκες των ασφαλισμένων.

Το Mediguard Total Protection έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να αποτελεί την αξιόπιστη λύση, με υψηλό κεφάλαιο κάλυψης και μάλιστα σε συνδυασμό με ιδιαίτερα προσιτό ασφαλιστήριο. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε όσους επιθυμούν να εξασφαλίσουν αξιοπρεπείς συνθήκες νοσηλείας και να καλύψουν με λογικό κόστος όλες τις περιπτώσεις νοσηλείας που θα μπορούσαν να οδηγήσουν τον ασφαλισμένο σε οικονομικό αδιέξοδο.

Ένα από τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά που διαφοροποιούν το

Mediguard Total Protection είναι ότι προσφέρει στον ασφαλισμένο τη δυνατότητα απόλυτης ελευθερίας στην επιλογή του ιατρού που επιθυμεί και του νοσηλευτικού ιδρύματος που κρίνει ότι ταιριάζει στις απαιτήσεις του.

Το πρόγραμμα νοσοκομειακής περιθαλψής Mediguard Total Protection παρέχει υψηλό κεφάλαιο κάλυψης που φθάνει τα 100.000.000 δρχ. για κάθε περίπτωση ασθένειας ή ατυχήματος κατ' έτος.

Παράλληλα, το πρόγραμμα παρέχει τη δυνατότητα επιλογής της θέσης νοσηλείας (LUX, A, B), ενώ προβλέπει επιπλέον την παροχή πρόσθετου επιδόματος σε περίπτωση σοβαρών ασθενειών.

Ένα σημαντικό στοιχείο που αξίζει να σημειωθεί είναι ότι προβλέπονται εκπώσεις σε περίπτωση κάλυψης ολόκληρης της οικογένειας, στο πρόγραμμα Mediguard Total Protection, επιτυγχάνοντας έτσι ιδιαίτερα προσιτά ασφαλιστήρια.

το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι. Η συνολική παραγωγή της εταιρίας αυξήθηκε κατά 14% και άγγιξε τα 20.410 εκατ. δρχ. από 17.917 εκατ. δρχ. που ήταν το εννιάμηνο του 1999.

Ανάλογη αναμένεται η πορεία της εταιρίας, σύμφωνα με τα μέχρι τώρα στοιχεία μέχρι το τέλος του χρόνου. Όπως προκύπτει από την ανάλυση των στοιχείων της παραγωγής, το διάστημα αυτό επετεύχθη μια σφαιρική βελτίωση της σύνθεσης του χαρτοφυλακίου με κύριο χαρακτηριστικό τη μείωση του ποσοστού του κλάδου των αυτοκινήτων. Επετεύχθη επίσης μείωση των ζημιών και των ανεισπράκτων.

Macrymichalos Brothers S.A.

INSURANCE & REINSURANCE BROKERS

«PROFESCO»

Ένα πρωτοποριακό ασφαλιστικό προϊόν σχεδιασμένο από την ΑΔΕΛΦΟΙ ΜΑΚΡΥΜΙΧΑΛΟΙ Α.Ε. και τοποθετημένο στα LLOYD'S

Έχουν ήδη παρέλθει τρία χρόνια, με απόλυτη επιτυχία, από την ημέρα που η εταιρεία μας, μετά από αίτηση ενός συνεργάτη της, μελέτησε, σχεδίασε και τελικά τοποθέτησε στα LLOYD'S ένα πρωτοποριακό ασφαλιστικό προϊόν το οποίο ονομάσαμε «PROFESCO». Η ονομασία αυτή προήλθε από τις αγγλικές λέξεις Professional's Cover, δηλαδή Κάλυψη Επαγγελματιών, υποδεικνύοντας με τον τρόπο αυτό το συγκεκριμένο κοινό για το οποίο σχεδιάστηκε αρχικά και προς το οποίο, βεβαίως, απευθύνεται.

Μερικές από τις κατηγορίες ελευθέρων επαγγελματιών που θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν, χωρίς αυτό να περιορίζει μια ευρεία γκάμα επαγγελματιών υψηλών εισοδημάτων στους οποίους απευθύνεται αυτό το πρόγραμμα, είναι οι ακόλουθες:

ΓΙΑΤΡΟΙ (όλων των ειδικοτήτων), ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ, ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ, ΑΣΦΑΛΙΣΤΕΣ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ, ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ κ.ά.

Κατά τη διάρκεια αυτών των ετών η εταιρεία μας, υπό την ιδιότητά της του Μεσίτου Ασφαλίσεων, κατέβαλε σοβαρές αποζημιώσεις στους ασφαλισμένους πελάτες της μεταξύ δε των αποζημιωθέντων, υπήρξε και ένας Ιατρός Καρδιοχειρουργός, 41 ετών, ο οποίος αποζημιώθηκε με το ποσόν των δραχμών 60.000.000 μετά τη διαπίστωση ότι κατέστη Μόνιμα Ολικά Ανίκανος από ασθένεια.

Πέρα από τον θάνατο από ατύχημα (ή και φυσιολογικό θάνατο με την καταβολή ενός επασφαλισμού) και την καταβολή ιατροφαρμακευτικών δαπανών μετά από ένα ατύχημα, το πρόγραμμα αυτό παρέχει αποζημιώσεις, με πολύ υψηλά ασφαλισμένα κεφάλαια για τα ελληνικά δεδομένα, σε περιπτώσεις όπου, μετά από ένα ατύχημα ή ασθένεια η οποία θα καταστήσει το ασφαλισμένο άτομο μόνιμως και ολικά ανίκανο να συνεχίσει να εξασκεί εις το μέλλον, το συγκεκριμένο εκείνο κύριο επάγγελμα που είχε αρχικά δηλώσει (own occupation) και είχε γίνει αποδεκτό από τους Ασφαλιστές (Επαγγελματική ΜΟΑ). Επίσης, βεβαίως, παρέχεται και η κάλυψη της Πρόσκαφης Ολικής Ανικανότητας μετά από ατύχημα ή ασθένεια (απώλεια εισοδήματος).

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι παρ' όλο, όπως προελέχθη, τα ασφαλισμένα κεφάλαια μπορούν να είναι πολύ υψηλά, εντούτοις, τα αναλογούντα ασφαλιστήρια είναι πάρα πολύ λογικά συγκρινόμενα με το κόστος παρεμφερών (όχι όμως ίδιων) καλύψεων της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς.

Για περισσότερες πληροφορίες ή λεπτομέρειες παρακαλούμε τηλεφωνήσατε στο τηλ. 940 8705 ή επικοινωνήσατε μέσω του E-Mail macbros@hellasnet.gr

Ομαδική ασφάλιση του Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α «ΔΗΜΗΤΡΑ»

Στην ασφάλιση όλων των μαθητών των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων του Οργανισμού Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης & Απασχόλησης «ΔΗΜΗΤΡΑ», των εκπαιδευμένων και των εκπαιδευτών

των σεμιναρίων, καθώς και του τακτικού και έκτακτου προσωπικού του Οργανισμού αποφάσισαν να προχωρήσουν ο πρόεδρος του ΟΓΕΕΚΑ «ΔΗΜΗΤΡΑ» Δημήτρης Προβάτας και ο διευθύνων σύμβουλος της Αγροτικής Ασφαλιστικής & Αγροτικής Ζωής Τριαντάφυλλος Λυσιμάχου, σε συνάντηση που είχαν.

Ειδικότερα, οι Ασφαλιστικές Εταιρίες του Ομίλου της ΑΤΕ θα προχωρήσουν στην ομαδική ασφάλιση 683 μαθητών των 13 ΤΕΕ, των εκπαιδευμένων και εκπαιδευτών των σεμιναρίων, ο αριθμός των οποίων μπορεί να φθάσει και τα 50.000 άτομα, 70 άτομα του τακτικού και 130 άτομα του έκτακτου προσωπικού του Οργανισμού.

Ανοδική πορεία στη χρήση εννεαμήνου 2000

Κέρδη αυξημένα κατά 23,3% πέτυχε η Αγροτική Ασφαλιστική το εννιάμηνο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου, αγγίζοντας τα 2.761 εκατ. δρχ. έναντι 2.240 εκατ. δρχ.

το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι. Η συνολική παραγωγή της εταιρίας αυξήθηκε κατά 14% και άγγιξε τα 20.410 εκατ. δρχ. από 17.917 εκατ. δρχ. που ήταν το εννιάμηνο του 1999.

Ανάλογη αναμένεται η πορεία της εταιρίας, σύμφωνα με τα μέχρι τώρα στοιχεία μέχρι το τέλος του χρόνου. Όπως προκύπτει από την ανάλυση των στοιχείων της παραγωγής, το διάστημα αυτό επετεύχθη μια σφαιρική βελτίωση της σύνθεσης του χαρτοφυλακίου με κύριο χαρακτηριστικό τη μείωση του ποσοστού του κλάδου των αυτοκινήτων. Επετεύχθη επίσης μείωση των ζημιών και των ανεισπράκτων.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ο νέος γεωπολιτικός ρόλος της Ελλάδας

Με ιδιαίτερη επιτυχία ολοκληρώθηκαν στις 2 Δεκεμβρίου 2000 οι εργασίες του Διεθνούς Συνεδρίου με θέμα «Γεωπολιτικός ρόλος της Ελλάδας», που διοργανώθηκε από το Ίδρυμα Κόκκαλη και την εταιρία RAND. «Η Ελλάδα είναι ο καλύτερος φίλος της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η χώρα που την καταλαβαίνει περισσότερο», δήλωσε ο Έλληνας υπουργός Παιδείας Πέτρος Ευθυμίου κατά τη διάρκεια της δεύτερης ημέρας του Συνεδρίου. Έλλειμμα πολιτικής ηγεσίας στην πορεία της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης διαπίστωσε ο ευρωβουλευτής Μιχάλης Παπαγιαννάκης, ο οποίος τόνισε ότι η νομοματική ένωση για να λειτουργήσει χρειάζεται την πολιτική ένωση της Ευρώπης. Το πρώην μέλος του Εθνικού Συμβουλίου των ΗΠΑ Philip Gordon αναφέρθηκε στην ενταξιακή πορεία της Κύπρου και στα διλήμματα που αυτή θέτει στην ελληνική ηγεσία. Οι ελληνο-αμερικανικές σχέσεις ήταν το θέμα της συζήτησης του αμερικανού πρέσβη Nicholas Burns και του Δημάρχου Αθηναίων Δημήτρη Αβραμόπουλου. Προλογίζοντας η κα Νίκη Τζαβέλλα χαρακτήρισε τις σχέσεις της Αθήνας με την Ουάσινγκτον σχέσεις αγάπης και μίσους.

Ο υπουργός Ανάπτυξης Νίκος Χριστοδουλάκης στο βήμα του Συνεδρίου

Από αριστερά στο πάνελ του Συνεδρίου διακρίνονται η αντιπρόεδρος της INTRACOM Νίκη Τζαβέλλα, ο πρέσβης κ. Βύρων Θεοδωρόπουλος, ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου, ο διευθυντής του Προγράμματος Κόκκαλη στο Harvard Δημήτρης Κερίδης, ο δημοσιογράφος Αλέξης Παπαχελάς και ο σύμβουλος του υπουργού Εξωτερικών Αλέξης Ρόντος

Ο Δήμαρχος Αθηναίων Δημήτρης Αβραμόπουλος, η αντιπρόεδρος της INTRACOM Νίκη Τζαβέλλα και ο πρέσβης των ΗΠΑ Nicholas Burns κατά τη διάρκεια της δεύτερης ημέρας του Συνεδρίου

Από αριστερά στο πάνελ διακρίνονται ο ευρωβουλευτής Μιχάλης Παπαγιαννάκης, το πρώην μέλος του Εθνικού Συμβουλίου των ΗΠΑ Philip Gordon, ο δημοσιογράφος Πάυλος Τσίμας, ο υπουργός Παιδείας Πέτρος Ευθυμίου και ο καθηγητής Δημήτρης Κώνστας

Ο κ. Burns αναφερόμενος στην εμβάθυνση των σχέσεων ανάμεσα στις δύο χώρες με την αύξηση των οικονομικών και πολιτιστικών ανταλλαγών, εξήρε το ρόλο της Ελλάδας στο NATO και στην ευρω-ατλαντική ασφάλεια και εμφανίστηκε αισιόδοξος για το μέλλον. Ο κ. Αβραμόπουλος, ως έμπειρος διπλωμάτης, ανέλυσε τη σημασία του φαινομένου της παγκοσμιοποίησης μέσα στην οποία η Ελλάδα προβάλλει ως η σημαντική ήπια δύναμη δημοκρατίας και ανάπτυξης για την περιοχή της. Ο κ. Αβραμόπουλος χαρακτήρισε άδικες τις επιθέσεις που δέχεται η

Ελλάδα για την τρομοκρατία και άσκηση κριτική στην πολιτική των ισών αποστάσεων των ΗΠΑ απέναντι στις ελληνο-τουρκικές διαφορές. Τις εργασίες του συνεδρίου άνοιξε το βράδυ της 30ής Νοεμβρίου ο νέος δήμαρχος Βελιγραδίου και εκ των ηγετών της δημοκρατικής αντιπολίτευσης Milan Protic, ο οποίος ανέπτυξε το όραμα μιας δημοκρατικής φιλειρηνικής και ευρωπαϊκής Σερβίας. Στην έναρξη του συνεδρίου ο πρώην σύμβουλος Εθνικής Ασφαλείας των ΗΠΑ James Steinberg επιβεβαίωσε τον ηγετικό ρόλο της Ελλάδας στα Βαλκάνια.

Ο Δήμαρχος Βελιγραδίου Milan Protic κατά την έναρξη του Συνεδρίου

της περιοχής. Παρά τις καθυστερήσεις σε κάποιους τομείς, υπάρχει επιτάχυνση σε άλλους, όπως στην απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και της τουριστικής αγοράς, έτσι ώστε η συνολική εικόνα να είναι θετική. Το συνέδριο έκλεισε ο πρόεδρος της RAND David Comper με κολακευτικές αναφορές στην ελληνική εξωτερική πολιτική και στον ρόλο της Ελλάδας στην περιοχή.

Την κυβέρνηση εκπροσώπησαν ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου και ο υπουργός Ανάπτυξης Νίκος Χριστοδουλάκης. Ο κ. Παπανδρέου αναφέρθηκε στην εταιρική σχέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Τουρκία, τονίζοντας πως τα προβλήματα της Τουρκίας είναι πια προβλήματα της Ευρώπης, η οποία θέλει να βοηθήσει με καλή πίστη στην επίλυσή τους. Δεν υπάρχει αντιπαλότητα αλλά κοινοί στόχοι για τον εκδημοκρατισμό της Τουρκίας. Ο κ. Χριστοδουλάκης παρουσίασε μία εμπειριστικώς ανάλυση της ελληνικής οικονομικής πολιτικής και τις ευνοϊκές προοπτικές που διανοίγονται για την ανάπτυξη της Ελλάδας και

Η ARAG ΣΑΣ ΔΙΝΕΙ 2.000.000ΔΡΧ. ΚΑΘΕ ΦΟΡΑ ΠΟΥ ΤΙΣ ΧΡΕΙΑΖΕΣΤΕ

"η δύναμη στον οδηγό είναι το πορτοφόλι"

Η ARAG είναι η Υπερασφάλειά σας!

Όπως ξέρετε, η συνηθισμένη ασφάλεια του αυτοκινήτου σας, σας καλύπτει για ορισμένα συμβάντα. Η ARAG σας Υπερασφαλίζει για όλα τα άλλα, που είναι και πολυέξοδα! Για παράδειγμα:

- σε περίπτωση σύγκρουσης, σας δίνει την δύναμη να διεκδικήσετε απ' τον υπαίτιο ή την Ασφαλιστική του εταιρία, κάθε νόμιμη αξίωσή σας (επισκευή αυτοκινήτου, νοσηλευτικά έξοδα, ψυχική οδύνη κ.λ.π.) και να πετύχετε αυτά που ζητάτε! Εχετε την Δύναμη!
- σε περίπτωση που κατηγορείστε για σύγκρουση, τραυματισμό κ.λ.π. ή για τροχαίες παραβάσεις, ή σας έχει αφαιρεθεί η άδεια, οι πινακίδες κ.λ.π. σας δίνει την δύναμη να υπερασπίσετε αποτελεσματικά τον εαυτό σας και να βρείτε το δικίο σας! Εχετε την Δύναμη!

Η ARAG είναι η Δύναμή σας!

Η ARAG είναι ένας διεθνής οργανισμός που δίνει την Δύναμη στον οδηγό ή στον κάτοχο του αυτοκινήτου, να διεκδικεί το δικίο του και να υπερασπίζεται τον εαυτό του! Γι' αυτό το σκοπό η ARAG πληρώνει για τον ασφαλισμένο ως 2.000.000δρχ.

- σε αμοιβές δικηγόρου της εκλογής του (όποιον νομίζει καλύτερο)
- σε δικαστικά έξοδα, αποζημιώσεις μαρτύρων, αμοιβές πραγματογνωμόνων κ.λ.π.
- σε έξοδα επανάκτησης διπλώματος, αδείας, πινακίδων κυκλοφορίας.

Και όλα αυτά, για κάθε περίπτωση ξεχωριστά! Σε όποια Ευρωπαϊκή χώρα κι αν βρεθείτε!

Με την ARAG τέλος καλό, όλα καλά!

Τηλεφωνείτε στην ARAG τώρα! Πριν σας συμβεί οτιδήποτε. Με την ARAG δε θα είστε ποτέ μόνος! Θα έχετε μαζί σας, την οργάνωση και την πείρα της και - φυσικά - την Μεγάλη Δύναμη των 2.000.000δρχ. ν' αντιμετωπίσετε ό,τι κι αν σας συμβεί!

Τηλεφωνείτε ΤΩΡΑ, να σας επισκεφτεί - σε όποια πόλη κι αν μένετε - ειδικός συνεργάτης, που θα σας ενημερώσει για την Δύναμη που μπορείτε ν' αποκτήσετε!

Καλέστε την ARAG κι αποκτείστε δύναμη

ARAG A.E.
ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
Αθήνα: Φειδιππίδου 2 - Τηλ.: 7759626, 7752833
Θεσ/νίκη: Δωδεκανήσου 9 - Τηλ.: 031-517021
Πάτρα: Πατρέως 63-65 - Τηλ.: 061-275211

Η ARAG ασχολείται μόνο με Νομική Προστασία, γι' αυτό δεν προκύπτει ποτέ σύγκρουση συμφερόντων.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ

Νέο επενδυτικό πρόγραμμα από την Ευρωπαϊκή Πίστη

Η Ευρωπαϊκή Πίστη παρουσίασε στις 5 Νοεμβρίου το «Profit 125 Plus», ένα νέο, δεκαετές επενδυτικό πρόγραμμα. Το «Profit 125 Plus», προσαρμοσμένο στις νέες τάσεις της αγοράς, εκφράζει τη νέα γενιά επενδυτικών προγραμμάτων που προσανατολίζονται σε τοποθετήσεις σε ισχυρές οικονομίες του εξωτερικού. Το «Profit 125 Plus», εξασφαλίζει με τον καλύτερο τρόπο την επένδυση του καταναλωτή με την εγγύηση της Ευρωπαϊκής Πίστης.

- Τα πλεονεκτήματα του «Profit 125 Plus» στη λήξη του προγράμματος είναι:
- Εξασφαλισμένο αρχικό κεφάλαιο.
 - Εγγυημένη απόδοση 25% με μηδενικό ρίσκο.
 - Δυνατότητα υπεραπόδοσης, συνδεδεμένη με την πορεία ενός από τους ισχυρότερους ευρωπαϊκούς χρηματιστηριακούς δείκτες, του γερμανικού δείκτη DAX.
 - Ασφαλιστική κάλυψη από την πρώτη κιόλας ημέρα.
 - Πλήρης διαφάνεια, δεδομένου ότι η απόδοση του προγράμματος δημοσιεύεται σε οικονομικές εφημερίδες, δίνοντας τη δυνατότητα καθημερινής παρακολούθησης.
 - Η επένδυση δεν επηρεάζεται από τυχόν απότομες πτωτικές τάσεις του δείκτη DAX.
 - Η επενδυτική διαχείριση γίνεται από εξειδικευμένα και έμπειρα στελέχη, τα στελέχη της Ευρωπαϊκής Πίστης.

Η Ευρωπαϊκή Πίστη, για μια ακόμη φορά, πρωταγωνιστεί στην τραπεζοασφαλιστική αγορά με το νέο «Profit 125 Plus» που αγκαλιάζει τον επενδυτή με τη σιγουριά των 30 μεγαλύτερων και οικονομικά ισχυρότερων γερμανικών εταιριών του δείκτη DAX.

INTERAMERICAN

Σε νέο υπερσύγχρονο κτίριο της Λ. Συγγρού θα στεγαστεί η κεντρική διοίκηση της INTERAMERICAN

Ο Όμιλος INTERAMERICAN εισέρχεται στη φάση ολοκλήρωσης της υλοποίησης μιας σειράς πολύ σημαντικών επενδυτικών κινήσεων, που έχει ήδη προγραμματίσει και ξεκινάει στον ιδιαίτερα αναπτυσσόμενο χώρο του real estate προς τον οποίο στρέφεται αποφασιστικά το επιχειρηματικό ενδιαφέρον του Ομίλου, πέρα των άλλων γνωστών δραστηριοτήτων του.

Πρωτεύον βήμα σε αυτές τις κινήσεις είναι η απόφαση για τη γεωγραφική αναδιάρθρωση των διοικητικών υπηρεσιών των εταιριών του Ομίλου, με τη συγκέντρωσή τους στον άξονα της Λεωφόρου Συγγρού, όπου φυσικά και θα μεταστεγαστούν οι υπηρεσίες του INTERAMERICAN PLAZA του Αμαρουσίου. Το εν λόγω κτιριακό συγκρότημα, που για την εποχή της κατασκευής του υπήρξε μια επιχειρηματική στέγη υψηλής αισθητικής και πρωτοποριακής αρχιτεκτονικής αντίληψης, σήμερα και καθώς πλησιάζει μία 10ετία ζωής, δεν επαρκεί για να καλύψει τις πολυσχιδείς λειτουργικές ανάγκες της κεντρικής διοίκησης του Ομίλου INTERAMERICAN.

Τα σημερινά δεδομένα, και κυρίως οι αναπτυξιακές προοπτικές του Ομίλου, που συνεχώς διευρύνει και μεγεθύνει τις δραστηριότητές του, υπαγόρευαν αυτή τη μετακίνηση, από την οποία η INTERAMERICAN προσδοκά όχι μόνον οργανωτικά και λειτουργικά, αλλά και επενδυτικά οφέλη.

Ήδη ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες πώλησης του συγκροτήματος INTERAMERICAN PLAZA στην EFG Eurobank Properties A.E., με τη συμφωνία της αποχώρησης από αυτό των υπηρεσιών του Ομίλου INTERAMERICAN στο διάστημα των δύο επόμενων ετών.

Εν τω μεταξύ έχουν αρχίσει οι εργασίες ώστε να υποδεχθούν σταδιακά τις υπηρεσίες του Ομίλου, κατά το ίδιο διάστημα, τα σημεία αναφοράς του μέλλοντος για την INTERAMERICAN στη Λεωφόρο Συγγρού, όπου αναμένεται να υπάρξει γενικότερη χωροταξική και περιβαλλοντολογική αναβάθμιση κατά τα επόμενα έτη και λόγω της τέλεσης των Ολυμπιακών Αγώνων

το 2004.

Πυρήνας των σημείων αυτών θα είναι το υπερσύγχρονο κτίριο, για το οποίο ήδη ξεκίνησαν οι εργασίες, απέναντι από το ξενοδοχείο Intercontinental. Πρόκειται για κατασκευή που θα καλύπτει ένα ολόκληρο οικοδομικό τετράγωνο, αυτονομημένο, με προδιαγραφές τεχνικές και αισθητικές βασισμένες σε ό,τι πιο πρωτοποριακό έχει να παρουσιάσει σήμερα ο κατασκευαστικός τομέας στα κτίρια επιχειρήσεων. Τη μελέτη και κατασκευή της «καρδιάς» των διοικητικών υπηρεσιών του Ομίλου έχει αναλάβει ένας από τους μεγαλύτερους ευρωπαϊκούς οίκους αρχιτεκτονικής, ο PORPHYRIOS Associates.

Παράλληλα, ο Πύργος της INTERAMERICAN στη Λεωφόρο Συγγρού, «σήμα κατατεθέν» της INTERAMERICAN και πρώτη ιδιόκτητη στέγη της, που συνδέθηκε με τα πρώτα μεγάλα βήματα ανάπτυξης του Ομίλου, θα ανακτήσει και τη λειτουργική αξία του, μαζί με την ιστορική που έχει. Ο πύργος θα εναρμονισθεί με τη σύγχρονη λειτουργική αντίληψη και θα στεγάσει ορισμένες υπηρεσίες της INTERAMERICAN. Σημειώνεται ότι ολοκληρώθηκε η αγορά ενός ακόμη κτιρίου στη Λεωφόρο Συγγρού, ενώ η αγορά ενός άλλου βρίσκεται στη φάση διαπραγμάτευσης. Στη Λεωφόρο Συγγρού, όπως είναι γνωστό, στεγάζεται η διοίκηση της NovaBank και η INTERAMERICAN Cards.

Στον αντίποδα των βορείων προαστίων, ο Όμιλος σήμερα διαθέτει ένα διατηρητέο κτίσμα στο Άλσος Συγγρού. Εξάλλου, στο Μαρούσι, προβλέπεται να δημιουργηθεί ένα υπερσύγχρονο κτίριο, αυτόνομο λειτουργικά για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών, σε κομβική, ιδιόκτητη θέση δύο μισοί στρεμμάτων, στη συμβολή της Λεωφόρου Κηφισίας με τη διανοιγόμενη Αττική οδό.

Φυσικά, όλη αυτή η οργανωμένη δραστηριότητα του Ομίλου INTERAMERICAN εγγράφεται στον ευρύτερο σχεδιασμό δραστηριοποίησής του στην αγορά ακινήτων, στην οποία προβλέπεται να αναπτυχθεί ραγδαία στο εγγύς μέλλον.

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΖΗΤΑ ΓΙΑ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1. ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ
2. ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΕΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

- ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΥΨΗΛΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ • ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΡΙΕΡΑΣ

Αν πιστεύετε στις δυνατότητές σας και διαθέτετε την κατάλληλη εμπειρία και γνώση στην Ασφαλιστική Αγορά, τότε σας ταιριάζει αυτός ο σημαντικός ρόλος.

Επικοινωνήστε στα τηλέφωνα **9491280-299** ή **0944-442260** της Εμπορικής Διεύθυνσης της εταιρίας μας για περισσότερες πληροφορίες και συνέντευξη.

Σταθερή
Ανοδική
Πορεία

Η Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρία **VICTORIA** γνωστοποιεί ότι, συνεχίζοντας την δυναμική της ανάπτυξη, αναλαμβάνει το χαρτοφυλάκιο γενικών ασφαλίσεων της Companhia de Seguros **IMPERIO**, η οποία παύει να δραστηριοποιείται στην Ελλάδα.

Το διακανονισμό των ζημιών που έχουν μέχρι τώρα δηλωθεί θα αναλάβει η **VICTORIA** για λογαριασμό της **IMPERIO**.

Η **VICTORIA**, ως γνωστόν, μαζί με την μεγαλύτερη εξειδικευμένη εταιρία νομικής προστασίας στην Ελλάδα **D.A.S. - HELLAS**, αποτελούν μέλη και εκπροσώπους στην Ελλάδα του κορυφαίου γερμανικού ομίλου ασφαλιστικών εταιριών **ERGO**, που με την σειρά του αποτελείται από τις μεγάλες και παγκοσμίως γνωστές ασφαλιστικές εταιρίες **VICTORIA**, **D.A.S.**, **DKV** και **Hamburg Mannheimer**.

VICTORIA

Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρία

Σταθερή αξία.

Κεντρικά Β. Ελλάδος: Τσιμισκή 21, 546 Θεσσαλονίκη
Τηλ.Κέντρο: 371.100 Fax:371.392

Κεντρικά Ν. Ελλάδος: Πανεπιστημίου 57, 105 64 Αθήνα
Τηλ.Κέντρο: 37.05.300 Fax:32.44.134

Ημερίδα εκπαίδευσης συντονιστών (Moderators) ΙΧΟΣ

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του, το Ινστιτούτο Χρηματοοικονομικών Σπουδών (ΙΧΟΣ), πραγματοποίησε την Πέμπτη 19 Οκτωβρίου 2000 ημερίδα επιμόρφωσης των Συντονιστών Εκπαίδευσης (Moderators) του ΙΧΟΣ.

Ομιλητής της εκδήλωσης υπήρξε ο Χρήστος Σταυρίδης, πρόεδρος Δ.Σ. του ΙΧΟΣ, ο οποίος έκανε πλήρη παρουσίαση των προγραμμάτων του LUTC και του ΙΧΟΣ και στη συνέχεια αναφέρθηκε στη συγχώνευση του LUTC με το μεγαλύτερο Αμερικανικό Οικονομικό Πανεπιστήμιο THE AMERICAN COLLEGE (TAG). Επίσης, συνεχάρη και ενθάρρυνε τους συντονιστές εκπαίδευσης στο σημαντικό αυτό έργο που έχουν αναλάβει. Κατά την εκδήλωση, ο κ. Σωκράτης Καπίκος ανέλυσε διεξοδικά όλο το φάσμα δραστηριοτήτων και υποχρεώσεων των συντονιστών εκπαίδευσης.

Στο τέλος της συνάντησης δόθηκαν από τους ομιλητές διευκρινίσεις για το συντονισμό και την καθοδήγηση του έργου του Ινστιτούτου και την ανάπτυξη των νέων δραστηριοτήτων του στην καινούργια εκ-

παιδευτική περίοδο 2000-2001.

Σημειώνεται ότι το ΙΧΟΣ είναι ένας πρωτοποριακός θεσμός για την ελληνική ασφαλιστική αγορά. Πρωταρχικός ρόλος του Ινστιτούτου είναι η συνεχής αναβάθμιση και βελτίωση του επιπέδου των χρηματοοικονομικών συμβούλων. Τα σεμινάρια του ΙΧΟΣ συνδυάζουν με μοναδικό τρόπο την αναγκαία θεωρητική κατάρτιση, την πλούσια πρακτική εξάσκηση και την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών μεταξύ των συνεργατών που συμμετέχουν στο μάθημα.

Τέταρτη υποτροφία
«FULBRIGHT –
UNIVERSAL LIFE»

Όπως είναι ήδη γνωστό, η Universal Life, μέσα στο πλαίσιο της προσφοράς της προς την παιδεία και τη νεολαία του τόπου γενικότερα, προχώρησε από το 1997, από κοινού με την Κυπριακή Επιτροπή Υποτροφιών Fulbright, στην καθιέρωση της υποτροφίας με την επωνυμία «Fulbright - Universal Life Scholarship».

Φέτος, η τέταρτη υποτροφία δόθηκε στο κ. Κωνσταντίνο Νικηφόρου, από την Πάφο, που ήδη αναχώρησε για μεταπτυχιακά στις Ηνωμένες Πολιτείες, στον οικονομικό κλάδο, στο Πανεπιστήμιο Monmouth, στο New Jersey.

Στη φωτογραφία ο Κωνσταντίνος Νικηφόρου μαζί με τον Δάνο Χατζηττοφί, εκτελεστικό διευθυντή της Κυπριακής Επιτροπής Fulbright και τον Δημήτρη Καλλέργη, διευθυντή υπηρεσιών Μάρκετινγκ της Universal Life.

1.000 ΚΟΡΥΦΑΙΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΕΣ στα εκπαιδευτικά ταξίδια της Nationale-Nederlanden σε Μαλδίβες-Ντουμπάι, Μαϊάμι, Νέα Υόρκη, Πορτογαλία και Μάλτα

Η NATIONALE-NEDERLANDEN πραγματοποίησε και φέτος τα εκπαιδευτικά της ταξίδια με τη συμμετοχή 1.000 manager, ασφαλιστών, ασφαλιστριών και στελεχών της.

Η διοίκηση της εταιρίας επιβράβευσε τις προσπάθειες των αξίων συνεργατών της προσφέροντάς τους τέσσερα μαγευτικά ταξίδια, σε Μαλδίβες-Ντουμπάι, Μαϊάμι-Νέα Υόρκη, Πορτογαλία και Μάλτα.

Επικεφαλής των ταξιδιών αυτών ήταν ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της εταιρίας Παναγιώτης Καραλής, ο γενικός διευθυντής Πωλήσεων και Marketing Κώστας Γιόνης και στελέχη του ομίλου.

• Με μεγάλο ενθουσιασμό 100 διακεκριμένοι ασφαλιστές, ασφαλιστριες και managers ξεκίνησαν το ταξίδι τους μέσω Ντουμπάι για το πανέμορφο νησί Kuda Huraa στις Μαλδίβες. Μετά την εγκατάσταση του γκρουπ στο παραμυθένιο ξενοδοχείο ακολούθησε περιπατητική βόλτα για να γνωρίσουν τις ομορφιές του νησιού.

Απήλυσαν τα πεντακάθαρα νερά του Ινδικού, Ξεκούραση, μπάνιο αλλά και ψάρεμα στα ανοιχτά με ειδικές βάρκες με έμπειρους ψαράδες που βοήθησαν ώστε να τους μείνει μία αξέχαστη εμπειρία.

Επόμενος σταθμός η εκπληκτική πόλη του Ντουμπάι που εντυπωσιάζει με τα μοντέρνα κτίρια και τους φαρδύς δρόμους. Επισκέφθηκαν το μουσείο της πόλης, όπου είχαν την ευκαιρία να δουν την εξέλιξη του μικρού αυτού κρατιδίου από ψαροχώρι σε μία υπερμοντέρνα πόλη.

Επίσης, είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν το δίδυμο εμιράτο της Σάρζα και το γειτονικό εμιράτο του Αμπού Ντάμπι. Έκαναν σαφάρι στην άμμο με 4 x 4 και ακολούθησε δείπνο σε τέντα στην έρημο.

Όλο το γκρουπ επέστρεψε στην Αθήνα με τις καλύτερες εντυπώσεις και με όρεξη για καινούριες επιτυχίες και κατακτήσεις.

• Με τη συμμετοχή 200 επιτυχημένων ασφαλιστών, ασφαλιστριών και managers της εταιρίας πραγματοποιήθηκε το ταξίδι στο Μαϊάμι και στη Νέα Υόρκη.

Πρώτος σταθμός το κοσμοπολίτικο Μαϊάμι. Στην πρωινή ξενάγηση είχαν την ευκαιρία να θαυμάσουν τα σημαντικότερα αξιοθέατα της πόλης, αλλά και να απολαύσουν τον ήλιο και τη θάλασσα στις ατελείωτες παραλίες με τα πολυτελή ξενοδοχεία τους. Όσοι ήθελαν είχαν τη δυνατότητα να επισκεφθούν το ακρωτήριο Κανάβεραλ, όπου ξεναγήθηκαν στο διαστημικό κέντρο Κέννεντυ και παρακολούθησαν τη ζωή των αστροναυτών στην ειδική προβολή IMAX.

Επόμενος σταθμός η εκρηκτική μεγαλούπολη, η καρδιά του σύγχρονου κόσμου η Νέα Υόρκη. Πρωινή ξενάγηση στα κυριότερα αξιοθέατα της πόλης. Το κτίριο

των Ηνωμένων Εθνών, η Τσαϊνάτσον, η Γουόλ Στρίτ, το Σόχο, το Μαγχάταν, το Άγαλα της Ελευθερίας κ.ά. πολλά στη σύγχρονη Μέκκα του καταναλωτισμού και του γρήγορου, σχεδόν ιλιγγιώδους, ρυθμού ζωής η Νέα Υόρκη όπου αισθάνεται κανείς ότι ο κόσμος πραγματικά «γυρίζει».

Επίσης πολλοί είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν τα σπουδαία μουσεία της πόλης, όπως το Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης, το Μητροπολιτικό και το Γκουγκενχάιμ. Επιστροφή στην Αθήνα με ανεπανάληπτες εμπειρίες και εντυπώσεις. Όλοι έτοιμοι για καινούριους στόχους και επιτυχίες.

• Με τη συμμετοχή 250 επιτυχημένων ασφαλιστών, ασφαλιστριών και managers της NATIONALE-NEDERLANDEN πραγματοποιήθηκε το ταξίδι της εταιρίας στο δυτικότερο άκρο της Ευρώπης, δίπλα στην Αφρική, την Πορτογαλία.

Πρώτος σταθμός στη γοητευτική «Πριγκίπισσα του κόσμου» όπως την ονόμασαν μεταφορικά. Πρωινή ξενάγηση για να θαυμάσουν τα αξιοθέατα της πόλης, την πολυσύχναστη πλατεία Ρόσιο και διασχίζοντας την όμορφη κεντρική λεωφόρο της Ελευθερίας είδαν το κάστρο του Αγίου Γεωργίου. Κατηφορίζοντας τα στενά σοκάκια της παλιάς συνοικίας Αλφάμα, κατέληξαν στην πλατεία Εμπορίου. Στη συνέχεια επισκέφθηκαν το Μουσείο με τις βασιλικές άμαξες, χρυσές πολυπόικιες, που μετέφεραν τους υψηλούς καλεσμένους

στο παλάτι στις αρχές του αιώνα. Ύστερα είχαν την ευκαιρία να θαυμάσουν το Μνημείο των Αποκαλύψεων, το μοναστήρι των Ιερωνυμιτών, όπου θαύμασαν τις περίτεχνες διακοσμήσεις του, ένα εκπληκτικό οικοδόμημα της παλαιάς Ευρώπης. Καταλήγοντας στον όμορφο καστρόπυργο Μπέλεμ, που καθρεφτίζεται περήφανος στα νερά του Τάγου.

Επίσης, είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν το Εστορίλ το θέρετρο όλων των εποχών, στην παραλιακή λεωφόρο που συνδέει τη Λισαβόνα με το Κασκάις. Γνωστό αξιοθέατό του, το μουσείο - βιβλιοθήκη των Κόμηδων.

Επόμενος σταθμός το Αλγκάβε. Όσοι ήθελαν επισκέφθηκαν τα αξιοθέατα

της πόλης με εκδρομές στις περιοχές Σάγκρες και Λάγκος.

Όλο το γκρουπ έμεινε με τις καλύτερες εντυπώσεις και με την επιστροφή τους στην Αθήνα για μεγαλύτερες επιτυχίες.

• Η Μάλτα φιλοξένησε φέτος 450 πετυχημένους ασφαλιστές, ασφαλιστριες και managers της NATIONALE-NEDERLANDEN.

Όλος ο κόσμος είχε την ευκαιρία να απολαύσει το νησί των ιπποτών κάνοντας μία βόλτα με αμαξάκια κατά μήκος της προκυμαίας, θαυμάζοντας τα χαρακτηριστικά παλιά σπίτια με τα ξύλινα ζωγραφιστά μπαλκόνια, τις ψαράδικες βάρκες, το γραφικό λιμανάκι Spinoi και την λαμπυρίζουσα εκκλησία Mont Carmel. Επίσης, πραγματοποιήθηκε εκδρομή με ξενάγηση στο νησί του Γκόζο. Ένας μικρός παράδεισος με πεντακάθαρα νερά, θαλάσσια σπορ και νόστιμο φαγητό. Η ιστορία του Γκόζο είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ιστορία της Μάλτας και τις επιδράσεις των Αράβων και των Ιωαννιτών. Στη συνέχεια επισκέφθηκαν τη Victoria όπως είναι γνωστότερη με το αραβικό φρούριο του Μεσαίωνα και την υπέροχη θέα.

Άλλη μία εκδρομή στην παλαιότερη και γοητευτικότερη πόλη του νησιού την Σιωπηλή Βασίλισσα Mdina, που καθλώνει τον επισκέπτη με την επιβλητική ησυχία της. Στη συνέχεια επισκέφθηκαν το λιμάνι του νότου το Məx,lokk και τη Sliema, μία από τις πιο εμπορικές περιοχές της Μάλτας.

Ένα μοναδικό ταξίδι στη Μάλτα με πλούσιες εντυπώσεις για τον κόσμο της NATIONALE-NEDERLANDEN για να αντλούν δύναμη ώστε να θέτουν νέους στόχους για μεγαλύτερες κατακτήσεις στο μέλλον.

METROLIFE
ΕΜΠΟΡΙΚΗ

Οι επιτυχημένοι
πάνε Ρώμη

Η METROLIFE Γενικών Ασφαλίσεων «ταξίδεψε» τους επιτυχημένους του Ετήσιου Διαγωνισμού Πωλήσεων ΡΩΜΗ - ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ στην ιστορική πόλη της Ρώμης και στη γραφική Φλωρεντία από τις 15 έως τις 19 Σεπτεμβρίου.

Οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν τα μνημεία της «αιώνιας» πόλης, τις φημισμένες πλατείες και τα καταστήματα-σύμβολα κομψότητας και αισθητικής. Οι ημερήσιες εκδρομές στην αναγεννησιακή Φλωρεντία και μεσαιωνική Σιέννα, καθώς και τα δείπνα στα τυπικά ιταλικά εστιατόρια με τις τοπικές «στεισιαλίτε» άφησαν τις καλύτερες εντυπώσεις.

Το τελευταίο βράδυ, στο γνωστό κέντρο διασκέδασης Fantasia di Trastevere στη Ρώμη, έγινε η απονομή αναμνηστικών διπλωμάτων και εδόθησαν αναμνηστικά δώρα στους τέσσερις πρώτους επιτυχόντες από όλες τις βαθμίδες.

Τους συμμετέχοντες συνόδευσαν ο Δημήτρης Έξαρχος, αντιπρόεδρος & διευθύνων σύμβουλος, η Γ. Βλαστήρη διευθυντρια υποστηρίξης Δικτύου Πωλήσεων, ο κ. Κολλάρης, Δ/ντής Ανάληψης Μεγάλων Κινδύνων, ο Σ. Γιάννος, οικονομικός διευθυντής. Το ταξίδι τίμησε με την παρουσία του ο πρόεδρος του Ομίλου METROLIFE-ΕΜΠΟΡΙΚΗ Γ. Καπουράνης.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Η Συνεταιριστική Ασφαλιστική & οι φορείς της Κοινωνικής Οικονομίας

Στις 4 και 5 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης υπό την αιγίδα της ΠΑΝΚΟ (Πανελλήνιας Ένωσης Οργανώσεων Κοινωνικής Οικονομίας) και τη συμμετοχή της ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ, η πρώτη Παγκρήτια συνάντηση των φορέων της Κοινωνικής Οικονομίας στη Μεγαλόνησο (είχε προηγηθεί ανάλογη συγκέντρωση στην Πάτρα την 7η Οκτωβρίου 2000).

Οι σύνεδροι φιλοξενήθηκαν στις σύγχρονες εγκαταστάσεις της ΣΥΝΕΠΗ (Προμηθευτικός Βιοτεχνικός Καταναλωτικός Συνεταιρισμός Επιπλοξυλουργών Νομού Ηρακλείου).

Στη Συνδιάσκεψη διαπιστώθηκε σύμπτωση απόψεων στους περισσότερους τομείς και αποφασίστηκε η κοινή πορεία, που θα πρέπει όλες μαζί οι οργανώσεις να ακολουθήσουν. Συμφωνήθηκε ακόμη η τακτική επαφή και επικοινωνία μεταξύ όλων των οργανώσεων, αρχικά σε Παγκρήτιο επίπεδο, για την εμπέδωση μιας κοινής στρατηγικής στο μέλλον με στόχο την ουσιαστικότερη και ευρύτερη διασυνεταιριστική συνεργασία, προς αμοιβαίο όφελος όλων όσων συμμετέχουν. Εκφράστηκαν προβληματισμοί και μίληκαν τα θεμέλια για περαιτέρω σύσφιγξη των σχέσεων μεταξύ των συνεταιριστικών οργανώσεων της κοινωνικής οικονομίας.

Τέλος, όλοι μαζί ένωσαν τα χέρια με το δυναμικό τους «παρών» και ανανέωσαν το ραντεβού τους για την υλοποίηση των αποφάσεών τους.

ALPHA INSURANCE

Η Phil. Andreou Ltd ασφαλίζει το προσωπικό της με την Alpha Ασφαλιστική Ltd

Η Alpha Ασφαλιστική Ltd, μέλος του Ομίλου της Alpha Bank, ανέλαβε πρόσφατα τις ομαδικές ασφαλίσεις ζωής, ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής και προσωπικών ατυχημάτων του προσωπικού της εταιρίας Phil. Andreou Ltd.

Στη φωτογραφία ο γενικός διευθυντής της εταιρίας Phil. Andreou Ltd Φίλιππος Ανδρέου, παραλαμβάνει τα ασφαλιστήρια συμβόλια από το γενικό διευθυντή της Alpha Ασφαλιστικής Ltd Ευάγγελο Αναστασιάδη.

ΕΥΡΩΠΗ A.E.F.A.

...πιο Ευρωπαϊκή δεν γίνεται!

Εταιρικές χορηγίες στο πνεύμα των Χριστουγέννων

Το «Ασφαλιστικό ΝΑΙ» επικοινωνήσε με τις ασφαλιστικές εταιρίες για να παρουσιάσει τις φιλανθρωπικές δραστηριότητες που αναπτύσσουν λόγω εορτών. Παραθέτουμε τις απαντήσεις που λάβαμε:

...Για δεύτερη συνεχή χρονιά η Generali αποφάσισε να διαθέσει για φιλανθρωπικούς σκοπούς το χρηματικό ποσό των συμβολικών χριστουγεννιάτικων δώρων που συνηθίζει να κάνει στους πελάτες, φίλους και συνεργάτες της. Με τη φειτική χορηγία μας επιλέξαμε να στηρίξουμε τον «Ελληνικό Σύνδεσμο Σούζαν Κόμεν για την Καταπολέμηση του Καρκίνου του Μαστού» που διοργανώνει συμβολική πορεία με την ονομασία «Race for the Cure - Πορεία για τη Ζωή» την Κυριακή 6 Μαΐου 2001, στο πλαίσιο της προσπάθειας για την εξάλειψη του καρκίνου του μαστού ως νόσου που απειλεί τη ζωή εκατομμυρίων γυναικών.

Ο «Ελληνικός Σύνδεσμος Σούζαν Κόμεν για την καταπολέμηση του Καρκίνου του Μαστού», συμμετέχει σε κοινό σχέδιο δράσης με το μεγαλύτερο κοινωνοφελή Αντικαρκινικό Οργανισμό των ΗΠΑ «Susan G. Komen Breast Cancer Foundation». Σκοπός του Ιδρύματος είναι η εξάλειψη του καρκίνου του μαστού ως νόσου που απειλεί τη ζωή της γυναίκας μέσω της έρευνας, της εκπαίδευσης, της προληπτικής εξέτασης και της ολοκληρωμένης θεραπευτικής αντιμετώπισης.

Είμαστε βέβαιοι ότι θα επικροτήσετε όλοι την απόφασή μας να στηρίξουμε «αγώνες ζωής» και θα

μοιραστείτε μαζί μας τη χαρά της ανιδιοτελούς προσφοράς.

Με την εκτίμηση και τις θερμότερες ευχές όλων μας.

Για τον Όμιλο Generali
Ζαχαρίας Θεοδόσης

Σχετικά με την κοινωνική μας δραστηριότητα που επιβάλλει το πνεύμα των Χριστουγέννων και πέρα από τις εκδηλώσεις του προσωπικού της εταιρίας και των οικογενειών του, δεν κάνουμε κάτι άλλο ιδιαίτερο (π.χ. εκδηλώσεις, χορηγίες κ.λπ.). Αυτό που επιδιώκουμε και υλοποιούμε είναι ενέργειες με καθαρά κοινωνικό περιεχόμενο και χαρακτήρα τις οποίες δεν δημοσιοποιούμε, αφού πιστεύουμε ακράδαντα ότι η οποιαδήποτε προς τα έξω ανακοίνωσή τους θα σήμαινε έμμεση διαφημιστική προβολή της εταιρίας, κάτι το οποίο αυτομάτως αναιρεί το σκοπό και το ύφος των ενεργειών αυτών. Πάντως, εκείνο που μπορούμε να «αποκαλύψουμε» είναι ότι αποδέκτες των ενεργειών μας αυτών είναι κατά κύριο λόγο τα νέα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Φιλικά,
Άγγελος Μπεφών
Διεύθυνση Marketing

Δίπλα στον άνθρωπο, μέσα στη ζωή

Με αίσθημα ευγνωμοσύνης και κοινωνικής ευαισθησίας, η Εθνική Ασφαλιστική συνεισφέρει χορηγικά σε αξιόλογες προσπάθειες με ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα, τόσο στον τομέα της εκπαίδευσης και της έρευνας, όσο και στον τομέα του Πολιτισμού και των Τεχνών.

Στον τομέα της εκπαίδευσης και της έρευνας, η Εθνική Ασφαλιστική έχει να επιδείξει σημαντικές χορηγικές δραστηριότητες όπως: 1. Υποστήριξη του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών 2. Μερική Χορηγία Έρευνας Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών 3. Συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πειραιά

Ως προς τον τομέα των τεχνών και του πολιτισμού οι πιο πρόσφατες χορηγικές πρωτοβουλίες της εταιρίας στο πεδίο αυτό είναι: 1. Μερική Χορηγία Έκθεσης Εθνικής Πινακοθήκης/Μουσείου Αλεξάνδρου Σούτσου 2. Μερική Χορηγία 3ης Διεθνούς Συνάντησης Αρχαιολογικής Ταϊνίας του Μεσογειακού Χώρου (ΑΓΩΝ)

Σύσκεψη του Κύκλου Επιτυχημένων Ασφαλιστών της ALICO AIG Life

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στο Ξενοδοχείο Divani Caravel η τακτική σύσκεψη του Κύκλου Επιτυχημένων Ασφαλιστών της ALICO AIG Life.

Στις εργασίες της σύσκεψης, στην οποία συμμετείχαν όλα τα μέλη του Κύκλου Επιτυχημένων Ασφαλιστών της Εταιρίας, πήραν μέρος ο γενικός διευθυντής της ALICO AIG Life στην Ελλάδα, Σ. Ταγκόπουλος, ο βοηθός περιφερειακός αντιπρόεδρος - Marketing Γ. Μάνδηλας, ο διευθυντής Marketing Νοτίου Ελλάδος Ν. Δασκαλάκης, καθώς επίσης και αρκετά ακόμη στελέχη της εταιρίας.

Κατά τη διάρκεια της σύσκεψης εξετάστηκαν θέματα παραγωγικότητας και αποτελεσματικότητας της εργασίας των ασφαλιστικών συμβούλων του Κ.Ε.Α. της ALICO AIG Life αλλά και των υπολοίπων στη χώρα μας, ενώ παράλληλα έγινε μελέτη η ανάλυση σε μηχανογραφικά συστήματα τα οποία στοχεύουν στην ακόμη καλύτε-

ρη εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων, διευκολύνοντας ταυτόχρονα το έργο των ασφαλιστικών συμβούλων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάδειξη ενός

ασφαλιστικού συμβούλου της ALICO AIG Life ως μέλους του Κύκλου Επιτυχημένων Ασφαλιστών είναι η εκπλήρωση μιας σειράς υψηλών κριτηρίων, τόσο ποσοτικών όσο και ποιοτικών.

Έτσι, αποτελεί φυσική συνέπεια το γεγονός ότι τα μέλη του Κ.Ε.Α. θέτουν υψηλούς στόχους και ανταποκρίνονται στο έργο τους με συνέπεια και αποτελεσματικότητα.

ΤΡΟΧΑΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

αιτίες - συνέπειες

Η Επιτροπή Έρευνας, Πρόληψης και Ελέγχου Ατυχημάτων Αυτοκινήτων της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος, στην προσπάθειά της για την πρόληψη των τροχαίων ατυχημάτων και τη βελτίωση των συνθηκών οδικής ασφάλειας στην Ελλάδα, συμμετείχε σε ημερίδα που διοργάνωσε το Τμήμα Τροχαίας Χανίων.

Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε στα Χανιά στις 10 Δεκεμβρίου 2000 στην αίθουσα Διαλέξεων του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου.

Ο πρόεδρος της Επιτροπής Έρευνας, Πρόληψης και Ελέγχου Ατυχημάτων Αυτοκινήτων της ΕΑΕΕ Γ. Σκούρτης ανέπτυξε το θέμα:

«Η προσπάθεια της Επιτροπής για τη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων και ιδιαίτερα των θανατηφόρων και αποτέλεσμα αυτής».

Η γενική διευθύντρια της Ένωσης Μ. Αντωνάκη ανέπτυξε το θέμα: «Πρωτοβουλίες Ελλήνων και Ευρωπαίων Ασφαλιστών για τη μείωση των θυμάτων του αλκοόλ».

Επίσης, ο Ιωάννης Τεσσέρης, νευροχειρουργός - επι. καθηγητής Παν. Αθηνών ανέπτυξε το θέμα:

«Σύγχρονες απόψεις για τις κακώσεις από τροχαία ατυχήματα».

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, η ένωση διά του προέδρου της Επιτροπής Έρευνας, Πρόληψης και Ελέγχου Ατυχημάτων Αυτοκινήτων, αποδεικνύοντας έμπρακτα το ενδιαφέρον της για την ουσιαστική μείωση των τροχαίων ατυχημάτων στη χώρα μας, προσέφερε στο Τμήμα Τροχαίας Χανίων ένα τελεωμένο τύπου αλκοολόμετρο ALCOBLOW.

Ανάλογη ημερίδα πραγματοποιήθηκε και στην Άρτα στις 14 Δεκεμβρίου 2000.

ALPHA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Υποψήφιος εθνικός χορηγός για το 2004

Η Alpha Ασφαλιστική, του Ομίλου Alpha Bank, είναι μία από τις δεκαέξι πρώτες ελληνικές εταιρίες που εκδήλωσαν την πρόθεσή τους να συνδέσουν την επωνυμία τους με τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004.

Η εταιρία συμμετέχει στην κατηγορία Ασφαλιστικές Εταιρίες, που εντάσσεται στις πέντε πρώτες κατηγορίες χορηγικών προγραμμάτων, μαζί με τις τηλεπικοινωνίες, τη ζυθοποιία, την επιβατηγό ναυτιλία και τις τράπεζες.

Την Πέμπτη 12 Οκτωβρίου 2000, η Επιτροπή Διαπραγμάτευσης του Αθηνά 2004 αποσφράγισε τους φακέλους εκδηλώσεως ενδιαφέροντος των τεσσάρων πρώτων από τα ανωτέρω πέντε προγράμματα των εθνικών χορηγών, παρουσία και εκπροσώπων

των επιχειρήσεων.

Μετά το άνοιγμα των φακέλων, ο εντεταλμένος σύμβουλος του Αθηνά 2004, Μάρτον Σίμιτσεκ, δήλωσε ότι «οι προσδοκίες μας επιβεβαιώθηκαν απόλυτα και είναι πολύ ενθαρρυντικό το γεγονός ότι ορισμένες από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις απέδειξαν ότι μπορούν να συνδέσουν την εταιρική τους ταυτότητα με τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας».

Σημειώνεται ότι η Alpha Ασφαλιστική, με συνέπεια στην αντίληψη του Ομίλου Alpha Bank για τη διάδοση του ελληνικού πνεύματος, επιδιώκει την ενεργό συμμετοχή της σε πολιτιστικά, καλλιτεχνικά και αθλητικά γεγονότα και, επίσης, έχει προσφέρει με χορηγία της την ασφαλιστική κάλυψη πολλών εκδηλώσεων που εντάσσονται σε αυτούς τους τομείς.

Έργα αξίας 18 δισ. δρχ. ασφαλίζει η Ασπίς Πρόνοια Ζημιών

Την ασφαλιστική κάλυψη τριών νέων κατασκευαστικών έργων, συνολικής αξίας 18 δισ. δρχ., ανέλαβε η ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ ΖΗΜΙΩΝ.

Ειδικότερα η εταιρία ανέλαβε το έργο «ΑΙΟΛΙΚΟ ΠΑΡΚΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ» στη θέση Ζάρακες, το έργο «Ανάπλαση - Μετατροπή κεντρικού λιμένα ΟΛΠ στη θέση Παλατάκι» και το έργο «Εγκατάσταση παροχών στη βάση της Ολυμπιακής Αεροπορίας στο νέο αεροδρόμιο Ελευθ. Βενιζέλος».

Και τα τρία έργα καλύπτονται με ασφαλιστήρια συμβόλαια κατά παντός εργολάβων, συναρμολογήσεως και ασφαλίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της κατασκευής και συντήρησής της και μέχρι την παράδοση στους κυρίους των έργων.

Η ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ ΖΗΜΙΩΝ, μέλος των εταιριών

του Ομίλου ΑΣΠΙΣ, παρέχει - πέραν των κλασικών υπηρεσιών του κλάδου Ζημιών - εξειδικευμένες ασφαλιστικές καλύψεις για ελληνικές τεχνικές εταιρίες που κατασκευάζουν πάσης φύσεως έργα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Υπογραμμίζεται ότι η παραγωγή της ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ ΖΗΜΙΩΝ παρουσίασε ποσοστιαία άνοδο το πρώτο 9μηνο του 2000 84% φθάνοντας τα 11,5 δισ. δρχ. έναντι 6,2 δισ. δρχ. του αντίστοιχου διαστήματος του '99. Υπενθυμίζεται ότι η εταιρεία έχει υποβάλει αίτηση εισαγωγής στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών και αναμένεται η σχετική έγκριση από το Δ.Σ. του ΧΑΑ, με βάση και την πρόσφατη σειρά κατάρτισης, μέχρι το τέλος του έτους.

*Οι Συνεργάτες μου και εγώ,
για τις γιορτές των Χριστουγέννων
και τη νέα χρονιά, ευχόμεθα
σε όλο το Δυναμικό του ομίλου
της Εθνικής αλλά και στον καθένα
που υπηρετεί τον θεσμό της ιδιωτικής
ασφάλισης με κάθε τρόπο,
Χρόνια πολλά, καλά, με υγεία
και επιτυχίες στο 2001.*

ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΟΥΦΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ

ΓΡΑΨΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ ΤΩΡΑ!

Κάθε ασφαλιστής
δικαιούται
σε κάθε έκδοση
το περιοδικό
στο γραφείο
ή στο σπίτι του

Στις σελίδες του:

- Γνώσεις - εμπειρίες
- Αλήθεια για καλύτερη καριέρα
- Πληροφόρηση, ήθος, ειλικρίνεια
- ΤΡΟΠΟΙ και ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
- ΤΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗ

ΓΙΝΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ

• ΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΕΣ ΑΞΙΖΟΥΝ
ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ!

• ΣΤΗΡΙΞΕ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΣΟΥ,
ΤΗ ΔΙΚΗ ΣΟΥ ΦΩΝΗ!

• ΣΤΕΙΛΕ ΤΙΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΣΟΥ,
ΖΗΤΗΣΕ ΝΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΟΥΜΕ

ΔΕΛΤΙΟ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗ

☐ Για ένα χρόνο ☐ Για δύο χρόνια

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: ΕΤΑΙΡΙΑ:

ΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ: ΠΟΛΗ:

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: FAX:

☐ Αποστέλλω ταχυδρομική επιταγή

☐ Κατάθεση στο λογαριασμό 51342181/104 Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος

Προσοχή! Για να γίνει πίστωση, αναγράψτε στην κατάθεση τον αποστολέα και το περιοδικό και στείλτε το παραστατικό στο fax: 36.11.545

☐ Θα σαλεί εισπράκτορας (Μόνο στην ευρύτερη περιοχή του κέντρου της Αθήνας)

☐ Θα περάσω από τα γραφεία σας

ΑΞΙΑ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Τεύχος: 1.500 Δρχ. • Φοιτητές 6.000 Δρχ. • Ιδιώτες 10.000 Δρχ. • Εταιρίες - Οργανισμοί 30.000 Δρχ.

ΑΞΙΑ ΔΙΕΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Φοιτητές 10.000 Δρχ. • Ιδιώτες 15.000 Δρχ. • Εταιρίες - Οργανισμοί 50.000 Δρχ.

Μανταρίνι®

Σύγχρονο Ελληνικό Νηπιαγωγείο
και Βρεφονηπιακός Σταθμός

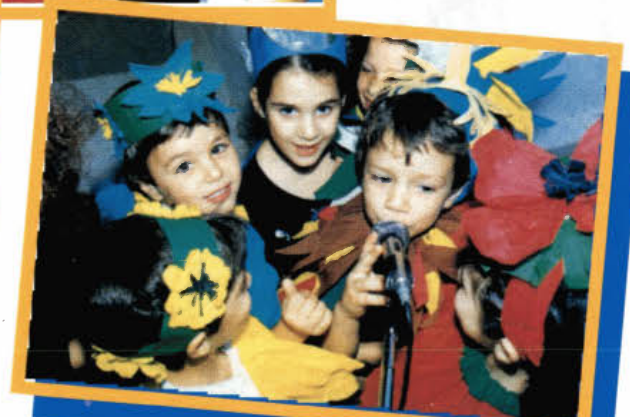
Δημιουργικές πρωτοβουλίες
με φροντίδα και αγάπη...

Το σχολείο μας προσφέρει:

- ✓ Πλήρες πρωινό και γεύμα
- ✓ Μεταφορά με ιδιόκτητο λεωφορείο
- ✓ Θέατρο, Μουσική, Πιάνο, Ρυθμική Γυμναστική
- ✓ Ιατρική Παρακολούθηση από παιδίατρο, ορθοπαιδικό και οδοντίατρο
- ✓ Λειτουργία σε ωράριο εργαζομένων γονέων
- ✓ Μια ξένη γλώσσα και Προγράμματα με ηλεκτρονικούς υπολογιστές για παιδιά.

**Ευχόμαστε καλή πρόοδο
και υγεία, σ' όλα τα παιδιά
του κόσμου!**

ΜΑΝΤΑΡΙΝΙ: ΛΑΜΠΡΟΥ ΚΑΤΣΩΝΗ 42 & Μ. ΜΠΟΤΣΑΡΗ-ΚΗΦΙΣΙΑ-ΤΗΛ. 80.12.761-62.33.243-FAX 62.33.243

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΝΑΙ, Φιλικής Εταιρίας 19-20, Πλατεία Κολωνακίου, Τ.Κ. 106 73
Τηλ.: 36.09.071, 36.20.186, 36.17.810 Fax: 36.11.545, e-mail: spirou_e@otenet.gr

στο επόμενο...

Ιανουάριος
2001

Μια νέα χρονιά
αρχίζει
με ανανεωμένο
περιοδικό

Β. Βαλαβάνη

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗ

ΑΦΜ: 019581649

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Ευάγγελος Γ. Σπύρου

ΓΡΑΦΕΙΑ: Φιλ. Εταιρείας 19-20 106 73 Κολωνάκι
Τηλ.: 3609071-3620186 - 3617810
FAX: 3611545

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Β. Βαλαβάνη

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Α. Πολύζος, Γ. Διονάτος, Στ. Κοτζαμάνης,
Σ. Ντόβολος, Ε. Παπαδήμας,

Β. Νικολοπούλου Σεβαστάκη, Κ. Σταμάτης,
Θ. Τσίνας, Α. Χονδρονίκος, Κ. Χριστόπουλος,

ΙΑΤΡΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Δημ. Λινός

(Ιατρός - καθηγητής Παν/μίου Αθηνών)

Σμαρούλα Παντελή

(ψυχολόγος)

ΘΕΜΑΤΑ Ε.Ε.

Α.Δ. Θεοδωράκης

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

Χρ. Δήμου, Γ. Κατσώνη

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Διονύσης Λοράνδος, Γεωργία Κατσώνη

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Ιωάννα Λάμπρου

Τα επώνυμα άρθρα εκφράζουν θέσεις
των αρθρογράφων και όχι του περιοδικού «ΝΑΙ»

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ - ΕΠΙΤΑΓΕΣ

Ευάγ. Γ. Σπύρου

Πλατεία Φιλ. Εταιρείας 19-20, 106 73 Κολωνάκι
Τηλ.: 3609071, 3620186, 3617810,
FAX: 3611545 e-mail: spirou_e@otenet.gr

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ: 1.500 Δρχ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΙΔΙΩΤΕΣ: 10.000 Δρχ.

ΦΟΙΤΗΤΕΣ: 6.000 Δρχ.

ΕΤΑΙΡΙΕΣ - ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ: 30.000 Δρχ.

ΔΙΕΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΙΔΙΩΤΕΣ: 15.000 Δρχ.

ΦΟΙΤΗΤΕΣ: 10.000 Δρχ.

ΕΤΑΙΡΙΕΣ - ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ: 50.000 Δρχ

ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ:

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος

ΑΡ. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ: 51342181/104

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ

ACCESS ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Α.Ε.

Σολωμού 46, 10682 Αθήνα

Τηλ.: 3804460, 3847446 FAX 3847447

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή / απόδοση του περιεχομένου του περιοδικού με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη

Νόμος 2121/1993 στην Ελλάδα και κανόνες
Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

Η METROLIFE-ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΗ
ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Capital Guaranteed **plus**

Ελάχιστο εγγυημένο κεφάλαιο 210%

Τώρα που οι επενδύσεις έγιναν δύσκολη υπόθεση, εσείς κάντε ένα

άλλα μπροστά με τη **METROLIFE-ΕΜΠΟΡΙΚΗ**. Ελάτε στο
CAPITAL GUARANTEED PLUS, το πρώτο και μόνο ασφαλιστικό-
επενδυτικό πρόγραμμα που

ΕΓΓΥΑΤΑΙ ΔΙΠΛΑ:

- Το κεφάλαιό σας 100% και επιπλέον,
- Ελάχιστη απόδοση του κεφαλαίου 110%, στη λήξη του προγράμματος. Π.χ., με επενδεδυμένο κεφάλαιο 5.000.000 δρχ., θα πάρετε, στη λήξη του προγράμματος 10.500.000 δρχ., τουλάχιστον!

Εσείς λοιπόν που δεν είστε διατεθειμένοι να ρισκάρετε πλέον, αλλά ούτε επιθυμείτε να βλέπετε τα επιτόκια να πέφτουν, χωρίς να κάνετε τίποτα, τώρα...

ΕΧΕΤΕ ΕΠΙΛΟΓΗ:

Με ελάχιστο ποσό συμμετοχής 1.000.000 δρχ., διάρκεια επένδυσης 15 χρόνια, επένδυση/απόδοση σε **EURO** και επιπλέον ασφάλιση ζωής, ελάτε στο **CAPITAL GUARANTEED PLUS**. Το πρωτοποριακό ασφαλιστικό επενδυτικό πρόγραμμα της **METROLIFE-ΕΜΠΟΡΙΚΗ** που σας προσφέρει σιγουριά και τις υψηλότερες εγγυημένες αποδόσεις.

Τηλεφωνήστε μας τώρα στο **93.76.107** ή επικοινωνήστε με τον επενδυτικό σύμβουλο της **METROLIFE-ΕΜΠΟΡΙΚΗ**.

**METROLIFE
ΕΜΠΟΡΙΚΗ**

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Εδώ που νιώθεις σιγουριά

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: Α. ΣΥΓΓΡΟΥ 213-215, 171 21 Ν. ΣΜΥΡΝΗ, ΤΗΛ.: 93.76.100, web: www.metrolife.gr

Χριστούγεννα 2000

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ
ΝΑΙ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ